

C.A.S.H.
P.U.L.A

WILBUR SMITH



LOVCI NA
DIJAMANTE

Wilbur Smith - Lovci na dijamante

U Nairobi su stigli s tri sata zakašnjenja i kad je napokon Boeing na interkontinentalnom letu sletio u London, unatoč četiri dupla whiskyja Johnny Lance je bio odspavao tek nekoliko kratkih tura, i to loše. Osjećao se kao da su mu bacili šaku zemlje u oči. Na kraju, nakon zamornog pregleda putovnica, pojavio se u čekaonici međunarodne zrakoplovne luke Heathrow loše volje. Londonski agent tvrtke Van Der Byl Diamonds bio je tamo i čekao ga. "Ugodno si putovao, Johnny?" On gundajući odgovori: "Kao da sam skoknuo do pakla." "Poslužilo ti je kao priprema." Agent se nasmija. Njih su se dvojica odavno znali i svašta su zajedno proživjeli. I Johnny se nasmija, no nevoljko. "Jesi li mi sredio hotel i automobil?" "Dorchester i Jaguar." Agent mu pruži ključeve automobila. "A rezervirao sam ti i povratni let za Capetown. Dva mjesta, sutra navečer u devet. Karte su na recepciji hotela." "Bravo." Johnny gurne ključeve Jaguara u džep kaputa od kašmira i uputi se prema izlazu. "Znaš li gdje je Tracey van der Byl?" Agent slegne ramenima. "Otkad sam ti posljednji put pisao, nestala je, doslovce kao da je u zemlju propala. A ne uspijevam niti zamisliti odakle bi je mogao početi tražiti." "Divno, doista prekrasno." Johnny je bio ljut. Stigli su na parkiralište. "To znači da ću krenuti od Benedicta." "Stari zna za Tracey?" Johnny odmahne glavom. "Čovjek je bolestan, nisam mu ništa rekao." "Evo tvog auta." Agent se zaustavio pred sedefastim Jaguarom. "Imaš li vremena za jedno piće, Johnny?" "Nažalost, ovoga puta ne." Johnny je sjeo za upravljač. "Možda sljedeći put." "Računam na to." Agent pozdravi i ode. Kad je Johnny stigao do nadvožnjaka Hammersmith, vlažna i tmurna večer već se bila spustila, a kad je ušao u labirint četvrti Belgravia, nekoliko se puta izgubio prije no što je pronašao neugledan ulaz u dvorište iza trga Belgrave. Parkirao je. Od posljednjeg puta kad je bio tu obnovili su pročelje kuće ne štedeći novce. Njegov se izraz lica promijenio, iskrivi usne. Taj se dragi Benedict nije baš previše trudio da zaradi novce, ali se očito svojski trudio

da ih potroši. U kući su svjetla bila upaljena. Udari snažno nekoliko puta brončanim zvekirom. Unutra je odjekivalo kao da je kuća prazna i učinilo mu se da u tišini koja je uslijedila čuje šapat glasova iza navučenih zavjesa. Opazi i jednu sjenu. Pričeka tri minute, a onda se odmakne od vrata, stane nasred dvorišta i počne vikati: "Benedicte van der Byl, prokletstvo! Brojim do deset, nakon čega ću nogom razvaliti ova vrata!" Udahne i nastavi vikati: "Ja sam, Johnnv Lance, Benedicte! I znaš da uvijek učinim ono što kažem!" Vrata se počnu otključavati gotovo istog časa i on uleti unutra širom ih otvorivši udarcem ramena. Ne obrati pažnju na Benedicta, koji je bio iza vrata još uvijek držeći rukom kvaku, već krene pravo prema dnevnom boravku. Benedict potrča za njim. "Dragi Bože, Lance! Ne možeš ući tamo unutra!" John jedva da ga je i pogledao. "Zašto ne? Stan je ionako u vlasništvu tvrtke, a ja sam predsjednik uprave." Prije no što je Benedict stigao odgovoriti, on je već ušao kroz vrata. Jedna djevojka pokupila je odjeću s poda i gola potrčala prema vratima spavaće sobe. Druga je na brzinu navukla kaftan dug do gležnja i pogledala Johnnvja sa srditim izrazom na licu. Kosa joj je bila raščupana i kruti su joj uvojci oko glave oblikovali grotesknu aureolu. "Lijepa zabavica, kako vidim." Johnnv baci pogled na projektor na noćnom ormariću uz krevet, zatim na platno rastegnuto na suprotnom zidu. "S filmićima i svime." Djevojka upita: "Jesi li drot?" "Zbilja imaš potplat umjesto obraza, Johnny Lance." Benedict van der Byl stajao je pored njega i još je vezivao pojas svilenog ogrtača. Djevojka opet upita: "Je li drot?" Benedict je umiri: "Ne. Radi za mog oca." Ta rečenica kao da mu je vratila samopouzdanje. Ispravi se cijelim tijelom i, prošavši desnicom kroz dugu crnu kosu, produži: "Štoviše, zapravo je njegov sluga." I razvučeni glas opet je postao glupo izvještačen. Johnny se okrene prema njemu, no obrati se, ne gledajući je, djevojci: "Gubi se, droljo. Pridruži se prijateljici." Djevojka je oklijevala. "Briši!" Johnnvjev glas bio je praskav poput vatre od suharaka. On i Benedict sada su stajali sučelice jedan drugome. Bili su iste dobi, nešto preko tridesete, i obojica su bili visoki i tamnokosi, a svejedno nisu mogle postojati dvije međusobno različite osobe. Johnnv je bio širokih ramena, uskoga struka i bokova te sjajne, od pustinjškoga sunca preplanule puti. Oris velike i izbočene vilice bio je istaknut i jasan, a njegove su oči bile oči čovjeka naviklog da promatra široke obzore. U glasu su mu odzvanjali svi akcenti jezika koji se govori tamo dolje. "GdjejeTracev?" Arogantno hineći iznenađenje, Benedict podigne

obrve. Bio je blijedo maslinaste puti jer već mjesecima nije stupio nogom u Afriku, pa je izgubio ten. Usne su bile jako crvene, gotovo kao da su našminkane, a klasične crte lica bile su otežale pretjeranom debljinom. Imao je male mlohаве džepiće pod očima, a mekan i ugodan svileni ogrtač nije uspijevao prikriti gojaznost tijela osobe odane više jelu i piću no kretanju i vježbi. "Ljepotane moj, a što te to vruga navodi na pomisao da ja znam gdje je moja sestra? Ne vidim je već tjednima." Johnnv mu okrene leđa i prođe sobom. Približi se jednoj slici na suprotnom zidu. Soba je bila puna djela dobrih južnoafričkih slikara, od Alexisa Prellera i Irme Stern do Tretchikoffa: neobična mješavina tehnika i stilova, ali netko je bio uvjerio Staroga da se radi o izvrsnom ulaganju. Napokon, Johnnv se opet okrene prema Benedictu. Promotri ga kao što je promotrio slike, uspoređujući ga s gipkim sportašom kakav je mladi van der Byl bio do prije nekoliko godina. U svom je sjećanju imao sliku Benedicta kako skladno poput leoparda trči po zelenom igralištu pred dupke punim gledalištem i kako nezaustavljivo, uzdignute glave, slijedi široki i streloviti let ovalne lopte da bi je naposljetku uhvatio u točki pada i krenuo opet u polje gradeći igru. Prozbori gotovo sikćući: "Debljaš se, šampione." Benedictu od srdžbe navre krv u obraze, koji pjegavo pocrvene. Zareza: "Gubi se, iz ovih stopa!" 8 "Iz ovih stopa, naravno. No prvo ćeš mi reći o Tracev." "Već sam ti rekao, ne znam gdje je. Kurva se negdje. Chelsea, pretpostavljam". Johnnvja smjesta obuzme drhtaj bijesa, ali se obuzda. "Odakle joj novac, Benedicte?" "Ne znam... Stari..." Johnnv ga odmah prekine: "Od Staroga dobija tek deset funta tjedno, a prema onome što sam čuo, ona troši i rasipa." "Nebesa, Johnnv!" Benedictov glas postao je pomirljiv. "Ne znam. Ne tiče me se, uostalom... Može biti da joj Kenny Hartford..." Johnnv ga opet nestrpljivo prekine. "Kenny Hartford ne daje joj ama baš ništa. Tako su se dogovorili kad su se rastali. Sada, želim znati tko joj plaća ta putovanja u zaborav. I onda, pizdo od brata, ne znaš baš ništa o tome?" Benedict je sada bio već uvrijeđen. "Ja? Dobro znaš da ne umiremo od ljubavi jedno za drugoga." "Moram li ti baš sve do kraja odslovkati? No dobro. Stari umire, ali nije izgubio ni mrvu svog potpunog prezira za svaki oblik slabosti i poročnosti. Ako Tracev bude postala drogirana beskućnica, onda će se možda našem vrlom Benedictu ukazati iznimna prilika da opet bude u milosti staroga oca. Stoga, za njega bi bilo izvrsno ulaganje izvaditi li sada koju tisuću funta i pošalje Tracev u pakao. Udalji li je nepovratno od

oca... i svih onih lijepih milijunčića." Benedict provali: "Tko je ikada govorio o drogi?" Johnnv stane pred njega. "Ja sada govorim o njoj. Benedicte, ti i ja imamo jedan mali neriješeni račun i bio bi mi veliki užitek razbiti te da vidim kako funkcionira tvoj unutarnji sklop." Dugo je prodorno gledao Benedicta, sve dok ovaj, i dalje se poigravajući pojasom ogrtača, nije oborio pogled. "Gdje je Tracev, Benedicte?" "Isuse Bože, ne znam!" Sporim korakom Johnnv se približio projektoru i uzeo jedan kolut s obližnjeg noćnog ormarića. Odmotao je nekoliko metara trake i pogledao ju prema svjetlu. S izrazom gađenja primijeti: "Dražesno." Benedict zarezala: "Ostavi to!" "Ti znaš što Stari misli o ovim svinjarijama, zar ne?" Benedict u tren probljedi. "Ne bi ti vjerovao." "Oh, vjerovao bi mi, itekako." Johnnv baci kolut na noćni ormarić i okrene se opet prema njemu. "Uvijek vjeruje onome što kažem jer mu nikada nisam lagao." Benedict je oklijevao. U jednom trenutku uzrujanim pokretom nadlanice obriše usne. "Ne vidim je više od dva tjedna. Posljednji put živjela je u iznajmljenom stanu u četvrti Chelsea, u ulici Stark. Na broju dvadeset i tri. Došla me posjetiti." "Kako to?" "Trebao joj je novac. Posudio sam joj nekoliko funta." "Nekoliko?" "No dobro, nekoliko stotina. Još uvijek mi je sestra, unatoč svemu." "Lijepa gesta, tako uljudna i puna ljubavi s tvoje strane. Hajde, napiši tu adresu." Benedict ode do stola s kožnom podlogom i napiše adresu na posjetnicu, pa se vrati do Johnnvja i pruži mu je. Premda tih, glas mu je pucao i drhtao od bijesa. "Ti voliš smatrati sebe moćnim i opasnim, Lance. Ali i ja, na neki svoj način, mogu biti opasan. Stari neće živjeti dovijeka, Lance: istoga dana kad on sklopi oči, rastrgat ću te." 10 "Već drhtim od straha, Benedicte." Johnnv se nasmije i vrati do automobila. Na trgu Sloane bio je zastoj u prometu i dok je pokušavao izvesti Jaguara iz njega kako bi se zaputio u Chelsea, imao je dovoljno vremena za razmišljanje. U umu mu oživi uspomena na prisnost koja je nekoć povezivala njih troje, Tracev, Benedicta i njega. Kao tri mlada divljaka, zajedno su razuzdano trčali planinama, plažama, visoravnima, beskonačnim prostranstvima Namaqualanda koja su za njih bila ogromno, beskrajno igralište. To prije nego što je Stari doživio zapanjujući nenadani uspjeh u pothvatu na rijeci Slang, odnosno kad još nije bilo novaca niti za kupnju cipela, kad je Tracev nosila haljine sašivene od platna vreća za brašno, kad su njih troje svaki dan zajedno išli u školu na jednom neosedlanom poniju, poredani na hrptu kao tri tamna i goluždrava vrapca na ogradi. Sjećao se dugih sunčanih tjedana kad bi Stari

bio odsutan i kad bi se oni, smijući se sretno, prepuštali svojim tajnim igrama, uspinjući se potom svake večeri na vrh stoga iza kolibe od blata. Od tamo su motrili na sjever, onstran onog bezgraničnog prostranstva koje se u suton utapalo u crvenim tonovima krvi i purpura, nadajući se da će tamo u daljini ugledati oblak prašine koji najavljuje povratak Starog. I prisjećao se gorućeg, poticajnog uzbuđenja kad bi se iznenada prašnjav i raskliman Fordov kamion, s blatobranima pričvršćenim željeznom žicom, pojavio u dvorištu te kad bi Stari, sa zabačenim šeširom umrljanim od znoja i s bradom pokrivenom prašinom i neobrijanom tko zna koliko dana, izašao iz kabine. Uhvatio bi Tracev, koja bi veselo zacičala, i bacao bije u zrak; zatim bi svoju pažnju posvetio Benedictu i napokon njemu, Johnnvju. Uvijek tim redom: Tracev, Benedict, on. A ipak, nikada se nije bio upitao zašto barem jednom nije krenuo od njega. Uvijek taj nepromjenjivi redosljed: iracev, Benedict, on. Isto tako, nikada se nije bio upitao zašto 11 Wilbur Sraith se on zove Lance, a ne van der Byl. Zatim je, iznenada, taj svijetli sunčani dječji san završio, naglo se prekinuo. "Johnny, ja nisam tvoj pravi otac. Tvoji otac i majka umrli su kad si ti bio još jako malen." On ga je gledao s nevjericom. Stari nastavi: "Razumiješ, Johnnv?" "Da, tata". U tom je trenutku Tracey, topla i nježna životinjica, pod stolom svojom rukom potražila njegovu. On ju je hitro izmaknuo. "Možda bi bilo bolje da me više tako ne zoveš, Johnnv." Još se sjećao tog smirenog odlučnog glasa dok je mrvio u krhotine nježni kristal njegova djetinjstva. Bio je to početak samoće. Pritisne na papučicu gasa i Jaguar poskoči naprijed, prema King's Roadu. Čudno kako su uspomene mogle još uvijek nanositi toliku bol, ipak ju je vrijeme trebalo ublažiti, smiriti. Od tada njegov život nije bio ništa drugo no neprekidno, uporno takmičenje kako bi si priskrbio odobravanje Starog. U čiju se ljubav nije usudio polagati ni najmanju nadu. Potom, vrlo brzo, uslijedile su daljnje promjene. Tjedan dana kasnije stari Fordov kamion neočekivano se pojavio brujeći iz tame pustinjske noći i gromki smijeh Starog munjevito ih je izbacio snene iz njihovih postelja. Upalivši svjetiljku Petromax, Stari ih je posjeo na kuhinjske stolice oko klimavog brijestovog stola, a zatim je, s urotničkim izrazom lica, položio na sredinu stola nešto slično velikom komadu kristala. A njih troje, sneni, sjedili su pogleda uprta u taj reklo bi se oblutak ne shvaćajući. Oštra acetilenska svjetlost kao daje bila zatočena u unutarnjosti kristala: bila je zarobljena, pojačana i vraćala im se kao plameni i plavi odblesak. Stari je u

međuvremenu likovao. "Dvanaest karata. Bijelo plav i savršen. I tamo gdje sam našao ovoga, ima ih još mnogo." Od tog časa bilo je nove odjeće i automobila, uslijedila je selidba u Cape Town, nova škola, velika kuća na brežuljku, ali i dalje je stalno bilo prisutno ono takmičenje koje mu nije pribavljalo, kako je trebalo, odobravanje Starog, već prije ljubomoru i mržnju Benedicta van der Byla. Lišen poleta i poriva koji su njega poticali, Benedict ni u snu nije mogao dostići Johnnvjevu razinu ni u učenju ni u sportu. U razredu i na igralištu nije mogao držati korak s Johnnvjem... i zato ga je mrzio. Što se pak ticalo Starog, on nije ništa primjećivao jer je tada već rijetko bio s njima. U velikoj kući njih su troje živjeli praktično sami s guvernantom, jednom mršavom i šutljivom ženom. Stari je tamo navraćao vrlo rijetko i svaki se put sve manje zadržavao. I uvijek je izgledao rastreseno i umorno. Ponekad bi iz Londona, Amsterdama, Kimberleva donosio darove koji su njima tada već vrlo malo značili. Oni bi bili više voljeli da sve opet bude kako je bilo prije, tamo u pustinji. U praznini koju je Stari ostavio za sobom neprijateljstvo i bijesno suparništvo između Johnnvja i Benedicta došli su do te točke da je Tracev bila prisiljena birati između njih dvojice. Odabrala je njega, Johnnvja. U svojoj su se samoći vezali jedno za drugoga. Ona, djevojčica zatvorena u se, i on, suh i mršav dječak, postupno su podigli svoju tvrđavu protiv samoće. Za njih je to bilo svijetlo sigurno mjesto u kojemu ih tuga nije mogla dostići i iz kojega je Benedict bio isključen. Skrenuvši, napustio je prometni tok i ušao u Chelsea, u ulicu Old Church u srcu četvrti, te se uputio prema rijeci. Vozio je bezvoljno, dok su mu se uspomene gomilale u umu. Potrudi se da opet osvoji i zauzme tu tvrđavu topline i ljubavi koju su on i Tracev bili izgradili prije mnogo vremena, ali na um mu je odmah navrla uspomena na noć u kojoj se ona srušila. Jedne noći, u staroj kući na Wymberg Hillu, probudio ga je daleki plač. Ustao je te, bosih nogu i u pidžami, krenuo prema tim jecajima što su parali srce. A bilo ga je strah. Imao je samo četrnaest godina i bilo ga je strah mraka u velikoj kući. Tracev je plakala, glave uronjene u jastuk, i on se nagnuo nad nju. "Tracev? Što je, Tracev? Zašto plačeš?" Ona skoči na koljena i, klečeći nasred kreveta, baci mu ruke oko vrata. "Oh, Johnnv! Usnula sam užasan san, pravu moru. Zagrlj me, molim te, zaštiti me. Nemoj otići, ne puštaj me samu." Njen je glas bio sveden na šapat pun suza. On se uvukao u postelju s njom i držao ju je zagrljenu dok nije zaspala. Od tada je svaku noć dolazio u njenu sobu. Nevin i posve djetinjast čin: jedna dvanaestgodišnjakinja

i jedan dječak koji joj je ako ne imenom, onda po prirodi stvari bio brat. Ležali su zagrljeni u postelji, razgovarali šapćući i tiho se smijali dok ih san ne bi svladao i odnio daleko. Zatim je jedne noći iznenada zaiskrila živahna svjetlost lusteru usred sobe. Na pragu Tracevne spavaće sobe stajao je Stari. Iza njega Benedict, u pidžami, uzbuđeno skakutajući i neprestance pobjedonosno ponavljajući: "Rekao sam ti, tata, rekao sam ti!" Razjaren, s onim velikim busenom bijele kose nakostriješene poput grive ranjena lava, Stari je zgrabio Johnnvja i izvukao ga iz kreveta, doslovce ga istrгнуvši iz Tracevnih ruku koje su ga grlile. "Mala kurvo!" Grmio je dok se, držeći bez ikakve poteškoće prestravljenog dječaka jednom rukom, nagnuo nad kćer i slobodnom rukom udario je posred lica. Nakon toga, ostavivši je u suzama i lica uronjena u jastuk, odvuče Johnnvja cijelim hodnikom do radne sobe u prizemlju. Gurne ga unutra tako silovito da ga odbaci do pisaćeg stola u koji dječak udari. Zatim ode do police i uze jedan lagan i savitljiv bambusov štap, vrati se natrag, zgrabi Johnnvja za kosu i pritisnu mu lice na plohu pisaćeg stola. Bio ga je već više puta istukao, ali nikada tako, nikada s toliko srdžbe i okrutnosti. Van sebe od bijesa, udarce je zadavao nasumice, ali mnogi su pogodili cilj. Čak i u agoniji tog mučenja za Johnnvja je bilo pitanje časti ne ispustiti ni krik, ne odati se ni najmanjim jaukom. Ugrize si usne sve dok ne osjeti slani i metalni okus krvi. "Ne smije me čuti kričati!" Uguši svaki jauk i osjeti kako mu se hlače pidžame već natopljene krvlju lijepe za noge. Ali taj njegov tvrdoglavi muk poslužio je samo kao izazov neobuzdano raspirenoj srdžbi Staroga. Bacivši štap, podigne ga i stane ga udarati rukama, odbacujući mu glavu s jedne na drugu stranu nezaustavljivim zausicama koje su mu protresale moždane uz zasljepljujuće bljeskove. No ipak, on nikako da padne. Razbijenih i nadutih usana i otečenog lica punog modrica, stajao je na nogama grčevito se držeći za rub pisaćeg stola i taj je tvrdokorni otpor nagnao Staroga onstran granica razuma. Naposljetku stisne pest i opali njome posred lica momka, koji s čudesnim osjećajem olakšanja napokon dočeka munjeviti nestanak bola u toploj bujici tmine. Prvo začuje glasove. Jedan je bio nepoznat: "...kao da ga je napala zvijer. Zamalo ga je rastrgao. Morat ću obavijestiti policiju." Zatim drugi, za koji mu se činilo da ga poznaje, ali mu je trebalo vremena da ga smjesti negdje. Pokušao je otvoriti oči, ali kao da su bile zatvorene katancem. Osjećao je da mu je lice oteklo i u plamenu. S naporom uspije otvoriti kapke i prepozna Michaela Shapira, tajnika

Staroga. Razgovarao je s onim drugim. Zrak je bio ispunjen mirisom antiseptika, a na noćnom ormariću pored kreveta bila je liječnička torba. Otvorena. "Slušajte, doktore. Znam da će vam to možda izgledati nekorektno od mene, ali pričekajte s pozivom policiji. Ne bi li bilo bolje prije porazgovarati s dječakom?" Oba su gledala prema krevetu. "Osvijestio se." Liječnik se odmah približi krevetu. "Što ti se dogodilo, Johnnv? Hoćeš li nam reći što se dogodilo? Obećavam ti, tko god je to učinio, bit će kažnjen." To nije smio izgovoriti: nitko na ovome svijetu nije mogao kazniti Staroga. Pokuša progovoriti, ali usne su mu bile otekale i teške. Pokuša ponovo. "Pao sam. Pao. Nitko nije to učinio. Nitko. Pao sam i gotovo." Nakon što je liječnik otišao, Mike Shapiro približi se krevetu i nagne se nad njega. One njegove tamne židovske oči bile su pune suosjećanja... i drugoga. Srdžbe, možda, ili čak divljenja. "Vodim te svojoj kući, Johnnv. Brzo ćeš se oporaviti." ,f. Ostao je dva tjedna, povjeren na brigu Shapirovoj supruzi Helen. Kraste su otpale s rana, modrice su poblijedile pretvorivši se u žućkaste kolobare, ali nosna je kost ostala nepovratno kriva. Proučavao je novi nos u ogledalu i gotovo da mu se dopadao: bio je nalik boksaču, štoviše piratu. No trebalo je proći mnogo mjeseci da nestane osjetljivost i da si može bezbrižno dodirnuti nos. "Slušaj, Johnnv. Ti ćeš sada ići u novu školu. U jedan odličan koledž u Grahamstovnu." Michael Shapiro svojski se trudio da mu glas zvuči oduševljeno. Grahamstown je bio udaljen pet stotina milja. "Za praznike ćeš odlaziti u Namaqualand, ići ćeš tamo da bi naučio sve ono što valja naučiti o dijamantima i njihovu vađenju. Svidat će ti se, vidjet ćeš. Što kažeš?" , On je razmišljao o tome, promatrajući u međuvremenu Michaelovo lice i iščitavajući s njega stid koji je svakako morao proživljavati.! "Dakle, više se neću vratiti kući? Pod kućom on je podrazumijevao onu na Wynberg j Hillu. Michael odmahne glavom. "Ali, onda, kada ću ih...".Zastane, tražeći prave riječi. "Kada ću ih opet vidjeti?" Mike odgovori dokraja iskreno: "Ne znam, Johnnv." | Kao stoje Michael Shapiro rekao, radilo se o odličnom koledžu. Prva nedjelja nakon njegova dolaska: poslije mise krenuo je za drugim dječacima u razred, nedjeljom se obavezno pisalo doma. Svi su odmah počeli žurno pisati svoja pisma i pisamca roditeljima, a on je tamo nepomično sjedio sa svojom tjeskobom sve dok se dežurni profesor nije zaustavio kraj njegove klupe. Brižno ga upita: "A ti, Lance? Ne pišeš? Siguran sam da tvoji žele znati kako ti je ovdje." Poslušno uzme nalivpero i neko vrijeme nastavi piljiti) u bijeli i prazan list papira, Naposljetku

napiše Gospodine, nadam se da Vam je drago doznati da se sada nalazim u koledžu. Hrana je dobra, ali kreveti su vrlo tvrdi. , Svaki dan idemo u crkvu i igramo ragbi. Od tada pa sve dok, tri godine kasnije, nije napustio koledž kako bi krenuo na studij, pisao je Starome bez izuzetka jedno pismo svaki tjedan i u svakome mu se obraćao oslovljavajući ga s Gospodine, započinjući uvijek na isti način: Nadam se da vam je drago doznati da... Ni na jedno od tih pisama nikada nije dobio odgovor. Jednom na tromjesečje dobivao je, međutim, pismo napisano pisaćim strojem u kojemu bi ga svaki put Michael Shapiro obavijestio o odlukama donošenim glede njegovih praznika. Obično je to podrazumijevalo stotine milja dugo putovanje vlakom kroz Karoo, do nekog zabačenog sela u toj prostranoj i jalovoj pustoši, gdje bi ga dočekaao mali zrakoplov Van Der Byl Diamondsda kako bi ga poveo još dublje u pustinju, sve do neke od tvrtkinih koncesija. Tamo je, kako mu je Michael Shapiro bio najavio, počeo učiti sve o dijamantima i njihovu vađenju. Kad se na kraju upisao na sveučilište, izgledalo mu je zato potpuno prirodno da izabere studij geologije. U međuvremenu, i dalje je bio izopćen iz obitelji van der Byl. Nikada više nije vidio nikoga od njih, ni Tracev, ni Benedicta ni, ne daj Bože, Staroga. Onda ih je, neočekivano, vidio sve troje jednog nezaboravnog popodneva. Bio je na zadnjoj godini studija i bilo je više no izvjesno da će diplomirati: već od prve godine bio je uvijek najbolji u svim predmetima i na čelu svih -; ljestvica ispitnih ocjena, tako da je na kraju bio imenovan i studentom prorektorom sveučilišta Stellenbosch; sada ga je pak čekao dodatni lovorov vijenac. U narednih deset dana Nacionalna ragbijaška liga ' trebala je objaviti sastav odabrane momčadi za utakmicu protiv novozelandskih Ali Black na turneji i izbor Johnnvja kao krila bio je izvjestan koliko i diploma iz geologije. Sportski tisak nadjenao mu je nadimak Jag Hond, po imenu krvoločnog afričkog grabežljivca, kapskog divljeg psa, životinje nevjerojatne snage, otpornosti i surovosti koja svoju lovinu izmori trkom. Nadimak je imao uspjeha i Johnnv je postao ljubimac široke sportske javnosti. U momčadi sveučilišta Cape Town, pak, bio je drugi veliki ljubimac navijača, čije je mjesto u nacionalnoj vrsti koja se imala susresti s Ali Black bilo sigurno koliko i ono Johnnvja Lancea. Sa svog mjesta u trećoj liniji Benedict je vladao cijelim igralištem s otmjenošću i finoćom božanskog 18 izabranika. Postao je ljudina širokih ramena i snažnih nogu, tamnokos i lijepe vanjštine. Johnnv je doveo gostujuću momčad do sredine zelenog polja i, dok je

skakutao i izvodio zgibove i pregibe, svrnuo je pogled gore prema krcatom gledalištu kako bi bio siguran da su svi vrhovni svećenici ragbijaške lige nazočni. Tamo gore ugleda doktora Daniea Cravena zajedno s drugim članovima odbora u za njih rezerviranom sektoru, ispod novinarskog. Pred njim je sjedio premijer, koji se nagnuo i okrenuo unazad kako bi mu se obratio. Taj susret između dva sveučilišta bio je najveći događaj ragbijaškog prvenstva i ljubitelji su prevalili tisuće milja da bi mu mogli prisustvovati. Premijer se smijao i kimao glavom u znak potvrđivanja, potom se nagnuo naprijed i potapšao po ramenu veliku spodobu sijede glave koja je sjedila u redu ispod njega. Kad se ta velika sijeda glava okrenula i pogledala pravo u njegovu smjeru, Johnnv osjeti kako ga prožima doslovce strujni udar. Bio je to prvi put u sedam godina, prvi put od one užasne noći, da vidi Staroga. Podigne ruku u znak pozdrava i Stari je dugo gledao u njegovu smjeru prije no što se okrenuo i počeo razgovarati s premijerom. U tom su trenutku u igralište ušle mažoretkinje. Prošle su visoko podižući noge u svom spektakularnom mimohodu. Sve do jedne lijepe djevojke, mlade i rumene od uzbuđenja i napora, nosile su boje sveučilišta Cape Town i bile su odjevene u bijele čizme, kratku suknjicu i visoki šešir. Vrisak gomile odjekivao je u Johnnvjevim ušima poput zaglušnih udaraca bubnjeva koji su bili u ritmu s otkucajima bila: u prvom je redu ugledao Tracev van der Byl. Odmah ju je prepoznao iako je već bila izrasla u djevojku. Ruke i noge bile su preplanule, a crna i sjajna kosa padala joj je na ramena. Koračala je u ritmu s družicama, visoko podižući noge i ispuštajući uobičajene poklike bodrenja, vrcajući stražnjicom u nevinom prepuštanju dok je gomila vikala i komešala se, a opća pomama postajala neobuzdana. Nastavi je gledati potpuno nepomičan u svoj toj uskomešanosti. Bila je najljepša žena koju je ikada vidio. Zatim je spektakl završio, mažoretkinje su se povukle smjestivši se pored ulaza u svlačionice, a domaća je momčad trčkarajući izašla na igralište. Benedict van der Byl stigne na svoje mjesto i okrene se. Iz čarape koja mu je dosizala do koljena izvuče češalj i prođe njime kroz tamnu kosu. Očarana tom malom teatralnom gestom, gomila počne vikati i zvižditi. On vrati češalj u čarapu i, zauzevši arogantnu pozu s jednom rukom na boku i podignutom bradom, promotri protivničku momčad. U jednom trenutku susretne Johnnvjev pogled i brzo promijeni pozu, spuštajući pogled i lagano kopkajući jednom nogom po tlu. Začuje se zvižduk i utakmica počne. Odmah se

pokazala onakvom kakvom se gomila nadala da će biti: bio je to veliki susret s igrom koja nije mogla a da ne ushiti sve i koja im je zasigurno trebala ostati u sjećanju. Siloviti i dobro osmišljeni juriši napadača, dugi i brzi prodori treće linije u kojima je ovalna lopta skakala od ruke do ruke sve dok kostolomnim braničkim zahvatom onaj koji je u tom trenutku bio u njenom posjedu ne bi bio bačen na tlo. Tvrdi, ali unatoč tome čista igra odvijala se u visokom ritmu od jedne do druge strane terena. Nebrojeno puta gomila je u pomamnoj napetosti skočila na noge razrogačenih očiju i ispuštajući krik iz ustiju, da bi opet uz rezanje sjela nakon što je očajnička intervencija obrane uspjela zaustaviti loptu na samo nekoliko centimetara od crte polaganja. Tri minute prije kraja utakmice još uvijek nije bio postignut pogodak. Na koncu jedne gužve Cape Town je prešao u napad iskoristivši pukotinu u protivničkoj obrani i ispucavši odmah zatim loptu u zrak, u jedan dugi izbačaj. Uhvatio ju je u letu, ni najmanje ne pomijenivši ritam svog brzog trka, krilni igrač Cape Towna čije kopačke kao da su 20 bacale iskre čak i po zelenoj travi. Gomila opet ushićeno skoči na noge. Johnnv se baci i sruši ga uhvativši ga nisko, nešto iznad koljena, i udarivši ga ramenom. Oba se otkotrljaju van igrališta otkidajući busenje trave s bijele crte dok se gomila, uz gromki uzdah, vratila na sjedalice. Dok je čekao ubacivanje iz auta, Johnnv uputi brze i promukle naredbe. Smeđe žuti dres bio je natopljen znojem, a mlaz krvi iz ogrebotine na boku umrljao mu je bijele hlačice. "Ubaci, brzo! Nemoj je držati. Dodaj Dawieu. Dawie, ispucaj je uvis i naprijed!" Zatim, kad je lopta ubačena u igru, skoči u zrak i u letu je dohvati šakom šaljući je točno u Davrieve ruke. Istovremeno se okrenuo da bi blokirao protivničke napadače. Dawie se povuče dva koraka i ispucava. Snaga kojom je to učinio bila je takva da mu se desna noga digla iznad glave, dok ga je zamah ponio naprijed i zarotirao ga. Lopta se penjala sve više, leteći poput strelice, bez najmanjeg titraja. Stigla je do vrhunca putanje točno iznad sredine igrališta i nakon toga počela je padati. Dvadeset tisuća glava slijedilo je taj let, dok su igralište i gledalište utonuli u iznenadni muk. A u toj neprirodnoj tišini Benedict van der Byl počeo se polako povlačiti u svoju polovicu polja i varljivo sporim korakom, a ipak pravodobno, kako to čine veliki sportaši, stigao je točno do mjesta gdje je lopta imala pasti. Lopta mu je uletjela točno u ruke i on je mirno krenuo prema sredini terena, otvorivši si kut za uzvratni udarac. Nad igralištem se još uvijek nadvijala ona nadnaravna tišina: sva pažnja bila je usredotočena na

Benedicta van der Byla. "JagHond!" Usamljeni glas u gomili dade znak za uzbunu i dvadeset tisuća glava okrene se prema suprotnoj strani igrališta. Sada se već orilo. "JagHond!" Johnnv se odvojio od skupine napadača i skladnim 21 pokretima ruku i nogu krenuo je odlučno prema Benedictu. Suvišan pokušaj i napor: nije se mogao nadati da će presresti igrača Benedictova kalibra s tako velike udaljenosti. No on se svojski trudio, trošeći u tom jurišu i zadnju preostalu snagu. Njegovo je lice bilo sjajna i znojna krinka odlučnosti i u svom je sumanutom jurišu kopačkama čupao čitave grude zemlje. U jednom trenutku dogodi se nešto neponovljivo i nevjerojatno. Benedict van der Byl bacio je pogled iza sebe, vidio je Johnnvja i promijenio korak: usporio je i dvama se nespretnim koracima okrenuo oko svoje osi, pokušavajući se povući na svoju polovicu igrališta. Sva sigurnost kao daje iznenada netragom nestala zajedno s vještinom i elegancijom. Spotakne se, samo što ne padne, a lopta mu pobjegne iz ruku i otkotrlja se daleko. Tada nezgrapno potrči za njom, ispruživši nasumice ruke, i dalje pogledavajući iza sebe. Johnnv je bio jako blizu: svakim korakom sve teže dišući poput lava ranjena u stomak, ogromnih ramena već nagnutih naprijed za hvatanje, usana razvučenih u podrugljiv kez. Benedict van der Byl pade na koljena i pokrije si glavu rukama presamitivši se na travi. Johnnv ga okrzne ne usporavajući i, sagnuvši se u trku, lagano pokupi loptu što se kotrljala. Kad je Benedict, još uvijek na koljenima, spustio ruke i pogledao uvis, Johnnv je bio deset jarda daleko, uspravan između vratnica vrata, i gledao ga. Potom se, i dalje smireno, sagnuo i položio loptu među noge postigavši tako i službeno pogodak. Zatim su u istom času, kao po dogovoru, on i Benedict okrenuli glavu prema centralnoj tribini i pogledali Staroga: bio je ustao i polaganim je korakom išao prema izlazu i probijajući se kroz zablenu gomilu. ; Dan nakon utakmice Johnnv se vratio u pustinju. , 22 Stajao je na dnu jednog pokusnog kopa otvorenog u stjenovitom terenu i tamo dolje, u toj dubokoj rupi, vrućina je bila nepodnošljiva. Imao je na sebi par bijednih žutosmedih hlačica i preplanule mišice bile su sjajne od znoja, a ipak je žustro radio na uzimanju uzoraka. Slijedio je granicu i profil drevnog morskog terasastog sedimenta koji su ere zakopale pod pijesak. I očekivao je da će tamo, na toj stjenovitoj podlozi, naći tanki sloj dijamantnog šljunka. Začuje brujanje džipa koji se približavao i šuštanje koraka na rahloj zemlji tamo gore iznad sebe. Ustane i protrlja si bolne mišice leđa. Na rubu iskopa stajao je Stari i gledao ga. U ruci je imao presavijene novine.

Bio je to prvi put tijekom svih tih godina da ga Johnnv vidi izbliza. Ostao je iznenađen promjenom. Bujna kosa bila je skroz bijela i crte lica bile su izražene i duboke kao u mastifa. Veliki orlovski nos još se više isticao, ocrtavajući se na licu poput rta. No na tijelu nije bilo znaka debljanja ili omlohavljenja, dok su plave oči bile još uvijek nepokolebljive i ledene. Baci novine u jarak. "Čitaj!" Ne skidajući pogleda s njega, on ih pokupi. Novine su bile otvorene na sportskoj stranici i naslov je bio velik i upadljiv: JAG HOND IZABRAN. VAN DER BYL OTPAO « Iznenađenje je bilo ugodno koliko i skok u planinski potok. Izabran je! Nositi će zeleno žuti dres i na džepiću na grudima jakne nositi će springbocks antilopu! Gledao je gore ponosan i sretan, dok mu je sunce udaralo u nepokrivenu glavu, čekajući da Stari progovori. I on napokon tiho progovori: "Sada odluči. Želiš li igrati ragbi ili raditi za Van Der Byl Diamonds? Obje stvari ne možeš." Nakon toga se vratio u džip i otišao je. Sljedećeg je dana telegrafirao i javio svoju odluku da se povlači iz sporta. Eksplozija prosvjeda i optužba u svom nacionalnom tisku i stotine otrovnih pisama koje je dobio i u kojima su ga optuživali za izdaju, kukavičluk i još gore stvari naveli su ga da barem jednom blagoslovi samoću u pustinji. On i Benedict nisu više odigrali nijednu utakmicu. Razmišljajući sada, nakon toliko vremena, o tome, osjetio je kako ga izjeda žal: svim je srcem želio onaj zeleno žuti znak. Stane uz nogostup da bi proučio plan grada Londona: ulica Stark bila je poluzakrivljena malo dalje od King's Rooda. Opet upali auto i u sjećanju mu oživi ono što je osjetio kad ga je Stari lišio tog znaka, jedva podnošljiva tjeskoba. U pustinji su njegovo jedino društvo bili ljudi iz plemena Ovambo koji su se spustili sa sjevera i oni malobrojni šutljivi bijelci koje te divlje pustoline proizvode, nedostupni kao njihovi planinski lanci i nesalomljivi kao njihovo raslinje. Pustinje Namib i Kalahari dva su mjesta među najsamotnijim i najzabitnijim na svijetu, a noći su u pustinji jako duge. No niti neprekidan i iscrpljujući cjelodnevni teški rad nije uspijevaao Johnnvja dovoljno umoriti da bi ga spriječio da sanja jednu lijepu djevojku u bijeloj suknjici i visokim, također bijelim čizmama, odnosno staru sijedu kosu iznad granitnog lica. S tim su dugim danima i još dužim noćima bila povezana dva pothvata predodređena da kao međaši označe njegov hod do uspjeha. Otkrio je novo nalazište dijamanata, malo ali bogato, u području u kojemu nitko nije vjerovao da postoje dijamanti i osigurao sije koncesiju za nalazište urana koje je potom Van Der Byl Diamonds prodao za

dva i pol 24 milijuna. Ali njegov trud dao je i druge plodove, jednako dragocjene premda manje upadljive. U dvadeset i petoj godini njegovo ime, Johnnv Lance, Jšaputalo se u zatvorenim i nedostupnim krugovima industrije dijamanta kao ime briljantnog mladića u usponu. Stigle su stoga ponude, mjesto manjinskog partnera u jednoj tvrtki za geološko savjetovanje, mjesto direktora radova u jednoj maloj tvrtki koja se žilavo borila radeći na sekundarnim koncesijama u Murderers' Karroou, te druge ponude: sve ih je odbio. Bile su to dobre ponude, ali on je i dalje bio vjeran Starome. Zatim gaje zapazila Velika Kompanija. Prva dragocjena žila južnoafričkog Blue Grounda otkrivena je prije jednog stoljeća na kamenitom zemljištu farme jednog starog Bura, nekog De Beera. On je prodao farmu za šest tisuća funta niti ne sanjajući da se pod slojem jalove zemlje nalazi blago vrijedno tristo milijuna funta. Otkriće je dobilo ime New Wave De Beers: nahrupile su horde tragača, rudara, malih poduzetnika, svaštara, probisvijeta, lopuža i varalica koji su kupovali i iskorištavali male, beznačajne koncesije, dimenzijama ne veće od nešto prostranije sobe. U tome su se lijepome društvu pustolova dva čovjeka istaknula i izdvojila iz njega u tolikoj mjeri da su njih dvojica zajedno posjedovali najveći dio koncesija New Wavea. Kad su ta dva gospodina, Cecil John Rhodes i Barnev Barnato, naposljetku ujedinili svoje snage, iz saveza je izraslo financijsko poduzeće bez premca na svijetu. Od jasnih početaka tvrtka je stigla do najviših vrhunaca štovanja i časti. ^ Njeno je bogatstvo danas bajoslovno, njen utjecaj neizmjeran, njen obrt sredstava astronomski. Ona nadzire proizvodnju dijamanta u cijelom svijetu; povrh toga, u velikom dijelu južne i srednje Afrike nadzire rudarske koncesije nad stotinama tisuća četvornih kilometara i nemoguće je izračunati njene zalihe temeljnih minerala za obradu dragog kamena koji još nisu iskopani. Male tvrtke u industriji 25 VWilbur Smith dijamanta uspijevaju se održati uz velike sve dok ne dostignu neku određenu veličinu, nakon čega ih ove u trenu proždru kao što bilo koju malu ribu fanfana koja postane odveć velika i smiona proguta psina tigar. Velika Kompanija može si priuštiti najbolja istraživanja, najbolju opremu, najbolje ljude. Upravo se tako jedan od njenih nebrojenih pipaka pokušao omotati i oko Johnnvja Lancea. Ponuđeni iznos bio je tripud veći od njegovih tadašnjih primanja i dvapud veći od onoga što se mogao nadati da će ikada zarađivati. A ipak, Johnnv Lance odbio je bez puno promišljanja. Možda Stari o tome nije nikada ništa doznao i možda je

ponuda koju je nakon toga Johnnv dobio, da rukovodi radovima u Operaciji Uzmorje, bila puka podudarnost, no činjenica je da je ponudu dobio. Operacija je nazvana Sijedi Kralj. Tvrtka Van Der Byl Diamonds imala je koncesiju za istraživanje nekih šezdesetak kilometara obale. Radilo se o tankom uzmorskom pojasu, širokom nekih četrdesetak metara sjedne i druge strane vodene crte. Koncesije za prostranstvo u zaleđu tog pojasa posjedovala je Velika Kompanija, koja je otkupila sve područje, zajedno s tucetom velikih rančeva, s jedinim ciljem da si priskrbi prava na istraživanje i iskorištavanje. I pomorske koncesije, koje su obuhvaćale teritorij koji se pružao dvanaest milja na pučinu, pripadale su Velikoj Kompaniji. Bile su joj dodijeljene vladinom uredbom dvadeset godina ranije. Tvrtki Van Der Byl Diamonds pripao je pak pojas zvan Oceanskim i zadaća je Sijedoga Kralja bila upravo njegovo iskorištavanje. Poput oblaka prašine, s hladnih voda Benguelske struje stizala je u velikim zapusima morska izmaglica, a s njom su stizali, napredujući polagano, valovi koji su se lomili na žutom žalu i na visokim i izlokanim hridima Namaqualanda. Visoki i moćni, valovi bi narasli prije no što bi se sručili na obalu, a njihovi bi grebeni uzburkano zadrhtali i nakon toga bi poprimili sjajnu zelenu boju i raspršili se u obla! kapljica nošenih vjetrom. Na kraju bi se u luku prelili i valjali! jedni preko drugih, uz huktanje usključaloga i bijeloga povratnog vala. Johnnv je sjedio za upravljačem otvorenog Land Rovera. U zaštitu od hladnoće maglovite zore odjenuo je kožnu jaknu, ali glava mu nije bila pokrivena i vjetar mu je po čelu nosio pramen crne kose. Izbočio je snažnu vilicu, a stisnute pesti držao je u džepovima jakne. Dok je procjenjivao snagu i visinu valova, izraz njegova lica bio je izrazito agresivan. S onim krivim nosom bio je nalik boksaču koji čeka gong za početak prve runde. Iznenada, nezgrapnom srditom kretnjom naglo izvuče lijevu ruku iz džepa i baci pogled na sat koji je nosio na zapešću. Bila su još dva sata i tri minute do plime. Ugurao je opet stisnutu pest u džep i okrenuo se na sjedištu kako bi pogledao buldožere iza sebe. Bilo ih je jedanaest, jedanaest ogromnih, jarko žutih Caterpillara D8, poredanih duž pojasa loma valova. Na visokim sjedištima pomaknutim unazad vozači sa zaštitnim naočalama sjedili su iščekujući u velikoj napetosti. Gledali su u njega napetih živaca. Nešto dalje, na sigurnoj udaljenosti bili su gliboderi, ružni i veliki strojevi s trbuhom nadutim kao u trudne žene i prevelikim gumama višim od čovjeka. U prikladnom času dat će se na posao brzinom od pedeset kilometara na sat, spustit

će čelična sječiva koja imaju pod trbuhom i zastrugati njima po tlu. Svaki će put skupiti i natovariti petnaestak tona pijeska i kamenja i potom odjuriti iskrcati tovar na suho, da bi se odmah okrenuli oko svoje osi i požurili natrag kako bi zagrizli novi gargantuovski zalogaj zemlje. U očekivanju pravog trenutka kada da pošalje četvrt milijuna funta strojeva u Atlantski ocean, u nadi da će staviti ruke na pregršt blještavih oblutaka, Johnnv je obuzdavao svoju naglost. Naposljetku je taj trenutak došao, a on je izgubio još pola minute dragocjenoga vremena prije no što je krenuo u akciju. Tada vikne u megafon: "Naprijed!" Rukom napravi široku kretnju svojstvenu onome tko zapovijeda pokret naprijed. "Naprijed!" Ponovljeni povik izgubi se zajedno s hukom valova u velikoj zaglušnoj tutnjavi dizel motora. Spuštajući svoje velike čelične ralice, buldožeri su napredovali poredani u vrstu kao čudovišne čelične balerine i pred tim se ralicama zlatožuti pijesak odmah popustljivo namežurao poput maslaca pred sječivom noža, gomilajući se pred mehaničkim čudovištima i oblikujući prvo hrpu, a na koncu visoki zid. Gurajući, kopajući, nanoseći i podižući, buldožeri su počeli pomicati taj pješčani zid. Ruke vozača hitro su se kretale po komandama, poput ruku poludjelih konobara u nakani da učas napune stotine vrčeva točenim pivom, dok su motori rikali, režali, opet rikali. Pješčani zid susreo se s prvim polaganim dotokom vala koji je upravo uzlazio uz obalu i zaustavio ga je. I more se, u nečemu što je bilo nalik čuđenju i neizvjesnosti, povuklo ključajući i pjeneći se pred tom pokretnom pješčanom branom. Zatim su buldožeri započeli složen, ali dobro smišljen ples, poskakujući i napredujući, podižući i spuštajući ralice, uzmičući i napredujući po redateljskim uputama velikoga koreografa Johnnvja Lancea. Land Rover jurio je čas na jednu čas na drugu stranu duž ruba golemog prokopa koji se postupno oblikovao dok je Johnnv u megafon izvikivao naredbe i upute. Malo pomalo, polagano, srpolika brana napredovala je prema moru dok su iza nje ralice buldožera prodirale u popustljiv žuti pijesak do dva ili tri, a potom do četiri ili pet metara dubine. Na koncu, neočekivano naiđu na ostričku crtu, tanak sloj fosiliziranih školjka i ostriga koji u jugozapadnoj Africi često pokriva dijamantni šljunak. Johnnv uoči promjenu oblika prokopa i ugleda školjke kako padaju s ralica buldožera. Izvikujući u sav glas naredbe i mašući rukama, dade buldožerima poravnati rampe na oba kraja prokopa kako bi bageri mogli pristupiti. Potom ih vrati na podupiranje brane protiv valova. Pogleda na sat. Promrmlja: "Sat i trinaest minuta. Prespori smo."

Procijeni obavljeni posao. Prokop je bio dug nešto manje od dvjesto metara i dubok desetak, nanos pijeska bio je u cijelosti izguran van njega, ostrička crta jasno se ocrtavala i bijeljela na sunčevoj svjetlosti, a buldožeri su napustili dno prokopa i držali su podalje valove. "Dobro. A sada, da vidimo na što smo stavili ruke." Okrene se prema dvama bagerima koji su nepomično čekali iznad plimnog pojasa. "Počnite tovariti!" Poprati povik mahanjem rukom. Jedan za drugim, dva stroja krenuše naprijed tutnjeći, učiniše široki luk na ulazu u prokop i potom se spustiše niz rampu prema dnu. Skupili su na gomilu tovar školjaka i šljunka ne smanjujući brzinu i uspjeli su se stenjući suprotnom rampom. Došavši na vrh, ubrzaju i odu odložiti svoj tovar u podnožje stjenovite litice, poviše od pojasa loma valova. Nakon toga vrata se nazad, a onda opet gore i opet dolje u prokop, jedan za drugim, dok su buldožeri držali na odstojanju more koje je počelo bjesniti i koje je slalo svoje čete u izvidnicu duž brane, u potragu za slabom točkom gdje napasti. Johnnv opet pogleda na sat. Nasmije se. "Tri minute do plime. Uspjet ćemo... nadam se!" Pripali cigaretu napokon se opustivši. Sjedne za upravljač i odveze se Land Roverom duž obale kako bi parkirao onstran brda materijala koji su bageri nagomilali. Izađe i sagne se da uzme šaku šljunka. "Izvršno! Oh, lijep, prekrasan!" Bio je onakav kakav je očekivao da bude. Izgledao je odlično i u toj jednoj šaci šljunka otkrio je mali granat i neštof veći ahat. Uzme još jednu šaku. Likovao je. "Jaspis! I prugasti siderit!" Radilo se o vrstama kamenja koje prate dijamante: gdje ima dijamantata, ima i njih. I oblik je bio onaj pravi, kamenje je bilo oblo i glatko, blještavo poput staklenih kuglica, nije bilo spljošteno i nalik kovanicama kao kad je izlokano samo s jedne strane. Oblo kamenje ukazivalo je na utjecaj i djelovanje valova, odnosno na dijamantni čep. "Našli smo škrinju, svu ću je ostrugati." Od šezdesetak kilometara obale bio je odabrao pojas dug dvije stotine metara i pogodio je. Ne slučajna sreća, već pažljivo proučavanje konfiguracije obale i valovitih oblika i obrisa morskog dna na fotografijama iz zraka, brižljiva analiza pješčanog žala i naposljetku onaj neodredivi osjećaj za teren koji dobar tragač za dijamantima uvijek ima. Stoga je, vraćajući se prema Land Roveru, bio jako zadovoljan. Gliboderi su sastrugali sve do stjenovite podloge, dakle njihova je zadaća bila završena. I doista, izašli su iz prokopa i sada su stenjući stajali pored goleme hrpe šljunka koji su skupili. Johnnv se prodere: "A sada, dno!" Strpljiva vojska Ovamboa koji su šćućureni čekali na obali side poput mrava dolje u prokop.

Njihova je zadaća bila da ostružu i očiste njegovo dno jer je veliki dio dijamanata mogao propasti kroz šljunak u usjekline i među izbočine stjenovite podloge. U međuvremenu je more promijenilo ćud. Razjareno nasiljem izvršenim nad njegovim plažama, sada je bijesno i gromoglasno nasrtalo na pješčanu branu. Plima je dodavala svoju snagu i buldožeri su morali udvostručiti napore ne bi li je držali pod nadzorom. U međuvremenu Ovamboi su u prokopu bjesomučno radili, ograničavajući se na to da svako malo bace tjeskobni pogled na pješčani zid koji je zadržavao Atlantik. Sada je Johnnv bio opet veoma napet. Naredi li im da izađu prije vremena, zasigurno je ostavljao nešto dijamanata u prokopu, ostavi li ih tamo do posljednjeg trenutka, postojala je opasnost da more odvuče sve strojeve zajedno s ljudima. Zналаčki je odabrao trenutak, čak odveć znalаčki. Povučе ljude istog trenutka kad je more nahrupilo preko brane i počelo se probijati ispod nje... Zatim povučе buldožere: njih deset, jedan je još bio unutra. Povlačio se nepodnošljivo sporo, posrćući po dnu praznoga prokopa. Zatim more nahrupi unutra istovremeno na dva mjesta, usključalo se prelijevajući u prokop valom visokim do struka. Vozač buldožera vidio ga je kako stiže, kratko je oklijevao i tada ga je hrabrost napustila pa je skočio dolje s vozačkog sjedišta. Prepuštajući stroj moru, potrča preplašeno pred probojnim valom ravno prema najbližemu strmomu boku prokopa. Johnnv opsuje vidjevši vozača kako u bijegu traži spas. "Gad! Bio bi uspio izaći." Ali ljutio se i na sebe. Previše je odugovlačio s naredbom za povlačenje i sada je žrtvovao stroj vrijedan dvadeset tisuća funta. Ubaci ražesteno u brzinu i krene Land Roverom prema prokopu. Veliki džip skoči preko njegova ruba kao skijaš na padini i sjuri se dolje ka dnu. Pad je bio ublažen pješčanom kosinom pa Land Rover dođe sebi i poskoči naprijed, ususret vodenoj bujici. Ona silovito nahrupi preko haube i gotovo zavrti džip oko njegove osi, ali Johnnvju pode za rukom okrenuti ga u prijašnjem smjeru i još jednom krene prema napuštenom buldožeru. Budući da je u predviđanju takvih mogućnosti motor bio potpuno vodonepropustan, Land Rover je sada bez poteškoća napredovao podižući na bokovima dva visoka mlaza vode. Ali njegov zamah gubio je snagu postupno kako je druga voda nasrtala na nj. Zatim iznenada cijela pješčana brana popusti pred uspjelijem bijesom i Atlantik zagospodari. Visoki val zelene vode koji se sručio u prokop pogodio je Land Rover prevrnuvši ga i odbacio Johnnvja daleko u usključalu vodu koja je odnosila prevrnuti veliki džip, s

četiri kotača okrenuta u zrak kao u znak predaje. Johnnv potone, ali se odmah vrati na površinu. Plivajući i hodajući istovremeno, bacan od usključale vode, vukao se prema otoku od žutog čelika. Još se jedan val sruči i on ponovo potone. Na trenutak nade uporište, zatim opet bude odvučen. No iznenada se ipak nade na buldožeru i počne se verati prema vozačkom sjedištu. Iskašljavajući i bljujući slanu vodu, stavi ruke na upravljač. Prikovan tamo dolje, za tvrdnu stjenovitu podlogu prokopa, buldožer je sa svojih dvadeset i šest tona težine nepomično srastimice stajao unatoč vode koja se obrušila na nj grizući ga za gusjenice. Vida zamagljena od slane vode i suza, Johnnv provjeri na tren ploču s instrumentima: pritisak ulja i obrtaji bili su u redu, visoko iznad njegove glave ispušna cijev počne ispuštati plavkasti dim. On opet zakašlja. Slana voda iz želuca popela mu se do grla u toplom i žukom mlazu, ali on naglo dadne gas, otpusti kvačilo i gurne naprijed polugu. Zavidljujuće velik stroj krene gurajući gotovo s prezirom vodu u stranu. S boka nije imao prepreka, ali iza njega more je izlivalo još vode u prokop. Val se sruči na njega i Johnnv se sav protrese, poput španijela, zatim pogleda iza sebe u potrazi za spasonosnim izlazom. Tada, zadrhtavši od iznenađenja, ugleda Staroga. Mislio je da je četiri stotine milja daleko, u Cape Townu, no evo ga tamo gore, na rubu jarka, bijele kose koja se sjajila poput svjetla svjetionika. 32 Nagonski usmjeri buldožer prema njemu napredujući kroz usključalu vodenu stihiju. Stari je u međuvremenu vodio manevar drugih dvaju buldožera. Dao ih je smjestiti na sam rub prokopa, dok je s kamiona s opremom parkiranog pod stjenovitom liticom jedna skupina Ovamboa izvlačila i rastezala veliki lanac. Posrtali su pod težinom i svakim korakom propadali u pijesak sve do gležnja. Stari ih je tjerao nalozima koji su bili rika, ali riječi su se gubile nadjačane tutnjavom dizela, zavijanjem vjetra i hukom mora. Naposljetku se okrene prema Johnnvju. Stavivši ruke na usta, vikne: "Pridi! Dobacit ću ti lanac!" Johnnv dade znak da je shvatio i kad je sljedeći val nasrnuo i protresao divovski stroj, on zgrabi komande i po prvi put osjeti da motor posustaje: voda mu je stigla do srca, premda je bio vodonepropustan. Johnnv se napokon nade u podnožju strme padine od žuta pijeska visoke dvadeset stopa i skočivši na haubu, počne se s mukom uspinjati ususret Starome. On je stajao na samom rubu držeći na ramenima kraj lanca smotan u omču. Bio je pognut pod težinom i kad je krenuo naprijed, pijesak mu se izmrvio pod nogama i on sklizne dolje niz stvoreni odron tonući do struka u

pijesak dok je veliki lanac plazio za njim. Procijenivši prvo silinu vode, Johnnv skoči dolje da mu pomogne. I tako, dok ih je voda bacala i udarala, zajedno odvukoše lanac do buldožera. Stari vikne: "Pričvrsti ga za ralicu!" Omotaše lanac oko velikog čeličnog kraka. Johnu vikne: "Viticu!" Dok je Stari odvezivao uže kojim mu je o struku bila privezana čelična vitica, on pogleda prema odronu pijeska koji se prijeteći nadvio nad njih. "Kriste!" Johnnyju se otme tihi usklik: more je podrivalo i njega. Podrhtavao je mrveći se nad njima i samo što nije popustio i prekrpio ih. Stari mu doda ogromnu viticu pa on utrnulim prstima počne njome osiguravati kraj lanca. Morao je provući veliku kuku kroz dvije karike i potom je zatvoriti uglavljujući je u ležište: Heraklova muka u tim uvjetima, dok su mu se valovi prelijevali preko glave, dok mu je razjarena voda čupala lanac iz ruke, a odron pijeska prijetio da će svaki čas kliznuti i zatrpiti ih. Dvadeset stopa iznad njih Johnnvjev je predradnik nespokojno pratio što rade, spreman da dvama buldožerima na čekanju naredi da svim svojim udruženim snagama povuku lanac. Kuka vitice zatvori se nakon pet šest pokušaja i sve je napokon bilo spremno da se buldožerima izda zapovijed da počnu vući. Dajući Starome znak glavom, Johnnv vikne: "Ok! Mogu početi vući!" Stari podigne glavu i rikne u smjeru odrona. "Vuci!" Predradnik odgovori potvrdnim znakom. "Ok!" Njegova glava nestala je onstran ruba kad je potrčao prema buldožerima. U tom trenutku jedan visoki val udari u lanac. Taj je trzaj bio dovoljan da uklješti lijevi Johnnvjev kažiprst između dvije karike. Stari uoči izraz njegova lica, zatim primijeti kako se trza u uzaludnom pokušaju da se oslobodi. "Što se dogodilo?" U tom trenutku voda se povuče, nudeći trenutak primirja, i Starije mogao vidjeti što se zbilo. Prišao je posrćući kako bi mu pomogao, ali s vrha je doprla mukla tutnjava motora i lanac se počeo micati krivudajući i plazeći uz procijep poput zmije. Stari stigne do Johnnvja i zgrabi ga za ramena kako bi ga pridržao. Međusobno se pridržavajući, gledali su užasnuto zarobljenu Johnnvjevu ruku. 34 Potom se lanac uz trzaj zategne i kao nožem odsječe mu kažiprst. Učas šikne crveni mlaz i Johnnv padne unazad, u zagrljaj Staroga, dok se velika žuta masa buldožera polako uspinjala gore uz kosinu, točno iznad njihovih glava. Svaki se čas mogao sunovratiti i zgnječiti ih. Stoga, iskoristivši trenutak kada se voda povukla, Stari odvuče Johnnvja van putanje buldožera. Johnnv je pritisnuo ranjenu ruku na grudi, ali crveno šikljanje i dalje je bojalovodu svuda uokolo. Zatim više ništa nije vidio jer je potonuo. Slana

voda ušla mu je u usta i na kraju u pluća. Učini mu se da će se utopiti i osjeti kako ga snaga napušta. Ali vratio se na površinu i premda su ga oči pekle, vidio je da je sjajan i mokr buldožer s kojeg se cijedila voda stigao već do polovice pješčane kosine. Trenutak potom osjetio je zagrljaj Staroga, koji ga je stiskao rukama oko grudi, i opet je potonuo. Na kraju mu tama obuže oči i mozak i on joj se prepusti. No iznenada se mrak rasprši i oči opet progledaju: bio je ispušten na obali, na suhome pijesku, i prvo što je ugledao bio je Stari prignut nad njim, njegovo izborano, izbrazdano lice s podočnjacima i bijela mokra kosa još sljepljena na čelu. Nerazgovijetno upita: "Jesmo li uspjeli?" Stari mu odgovori: "Da. Izvukli smo ga." Ustao je, pošao prema džipu i otišao, prepustivši da se za Johnnija pobrine predradnik. Nasmija se prisjećajući se sada toga. Makne ljevicu s upravljača i poliže sjajni batrljak kažiprsta. "Svakako je vrijedilo jednog prsta." Promrmljao je naglas i nastavio polagano voziti držeći na oku putokaze. Zatim se nastavi smiješiti, osjećajući se sada bolje i gotovo razdragano mašući glavom prisjetivši se razočaranja 35 i nezadovoljstva koje je doživio kad je vidio Staroga kako se udaljava, kako ga napušta tamo na obali. Nije dakako očekivao da mu osloni glavu na rame, da mu grcajući iskaže svoju zahvalnost i da ga plačući zamoli za oprost zbog svih onih godina proživljenih u tjeskobi i samoći. Ne, zapravo je očekivao mnogo više. Nakon putovanja od tristo kilometara džipom, noću, kroz pustinju do najbliže bolnice kako bi mu zaliječili i povili batrljak, sljedeće je jutro bio opet na poslu kako bi nadgledao dolazak prvog tovara šljunka s obale. U njegovoj odsutnosti šljunak je bio prosijan kako bi se uklonio otpad i veliko kamenje, zatim je propušten kroz blatnu silikonsku smjesu kako bi na površinu isplivao sav materijal specifične težine ispod 2,5 i, napokon, ono što je preostalo proslijeđeno je do žrvnja ili mlina s kuglama. On se sastojao od jednog dugog čeličnog cilindra u kojemu su bile čelične kugle veličine bejzbolskih loptica: okretanjem cilindra one su mrvile i pretvarale u prah sve predmete tvrdoće manje od 4 stupnja Mohsove ljestvice. Sada je od svog šljunka otetog moru ostao samo tisućiti dio i, ako je bilo dijamanata, morali su se nalaziti upravo u tom ostatku. Kad je stigao do barake od drva i lima na vrhu okomite litice, u kojoj je bilo postrojenje za odvajanje, Johnny se još osjećao pomalo ošamućeno zbog manjka sna i djelovanja anestetika. Bilo mu je udaralo uporno i ritmično poput svjetionika, oči su bile crvene, a obrazi pokriveni gustom crnom kućinom. Stane pored stola s masti koji je sam

ispunjavao pola barake. Lagano je teturao dok je, gledajući uokolo, pratio pripreme: velika bačva na kraju stola bila je napunjena koncentratom dijamantnog šljunka, ploče su bile namašćene i ljudi su već bili spremni. "Kreni!" Kimanjem glave zapovijedio je predradniku, koji odmah povuče polugu. Stol se počne tresti kao drhtavi starac. Stol se sastojao od niza blago nakošenih metalnih ploča pokrivenih debelim slojem tamno žute masti, na koje se iz bačve na kraju stola koji je podrhtavao stala sada izljevati mješavina vode i šljunka, čiji je tok i gustoću predradnik pažljivo regulirao i koja se odmah počela razljevati poput melase, pretačući se s jedne ploče na drugu sve do bačve za otpad na drugom kraju stola. Dijamant se, poznato je, ne da smočiti, već uronjen u vodu i proliven njome ostaje suh. Sloj masti na metalnoj ploči također ne zadržava vodu pa tako mokri šljunak, voden vibracijama i nagibom stola, klizi po njemu, dok se dijamant u dodiru s masti zalijepi za ploču, kao napola posisani bombon za dlačice vunene deke. U tom trenutku nemira i uzbuđenja imao je osjećaj da njegov umor nestaje, a čak je i bol u batrljku bio zaboravljen. Oči i sve njegovo biće usredotočili su se na taj žuti i sjajan sloj masti. Dragulji težine manje od karata i bortovi, to jest crni industrijski dijamanti, nisu vidljivi na stolu jer ih skriva odveć brzo titranje stola i ustreptali protok drugog kamenja. On je bio tako duboko zagledan u stol da je prošlo nekoliko sekunda prije no što je uočio da mu netko stoji uz bok. Naglo okrene glavu. U svom tipičnom položaju, uspravan i raširenih nogu, Stari je stajao tamo pored njega. Ali nakon što je prvo tu masu pored sebe tjelesno osjetio kao drhtaj koji mu je prošao tijelom, sada je osjetio drugi drhtaj, ovoga puta uzbune. A što ako taj protok šljunka ne da rezultata? Hitno su mu trebali dijamanti, i to kako mu nikada ništa u njegovu životu nije trebalo. Promotrio je vibrirajuće namašćene ploče u potrazi za kamenom koji bi mu vratio poštovanje Staroga, ali usitnjeni šljunak proticao je ne ostavljajući tragova na stolu pa njega obuze panika. Ali upravo tada s druge strane stola predradnik krikne i pokaže rukom. "Eno ga tamo!" Njegov pogled pomakne se odmah prema kraju stola i tamo, baš ispod vodopada koji se spuštao iz bačve, čvrsto usidren dok je bezvrijedni šljunak tekao dalje, bio je jedan dijamant dopola utonuo u mast od vlastite težine. Kamen od nekih pet karata koji je zablistao žuto i živo poput divlje životinje koja se opire zarobljeništvu. Ispusti lagani uzdah i krajičkom oka baci pogled na Starog koji je ravnodušno, bezizražajno gledao stol. Morao je osjećati poglede na sebi, ali

svjedno nije okrenuo glavu. Naposljetku je Johnnvjev pogled bio opet neodoljivo privučen na stol. Čudnovatom podudarnošću upravo je u tom trenutku još jedan dijamant iz bačve pao ravno na drugog uronjenog u mast. Kad dijamant udari u drugi dijamant, odskoči kao loptica za golf na asfaltu. . I uistinu, drugi dijamant, lijep i velik kao koštica breskve, udari u prvoga i odskoči visoko. Njemu i predradniku, zadivljenima ljepotom te poskakujuće kapljice koncentrirane i krute sunčeve svjetlosti, otme se smijeh. On ispruži zdravu ruku i uhvati ga u zraku dok je padao. Protrlja ga među prstima, uživajući u ljepljivom osjećaju, zatim se okrene i pruži ga Starome. On pogleda kamen i zadovoljno kimne glavom u znak odobravanja, zatim pomakne orukvicu jakne i baci pogled na ručni sat. "Kasno je, moram se vratiti u Capetown." "Nećete ostati do kraja protoka šljunka, gospodine?" On sam osjeti nemir u vlastitu glasu. "Poslije bismo mogli nešto zajedno popiti." Netom što je to izrekao, sjeti se da Stari mrzi alkohol. Stari odmahne glavom. "Ne. Moram se vratiti do večeri." Zatim ga pogleda ravno u oči. "Znaš, sutra popodne Tracev se udaje i ne mogu izostati." I nasmiješi se stalno ga netremice gledajući. Nitko na svijetu nije bio u stanju protumačiti značenje osmjeha na tim usnama... jer nikada nije bilo njegovog odgovarajućeg odraza u očima. "Nisi znao?" Još uvijek se smiješio. "Mislio sam da si dobio poziv." Izađe iz kolibe i pode prema džipu koji ga je čekao na suncu kako bi ga odveo do sletne staze utabane među pješčanim dinama. Te su mu noći bol u ruci i riječi Staroga oduzele san koji je očajnički trebao. U dva odbaci pokrivače i upali svjetiljku pored ležaljke. "Rekao je da sam pozvan i, tako mi Boga, otići ću." Vozio je cijeli preostali dio noći i cijelo sljedeće jutro. Prvih tristo kilometara vozio je pješčanim i kamenitim putem, a u zoru je napokon stigao do asfaltirane ceste i krenuo na jug preko prostrane visoravni i gore, kroz planine. Bilo je već podne kad je ugledao zdepasti oblik planine Stol koji se ocrtavao na nebu iznad grada izraslog u njenom podnožju. Smjesti se u hotelu Vinevard i otrči gore u sobu da se okupa, obrije i presvuče. Drvored stare kuće bio je pun luksuznih automobila, a drugi su bili parkirani vani, s obje strane ulice, ali on je uspio pronaći mjesto za prašnjavi Land Rover. Prođe kroz bijela željezna vrata i prijeđe zelenu tratinu. Iz kuće su kroz otvorene balkone salona dopirali glazba, glasovi i smijeh. Ude na pokrajnja vrata. Gosti su se tiskali čak i po hodnicima pa si on prokrči put tražeći među muškarcima koji su gestikulirali i naglas pričali i ženama koje su se smijale barem

jedno poznato lice. Na koncu ga nade. "Michaele." Michael Shapiro se okrene, prepozna ga i na njegovu se licu odmah pojave zadovoljstvo i iznenađenje, ali prije svega uzburkanost. "Johnny. Kakvo zadovoljstvo vidjeti te." "Je li obred već gotov?" "Da, a i govori, hvala Bogu." Michael ga uhvati pod ruku i povede ga ukraj. "Dopusti da ti pribavim čašu šampanjca." Dade znak jednom konobaru i stavi mu kristalnu čašu u ruku. Johnnv prije no što će otpiti, promrmlja: "Za nevjestu." "Stari zna da si ovdje?" Pitanje je zapalilo Michaelove usne i kad je on kimnuo glavom, Michaelov izraz lica postane zamišljen. "Kakav je, Michaele? Muž?" "Kenny Hartford?" Michael se zamisli. "U redu, vjerujem. Lijep momak pun novca." "Kako zarađuje kruh?" "Tatica mu je ostavio veliki hljeb, ali da bi ubio vrijeme, radi kao modni fotograf." Na to se on namrgodi. A Michael se namršti. "U redu je, Johnnv. Stari ga je brižljivo odabrao." "Stari?" Vilica mu postade izraženija. "Svakako, ta poznaješ ga, zar ne? Ne bi nikada drugome prepustio da donese neku važnu odluku." On šutke ispije šampanjac dok ga je Michael nemirno promatrao. "Gdje je ona? Jesu li već otputovali?" "Ne. Još su tamo, u salonu." "Hvala, Michaele. Idem čestitati mladenki." "Johnnv." Michael ga uhvati za lakat. "Ne čini gluposti... molim te." Na vrhu mramornih stuba Johnnv zastane: salon pod njim bio je pun parova koji su plesali i glazba je snažno i veselo odzvanjala. Mladenka i obitelj sjedili su za stolom s druge strane salona. 40 Benedict van der Byl prvi je primijetio Johnnvja. Pocrvenio je i nagnuo se kako bi nešto prišapnuo Starome, potom je napravio pokret kao da će ustati. Stari zadrži sina rukom na ramenu i njemu Johnnv uputi široki osmijeh. Tada side stubama i probije se kroz parove koji su plesali. Tracev ga još nije bila vidjela, razgovarala je s nekim mladićem plave valovite kose s licem gospodičića koji je sjedio pored nje. "Bog, Tracev." Ona okrene glavu, ugleda ga i zadrži dah. Bila je ljepša no što se sjećao. Gotovo mucajući, odgovori: "Bog, Johnnv." "Hoćeš plesati?" Probljedi i pogledom potraži Staroga, ne supruga. Velika bijela i sjajna griva kimne u znak privole koju joj je otac dao pa ona ustane. Uspjeli su napraviti samo krug prije no stoje orkestar prekinuo. U međuvremenu je on, koji je imao na pameti najmanje stotinu stvari koje joj je želio reći, ostao nijem. Sada kad je orkestar prekinuo, prilika je propala. Tada joj u tih nekoliko trenutaka koji su još preostajali na mah reče: "Nadam se da ćeš biti sretna, Tracev. No bude li ti trebala pomoć... uvijek, u svakoj prigodi, dotrčat ću. Obećavam ti." "Hvala." Glas je bio promukao i na

trenutak ona je opet bila nalik djevojčici koja je one noći plakala. Odvede je do muža. To je obećanje bio dao prije pet godina i sada je došao u London da bi ga održao. Zgrada na broju dvadeset i tri u ulici Stark bila je dvokatnica uska i visoka pročelja. Parkira pred njom. Bio je već mrak i na oba su kata svjetla bila upaljena. Ostone sjediti u Jaguaru: iznenada je osjetio neku odbojnost da prede preko 41 VWilbur Smith praga, osjećao je da je Tracev tamo, u toj kući, ali je također osjećao da stvar neće biti ugodna. Na trenutak se prisjeti njena lika koji je još uvijek čuvao u sjećanju, lik mlade i lijepa Tracev u bijeloj svilenj vjenčanoj haljini, pa nakon toga izađe iz auta i uspe se ulaznim stepenicama. Spremao se pokucati kad je s iznenađenjem primijetio da su vrata samo pritvorena. Otvori ih gurnuvši ih i nađe se u malom dnevnom boravku uređenom s izuzetnim ženskim ukusom. Prostorija je bila u neredu, jedna je zavjesa bila otrgnuta i prostrta po tlu, a na nju su bile nabacane knjige i razne druge stvari. Slike su bile poskidane sa zidova i skupljene na hrpu kako bi bile odnesene. Uzme jednu knjigu i otvori je. Na prvoj je strani bilo rukom ispisano ime: Tracev van der Byl. Začuje koračanje niz stube pa odbaci knjigu na gomilu. Niz stube se spuštao neki čovjek. Imao je na sebi prijavu hlače od zelenog samta, kožne podstavljene čizmice i stari kaput vojničkog kroja ukrašen pletenim pozlaćenim pervazom. Preko ruke nosio je hrpu ženskih haljina. Kad je ugledao Johnnvja, naglo je stao i stisnuo crvenkaste usne u priglupi izraz čuđenja. Pod razbarušenim pramenima plave kose oči su bile plamene i sjajne. "Zdravo." Johnnv se uljudno nasmiješi. "Što je, selidba?" Polagano se približio neznancu i ne trepnuvši odmjerio ga je od glave do pete. Iznenada, s gornjeg kata začuje se jauk koji odjekne dolje niz stube. Čudan jauk, niti bola niti nečeg drugog, gotovo dahtaj, poput ispuštanja pare iz cijevi, jedva ljudski. Johnnv se ukoči, a čovjek na stubama baci uznemiren pogled iza sebe. Johnnv tiho upita: "Što si joj napravio?" Glas nije bio prijeteći. "Ništa. Baš ništa. Samo se puknula. Ružno se puknula." Čovjek se uznemireno požurio s odgovorom. "To joj je prvi put da je uzela trip." "A ti si se u međuvremenu dao na veliko spremanje, je li tako?" Johnnvjev glas bio je još uvijek smiren. "Duguje mi brdo love, a nema ni centa. Obećala je, ali nije u stanju održati." Johnnv nastavi: "Oh. To je onda čisto druga stvar. Mislio sam da čistiš kuću." Stavio je ruku u džep i izvadio novčanik. Pokaže snop novčanica. "Ja sam joj prijatelj. Koliko ti duguje?" "Pedeset funta." Vidjevši novac, čovjeku su zasjale oči. "Dao sam joj na kredit." Johnnv izbroji deset

novčanica od pet i pruži mu ih. Čovjek odloži hrpu haljina na rukohvat i žurno side niz posljednje stepenice. "Jesi li joj ti prodao dop? Trip?" Čovjek zastane na korak od njega i sumnjičavo ga pogleda. "Hajde, daj." Johnnv se nasmiješi. "Nismo djeca. Znam kako idu te stvari." Ponudi novčanice. "Jesi li joj ti nabavio dop?" U odgovor čovjek se nasmiješi i potvrdno kimne, ispruživši ruku prema novcu. Johnnv mu tada naglo drugom rukom zgrabi tanko zapešće i okrećući ga oko njegove osi, savije mu ruku na leđa. Vрати novac u džep i gurne ga uz stepenice. "Idemo pogledati?" Na željeznom krevetu bio je dušek, a preko njega je bio prostrt sivi vojnički pokrivač. Tracev je sjedila na njem prekrštenih nogu. Imala je na sebi samo tanke pamučne gaćice, a neuredna kosa koja nije bila sjajna kao inače stizala joj je do struka. Ruke prekržene na grudima bile su tanke i bijele poput krede. Lice je bilo boje zemlje, a pod sirovom svjetlosti gole žarulje koža kao da je bila prozirna. Ljuljala se gore dolje jaukajući tananim glasom dok se u ledenoj sobi dah pretvarao u paru. Ali ono što je naročito potreslo Johnnvja, bile su oči. Bile su ogromne, preko mjere povećane i upale u podočnjake tamne poput modrica. Zjenice su bile široke i sjajne, blistale su kao neobrađeni dijamanti. Te sjajne zelene oči piljile su u Johnnvja i neznanca koji su zastali na pragu, a onda se iznenada jauk pretvorio u krik. Zatim uslijedi muk, a ona se presamiti pokrivši si lice i oči rukama. Johnnv promuca: "Tracev. Bože, Tracey!" Otimajući se, čovjek proštenja: "Oporavit će se. Bit će kao nova. To joj je prvi put. Oporavit će se." "Dođi ovamo." Johnnv ga je izvukao van iz sobe zatvorivši nogom vrata za sobom. Gurne čovjeka na zid. Lice mu je bilo blijedo i napeto, a pogled beščutan, ali progovori smireno, snošljivo, kao da nešto objašnjava djetetu: "Sad ću ti nanijeti bol. Veliki bol, što veći mogu a da te ne ubijem. Ne zato jer mi se to dopada, nego zato jer ova djevojka meni nešto znači. Zato ću učiniti sve da se, kad ubuduće odlučiš dati otrov nekoj djevojci, sjetiš ovoga što ću ti sada napraviti." Ljevicom ga je držao priklještena za zid, a desnicom je udario ciljajući malo ispod rebara kako bi mu rastrgao mišice stomaka. Prve tri ili četiri šake udarile su previsoko i začulo se škripanje i pucanje rebara. Kad se povukao i pustio ga, čovjek se stropoštao licem nadolje i on ga je u padu udario po ustima izbivši mu nekoliko zubi i razbivši mu usne nježne poput cvjetnih latica. Čovjek je proizveo buku pa Johnnv ode u Tracevnu sobu provjeriti nisu li je možda uznemirili: još je uvijek bila 44 presamićena naprijed i ritmično se ljuljala gore dolje. Potraži kupaonicu i navlaži

maramicu kako bi obrisao krv s ruku i prednjice kaputa. Zatim se vrati u hodnik i sagne nad čovjeka bez svijesti da bi mu opipao bilo. Otkucaji su bili jaki i pravilni. Osjeti olakšanje, zatim odmakne čovjekovo lice od lokve krvi pomiješane s rigotinom kako se ne bi ugušio u njoj. Vrati se kod Tracev pa je, premda se divlje otimala, umota u prljavi vojnički pokrivač i odnese na rukama do Jaguara. Ona se napokon primirila i sjedila je tamo, na sjedištu od crne kože, nepomično kao usnula djevojčica dok ju je on sa svih strana zavijao u pokrivač. Naposljetku se vratio u kuću. Nazvao je hitnu službu, dao adresu i odmah spustio slušalicu. Stigavši u Dorchester, ostavio je Tracev u autu i otišao porazgovarati s vratarom. Nakon nekoliko minuta prebace je u invalidskim kolicima do apartmana na drugom katu koji je imao dvije spavaće sobe. Petnaest minuta kasnije stigao je liječnik. Kad je i on otišao, Johnnv se okupa i nakon toga s čašom Chivasa u ruci ode u Tracevnu sobu i stane uz njeno uzglavlje. Što god da joj je liječnik dao, djelovalo je: spavala je ispužena, blijeda i mršava, no svejedno još uvijek lijepa, a tu krhku i čudnu ljepotu tamni podočnjaci nisu izobličavali, već su je gotovo isticali. Sagne se da bi joj razmaknuo kosu s obraza i na ruci osjeti lagan i topao dah. Osjeti za nju, kako nikada prije nije osjetio ni za koga na svijetu, beskrajnu nježnost čiji je intenzitet iznenadio i njega samoga. Još se više sagne i lagano joj dodirne usne svojim usnama: bile su suhe i ispucane. Gotovo bijele. Grube poput staklenog papira. Uspravi se i ode do naslonjača nasuprot krevetu. Baci se umorno u njega i počne pijuckati whisky sve dok ne osjeti kako mu se iz stomaka diže val topline koji mu odmah opusti napete mišice. Nastavi gledati to blijedo i iscrpljeno lice. "Nalazimo se u gadnoj neprilici. Oboje." Rekao je to naglas i opet osjetio kako ga obuzima bijes. Nekoliko dugih minuta taj bijes nije nalazio cilj, a zatim se malo pomalo usredotočio na jednu određenu točku. Po prvi put u svome životu bio je bijesan na Staroga. Okrenut prema djevojci u krevetu reče: "On te doveo do ovoga. A i mene." Reakcija je bila trenutačna, odanost je već bila postala sastavni dio njegova bića. Uvijek se trudio vjerovati da je Stari u svojim spletkama pravedan i mudar premda, što se njega ticalo, tu pravednost nije nikada imao prilike iskusiti. Ali smrtnici nikada ne sumnjaju u svemoć bogova. Razjaren vlastitom izdajom, počeo je u živom svjetlu razbora prosuđivati djela Staroga i njegove porive. Zašto je, na primjer, poslao Michaela Shapira da mu ponudi povratak kad je bio u pustinji? Michael mu je objasnio: "Stari te hoće u Cape

Townu, Johnnv. Benedict nije dorastao. Povjerio mu je ured u Londonu, što je neka vrsta izgnanstva, i sada je odabrao tebe da vodiš tvrtku. Tracev nema, i ona je s mužem u Londonu, pa zato Stari misli da je uputno vratiti te u Cape Town." Michael je tada uočio njegovu radost, premda dobro zatomljenu, pa je nastavio: "Možda govorim nepromišljeno, ali za mene je van der Byl doista čudan svat. Osobit, ako ne drugo. Znam što osjećaš za njega, Johnnv, jer nikada mi ništa nije promaklo... ali ti si sada u prilici da činiš ono što hoćeš, i to za svoj račun. Mnoge bi te tvrtke htjele..." Uočio je promjenu izraza njegova lica i prekinuo se. "Ok, Johnnv, kao da nisam ništa rekao. Govorio sam tako jer sam ti sklon." Razmišljajući sada o tome, taj Michaelov savjet na koncu konca nije uopće bio neutemeljen. No, svakako, on je sada bio predsjednik uprave Van Der Byl Diamonds, ali 46 zato nije bio ništa bliži Starome no što je bio prije. Da, živio je pod planinom koja je bila neosvojiva i on se nije uspio uspeti ni njenim najblažim strminama. U Cape Townu ga je dočekala ista samoća kao u pustinji te je stoga bio lak plijen za pipke prve privlačne žene koju je sreo. Ruby Grange bila je visoka i tanana, s kosom boje koja se kod dijamanta naziva Second Cape, to jest boje sunca gledanog kroz kristalnu čašu punu šampanjca. Sada je razmišljao o vlastitoj naivnosti, o lakoći kojom se dao upecati i žestini kojom si je namaknuo omču na vrat. Ruby je pokazala svoje pravo lice tek nakon vjenčanja, iskazujući hladnu i duboku gramzivost, neutaživu žed za simbolima i materijalnim posjedovanjem, te takvu posvemašnju i krajnju samoživost da je on u svakoj takvoj prigodi jedva uspijevaio povjerovati vlastitim očima i ušima. Mjesecima je odbacivao tu rastuću izvjesnost, sve dok više nije bilo moguće poricati očiglednost, i tada je to bijedno i sebično stvorenje koje je oženio počeo promatrati s prezirnim zaprepaštenjem. Stoga se sve više udaljavao od nje, posvećujući sve svoje snage Van Der Byl Diamonds. To je, dakle, bio njegov život: jedna potpuno prazna stvar, dokraja izdubena rukom Staroga. Po prvi je put ustanovio da sumnja kako bi to mogla biti dobro sračunata i sadistička osveta Staroga za nedužno djelo jednog ne još dokraja sazrijelog momka. Gotovo kao da pokušava umaknuti tim odveć strašnim, nepodnošljivim mislima, zaspri i čaša mu isklizne iz ruke. Jacobus Isaac van der Byl sjedio je u kožnom naslonjaču, a pred njim je bio zaslon za očitavanje radioloških nalaza. Strah je poremetio njegove granitne crte lica, čineći ih pod gustom bijelom grivom još dubljima i mlohavijima, i premda su još uvijek bile prepoznatljive, ipak

su bile pomalo promijenjene. Strah mu je bio i u očima te se komešao pod površinom, u ta dva plava zdenca, kao neko sluzavo vodeno stvorenje. Dakle, s tim strahom u sebi, koji ga je skroz ukrutio i ukočio mu sve udove, gledao je sada nejasne sjenke na osvijetljenu zaslonu. Specijalist mu je u međuvremenu govorio tiho, s odmakom, kao da drži predavanje u svojoj učionici: "...obavija prsnu žlijezdu, evo ovdje, i širi se preko dušnika." Vrh zlatne olovke slijedio je sablasni oris tamo na zaslonu. Stari je s mukom gutao. Dok je slušao, činilo mu se da mu se ta bolestina nadima u grlu pa mu i njegov vlastiti glas odzvoni u ušima promuklo i nerazgovijetno kad upita: "Dade li se operirati?" Specijalist prekine objašnjavanje i baci pogled na kirurga s druge strane pisaćeg stola. Razmijeniše urotničke poglede. Stari se okrene u naslonjaču i pogleda kirurga. Grubo upita: "No?" "Ne." Kirurg odmahne glavom, ali kao da se ispričava. "Sad je već prekasno. Da ste..." "Koliko? Koliko vremena?" Staroga objašnjenja nisu zanimala. "Šest mjeseci. Ne više." "Jeste li sigurni?" "Da." Stari zabije bradu u grudi i zatvori oči. U prostoriji je vladao potpuni muk dok su kirurg i specijalist s mješavinom profesionalnog zanimanja i ljudskog sažaljenja prisustvovali mirenju Jacobusa Isaaca van der Byla s vlastitom smrtnom presudom. Na kraju je Stari otvorio oči i polagano ustao. Pokušao se nasmiješiti, ali se osmijeh nije zadržao dugo na usnama. Poprativši svoje riječi tom novom promuklošću, progundā: "Hvala, gospodo. Sada me, molim vas, ispričajte jer u ovom času imam mnogo stvari koje trebam srediti." Dođe do Rollsa što je čekao pred ulazom. Hodao je polako, gotovo vukući noge, i vozač mu je jurnuo ususret, ali je on odmah odgurnuo pruženu mu ruku i ušao sam u auto. Michael Shapiro čekao gaje u radnoj sobi velike kuće. Odmah je primijetio promjenu i dignuo se iz naslonjača u kojemu je sjedio. Stari je stajao na pragu: njegovo tijelo izgledalo je zgrčeno i smanjeno. "Šest mjeseci. Dali su mi šest mjeseci života." Ode do pisaćeg stola i baci se u naslonjač iza njega. "Nakon svih novaca koje su mi uzeli." Rekao je to kao da je očekivao da si je kupio drugi život, a da su ga oni prevarili. Opet je zatvorio oči i kad ih je ponovo otvorio, u njima zaikri bljesak zlobe, a lice mu poprimi izraz koncentrirane prepedenosti. "Gdje je? Još nije stigao?" "Jest, zrakoplov je stigao jutros u devet. Sada je u uredu." Michael je bio iznenađen i osupnut, bio je to prvi put da vidi Staroga bez krinke. "A djevojka?" Od razvoda je više nije zvao 'kći'. "Johnn ju je smjestio u jednu privatnu kliniku." "Jeftina droljica." Stari ju je potihom osudio, a Michael je zatomio

prosvjed prije no što mu je stigao do usana. "Uzmi blok, moraš pisati." Gutne, hrapavo. Odmah potom nastavi, i to zazvuči kao prijatnja. "Vidjet ćemo. Vidjet ćemo!" Liječnik je već bio u zrakoplovnoj luci. "Povjeravam ti je, Robine. Izliječi je i udebljaj. Puna je droge do trepavica i vjerojatno ne jede već mjesec dana." 49 U Traceynim očima upali se prva iskra života: "Gdje to misliš..." Johnnv je preduhitri: "U kliniku. I koliko god vremena bude potrebno." "Ja ne..." "Ma zaboravi 'ja ne'." Podupirući je, on pod jednu a Robin pod drugu ruku, otprate je sve do parkirališta dok je ona još uvijek slabašno prosvjedovala. "Hvala, Robine, stari prijatelju, napravi joj jednu dobru generalku." "Vratit ću ti je kao novu." Nakon tog obećanja Robin krene. On je stajao još nekoliko trenutaka gledajući golemi nezgrapni oris planine - ceremonija dobrodošlice kući bila je svedena na to - i nakon toga uputio se do Mercedesa u garaži zrakoplovne luke. Bio je neodlučan hoće li doma ili u ured. Odluči da zasad nema volje suočiti se s Rubvnim ispitivanjem pa izabere ured. U svojoj privatnoj kupaonici imao je uvijek čistu košulju, pored pribora potrebnog za brijanje. Tek što je prošao kroz kristalna vrata luksuznog ulaza u sjedište uprave Van Der Byl Diamonds, jurnuše na njega kao roj mučiteljica. Dvije dražesne službenice započeše u zboru svoje cvrkutanje: "Oh, gospodine Lance, imam ovdje cijeli snop poruka." "Oh, gospodine Lance, vaša žena..." Susprežući korak da ne bi počeo trčati, gotovo je stigao do vrata svog ureda kad je tajnica Staroga kao iz zasjede iskočila vani, iza one svoje ploče od neprovidna stakla. "Gospodine Lance, gdje ste dovraga bili? Šef vas cijelo vrijeme traži." Ona prene Lettie Pienaar, njegovu osobnu tajnicu: "Gospodine Lance, hvala nebesima, vratili ste se!" On stane i digne ruke u znak predaje. "Jedna po jedna, djevojke. Imamo vremena, ne paničarite." To izazove provalu cvrkutanja skupine službenica i otjera van der Bvlova psa čuvara iza ploče od neprovidna stakla podvijena repa. "Što je doista važno, Lettie?" Dok je išao prema svom pisaćem stolu, upitao je tajnicu. Zatim baci pogled na poštu pa se, skinuvši kaput i otpustivši kravatu, uputi u kupaonicu. Dok se on na brzinu brijao i tuširao, Lettie ga je vičući kroz otvorena vrata upoznala s posljednjim novostima u poslovanju tvrtke i njegovim privatnim poslovima. "Vaša je žena neprestance i uredno nazivala. Kad sam joj rekla da ste otišli u zaljev Cartridge, nazvala me lažljivicom." Lettie načas ušuti, a zatim, dok je on izlazio iz kupaonice, upita: "Kad smo već kod toga, gdje ste bili?" "Nemojte sada i vi početi." Nagne se nad pisaći stol i preleti pogledom po papirima koji su se

na njemu nakupili. "Pozovite moju ženu, molim vas. Ne, pričekajte. Vi razgovarajte s njom, recite joj da ću biti doma u sedam." Letti shvati da je skroz izgubila njegovu pažnju pa izađe iz prostorije. On se smjesti za pisaćim stolom. Van Der Byl Diamonds bio je neosporno u lošim vodama. Unatoč njegovim prosvjedima, Starije malo pomalo bio povukao svoje rezervne fondove kako bi ih uložio u druge poslove, u jednu tvrtku za trgovinu nekretninama, u tvornicu konfekcije Van Der Byl Fisheries, u jedan veliki projekt natapanja područja oko rijeke Oranje. Blagajne su sada bile prazne. Koncesije na obali u međuvremenu su stigle do kraja svog kratkog, premda slavnog života: sada su doslovce radili rupe u vodi. Što se pak tiče one u Huib Hochu, Stari ju je prodao Velikoj Kompaniji radi brze dobiti, koja je potom odmah izmakla Johnnvjevu nadzoru. Preostala je samo jedna koka koja nosi zlatna jaja, ali ih još nije počela nositi. Prije osamnaest mjeseci otkupio je dva nalazišta na pučini od jedne tvrtke koja je na njihovom iskorištavanju prokockala vlastiti opstanak. Drugim riječima, ugušila ju je vlastita neučinkovitost. Vađenje dijamanata iz mora je otprilike osam puta skuplje i teže nego vađenje iz nalazišta na kopnu. Treba izvaditi šljunak s dna nepredvidivog i neukrotivog mora pred Skeleton Coastom, natovariti ga na splavi, dovući ih na neko sigurno mjesto, istovariti ih i započeti rad na izdvajanju: to je bio postupak koji je slijedila propala tvrtka. Johnnv je pak skovao drukčiji plan i nakon toga naručio jedan skroz samodostatan brod. Mogao je ostati na pučini, vaditi šljunak s dna i obrađivati ga, izbacujući opet u more sav otpadni šljunak jednakom brzinom kojom ga je usisavao u svoju utrobu. Unutar oplata tog čvrstog oceanskog broda bilo je smješteno sofisticirano, potpuno automatizirano postrojenje za preradu, bila je potrebna još samo malobrojna posada i brod je mogao djelovati po svim vremenskim prilikama osim tornada. Kingfisher se u tom trenutku nalazio u brodogradilištu u Portsmouthu i njegova izgradnja bila je skoro gotova, a probna vožnja bila je predviđena za početak kolovoza. No financiranje pothvata bilo je za njega prava mora. Stari nije odobrio ni najmanju pomoć, ako nije čak i bojkotirao poduhvat. Nikada o njemu nije govorio bez ironičnog smiješka na usnama i strogo je zabranio svako ekonomsko ulaganje Van Der Byl Diamonds, tako daje bio prisiljen sam prikupiti dva milijuna funta van tvrtke. Kad ih je našao, vidio je kako se na usnama Staroga opet javlja onaj smiješak. Kingfisher je trebao biti u pogonu već tri mjeseca i usisavati dijamante s dna mora, budući da je s financijskog

gledišta projekt bio u cijelosti zasnovan na dovršetku broda unutar predviđenih rokova. No radovi na uređenju izazvali su već tri mjeseca kašnjenja i stoga je cijela građevina prijetila rušenjem. Sjedeći tamo, za pisaćim stolom, Johnnv se sada pitao kako spriječiti taj slom dok Kingfisher ne počne djelovati. Vjerovnici su prijetili i pritiskali i da bi ih ušutkao i primirio, on je sada mogao računati samo na svoj zanos. U tom trenutku nije mu preostalo drugo no da zatraži odgodu plaćanja na još tri mjeseca. Podigne slušalicu. Sokoleći se, izbacujući vilicu i gurajući šaku u džep, reče: "Pozovite mi Larsena u Credit Financeu." U pet se digne od pisaćeg stola i ode do bara. Natoči si tri prsta whiskyja i ponovo utone u svoj pokretni naslonjač. Nije osjećao nikakvo olakšanje zbog postignute odgode, bio je preumoran. Privatni telefon na pisaćem stolu zazvoni. Odgovori: "Lance." "Kako je bilo u Londonu?" Odmah je prepoznao glas i nije uopće bio začuđen što Stari zna za njegovo putovanje: taj je uvijek znao sve. Prije no što je uspio odgovoriti, hrapavi glas doda: "Dođi odmah u kuću!" I veza se prekine. Pogleda sa žaljenjem whisky što je držao u ruci i odloži ga nedirnutog. Stari bi odmah namirisao njegov vonj s prezirnim smiješkom. Oblak je napredovao nad planinom i zalazeće sunce obojilo ga je bojama mandarine i breskve. S prozora, Stari je gledao kako se rasplinjava nad dolinom, cjepkajući se dok se izduživao, onda se okrene prema sobi kad u nju ude Johnnv. Ovaj odmah shvati da se u njegovoj odsutnosti zbilo nešto važno. Letimice pogleda Michaela Shapira tražeći bilo kakav mig, ali sijeda Mikeova glava bila je pognuta nad papirima koje je imao u krilu. Obrati se stoga Starome. "Dobra večer." "Sjedni." Stari pokaže naslonjač od debele kože pred pisaćim stolom, a zatim Zapovijedi Michaelu: "Pročitaj!" Prije početka ovaj razbistri glas i posloži papire dobro ih protresavši. Oči Staroga, koji je sada sjedio, bile su uprte u Johnnvjevo lice. Bilo je to jasno i izravno iskušavanje, ali Johnnv nije osjetio nikakvu nelagodu, njemu je to bilo kao da ga oči Staroga miluju. Mike Shapiro razgovijetno je čitao izvlačeći iz tih pravno zapletenih i složenih rečenica njihov smisao. Radilo se o posljednjoj volji i oporuci Staroga i čitanje je potrajalo dvadesetak minuta. Kad je Mike završio, u prostoriji je zavladao muk. Na kraju Stari razbije tišinu i upita: "Shvatio si?" Sada gaje obuzela briga koju nikada prije nije pokazao. Da, izgledao je baš skroz ukočeno, kao da se meso povuklo s kostiju čineći ga suhim i lakim poput strvine uginule morske ptice odavno osušene na suncu. Johnnv potvrdi. "Da, shvatio sam." "Sada nam sve to pojasni

jednostavnijim riječima, Michael, bez tih odvjetačkih ukrasa. Tek toliko da budemo sigurni." Stari je navaljivao pa Mike poslušno nastavi: "Vaša privatna i osobna dobra, izuzev dionica tvrtke Van Der Byl Diamonds Co. Ltd, nakon što se plate porezi i troškovi, pripadaju u nasljeđe vašoj djeci, Tracev..." Stari ga nestrpljivo prekine, mašući rukama i tjerajući Mikeove riječi kao da su muhe: "Ne to. Tvrtka. Reci mu o dionicama tvrtke." "Njegove dionice Van Der Byl Diamonds Co. bit će podijeljene na jednake dijelove između tebe i dvoje mlađih Van der Byla, Tracev..." Stari ga opet prekine. "Dovraga, dobro im zna imena!" Bio je to prvi put da ga čuju kleti. Mike se uvrijeđeno nasmije Johnnvju, kao da traži njegovo razumijevanje, ali Johnny je proučavao Staroga dok je osjećao kako mu u grudima raste val zadovoljstva. Trećina dionica Van Der Byl Diamonds Co. nije predstavljala nikakvo blago, to nitko nije znao bolje od njega, ali ipak, pridružiti njegovo ime Traceynom i Benedictovom bilo je jednako kao priznati ga za sina. A on je za to radio sve te godine. Izjava je bila javna, priznanje službeno. Napokon je Johnny Lance imao oca. Poželi da ispruži ruku i dodirne Staroga. Osjećao je kako mu se grudi nadimaju od ganuća, oči su ga pekle. Krasan osjećaj nakon svega. Trepne kopcima. "To je doista..." Glas je bio nalik hropcu. Zakašlje. "Ne znam kako..." Stari ga nestrpljivo prekine, ušutkavši ga zapovijednom kretnjom, i zareži obrativši se Mikeu: "Sada mu pročitaj kodiciel. Ne, nemoj ga pročitati: objasni mu ga." Michael promijeni izraz lica. Dok je govorio, ni na trenutak nije odvojio oči od papira, gotovo kao da želi izbjeći Johnnvjev pogled, i bez ikakve potrebe stalno si je bistrilo glas vrpoljeći se u naslonjaču: "Prema kodicilu oporuke, koji nosi isti datum i koji je pravomoćno potpisao Jacobus Isaac van der Byl, nasljednik dionica tvrtke Van Der Byl Diamonds Co. Ltd. John Rigby Lance obvezuje se na potpisivanje, a na ime rečenoga Johna Rigbyja Lancea, osobnog jamstva za sve dugove tvrtke, uključujući i sva postojeća nepokrivena računovodstvena potraživanja te sve ono što je dug vjerovnicima po osnovi realnih privilegija ili opcija. "Kriste!" Johnnv se ukruti i okrene se kako bi s nevjericom pogledao Staroga. Čvor u grlu naglo je nestao. "Što mi to kanite učiniti?" Smireno, niti ga ne gledajući, Stari ponovi Johnnvjevo pitanje: "Što ti to želim učiniti? Želim da preuzmeš na sebe sve dugove koji se penju na dva i pol milijuna randa, eto što želim." Johnnv uzrujano odmahne glavom. To nije imalo ni najmanjeg smisla. "Nijedan vjerovnik ne bi od mene došao tražiti ni pola milijuna randa. Imao bih

problema skupiti čak i deset tisuća randa za svoj osobni bankovni račun." "Nijedan te vjerovnik ništa neće doći pitati niti će protiv tebe podnijeti tužbu očekujući isplatu u gotovini. Ne, učinit će to iz osobnog zadovoljstva. Rastrgat će te, doslovce, i bit će sretan što to čini." Johnnv nije mogao vjerovati. Pritvori oči. "Benedict?" Stari potvrdno kimne glavom. "Napokon je na potezu Benedict. Neće ti moći oduzeti upravljanje tvrtkom jer će te Tracev podržavati, kako je uvijek činila, ali moći će nadzirati svaki tvoj potez iz svog naslonjača predsjednika tvrtke. Moći će te proganjati, moći će dovesti do prosjačkog štapa tebe i tvrtku a da osobno ne pretrpi ni najmanji financijski gubitak. A kad budeš na dnu, no, znaš da od njega nećeš moći očekivati nikakve milosti. Proždrijet će te čudovište koje si sam stvorio!" "Ja stvorio?" Johnnv je bio osupnut. "Ma što to govorite?" "Ti si ga sveo na ovo što je sada. Slomio si mu srce, učinio si ga slabim i beskorisnim." "Vi ste ljudi!" Johnnv ustane. 56 "Ja Benedictu nisam napravio ništa. On je taj koji je..." Ali hrapavo i muklo graktanje Starog odmah nadjača Johnnvjev negodujući odgovor. "Pokušao je držati korak s tobom i nije uspio. Predao se i postao je ono što je postao, mediokritet i slabić. Oh, znam ja jako dobro što je moj sin, na što si ga sveo." "Molim vas, poslušajte me. Ja nisam..." Ali Stari neumoljivo nastavi: "I Tracev, i Tracev si uništio život. Privukao si je u svoj grijeh." Johnnv vikne: "One noći! Vi mi nikada niste dopustili da objasnim. Niste nikada..." Glas Staroga odjekne kao fijuk biča. "Šuti!" I Johnnv se ne usudi izazivati ga, navika iskazivanja počasti bila je preduboko usađena u njemu. Stari je drhtao, iz očiju su sijevale munje. "Oboje moje djece! Uništio si mene, moju djecu i svu moju obitelj. Benedict je nesposobnjaković i niškoristi koji svoje rane pokušava izliječiti užicama: no dobro, ja mu sada ostavljam sredstva da te uništi i kad to bude učinio, možda će postati čovjek." Njegov hrapav i tanušan glas sada je postao pun bola. Gutao je s naporom, grlo mu je podrhtavalo, a ipak sijevanje u tim očima nije slabilo. "I Tracev. Proganjana vlastitom putenosti, putenosti koju si ti probudio, i ona traži izlaz iz vlastite krivnje. Tvoja propast bit će njen spas." "Vi ste u svemu pogriješili!" Johnnvjev je glas bio nalik nečemu između prosvjeda i preklinjanja. "Molim vas, pustite me da objasnim." "Stvari će ići baš onako kako sam rekao. Vezujući te uz tvrtku koja propada, učinio sam te ranjivim. Ovoga puta ćemo te se napokon riješiti." Zastane, teško dašćući kao pas u trku. Disanje je bilo prigušeno, gotovo hropac. "Benedict će ti odsjeći noge, a Tracev će postrance gledati. Neće ti moći

pomoći, njeno je nasljedstvo blokirano, nema nikakav nadzor nad kapitalom. Tvoja je jedina nada, dakle, Kingfisher. No taj će se brod preobraziti u vampira koji će ti isisati svu krv. Uvijek si me pitao zašto sustavno premještam sve fondove Van Der Byl Diamonds u druge tvrtke: dobro, sada znaš odgovor." Johnnv pomakne usne. Bio je skroz blijed. Glas mu se stanjio, postao je gotovo šapat: "Mogu uvijek odbiti potpisati to jamstvo." Stari se zlobno osmjehne. Pomak usana nije bio plod nikakvog osjećaja užitka ili razdraganosti. "Potpisat ćeš." Njegov je glas sada već bio hropac. "Ponos i taština neće ti dopustiti da učiniš drukčije. Znaš, poznajem te. Proučavao sam te tijekom svih ovih godina. No ako i odbiješ potpisati, bit ćeš svejedno smožden. Tvoje će dionice pripasti Benedictu i bit ćeš van igre. Propao! Potrajat će duže, ali ćemo te se riješiti!" Snizi glas. "Ali potpisat ćeš, znam to." Ne primijetivši to, Johnnv ispruži ruke prema njemu u znak preklinjanja. "Sve ovo vrijeme što sam proveo s vama, što..." I njemu je glas promukao i stanjio se. "Niste nikada, baš nikada niste osjećali ništa za mene? Ništa?" Stari se ispravi, kao da mu se vratila sva njegova snaga i sjaj, i nasmije se. Sada je govorio smireno, nije imao potrebu da podiže glas: "Gubi se iz moga gnijezda, ptico kukavice. Odleti van!" Johnnv postupno promijeni izraz lica, profil vilice ukruti se, agresivno se ispupči prema vani. Podigne ramena i gurne ruke u džep stišćući ih u pest. Dva koščata čekića. Potvrdno kimne glavom. "Shvaćam." Ponovo kimne glavom, zatim se nasmiješi. Neuvjerljivi osmijeh koji mu samo nakrivi usta i ne odagna tmurnost iz očiju. "U redu, stari gade, ja ću ti pokazati." I napusti prostoriju ne okrenuvši se. Zadovoljstvo, duboko zadovoljstvo gotovo ozari lice Staroga. Likovao je, ali odjednom mu ponestane daha. Počne kašljati i bol ga stegne u grlu, silovito. Uhvati se slabašno za rub pisaćeg stola. Osjeti kako se u njemu pokrenuo pauk smrti, osjeti kako mu se njegove noge zarivaju sve dublje u grlo i pluća. Obuze ga strah. Ispusti krik bola i straha, ali u staroj kući nije bilo nikoga tko bi ga mogao čuti. Kingfisher je porinut u kolovozu i obavio je probnu vožnju u Sjevernome moru. Po izričitom nalogu Staroga, Benedict je također bio ukrcan na brod. Bilo bi čudo da je brod tako složene i revolucionarne gradnje funkcionirao savršeno od samog početka. I doista, te godine kolovoz nije bio mjesec čuda. Na kraju probne vožnje Johnnv je već imao spreman popis dvadest i tri nužne preinake. "Koliko?" Pitanje je bilo upućeno predstavniku brodogradilišta. "Mjesec dana." Odgovor nije bio uvjerljiv. Benedict uzvratu glasno se Smijući: "Želite reći dva." Johnnv ga je

odsutno pogledao, shvativši da je Stari razgovarao sa sinom. Benedict nastavi, i dalje se smijući: "Reći ću ti nešto, Johnnv. Zadovoljan sam što ovo čudo nije ono što ja podrazumijevam pod rajem." Johnnv ostane skamenjen: to su bile riječi Staroga, papagajski ponovljene. Bile su potvrda koja mu je trebala. Vratila se u Cape Town gdje ga dočekaše vjerovnici, svi do jednoga, na pragu pobune. Htjeli su se povući iz poduhvata prihvaćajući gubitak. Johnnv provede dva dragocjena dana u Larsenovom vinskom podrumu u Stellenboschu kako bi umirio njegove strepnje. Kad ga je navečer za trpezom Fif i Larsen, dvadeset godina mlada od supruga, pod stolom uštipnula za bedro, shvatio je da je sve bilo sređeno barem za još dva mjeseca. Tijekom bjesomučnog i iscrpljujućeg tjedna koji je uslijedio, punog rasprava i pregovora, našao je vremena da posjeti Tracev. Već je mjesec dana bila van klinike i živjela je na maloj farmi svojih prijatelja negdje u Somerset Westu. Kad je izašao iz svog Mercedesa i Tracev mu s verande potrčala ususret, za njega je to bio prvi doista sretan trenutak nakon mnogo vremena. Usklikne: "Bože! Divno izgledaš." Tracev je imala na sebi pamučnu ljetnu haljinu, a na nogama jednostavne sandale. Budući da su njeni prijatelji bili odsutni cijeli dan, imali su vremena za šetnju i razgovor. Johnnv ju je gledao, besramno ju je proučavao i primijetio je da su joj obrazi i ruke opet punašni i da joj se vratila boja u lice. Kosa je opet bila sjajna i blistala je na suncu, no tamni podočnjaci nisu još bili nestali. Nasmiješila se kad je on ubrao i ponudio joj grančicu procvale breskve. Bila je naizgled preplašena, nesigurna. Na kraju Johnnv stane pred nju i stavi joj ruke na ramena. "No, dobro. Hajde, reci: što ti se mota po glavi?" Ona odgovori odmah, pravom provalom riječi: "Želim ti zahvaliti što si došao po mene. Htjela bih ti objasniti zašto sam bila... onakva kakva sam bila. U onakvom stanju. Neću da misliš... no, da misliš loše o meni." "Tracev, nisi dužna ništa mi objašnjavati." "Ali želim. Moram." I ne gledajući ga u lice, igrajući se nemirno grančicom koju je držala u ruci, objasni: "Znaš, nisam razumjela. Došla sam do zaključka da su svi muškarci kao... Da ne žele. Hoću reći, no, da ne žele to raditi..." Zastane da bi odmah potom nastavila: "Bio je brižljiv, razumiješ, i stalno se oko nas slavilo, svaki dan, svaku večer, uvijek prijatelji. Zatim je htio poći u London... radi posla, govorio je. Ovdje nije bilo perspektive. Tada ja još nisam znala. No, da, primijetila sam da ima mnoštvo muških prijatelja i da su neki od njih drukčiji... ali... Onda sam jednoga dana otišla u studio i zatekla ih... Stali su se smijati, Kenny i taj momak,

zakačeni zajedno kao zmije. 'Ali nisi mogla ne znati' uzviknuo je. I tada se nešto u meni slomilo. Bio je to težak udarac. Osjećala sam se tako prljavo, upletenom u to, i htjela sam umrijeti. Nisam imala nikoga kome bih se obratila i htjela sam da nitko... Ukratko, htjela sam samo umrijeti." Ušutjela je i čekala da on progovori. On je glasom nalik dašku upita: "I još to želiš?" Pogleda ga iznenađeno i odmahne glavom koja je blistala na suncu. On odvrti: "Niti ja ne želim umrijeti." Oboje se neočekivano nasmiju. Nakon toga sve je opet bilo među njima kao i obično, i ostali su tamo razgovarati bez daljnjih neočekivanih ispada sve dok se nije smračilo. "Sada moram poći." "Tvoja žena?" Smijeh je prestao. "Da, moja žena." Bio je već mrak kad je prošao kroz ulazna vrata imanja u Bishopcourtu, tog terasasto položenog novog ranca koji je bio njegovo prebivalište, ali ne i njegov dom. Telefon je zvonio. Podigne slušalicu. "Johnny?" "Bog, Michaela." ;f Prepoznao je glas. "Johnnv, dođi odmah ovamo, u staru kuću." Glas Michaela Shapira bio je pun napetosti. Johnnv sa zebnjom upita: "Stari?" "Ne postavljaš pitanja... dođi i dosta. Odmah!" Zavjese su bile navučene i u kaminu je pucketala vatra od cjepanica. A Starom je ipak bilo hladno. Hladnoća je bila tamo duboko u njemu, gdje plamen nije mogao dospjeti. Dok je uzimao listove iz kutije s ispravama otvorene pred njim, ruke su mu drhtale. Pregledavao ih je i baca u vatru. Pucketali su na živom narančastom plamenu, uvijali su se i crnili, pretvarali se u pepeo. Na kraju je kutija bila prazna, izuzev jednog velikog snopa raznobojnih pisama povezanih vrpcom. Razveže čvor, uzme prvu omotnicu i izvadi iz nje list papira: Gospodine, nadam se da vam je drago doznati da se sada nalazim u koledžu. Hrana je dobra, ali kreveti su jako tvrdi... Baci pismo i papirić u vatru i uzme drugo. Pročita ih jedno po jedno i spali ih. ...da sam izabran u prvu momčad... Svako malo bi se nasmiješio, a u jednom trenutku se čak i nasmijao sam sa sobom. ...najbolji sam u svim predmetima osim u povijesti i vjeronauku. Nadam se da ću biti bolji sljedeće... Posljednje pismo dugo je zadržao u koščatoj ruci prošaranoj plavim venama. Naposljetku je nestrpljivim trzajem zapešća bacio i njega u vatru i ispružio je ruku prema stalku kamina kako bi se oslonio dok je ustajao. Kad je bio na nogama, pogledao je u pozlaćeno ogledalo nad kaminom. Zagledao se dugo u vlastiti lik, iznenađen promjenom koju je tih posljednjih nekoliko tjedana proizvelo u njegovu izgledu. Iz očiju je nestao svaki odbljesak života, a njihova se boja svela na blijedo i neizražajno, mutno plavetnilo. Bila je to boja raspadanja. Oči su mu bile ispupčene

iz podočnjaka, a pogled staklen i začuđen, tipičan za bolesnike u završnom stadiju raka. Osjećaj mlitavosti koji mu je dolazio iz svih udova i hladnoća kojom su bili prožeti, znao je, nisu bili posljedica lijekova protiv bolova, niti je njihova posljedica bio onaj polagani i vučeni korak kojim je po mekanom buharskom tepihu krenuo prema pisaćem stolu od skupocjene ohoteje. Pogleda četvrtastu kožnu kutiju s metalnim uglovima i zakašlje: tek mučan lavež. Osloni se na pisaći stol kako bi se pridržao u očekivanju da bol prođe, zatim otvori kutiju i podigne poklopac. Dok je potom uzimao iz kutije tijelo Purdev Rovala i odvojene cijevi kalibra dvanaest da bi ih montirao, ruke su mu bile dovoljno mirne. Umre kako je i živio: sam. "Bože, kako mrzim crno." Ruby Lance stajala je nasred sobe i gledala je haljinu raširenu na bračnom krevetu. "Čini me nalik lesu." Protresla je glavom prvo u jednu pa u drugu stranu ispremećući vodopad kose boje šampanjca, zatim se okrenula te je polaganim i lijenim korakom prošla sobom i prišla dvama visokim zrcalima. Nasmiješi se samoj sebi, čeznutljivo si namigne i onda, gledajući u zrcalo onstran svoga odraženog lika, upita: "Benedict van der Byl vratio iz Engleske?" "Da." Johnnv je sjedio u naslonjaču pored vrata svlačionice i pritiskao si oči jagodicama. Ruby stane na vrške prstiju, blago uvuče stomak koji 63 nije imala i izbaci grudi, male i čvrste. "Tko će još biti?" Stavi ruke skupljene u kupice pod grudi i stisne si bradavice palcem i kažiprstom. Pažljivo ih prouči. Johnnv makne prste s očiju. "Jesi li me čuo?" Rubyn glas poprimio je blago prijeteći ton. "Ne govorim zidu." Okrene se leđima zrcalu i pogleda ga u lice. Stajala je tamo, na nogama, visoka i tanka, zlatožuta kao leopard, čak su joj i oči bile žute i nepomične poput leopardovih. Imao je dojam da samo što nije razvukla usne u dahtavo rezanje. Johnnv odgovori smireno: "To je pogreb, a ne koktel." "No, ne očekuješ valjda da budem skrhana od boli. Nisam ga podnosila." Otišla je do bračnog kreveta, uzela gaćice boje breskve i protrljala sjajnu svilu o obraz. Odjenula ih je u dva široka pokreta nogama. "Barem ću ispod korote staviti nešto dražesno." Otpusti lastik na stomak i svila pokrije i spljošti zlatovlas, gotovo bezbojan čuperak. Johnnv polagano ustane i ode u svlačionicu. Ona srdito vikne za njim: "Za Boga miloga, Johnnv Lance, dosta tog mrštenja. Nije kraj svijeta, na koncu konca. Nitko ništa ne duguje tom starom gadu, naplatio je svoj kredit već mnogo prije njegova isteka." Stigli su nekoliko minuta ranije i pričekali su pod borovima pred kapelom. Kad je sedefasti Rolls prošao kroz ulazna vrata i kad su brat i sestra izašli iz njega uspinjuci se

asfaltiranim drvoredom, Ruby nije uspjela obuzdati svoju radoznalost. "To je Benedict van der Byl?" Johnnv potvrdno kimne. "Lijep čovjek." Ali Johnnv je gledao Tracev. Iznenadujuće kako se promijenila od posljednjeg puta kad ju je vidio. Hodala je opet kao djevojčica iz pustinje, uspravno i ponosno. Krenuo je ravno prema njoj. Skinula je tamne naočale i on je primijetio da je plakala jer su oči bile crvene i blago nadute. Nije bila našminkana i lice uokvireno crnom maramom bilo je nalik onome redovnice. Utisnuti znakovi boli davali su joj zreli izgled. Reče mu tiho: "Bila sam uvjeren da ovaj dan nikada neće stići." Johnnv odgovori: "Da, svakako. Bili smo uvjereni da će živjeti do vijeka." Tracev napravi korak naprijed i ispruži dlan kao da će mu dodirnuti ruku, ali prsti nisu stigli ni dotaknuti rukav jakne. Johnnv je shvatio smisao te kretnje: dijelili su istu muku i isti gubitak. Htio ju je utješiti. "Ako se ne varam, nas dvije se ne poznajemo." Ruby joj se obratila slatko otrovnim glasom. "Vi ste Tracev van der Byl, zar ne?" Djevojka okrene glavu i promijeni izraz lica, hladna i nedostupna. Opet stavi naočale, sakrivši oči, i ispravi je: "Gospoda Hartford. Drago mi je." Mike Shapiro sjedio je u klupi pored Johnnvja. Govorio je ne pomičući usne i tek toliko glasno da ga samo on čuje. "Benedict je upoznat s odredbama oporuke. Možeš vrlo brzo očekivati njegov prvi potez." "Hvala, Mike." Johnnv u međuvremenu nije skidao pogled s velike i crne kapse na čijim je srebrnim ručkama svjetlost svijetla proizvodila treperave odbljeske. Zasad još nije osjećao obuzetost sukobom koji ga je čekao. Svaka stvar u svoje vrijeme, sad je bio obuzet tim krajem, tim svršetkom jednog razdoblja svoga života. Sada su trebale početi druge važne stvari, njegov se život trebao promijeniti, dapače već se bio promijenio. 65 VVilbur Smith Okrenuo se prema drugom redu klupa, pogled mu je bio voden intuicijom. I doista, Benedict van der Byl gledao je u njega. Upravo u tom trenutku svećenik pozove nosače da pristupe. Poredaju se uz bok lijesa pa se on i Benedict nadu na suprotnim stranama sjajnog kovčega, među velikim buketima ljiljana. Oprezno su se pogledavali, a on je imao dojam da taj prizor ima točno određeno značenje: njih dvojica uz bok zemaljskim ostacima Staroga, jedan nasuprot drugome, dok ih Tracev uznemireno gleda. Okrene se i pogleda u dubinu kapele. Pogledom je tražio Tracev, ali susreo je Rubyn pogled. Gledala ga je i on je učas shvatio da se situacija promijenila mnogo više no što je pretpostavljao. Još se jedan igrač uključio u igru. Osjeti lagani udarac laktom Mikea Shapira i napravi korak naprijed.

Uhvati srebrnu ručku. Iznesu Staroga vani, na sunce. Zbog velike težine kapse ručka mu se svojim oblikom utisnula u dlan, pa ga je on morao nastaviti masirati i nakon što je lijes spušten u grob. Humka iskopane zemlje bila je pokrivena komadima tepiha s umjetnom travom. Kad su potom drugi počeli odlaziti, on je ostao tamo, nepokrivene glave, sam, dok mu naposljetku Ruby nije prišla i prenula ga dotaknuvši mu ruku. "Idemo." Glas je bio tih, ali drečav, bockav. "Ispast ćeš smiješan." Benedict i Tracey stajali su pod borovima blizu ulaznih vrata groblja: pozdravljali su, zahvaljivali, stiskali ruke i primali sućut. "Vi ste Ruby, naravno." Benedict joj uzme ruku uz blag, pristojan, očaravajući smiješak. "Moram priznati da ni sve laskave stvari koje sam čuo za vas ne daju pravu sliku o vama." 66

Razdragana, Ruby je bila nalik leptiru koji širi krila na suncu. "Johnnv." Benedict se nenadano obratio njemu, uhvativši ga nespemnog svojim prijateljskim stiskom ruke i srdačnim osmijehom. "Michael Shapiro rekao mi je da si prihvatio ostavštinu moga oca i uvjete koji je prate. Potpisao si jamstvo. To je divna vijest. Baš ne znam što bismo bili bez tebe u Van Der Byl Diamonds. I sada si jedini koji može tvrtku izvući iz loših voda. No želim da znaš da ću te slijediti do kraja, Johnnv. Sada se doista želim baviti tvrtkom i pružiti ti svu potrebnu podršku." "Znao sam da mogu računati na tebe, Benedicte." Johnnv je prihvatio izazov jednako drsko kako mu je bio upućen. "Vjerujem da će sve ići najboljim tijekom." "Imamo sastanak u ponedjeljak, nakon toga vraćam se u utorak u London, ali nadam se da ću vas prije toga moći ugostiti na večeri, tebe i tvoju lijepu ženu." "Hvala." Ruby je iščitala već spremno odbijanje na Johnnvjevim usnama i odlučila se odmah umiješati. "Bit će nam drago." "Spremao si se odbiti, zar ne?" Sjedila je pobočke na prednjem sjedištu Mercedesa s Dogama podvijenim pod sebe. Oči su joj bile neiskrene kao tt perzijske mačke. "Pogodila si." "Zašto?" j "Benedict van der Byl je zmija otrovnica." "To ti kažeš." "Dakako." "Nisi li slučajno ljubomorana na njega?" Ruby je upalila jednu od svojih cigareta s pozlaćenim usnikom i stisnutih je usana otpuhivala dim. "Možeš misliti!" Johnnv prasne u glasan i kratak smijeh, onda ušuti. Oboje nastave gledati cestu pred sobom. "Meni je privlačan." "Izvoli." Rekao joj je to potpuno ravnodušno. No njen drečavi odgovor bio je otrovan: "Ne bi bilo nemoguće kad bih to htjela. Kako bilo, ti i ono rastreseno stvorenje, ona Tracev." "Prestani, Ruby." "Bože nebeski, a što sam lošega rekla? Nježna gospoda Hartford." "Prestani, rekao sam." "Draga gospoda Gaćice Svlačice. Bože nebeski!

Malo je nedostajalo da ih svuče tamo na groblju." "Začepi tu kurvinsku gubicu!" "Nemoj me vrijeđati." Nagne se na sjedištu i udari ga dlanom po ustima. Donja usna okrzne zube i Johnny osjeti okus krvi. Izvadi maramicu iz džepića na grudima jakne i stavi je na usne vozeći u međuvremenu jednom rukom. Ona se opet sklupčala u svom kutku, uvlačeći uzrujano dimove, i nitko od njih dvoje više nije otvorio usta dok nisu stigli pred garažu, gdje je Ruby izašla i otrčala preko tratine prema kućnim vratima. Zatvorila ih je za sobom tako silovito da se visoka staklena ploča zatresla. Johnny je pak parkirao Mercedes, zatvorio vrata garaže i polaganim korakom krenuo za njom u kuću. Izula je cipele pustivši ih na tepihu u dnevnom boravku i otrčala vani na popločanu terasu gdje je bio bazen. Stajala je tamo bosonoga i piljila u bistru i zelenu vodu stišćući si ramena rukama prekriženim preko grudi. "Ruby. Slušaj me." Priđe joj. Trudio se da zadrži miran, čak pomirljiv ton. 68 Ona se naglo okrene prema njemu odašiljući iz očiju munje kao leopard u stupici. "Sada mi samo nemoj petljati, gade. Za koga me držiš, za svoju služavku? Reci mi, kada smo to napravili nešto što sam ja htjela?" On je već odavno bio shvatio da je prisilna i nevoljka pomirba s Ruby najkraći put do vlastitoga mira i spokojsva, pa ga je stoga ta prikriivena misao nagnala da odmah zauzme obrambeni stav. "Nikada ti ništa nisam branio." "Dobro! Krasno! Dakle, nećeš mi zabraniti da odem?" "Što želiš reći?" Nakon početnog iznenađenja, pojavio se i suspregnuti tračak nade. "Govoriš li o razvodu?" "Razvod? Šališ se? Poludio si? Znam sve o onoj lijepoj hrpici novca koju ti je Stari ostavio u svojoj oporuci. No, i mala Ruby hoće staviti ručicu u tu kašicu. Počevši od ovog trenutka." "Što točno hoćeš?" Johnnjev glas postao je leden i ravnodušan. "Novu garderobu i putovanje u sva ona lijepa mjesta kamo stalno ideš, u London, Pariz i tako dalje. Za početak." On je razmišljao, računajući do kojeg iznosa može ostaviti nepokriven svoj račun: od vjenčanja naovamo rijetko je kada bio u minusu. Ali vrijedilo bi muke, odluči. Narednih mjeseci nije si mogao dopustiti nikakve zastrane, a oslobođen Rubvnog zanovijetanja bio bi hitriji u potezima i odlukama. Stoga, samo neka ode. "Dobro. Ako je to ono što hoćeš." Ona je stiskala kapke i držala usne među zubima dok ga je promatrala. Naposljetku reče: "Prejednostavno. Što je? Hoćeš me se riješiti? Nemoj da ti svašta pada na pamet, mužiću dragi, ispruži više no što treba prst ili koji drugi dio tijela i odmah ću ti ga odsjeći." Lettie Pienaar interfonom najavi gotovo zamuckujuć: "Izvjesta gospoda Hartford pita za

vas." Zatim, jedva čujno, doda: "Vi uvijek imate sreće." Johnnv se nasmije. "Otpustit ću vas zbog bezobrazluka. Ali prije no što spakujete stvari, uvedite gospodu Hartford." Ustao je, obišao pisaći stol i kad je ušla, pošao je ususret Tracev koja je na sebi imala poslovni sivi komplet, a kosa joj je bila skupljena straga na potiljku. No nije joj uspjelo postići strog poslovan izgled. "Potpuno si van satnice, Tracev. Sastanak uprave je u dva popodne." "Baš lijep doček." Tracev sjedne na pokretni naslonjač u obliku jaja i prekriži duge noge s kojih Johnnv jedva skine pogled. "Došla sam tražiti posao." "Posao?" Pogleda je bezizražajno. "Da, posao. Znaš, zaposlenje, mjesto." "A kako ti to pada na pamet?" "Pa ne misliš valjda da ću sada, nakon što si me uljudno i obazrivo poput kromanjonca spasio sljepila, mirno čekati da umrem od dosade. Povrh toga, onaj je tvoj liječnik spasitelj uvjeren da je zdravi rad nužna nadopuna mog, nazovimo ga tako, liječenja." "Shvaćam." Johnnv se osloni laktovima na naslon naslonjača. "No dobro, što znaš raditi?" Tracev širom otvori oči i visokim glasićem uzvikne: "Daj, Johnnv Lance!" Smijući se, on reče: "U redu. Koje ti je zvanje, što si po struci?" "Možda ti to ne znaš, ali diplomirala sam pravo na sveučilištu u Cape Townu." "Nisam znao." 70 "Povrh toga, mislila sam da ćeš možda sljedećih mjeseci trebati osobu od povjerenja uz sebe." Bila je ozbiljna i Johnnvjev osmijeh nestane s lica. Potom smireno doda: "Kao u stara vremena, uostalom." Usljediše trenuci tišine. "Slučaj hoće da naš pravni ured upravo treba jednog suradnika." Johnnv je to rekao skoro mrmljajući, a zatim još tišim glasom dodao: "Hvala, Tracev." Dvorana uprave tvrtke Van Der Byl Diamonds bila je uređena u toplim pastelnim zelenim i smeđim tonovima. Ta prostrana i raskošna dvorana podsjećala je na lijepa vremena procvata i rasta tvrtke, kad su blagajne bile pune. No sada je ozračje bilo puno napetosti koja je puckala u zraku poput statičnog elektriciteta. Predmet na dnevnom redu bio je onaj veliki brod za lov na dijamante koji se zvao Kingfisher, posljednja uzdanica tvrtke, njen jedini suštinski izvor sredstava i istinski križ na Johnnvjevim plećima. "Brod je trebao biti u pogonu već devet mjeseci. Sva predviđanja temeljila su se na toj pretpostavci, a on je još u izgradnji u onom prokletom brodogradilištu u Portsmouthu." Benedict je govorio s neosporno zadovoljnim izrazom lica i glasom. "Slijedom toga, naše se dužničke kamate gomilaju, stavljajući nas u položaj..." "Brodogradilište je tijekom gradnje bilo u štrajku cijela četiri mjeseca jer su radnici zahtijevali..." Izbacivši vilicu, Johnnv je

bio spreman na borbu. "No, ne vjerujem da nas se nepredvidljivost engleske radničke klase osobito tiče. Posao je trebao biti povjeren Japancima. Njihova je ponuda bila niža." Johnnv ga prekine: "Bio bih to učinio da tvoj otac nije navaljivao..." Benedict odvrati licemjernim tonom: "Molim te, nemoj sada prebacivati krivicu na mrtve. Pokušajmo radije pronaći lijek. Kada će napokon bit porinut Kingfisher?" "Trinaestog rujna." "Bolje za sve nas da bude doista tako." Benedict baci pogled na svoje bilješke. "Sada, taj kojeg si zaposlio kao kapetana broda, taj Sergio Caporetti: što nam možeš reći o njemu?" "Petnaest godina iskustva na brodovima za podmorska bušenja u Crvenome moru. Tri godine kao kapetan dragera Atlantis Diamonds koji je radio na pučini pred zapadnom obalom. Jedan je od najboljih, van sumnje." "U redu." Benedict prihvati odgovor s očitim protivljenjem pa opet pogleda u svoje bilješke. "Sada, mi imamo dvije pomorske koncesije na dva područja. Prva je na pučini pred zaljevom Cartridge, a druga dvadesetak milja sjevernije. Sudeći po ishodima tvojih ispitivanja, pretpostavljam da ćeš htjeti početi s prvom." U očekivanju sljedećeg poteza, Johnnv potvrdi. Benedict se baci leđima na naslon stolice. "Atlantis Diamonds je propao u pokušaju da iskoristi to područje. Što te navodi na pomisao da ćemo mi uspjeti tamo gdje su drugi propali?" Johnnv zareza: "Već smo raspravili o tome." "Bez mene, mene nije bilo, zaboravio si? Molim, opet to raspravimo." Johnnv je na brzinu objasnio da su troškovi Atlantis Diamonds bili uvećani primijenjenim postupkom rada. Njihove platforme za vađenje šljunka nisu bile autonomne, već su ih morali vući remorkeri. Prikupljeni šljunak tovario se potom u brodove i prevezio sve do zaljeva Cartridge, gdje je istovarivan i obrađivan u postrojenju na kopnu. Kingfisher je bio autonoman, opremljen vlastitim postrojenjem. Mogao je prikupljati šljunak, obrađivati ga potom sofisticiranim sustavom ciklona i rendgenskih kontrola, da bi naposljetku otpad opet vratio u more. Stoga zaključio: "Naši troškovi bit će za četvrtinu manji od onih Atlantis Diamonds." "Dok je iznos naših dugova samo dva milijuna," Odvrativši mu suho i tiho, Benedict se obrati Michaelu Shapiru na dnu stola. "Gospodine tajnice, molim vas da stavite u zapisnik sljedeći prijedlog: 'Tvrtka namjerava pristupiti prodaji broda Kingfisher, trenutačno u izgradnji u Portsmouthu. Nakon toga pokušat će se riješiti i svih svojih koncesija za dijamantna nalazišta po najboljim mogućim uvjetima kako bi naposljetku objavila svoj stečaj'. Jeste li zapisali?" Bio je to otvoreni, frontalni

napad. Jasno, ako bi taj prijedog prošao, vrijednost tvrtke pala bi na nulu. Prodajom u bescjenje Kingfishera nikada ne bi povratili plaćenu cijenu, došlo bi do deficita... a Johnnv je potpisao jamstvo. Bilo je to dakle iskušavanje, Benedict se pripremao za bitku. Tracev je mogla dati prevagu jednoj ili drugoj strani i on ju je sada tjerao da se očituje. I doista, nije skidao oči s nje dok se glasalo o prijedlogu. Nagnuo se naprijed iz kožnog naslonjača sa zadovoljnim osmijehom na crvenim usnama. Bio je dotjeran i lijepo odjeven, bila je to biranost koja nije ostavljala mjesta sumnji i koju novac i položaj pružaju, ali negdašnji skladan stas bio je opterećen prepuštanjem užicima i lagodi pa su obrazi, na primjer, bili tako punašni da su mu davali izgled razmaženog derišta. Tracev je glasovala kao Johnnv Lance, uzvraćajući smiješak Benedictu i ne oklijevajući ni časka prije no što je dignula ruku. Smiješak otisnut na bratovu licu, uočio je Johny, pretrpi jedva zamjetnu promjenu, postavši krvožedan: Benedict nije volio gubiti. 73 VVilbur Smith "Dobro, draga sestrice. Sada barem znamo na čijoj si strani." Obrati se Johnnyju. "Pretpostavljam da ćeš htjeti da nastavim svoj posao u Londonu, zar ne?" Već se godinama bavio prodajom dragog kamenja Van Der Byl Diamonds u Londonu. Nimalo težak posao za koji je Stari držao da je u njegovom domašaju. Johnnv reče: "Da, svakako, Benedicte. Ali sada ću i ja predložiti zaključak: 'U znak solidarnosti, članovi uprave tvrtke slažu se da će se odreći naknada koje im pripadaju dok financijska situacija tvrtke ne bude opet na čvrstim temeljima'." Slabašan protunapad, ali ovako naprečac nije mogao smisliti ništa bolje. Poletjeli su na prve znake svitanja. Johnnv usmjeri dvomotorac Beechcraft prema sjeveru, ostavljajući slijeva glomazni plavi profil planine Stol. Tracev je na sebi imala vjetrovku s kapuljačom preko ružičaste košulje i platnenih hlača uiguranih u čizmice od mekane kože. Kosa je bila skupljena na potiljku i vezana kožnom uzicom. Sjedila je nepomično i kroz vjetrobran zrakoplova gledala krajobraz koji je zora milovala i bojila, ljubičaste i purpurne planine te velike crvene ravnice koje-su se prostirale sve do izmaglice koja je tamo dolje lebdjela nad hladnim Atlantikom. U toj njenoj nepomičnosti Johnnv nasluti uzbuđenje koje je vjerojatno proživljavala pa ono obuzme i njega. Zatim sunce zabljesne nad crtom obzora, provalivši svojim sjajnim zlatom u ravnice i zavijajući planine u plamene odsjaje. Johnnv pokaže pred sebe. "Namaqualand." Ovoga puta uzbuđenje je nagna na radostan smijeh, poput djevojčice za Božić. Okrene se prema njemu. "Sjećaš se..."

Odmah smeteno zastane. "Da, sjećam se." Sletjeli su prije podneva na stazu u pustinji utabanu buldožerima. Land Rover ih je čekao kako bi ih prebacio do obale gdje je bila baza. Zapravo, još je malo što ostalo za napraviti na tom pojasu dugom trideset i sedam milja koji je nosio naziv pojas Admiraliteta, samo počistiti i zatvoriti rudokop. Kad je novi nadglednik operacije Sijedi Kralj Johnnvju predao nekoliko dijamanata, koji su bili sve što su iskopali tijekom proteklog mjeseca, ispričao se: "Očerupao si ga, Johnnv. Nije više kao u stara dobra vremena." Johnnv se složi: "Da. Ali svaka mrvica pomaže." Prebirao je prstom po jednoj hrpici malog i ne odveć dragocjenog kamenja. Naposljetku ponovo udu u Beechcraft i upute se dalje na sjever. Sada su letjeli iznad područja u kojem su veliki dijelovi pustinje bili svi išarani i ispremetani. Gliboderi i buldožeri ostavili su u mekanom tlu tragove poput stonoga. Tracev upita: "Naši?" On odgovori: "Da barem jesu. Ne bismo više imali briga. Ne, sve ovo pripada Velikoj Kompaniji." Tada pogleda na sat i nesvjesno provjeri napredovanje leta s obzirom na izračune i predviđanja. Na kraju uze u ruku predajnik. "Ze Es Pe Te Be zove kontrolu u zaljevu Alexandra." Znao je da ga već imaju na zaslonu radara i da ga prate, naravno ne zbog brige za njega, već zato jer je letio iznad Službenog Dijamantnog Područja jugozapadne Afrike, nepreglednog prostranstva držanog pod brižljivom paskom. Radio odmah zakriješta u odgovor. Tražili su od njega broj dozvole za let, s njom povezani plan leta, njegove nakane i njegovo odredište. Uvjerivši ih u svoju dobronamjernost i dobivši dozvolu za nastavak leta, Johnnv ugasi radio i nasmije se Tracev. Bio je pomalo uznemiren tim ovlašnim i kratkim doticajem s bogovima, ali je vrlo dobro shvaćao da se u njegovom slučaju, u biti, radi o profesionalnoj ljubomori. Pekla ga je spoznaja da se bavi poslom na koji se prezriva Velika Kompanija nikad ne bi spustila. Ponekad bi se zaskočio kako sanja da otkriva, tko zna, neku formalnu pogrešku u titularu neke koncesije ili pogrešnu procjenu u površnom ispitivanju obavljenom sedamdesetak godina prije otkrića stvarne vrijednosti te puste zemlje. Zamišljao bi se kako potražuje prava rudarskog iskorištavanja nekoliko četvornih milja smještenih usred najbogatijeg područja Velike Kompanije. Čak i sada ga je sama pomisao na to natjerala da zadrhti od sladostrasti. Tracev ga je radoznalo gledala. On protrese glavom i nit njegovih misli počne se odvijati u drugome smjeru. "Tracev, želim ti nešto pokazati." Smanji visinu leteći okomito prema obali, s njenim redovima bijelih uspenjenih valova koji su hitali prema isto

tako bijelome žalu. "Što?" Bila je u radoznom iščekivanju zbog novog tona koji je poprimio njegov glas. "Thunderbolt i Suicide." Ona iskrivi usta, nije razumjela. "Tamo dolje." Johnnv pokaže rukom dolje pred njih i u izmaglici koja se podizala s površine mora ona ih ugleda: gole, bijele i uspenjene, kao dva bijela kita. "Otoci? Po čemu su posebni?" "Po obliku. Ne vidiš? Nalik su grlu lijevka s jednim uskim prolazom na dnu." Ona potvrdi. Dva otoka bila su gotovo ista, blizanci, dvije uske kriške izglanog granita duge svaka oko tri milje. Bili su smješteni ukoso jedan naspram drugoga, kao žezla na grbu, ali ne dodirujući se krajevima. Moćno valovlje Atlantika stizalo je s juga i ulazilo u grlo lijevka: našavši se zarobljeno u toj ogradi od hridi, poludjelo se povlačilo kako bi uz veliko praskavo prštanje nasrnulo na stijenje, hrupeći potom kao pjenušavi i bijeli povratni val prema uskom prolazu između dva otoka. Tracev nije uspijevala odvojiti oči od te usključale vode: "Svaćam zašto Thunderbolt, ali zbog čega se drugi zove Suicide?" "Mora da su ih tako nazvali stari skupljači guana nakon što su se pokušali na njih iskrcati." Ona ponovi: "Guano? To onda objašnjava boju." Johnnv se spusti u obrušenom letu sve dok gotovo ne dotakne zelene valove. Pred njima su tisuće i tisuće morskih ptica, kormorana i sula, uzburano uzletjele iscrtavajući na nebu dugu crnu crtu. Upravo su njihove izmetine vremenom dale hridima tu bijelu boju krede. Dok su strelovito letjeli tjesnacom između hridi, Tracev uzvikne: "Pogledaj, tamo dolje na kraju otoka je neki toranj!" "Da, to je nekakva stara skela koju su koristili za utovar guana na brodice." Johnnv zaokrene i vrati Beechcraft na veću visinu kako bi opet svisoka pogledali dva otoka. "Vidiš kako valovi hrupe u tjesnac? Sad pogledaj pod površinu, vidiš li grebene?" Pružali su se u zelenu vodu pod pravim kutom nalik dugim i tamnim sjenkama, a među njima struja bijele pjene. "Pred tobom je najveći zdenac dijamanta na svijetu." "Ne razumijem što hoćeš reći." 77 "Tamo dolje tekle su velike rijeke. Neke od njih isušile su prije nekoliko milijuna godina, ali ne prije nego što su nataložile dijamante koje su nosile prema moru. Tisućama tisućljeća nakon toga voda i vjetar gurali su kamenje prema sjeveru odnoseći neke prema obali i žalu, ali i dovlačeći druge ovdje dolje." Vrativši se na prijašnju visinu, Johnnv je nastavio let krenuvši opet prema sjeveru. "Zatim su, iznenada, ti dijamanti na svom putu naišli na Thunderbolt i Suicide pa su, stiješnjeni strahovito velikim pritiskom i naišavši na prepreku od stijena, završili na gomili u tom lijevku. Nisu uspjeli proći kroza nj i nataložili su se tamo dolje, baš u tjesnacu, u očekivanju

da ih netko dođe izvući." Ispusti uzdah, kao odbijeni ljubavnik. "Bože moj, Tracev, ja osjećam miris tih dijamanta, jasno ga osjećam u nosu. Gotovo ih vidim kako blistaju kroz tih pedeset metara vode." Trgne se kao probuđen iz nekog sna. "Cijeli život radim ovaj posao i stekao sam šesto čulo, kao vidovnjak. S potpunom ti sigurnošću mogu reći da u tom rukavcu između Thunderbolta i Suicidea ima na milijune karata dijamanta." "Pa dobro, gdje je problem?" "Koncesija, Tracev, koncesija. Dodijelili su je prije dvadeset godina Velikoj Kompaniji." "Tko?" "Vlada Južne Afrike." "Pa zašto ih onda ne vade?" "Prije ili poslije, u sljedećih dvadeset godina, napraviti će to. Zasad im se ne žuri." Ušute i nastave gledati preda se. Naposljetku Johnnv pucne jezikom i protrese glavom. Bio je uznemiren i razdražen tom pomisli na Thunderbolt i Suicide. Da bi mu odagnala te misli, Tracev ga upita: "No, prije svega, odakle dolaze dijamanti?" On nastavi objašnjavati: "Iz vulkanskih grotla. U čitavoj južnoj Africi poznato je više od stotine vulkanskih grotla. Ne sadrže sva kamenje, ali mnoga da. New Rush, Dutoitspan, Bulfontein, Premier, Mwadui. Velike škrinje pune legendarnog Blue Grounda, temeljnog uzorka dijamanta." "A ovdje nema grotla? Sigurno?" Okrenula se na sjedištu i gledala ga. "Ne. Sada tražimo samo riječno kamenje. Neka od tih grotla eksplodirala su snagom hidrogenske bombe prskajući dijamante stotinama i stotinama kilometara uokolo. Druga su bila podmorska i iskrcala su stoga svoje blago u nemirno more, dok su treća, recimo najmirnija vulkanska grotla, jednostavno bila nagrizena vjetrom i vodom pa su se dijamanti našli na vjetrometini." "I onda su se spustili na dno mora?" On potvrdi. "Točno. Tijekom milijuna godina malo pomalo, gotovo nezamjetno, pomicali su ih odroni, rasjedi, rijeke i kiše. Dok su se svi drugi obluci i kamenje izlokali, istrošili i pretvorili u prah, dijamanti, četiri stotine puta tvrdi od bilo koje druge prirodne tvari na svijetu, ostali su nepromijenjeni. Tako su na koncu stigli do mora i pomiješali se s onima pristiglim iz podmorskih grotla, da bi ih potom valovi dogurali do obale ili ih nataložili na mjesta poput tih otoka, Thunderbolta i Suicidea." Tracev se spremala postaviti novo pitanje, ali Johnnv je preduhitri: "Evo zaljeva Cartridge. Stigli smo." I upravi njušku zrakoplova prema kopnu. Prije no zaljev, bila je to laguna. Odvojena od mora uskim pješčanim sprudom, pružala se prostranom površinom bez drveća: veliko zrcalo plitke mirne vode u kontrastu sa silovitim valovljem koje je s druge strane nasrtalo na pješčani sprud. Njome je pak prolazio kanal s dubokim gazom koji se, viđen svisoka, jasno

ocrtavao naspram tamnijeg zelenog mora. Sjekao je krivudavo lagunu sve do mjesta gdje se na rubovima pustinje uzdizala skupina bijelih zgrada na osami. Johnny skrene prema zgradama, dok su se pod njima velika jata bijelih i crnih pelikana te ružičastih plamenaca dizala uplašeno u let. Slete i potom odrulaju do Land Rovera koji ih je čekao. Na jednom mu je boku bio nacrtan bijeli znak Van Der Byl Diamonds. Johnny je uzeo termos vreću u kojoj je bio njihov objed i poveo Tracey prema Land Rover u. Predstavio ju je svome predradniku, a potom su se ukrcali i uz veliko poskakivanje stigli do zgrada na obali lagune. U međuvremenu mu je predradnik podnio izvješće o stanju radova. Sada već ugasla tvrtka Atlantis Diamonds bila je napustila zgrade pa ih je Johnny preuredio da bi u njima uspostavio Kingfisherovu bazu: centar za okrepu i odmor posade, radio postaju, skladište goriva i radionicu za uobičajene poslove održavanja i popravka. Sada je za bivšu ribaricu koja je trebala poslužiti za podršku Kingfisheru i za prijevoz ljudi i materijala dodavao jedan mostić na pristaništu koje se pružalo u lagunu. Dugo su i brižljivo obilazili bazu. Johnny je bio više no zadovoljan zanimanjem koje je Tracey pokazivala, a budući da je i on sam bio ushićen, bio je jako sretan što joj može biti vodič i odgovarati na njena pitanja. Bila su već gotovo dva sata kad su završili obilazak. Johnny upita predradnika: "Dokle ste stigli s promatračnicama?" "Već su sve podignute, spremne su." Tada mu iznebuha na um padne zamisao. Na koncu konca, mogli su spojiti ugodno s korisnim. "Možemo otići pogledati." Reče to kao slučajno. Predradnik odgovori: "Ok. Idem po Land Rover." Johnny ga odmah zaustavi. "Poznajem put. Ti odi jesti." "Nikakva smetnja..." Predradnik uoči Johnnyjev izraz lica i ušuti, bacivši tek pogled na Tracey. "Da, naravno! Dobro! Ok... Evo ključeva." Pružio mu je ključeve Land Rovera a i hitro nestao u unutrašnjosti konačišta. Johnny je provjerio razinu goriva i nakon toga upalio motor otkrivenog Land Rovera. "Kamo idemo?" "Idemo obići promatračnice duž pješčanog spruda." "Promatračnice?" "Duž obale smo sagradili niz drvenih promatračnica visokih dvadesetak metara. Od tamo gore ćemo neprestano nadzirati položaj Kingfishera dok radi na pučini i tako ćemo mu putem radija moći s prihvatljivim odstupanjem dojaviti točan položaj u odnosu na dno. To će biti provjera rada broskog računala." "Dovraga, dobar si." Dok ga je gledala, Tracey je upadljivo treptala očima naglašavajući time svoje divljenje. "Ludice." Prošao je kraj barake s radio postajom i potom je, vozeći po tvrdom

pijesku uz rub lagune, ubrzao ubacivši prvo u drugu i onda u treću. Napravili su krug oko lagune u smjeru velikih žutih dina koje je oblikovao vjetar i koje su iscrtavale obalu. Držeći se za rub vjetrobrana, Tracev je stajala na nogama na sjedištu. Vjetar joj je mrsio kosu. U jednom trenutku skinula je uzicu koja ju je pridržavala, protresla je glavom pa se kosa uzlepršala i zavijorila iza glave kao sjajni i crni barjak. "Gledaj! Gledaj!" Tracevov usklik bio je izazvan mnoštvom plamenaca koji su preplašeno poletjeli iscrtavajući nad srebrnom vodom blještave lagune bijeli i ružičasti trak. "Drži se!" Johnnv se sretno nasmije s njom i skrene put dina. Ona se čvrsto uhvatila za vjetrobran, ispuštajući krike razdraganog straha dok su jurili uz strmi bok dine, podižući stražnjim kotačima oblak pijeska, da bi se onda onstran njena grebena strmoglavili dolje skokom koji je premetao stomak. Prešli su pješčani pojas i stigli do obale, duž koje su pojurili probijajući se kroz nadolazeću vodu valova što su se lomili na žalu. Desetak kilometara dalje Johnnv je parkirao iznad visokog pojasa lomljenja valova. Sjedeći na pijesku jedno uz drugog, naslonjeni na jastuke sa sjedišta Land Rovera, pojeli su hladno pile poprativši ga bocom bijelog vina. Na koncu su pošli oprati masne ruke u more. "Dovraga! Hladna je!" Tracev zahvati vodu u ruke spojene u kupicu, pogleda Johnnvja i izbeći se. On se povuče, ali ne dovoljno brzo. Ledena ga voda pogodi u prsa i gotovo mu presječe dah. Vikne: "Osveta, okrutna osveta!" Bio je to bojni poklik kad su bili djeca. Ona odmah stane bježati. Potrči duž plaže, a Johnnv za njom, na jedvite je jade slijedeći. Tada osjeti da mu ne izmiče i stoga vikne: "Nisam namjerno! Nisam htjela! Žao mi je!" U posljednji čas, upravo kad ju je on ispruženom rukom gotovo zgrabio, izmakne se u stranu i potrči prema vodi, koja joj brzo dođe do koljena. Iznenada, okrenuvši se, poškropi ga nogom i vikne: "Pa dobro, naprijed, dođi ako smiješ!" Ne ustuknuvši pred prskanjem, sustigne je i zgrabi dok se ona ritala i bacakala. Sada joj je voda bila do struka. "Ne, ne, molim te, Johnnv. Predajem se... Neću to više nikada napraviti." U tom trenutku jedan val, viši, snažniji i nepredvidljiviji od drugih, izbacih oboje iz ravnoteže. Potonu i otkotrljaju se do obale, gdje teturajući ustanu, skroz mokri i zagrljeni. Sretno su se smijali. Otišli su do Land Rovera i pokušali izmikati odjeću. Ona kroz smijeh otpuhne: "Baš si zvijer!" Kosa joj je bila mokra i zamršena kao kudelja, a kapi slane vode padale su joj s obrva kao rosa. Johnnv je privuče k sebi i poljubi je. Prestanu se smijati. Prepusti mu se zatvorenih očiju u zagrljaj, pritisnuvši svoje mokre i

slane usne na njegove. U tom trenutku radiotelefon u Land Roveru počeo je molećivo kriještati, a crvena žaruljica bljeskati. Polagano, nevoljko, odvoje se i na trenutak se nastave očarano, zbunjeno gledati u oči. Na koncu on ispruži ruku u Land Rover, uze mikrofona i stavi ga na usne. "Da?" Muklo. Razbistri glas i ponovi: "Da?" Iz zvučnika prijarnika dopre iskrivljen i kriještav predradnikov glas: "Žao mi je..." Bilo je jasno da kani reći "što vas prekidam", ali naglo ušuti i krene ispočetka: "Držao sam za shodno obavijestiti vas da smo primili najavu nevremena u nadolasku. Brzo se približava sa sjevera. Namjeravate li se vratiti u Cape Town, bit će bolje da uzletite prije no što nasrne na nas, inače ćete možda danima ostati ovdje odsječeni." "Hvala. Odmah se vraćamo." Johnnv prekine vezu i pogleda Tracev koja mu se nesigurno nasmije. I njen glas odjekne neprirodno i drečavo. "U pravi čas!" Kosa joj je još bila vlažna i gubila se u prevelikoj maji su joj posudili. I zelene hlače bile su posuđene pa ih je nosila podvrnute na bosa noge. Sjedila je na svome mjestu u Beechcraftu, šutljiva i zamišljena. Pod njima je neki mali ribarski brod bio obavijen oblakom bijelih ptica koje su letjele oko njega i ona ga je gledala pretjerano zadubljeno. Između njih dvoje spustio se neki osjećaj suzdržanosti i opreza, nisu se više uspijevali pogledati u oči. Johnnv se okrene u smjeru njenog pogleda. "Lovi srdele." Ona kratko odgovori: "Da." I zašuti. Nešto kasnije on nastavi, opet muklo: "Ništa se nije dogodilo." "Ne. Ništa se nije dogodilo." Zatim ona stidljivom kretnjom ispruži svoju ruku prema njegovoj i stisne je. Blago mu pomiluje batrljak kažiprsta. Upita ga: "Prijatelji kao prije?" "Kao prije." Nasmije joj se s olakšanjem. Nastaviše let prema Cape Townu. Pridržavajući se zbog snažnog valjanja ribarice, Hugo Kramer promotri dvogledom zrakoplov. Čovjek za kormilom pored njega upita: "Policija?" On odgovori ne spuštajući dvogled: "Ne. Bijelo crveni dvomotorac Beechcraft. Oznaka je ZS-PTB. Privatni. Vjerojatno pripada nekoj od onih velikih dijamantnih kompanija." Spusti dvogled i ode do grudobrana. "Kako bilo, van teritorijalnih voda smo." Brujanje zrakoplova je prestalo pa je Hugo Kramer sada mogao obratiti svoju pažnju na užurbanu uskomešanost koja je vladala dolje pod njim, na palubi. Wild Goose gotovo je posrtao pod težinom ribe što je ispunjavala veliku potegaču koja je, izvučena vitlom iz mora, visila van palube. U toj mreži, nabrekloj poput okrugle torbe, čiji je promjer bio dobrih pedeset stopa, bilo je barem stotinu tona skliskih i srebrnastih srdela. Nad brodom je lebdio pravi baldahin morskih ptica, koje su gladno i

mahnito kružile, naglo skretale u stranu i obrušavale se. Tri člana posade radila su oko mrežaste vreće obješene o jedan od tovarnih sošnjaka, praznili su je od ribe kojom su je bili natovarili iz potegače van broda i ukrcavali su u štivu uskomešani srebrnasti oblak od otprilike tone srdela pri svakom zahvatanju. Motor vitla zaglušno je zveketao u ritmu s njihovim pokretima. Hugo je od gore zadovoljno pratio njihov rad. Posada je bila dobra i iako je ribolov Wild Gooseu bio samo pokriće, u svojoj njemačkoj sitničavosti koja je nalagala da to pokriće bude stoje moguće vjerodostojnije, on je bio doista zadovoljan. Uostalom, dobit od ribolova išla je u džep njemu. Bio je to dio dogovora s Ringom. Vрати brižljivo dvogled u njegovu kožnu kutiju i objesi ga iza vrata nautičke sale, a nakon toga strmim metalnim stepenicama hitro side na palubu. Unatoč velikim čizmama od debele gume koje je nosio, kretao se vješto poput mačke. "Ja ću." Obratio se čovjeku za upravljačem vitla. Reкао je to na afrikansu, ali s blagim njemačkim naglaskom tipičnim za jugozapadnu Afriku. Pod plavom vunenom majom isticala su se široka ramena, a radio je s primjerenom ekonomijom pokreta. Budući da je bio jako svijetle puti, ruke na upravljaču vitla bile su crvene od sunca i ispucale od vjetra. Koža lica bila je također crvena, s izrazitim crvenim mrljama na obrazima, i ljuštila se, dok su usne bile plave. Kosa koja se pomaljala ispod kape bila je bijela kao što je bijel agavin sok, dok su mu guste obrve bile bezbojne, 85 V Vilbur Smith a rezultat toga bio je neki neodredivi izgled kratkovidnoga čovjeka. Oči si bile boje blijedog plavog ljljana, ali nisu bile sjajne, već neizražajne poput onih u gotovo svih albina. Držao ih je pritvorene u tom trenutku, dok je gurao polugu motora i vukao onu doboša kočnice kako bi regulirao njihanje visećeg tovara ribe s obzirom na valjanje i ljljanje ribarice. Sa zapovjedničkog mosta viknuše: "Zapovjednice!" "Ja!" Hugo Kramer nije si dao odvući pažnju s manevra da bi odgovorio. "Stoje?" "Najavili su nevrijeme! Spušta se sa sjevera, gdje se već zahuktalo." Hugo se nasmiješi, povuče kočnicu i zatvori ventil. "Dobro. Ispraznite onda. Prerežite uže potegače i oslobodite ribu." Pusti sve i uspne se stepenicama do zapovjedničkog mosta. Otrči proučiti kartu. Nagnut nad kartom, progunda naglas: "Treat će tri sata da dođemo na položaj." Zatim ode do grudobrana kako bi požurio posadu. Bili su presjekli uže potegače i ona se otvorila kao ženska košulja, dopustivši da riba nahrupi van, pa je sada rascjep sve više rastao. U međuvremenu, dok su dva čovjeka šmrkom čistila palubu gurajući u more ribu ispalu na palubu, drugi su

zatvarali poklopac grotla. Četrdeset minuta kasnije Wild Goose plovio je svom snagom prema jugu kako bi došao na svoj položaj. Takozvana Dijamantna obala jugozapadne Afrike pruža se duž rute alizeja. Prevladavajući vjetar je onaj koji puše s jugoistoka, ali povremeno se sustav vjetrova potpuno mijenja i s pučine, sa sjevera, spušta se dolje olujni vjetar. Radi se o vjetru sličnom jugoistočnjaku, poput libanonskog pustinjskog kamsina ili tripolitanskog simuna. Ukratko, isti onaj vreli vjetar što puše iz pustinje i ispunjava nebo zagušljivom prašinom i oblacima pijeska, pokapajući sve pod taj pakleni pokrivač. Oblaci prašine bili su predviđeni, štoviše oslanjali su se na njih, bili su dio Ringovog plana jer je, pušuci sa sjevera, vjetar podizao toliku količinu liskunove prašine da su zasloni radara Diamond Security Policea bili zamračeni i poremećeni sablasnim odrazima koji su činili gotovo nemogućim utvrditi prisutnost malih predmeta u letu na bilo kojoj visini. Turn Back Point je otok od pet kilometara smješten stotinjak kilometara sjevernije od rijeke Oranje. Ime su mu nadjenuli prvi putnici i ono iskazuje njihovo mišljenje o još postojećoj mogućnosti da se odustane od daljnjeg putovanja prema sjeveru. Ti stari putnici nisu, međutim, znali da se nalaze u središtu jedne uzdignute podmorske terase, jedne drevne plaže koja je izronila iz mora i koja se u stvarnosti pokazala kao područje tako bogato dijamantima da su ga ogradili, branili oružjem i nadgledali svim sredstvima: džipovima, zrakoplovima, radarima i ophodnjama s psima. Ukratko, neka vrst ograđenog logora s tako strogim mjerama sigurnosti da se iz njega izlazilo samo nakon pretraživanja rendgenskim zrakama i ne noseći na sebi ništa drugo osim svoje odjeće. Sada je na Turn Back Pointu bilo podignuto jedno od četiri velika postrojenja za prebiranje i odvajanje u kojima se prerađivao šljunak koji je dolazio iz baza Velike Kompanije miljama i miljama daleko odatle. Naselje je bilo dosta veliko i opremljeno uredima, skladištima i spremištima, pored stanova za pet stotina zaposlenih i njihove obitelji: no ipak, svi napori da se to mjesto učini ako ne ugodnim barem podnošljivim sudarali su se s činjenicom da je Turn Back Point jaruga usred neugodne i neprijateljske pustinje. Kad je povrh toga, kao u tom trenutku, puhao vjetar sa sjevera, sve ono što je prije bilo neugodno, postajalo je neosporno nepodnošljivo. Premda bi barake bile doslovce 87 zapečaćene i premda bi i najmanje pukotine na prozorima i vratima bile začepljene krpama i novinama, svejedno je prokleta prašina prodirala svukuda, u pokućstvo, u krevete, čak i u

unutrašnjost hladnjaka, stvarajući tanku i pjeskovitu patinu. Osjećao sije u kosi, zrnastu kao šećer medu zubima, u nosu koji bi njome bio začepljen. Svemu tome pridodala bi se nepodnošljiva vrućina koja je isušivala čak i suzne vrećice. Na otvorenom, pak, prašina je stvarala neku vrstu ružičaste i svjetlucave magle koja je smanjivala vidljivost na dvanaestak metara i tko je god bio prisiljen da bude vani, u tom suhom i zagušljivom oblaku, nosio je velike naočale protiv prašine kako bi zaštitio oči, dok bi mu liskunova prašina pokrila odjeću iskričavim slojem koji je blistao čak i na toj prigušenoj svjetlosti. Upravo u tom trenutku, van naselja, jedan je čovjek napredovao kroz maglu noseći neki mali valjkasti predmet. Pognut naprijed protiv vjetra, ulazio je posrćući u pustinju. Došavši do neke udoline, nastavio je njome. Naposljetku se zaustavio da bi odmorio, te je odložio valjak na pijesak i kleknuo na njega. Lica pokrivena velikim naočalama i šalom, u kožnoj jakni s kapuljačom, bio je nalik čudovištu. Valjak od staklenih vlakana bio je premazan žutom fosforescentnom bojom. Na jednome je kraju imao prozirnju plastičnu jabučicu u kojoj je bila smještena svjetiljka, a na drugome džep za napuhavanje od sintetičkog materijala, spojen na valjak kromiranom metalnom zakačkom na koju je bio spojen i jedan spremnik vodika. Sve to skupa nije prelazilo pola metra dužine i deset centimetara promjera, a bilo je teško oko sedam kilograma. U unutarjosti, valjak je imao dva odvojena pretinca. U većem je bila sofisticirana elektronička oprema sposobna da odašilje signal za navođenje, da putem daljinske kontrole upali ili ugasi svjetiljku u plastičnoj jabučici i, također putem daljinske kontrole, da nadgleda ubrizgavanje vodika u džep za napuhavanje kroz odgovarajuću spojku. U manjem pretincu odnosno spremniku bila je jednostavna plastična posuda u koju je u tom trenutku bilo nagurano dvadeset i sedam dijamanata. Najmanji kamen bio je težak četrnaest karata, a najveći, čudesan, pedeset i šest. Svaki od tih dragulja izabrali su stručnjaci na temelju boje, sjaja i savršenosti. Bili su to sve dijamanti prvog toka koji su, nakon brušenja, na slobodnom tržištu trebali postići cijenu između sedamsto tisuća i milijun funta, ovisno o rezu. U Turn Back Pointu živjela su četiri člana Ringa. Dvojica su bili iskusni i traženi probirači dijamanata i radili su unutar strogo nadziranog ograđenog postrojenja. Radili su zajedno, međusobno se nadzirući, jer je Velika Kompanija rabila upravo sustav dvostrukog nadzora, naravno posve izlišan ako postoji sudioništvo. Njih dvojica odabirali su najvrijednije dragulje i iznosili ih iz

postrojenja. Treći Ringov čovjek bio je mehaničar zaposlen u servisnoj radionici postrojenja. Njegova je zadaća bila da primi i montira sav materijal koji je dolazio skriven u jednoj označenoj bačvi masti za traktore. On je slagao kamenje u valjak i njega je predavao onom čovjeku koji je baš u tom trenutku klečio na njemu, tamo vani u pustinji, spremajući se da ga ispusti u uskovitlanu prašjavu maglu. Okončavši posljednju provjeru, čovjek ustane, dođe do ruba udoline i ostane tamo pogleda uprtog u taj kovitlac prašine. Napokon se naoko zadovoljan vrati trkom do valjka. Odriješi tim pokretom odvrne kontrolni ventil spremnika s vodikom. Začulo se zmijsko siktanje i najlonski se džep počeo nadimati kao lopta. Nabori su pucketali dok su se ispravljali i naposljetku je balon bio spreman, te se počeo tresti i njihati kao da je nestrpljiv kada će poletjeti. No čovjek ga je uz dosta poteškoća zadržavao sve dok nije bio dokraja napet i pun. Nakon toga pusti ga i balon, s valjkom obješenim o nj, digne se u zrak. Gotovo odmah progutaše ga oblaci prašine. Čovjek je još dosta dugo stajao licem okrenut prema tamnom plamenom nebu. Naočale su propuštale tek lagane odblijeske, ali izgledalo je da čovjek likuje i kad se na koncu 89 okrenuo da se vrati natrag, njegov je korak bio lagan poput koraka nekoga tko je netom izbjegao pogibelj. "Još jedan let. Još samo jedan i povlačim se. Kupit ću si onu farmu na rijeci Olifants, ići ću na ribe, u lov i barem ću si jednom godišnje priuštiti..." Još je sanjario kad je stigao do parkirano Land Rovera. Sjedne za upravljač, pokrene motor, upali farove i vozeći sporo ponovo prođe stazu koja je vodila do naselja. Natpis na stražnjem dijelu Land Rovera bio je ispisan bijelim fosforescentnim lakom, vidljivim i u tom kovitlacu crvene prašine. Pisalo je: SECURITY PATROL. Wild Goose stajao je na mjestu, dok su motori tiho brektali kako bi ga održavali stalno pramcem prema valovima. I dvadeset milja od obale vjetar je bio nepodnošljivo vruć tako da su štrcaji koji bi svako malo pogodili Huga u lice na koncu konca bili olakšanje. Stajao je osvojen u kutu zapovjedničkog mosta, odakle je mogao držati na oku more pod sobom i kormilara u kabini, ali nije pokazivao znake nemira. Wild Goose stajao je na mjestu već petnaest sati, a posljednjih deset sjeverni vjetar nije ni časka prestao puhati i f ijukati između pripona. Uopće, prije svakog "izvlačenja iz mora" Hugo je izgledao nemirno: moglo se svašta dogoditi, od upada policije do kvara na električnom pogonu valjka. Vikne: "Koliko je sati, Hansie?" Kormilar baci pogled na brodski kronometar obješen na pregradu iznad svoje glave. "Šest i tri minute,

gospodine." "Za pol sata će mrak." Hugo se opet okrene licem u vjetar. Zatim protrese ramenima i vrati se u kabinu. Zaustavi se kod konzole pored stola na kojemu je bila prostrta karta. I za stručno je oko taj aparat bio običan ehosonder, tek stara protupodmornička naprava iz ratnih dana, ehogoniometar prilagođen prozaičnom zadatku da otkriva jata sardela i određuje im položaj pod površinom. No taj je primjerak pretrpio jednu skupu i osobitu preinaku, koju je izveo stručnjak doveden u tu svrhu od Ringa čak iz Japana. U tom trenutku glasao se blagim zujanjem, komande su zeleno svjetlucale zbog unutarnjeg svjetla, zvuk je bio neodređen i na okruglom zaslonu nije se pojavljivalo ništa. "Hoćeš kavu, Hansie?" Hugovo je pitanje bilo upućeno starom crnoputom kormilaru. Njegova je posada bila odabrana, pouzdana i vjerna. I morala je biti: samo jedan dugjezik mogao je upropastiti poslove vrijedne milijune funta. "Ja, dankie, zapovjednice." Starac u znak zahvalnosti još više nabra izborano lice pa Hugo proviri u hodnik i poviče prema kuhinji. "Hej, kuharu, što kažeš na malo kave?" Ali ne dočeka odgovor jer je u tom trenutku konzola iznenada oživjela: niz žarulja počne svjetlucati na komandnoj ploči, blago zujanje pretvori se u brzi isprekidani zvuk i zaslon zasja sablasnom zelenom svjetlosti. "Evo nas!" Hugo s olakšanjem otrči do aparata. Prvi časnik iskoči snena lica iz svoje kabine iza zapovjedničkog mosta gurajući košulju u raskopčane hlače. Sneno promrmlja: "Bilo je i vrijeme, zaboga." Hugo mu reče: "Preuzmi Hansievo mjesto." Žurno se smjesti se na kožni podstavljeni stolac pred ehogoniometrom. "Dobro, skreni dva stupnja udesno i naprijed tim pravcem." Wild Goose okrene se brzo protiv vjetra i promijeni kretanje iz sporog i stalnog ispravljanja nošenja strujom u otežano kretanje naprijed u val. Prskanje i štrcaji stigoše do stakala zapovjedničkog mosta. Još uvijek sjedeći pred konzolom, Hugo je slijedio let balona i držao je Wild Goose na pravcu presretanja. Nošen vjetrom od četrdeset milja na sat, balon je izašao van obalne crte i popeo se uvis nešto više od kilometra. Okretanjem ručice Hugo mu je odaslao naredbu za održavanje visine putem ispuštanja plina. Reakcija je odmah bila registrirana na zaslonu. Promrmlja: "Dobro, dobro. Bravo, balončiću." Zatim naglas: "Skreni malo niz vjetar, Oscare, skreće prema jugu." Ljuljali su se daljnjih dvadeset minuta. Zatim Hugo prekine tišinu: "Dobro. Sada ću ga spustiti u more." Polagano okrene ručicu u smjeru kazaljke na satu ispuštajući još plina. "Ja. Tu smo. Spustio se." Pogleda van kabine. Oblaci prašine preduhitri su noć, vani je bio mrak i na niskome i

mrkom nebu nisu sjajile zvijezde. "Tu smo, Oscare. Na pravom si pravcu. Nastavi tako." Zatim baci pogled na starog Hansiea i još jednog mlađeg člana posade koji je sjedio pored njega na klupi oslonjenoj o pregradu na dnu. Obojica su imali sjajno žutu kabanicu dugu do gležnja i gumene čizme. Dajući znak glavom, reče: "Ok, Hansie. Možeš sada poći na pramac. Manjka još milja." Dva mornara sidu dolje na palubu metenu valovima, dok ih je Hugo gledao kako napreduju posrćući između dva vala, nagnuti naprijed protiv vjetra. Pri svakom zapljuskivanju vode koja bi se sručila na njih čučnuli bi, a žute kabanice ostajale su jasno vidljive unatoč prigušenim svjetlima na palubi. Hugo reče kormilaru: "Sada ću upaliti. Pokušaj ga razaznati." "U redu." Oscar je motrio pred sebe dok je Hugo micao 92 prekidač kojim je balonu odaslao naredbu da upali svoje poziciono svjetlo. Gotovo istog časa Oscar vikne. "Evo ga! Ravno pred pramcem!" Hugo skokom ustane sa stolca i potrči pogledati. Trebalo je nekoliko sekunda da mu se oči priviknu na tamu, no na koncu u prostranom i crnom mraku mora i neba razazna ravno pred sobom jedno malo crveno svjetlašce. Svjetlucalo je nekoliko sekunda, a potom zapadne iza sljedećeg vala. "Daj meni." Hugo zamijeni Oscara za kormilom. "Ti upali reflektor." U toj tami, snop svjetlosti reflektora bio je gusti bijeli trak. U jednom trenutku, u njegovom svijetlom krugu zablista žuti fosforescentni lak valjka. Hugo okrene Wild Goose uz vjetar cilindru, nakon čega krene prema njemu. Na pramcu su Hansie i njegov pomoćnik bili spremni s motkom od dvadeset stopa. Hugo je u međuvremenu fino manevrirao približavajući se poskakujućem valjku pa zadovoljno zabruna kad je motka prošla kroz alku i valjak preko pramca bio podignut na brod. Zatim nastavi gledati dva čovjeka u mokrim žutim kabanicama kako se penju stepenicama do zapovjedničkog mosta da bi na kraju odložili valjak na stol gdje je bila razastrta karta. "Dobro! Dobro!" Hugo ih srdačno potapša po ramenima. "Sada se odite osušiti. Bravo." Njih dvojica sidu stepenicama i Hugo prepusti kormilo Oscaru. Zapovijedi: "Doma! Najbrže što možeš." Odmah zatim odnese valjak u kabinu. Sjedeći u svojoj kabini pred sklopivim stolom, Hugo Kramer odviše donji dio valjka i izvuče plastični kontejner. Otvori ga i istrese sadržaj na stol. Zazviždivši, uzme najveći kamen. Nije bio stručnjak, ali je ipak nagoniski razabrao da se radi o dijamantu izuzetne kakvoće. Niti njegov sadašnji neobrađen izgled nije uspijevao sakriti vatru koja je gorjela u njemu. Za njega, međutim, nije imao nikakvu vrijednost: takav kamen ne bi

mogao prodati nikome ni u kojem dijelu svijeta, stoga nije mogao pasti u kušnju da ga uzme za se otimajući ga Ringu. Taj dijamant dakle za njega nije predstavljao ništa drugo no samo plod nekih petnaestak godina mukotrpnog rada i prolijevanja znoja. Iz obližnje ladice izvadi alat i rasporedi ga po stolu. Upalio je špiritni plamenik i počeo otapati vosak pohranjen u talioniku, a zatim je istresao dijamante u malu limenu konzervu poput onih koje se u trgovinama koriste za konzerviranu hranu. Održavajući ravnotežu dok se brod valjao, odmaknuo je talionik od plamenika i prolio vruću tekućinu preko dijamanta ispunivši konzervu do vrha. Vosak se ubrzo ohladio i stvrdnuo poprimivši mutnu bijelu boju. Kamenje je sada bilo povezano voskom koji gaje sprječavao da lupka i odzvanja u konzervi, dajući joj, kad jednom bude zatvorena, primjerenu težinu. Upali cigaretu i prođe polagano kabinom kako bi otišao pogledati vani. Kormilar mu namigne i on se nasmije. Vratio se do stola. Konzerva se ohladila dovoljno da se mogla dirati. Stavio je na nju okrugli poklopac i otišao je do prenosiva škripca pričvršćenog za veliku komodu. Pritvorivši oči zbog dima cigarete koja mu je visila u uglu usta, s pažnjom je udarao poklopac sve dok nije bio zakovan. Tada zadovoljno odloži zakovanu konzervu na stol i ode po jaknu obješenu o vrata. Iz unutarnjeg džepa izvuče smeđu kuvertu i iz nje etiketu otisnutu u živim bojama. Vratio se do konzerve i zalijepi uokolo etiketu. Na njoj je bila prikazana slobodna i umjetnička interpretacija srdele koja iskače iz vode kao škotski losos. "SARDINE U UMAKU OD RAJČICA" pročita naglas, držeći konzervu odmaknutu kako bi se divio obavljenom poslu. "PROIZVODI SE U JUŽNOJ AFRICI." Nasmije se zadovoljno i počne spremati alat. "Koliko?" S mola je glavni poslužitelj crpki vikao u pravcu Wild Goosea koji je pristajao. Hugo odgovori također vičući: "Više manje, pedeset tona. Zatim nas je nevrjeme natjeralo da se vratimo u luku." "Ja, nijedna brodica nije ostala vani." Poslužitelj se okrene i pogleda svoje ljude koji su provjeravali užad na vezu i okretali cijev usisnika ribe nad štivom Wild Goosea. Spremali su se usisati tovar sardina. "Preuzmi moje mjesto, Oscare." Hugo pokupi jaknu i šešir. "Vraćam se sutra." Skoči dolje na mol i uputi se prema tvornici konzerva i njenom užasnom vonju po ribljem ulju. Jaknu je držao prebačenu preko ramena i pridržavao ju je prstom savijenim u kuku. Uđe u prolaz između hangara s kahalima i eksikatorima i prođe prostranim dvorištem gdje su sve do visine drugog kata bile posložene kutije i kutije konzervi. Prođe kroz dvostruka vrata skladišta do stropa punog

kartonskih kutija, na svakoj od koje je flomasterom pisalo: Primalac: VDB AGENCIES LIMITED 32, BERMONDSEY STREET LONDON, S.E.1 Sardine u umaku od rajčice Sadrži 12 kom. Uputi se prema kockici koja je služila kao ured upravitelja skladišta. "Zdravo, Hugo. Je li plov bio dobar?" Šef skladišta bio je njegov šogor. "Pedeset tona." Hugo objesi mirno jaknu na kuku iza vrata. "Idem pišati." Krene prema zahodima s druge strane skladišta. Kad se vratio, popio je šalicu čaja u društvu sa šogorom, a nakon toga je ustao i rekao: "Jeannie vjerojatno čeka." "Prenesi joj poljubac u moje ime." "Pribrojit ću ga svojim." Hugo namigne i pode po jaknu. Sada je bila lakša jer u džepu više nije bilo konzerve. Izađe iz kruga luke, pozdravljajući u prolasku carinika, i uputi se ravno do jednog starog kabrioleta koji je čekao na parkiralištu. Poljubi mladu ženu za upravljačem, baci jaknu na stražnje sjedište i sjedne kraj nje. Reče joj smiješeći se: "Ti vozi. Moram imati slobodne ruke." Žena zaciča i udalji mu ruku od suknje. "Ne možeš li pričekati da stignemo doma?" "Bio sam na moru pet dana i oči su mi iskočile." "Baš si lud, Hugo." Žena prasne u smijeh i upali motor. Sergio Caporetti, čovjek kojemu je Johnnv povjerio zapovjedništvo nad Kingfisherom, bio je okrugao kao snjegović. Ispunio je sva vrata Johnnvjeva ureda s trbuhom koji je kao prethodnica stršio preko praga u prostoriju. Imao je okruglo lice dječarca, ali prekrasne talijanske tamne oči s dugim trepavicama kao u djevojke. Johnnv ga dočeka: 96 "Uđite, Sergio. Drago mi je što vas opet vidim." Talijan prođe sobom začudno brzim korakom i zarobi u golemu dlakavu šapu Johnnvjevu ruku. Muklo progunda: "I tako, napokon smo spremni. Tri mjeseca stajao sam besposleno s rukom u ruci. Pogledajte na što sam došao." Udari se po trbuhu proizvodeći nešto nalik tutnjavi. "Predebeo. Ne valja." Johnnv ga ispravi: "No, ne baš spremni." Slao je Sergia Caporettija i posadu u London prije vremena jer je htio da Talijan ima sve potrebno vrijeme da prouči situaciju i sredstva te da nauči sve mogućnosti koje je nudila nova i revolucionarna oprema kojom je bio opremljen Kingfisher. Kad napokon brod bude gotov, dovest će ga u Afriku. "Sjednite, Sergio. Prođimo opet popis posade." Kad je sat kasnije Talijan odlazio, Johnnv ga isprati do lifta. "Sergio, budete li imali problema, telefonirajte mi." "Da." Sergio mu opet zarobi ruku. "Ne brinite se, Caporetti misli na sve. Sve će biti u redu." Kad se vratio u ured, Johnnv se zaustavio kod pisaćeg stola službenica na prijamu. "Je li danas došla gospoda Hartford?" Odgovore obje uglas: "Ne, danas je nismo vidjele." Bila je nestala. Već pet dana Tracev se više nije

javila: novi za nju pripremljen ured bio je pust, napušten. A on je bio zabrinut i razjaren. Zabrinut jer se plašio da se vratila drogi, a razjaren zato jer mu je nedostajala. Bio je tmuran u licu kad se vratio u svoj ured. "Bože nebeski!" Lettie Pienaar stajala je pored njegovog pisaćeg stola i spremala netom pristiglu poštu. "Izgledamo baš radosno i zadovoljno. Evo nečega što će vam popraviti raspoloženje." Pruži mu razglednicu u boji s Eiffelovim tornjem. Bio je to prvi glas koji je Ruby davala od sebe otkad je bila otputovala. Johnnv je ovlaš preleti. Potom prokomentira: "Pariz je poput sna... čini se." Baci razglednicu na pisaći stol i uroni u posao. Prekinuo je s poslom kasno pa je pojeo nešto u nekoj pečenjari, nakon čega se vratio u tihu kuću u Bishopcourtu. Probudili su ga šum kotača na šljunku drvoreda i svjetlost farova koja je kliznula zidom spavaće sobe. Trenutak potom skokom je sjeo nasred kreveta jer je zvonice na ulaznim vratima odašiljalo niz zapovjednih zvonova. Upalio je svjetiljku na noćnom ormariću. Kriste, dva sata! Navuče ogrtač - bio je gol - i krene hodnikom paleći svjetla kako je napredovao. Zvonice je u međuvremenu i dalje zvonilo. Okrene ključ, ulazna se vrata učas širom otvore i, poput zapuha vjetra, Tracev nahrupi unutra. Na grudima je stiskala poslovnu torbu. "Gdje si dovraga bila?" Sada je bio potpuno budan, još uvijek srdit, ali osjetio je olakšanje. "Johnny! Oh, Johnny!" Tracey je skakutala, gotovo plesala od uzbuđenja, s obrazima u plamenu i očima koje su sijevale. "Imamo ih, napokon... Objе!" "Gdje si bila?" Johnny uopće nije bio spreman dati se tako lako smesti. Uz očigledan napor, ona na kraju obuzda svoje uzbuđenje. No i dalje se smijala i davala je dojam da prede kao mačka. "Dođi." 98 Uzme ga za ruku i odvuče ga u dnevni boravak. Kraljevskim tonom naredi: "Natoči si dupli whisky i sjedni." "Neću nikakav whisky, i ne..." "Treat ćе ti." Ona ga prekine, ode do pokretnog bara, u kristalnu čašu natoči trostruki whisky, uštrca unutra malo sode i donese mu ga. "Tracey, što je ovo?" "Molim te, Johnny. Tako je lijepo, nemoj mi pokvariti slavlje. Sjedni i budi mirno." On se nevoljko baci u naslonjač dok je ona otvarala torbu i vadila iz nje snop dokumenata. Namjesti se nasred sobe i zauzme pozu prokušane dramske glumice. Objasni mu: "Ovo je doslovan prijevod izvornika koncesije izdane u Windhoeku od njemačkog guvernera dana 3. svibnja 1899. Ispuštam svaku preambulu i idem odmah na ono što je važno." Razbistri glas i počne čitati: "Nakon knjiženja uplaćenog iznosa od deset tisuća maraka, kojih se ovdje potvrđuje primitak, pravo na iskapanje, bušenje, vađenje,

skupljanje, prisvajanje i odvoženje svih kako običnih tako i plemenitih metala, sveg kako običnog tako i dragog i poludragog kamenja, minerala, guana, svega onoga što raste na površini te svake druge organske ili neorganske tvari na području otprilike kružnog oblika s polumjerom od deset kilometara i središtem smještenim na najvišoj točki na otoku koji se nalazi na 23° 15' južne širine i 15° 12' istočne dužine za razdoblje od devetsto devedeset i devet godina ovom ispravom daje se tvrtci trgovaca guanom Farben, Hendryck i Mosenthal A.S. sa sjedištem u Windhoeku, ulica Bergenstrasse 14." Prestane čitati i pogleda Johnnyja: stajao je nepomičan, skamenjen, i gledao ju je s najvećom pažnjom. Potom reče, sada već gotovo mrmljajući: "Kao što znaš, sve stare njemačke koncesije bile su ratificirane od parlamenta kad je, nakon prvog rata, njemački mandat zamijenila Južnoafrička Unija." Johnny potvrdi, nesposoban da otvori usta. Ona se nastavi razdragano smijati. "Ta je koncesija, dakle, još uvijek pravno važeća. Nevažeća je pak svaka druga koja je naknadno dodijeljena i iako se izvorna koncesija u biti ticala guana, ona izrijeком obuhvaća i drago kamenje." Johnny opet potvrdi i ona stavi list iza snopa isprava koje je imala u rukama. "Koncesionarska tvrtka Farben Hendrvck i Mosenthal A.S. još uvijek postoji i, na stranu odavno zaboravljena koncesija, njena jedina nekretnina je stara zgrada na broju četrnaest u ulici Bergenstrasse u Windhoeku." Tada, kao da se upravo prisjetila Johnnyjeva pitanja: "Pitao si me gdje sam bila. Dobro, bila sam u Windhoeku, a tamo me odvela najgora cesta u cijeloj jugozapadnoj Africi. Farben Hendrvck i Mosenthal je trenutačno u vlasništvu braće Hendrvck, dvojice uzgajivača janjadi karakul. Dva odvratna starca. Kad sam ih vidjela kako kolju one sirote perzijske janjce da bi spriječili da se krzno ukovrča, no..." Prekine. Potom nastavi: "Kako bilo, nisam ni na koji način natuknula o koncesiji, samo sam ponudila da otkupim tvrtku. Tražili su me dvadeset tisuća, ja sam odgovorila 'Potpišite' i oni su potpisali. Pustila sam ih gdje još uživaju uvjereni da su bili izuzetno lukavi. Drži, ovo je sve tvoje!" Pruži mu ugovor i dok je on čitao, nastavi: "Sklopila sam ga u ime Van Der Byl Diamonds i potpisala sam ga kao direktor. Nadam se da ti ne smeta." "Kriste!" Johnny otpije dugi gutljaj whiskyja, tada odloži čašu i ustane. "Smetati mi? Donosiš mi koncesiju za Thunderbolt i 100 Suicide i pitaš me smeta li mi!" Raširi ruke i ona mu se nestrpljivo baci u zagrljaj. "Tracev, čarobna si!" Zagrle se, oboje u ekstazi, i on je snažno podigne. Bez ikakve sračunatosti nijednog od njih dvoje, nađu se ispruženi na ležaju, zagrljeni. Počnu

se ljubiti i smijeh se pretvori u zbunjene uzdahe i dahtanje. Na kraju se Tracev odvoji od njega i ustane. Ode nasred sobe. Dahtala je. Kosa joj je bila crni nered. "Dovraga! Stanimo!" "Tracey!" Lud za njom, Johnnv krene kao da će i on ustati s ležaja, ali ona ga zadrži na razmaku položivši mu ruku na prsa i povlačeći se. "Ne, Johnnv, ne!" Odmahujući frenetično glavom. "Poslušaj me." On se ukoči. Iz očiju mu nestane uznemiren pogled. "Slušaj, Johnnv. Bog zna da nisam svetica, ali... No, ne želim da nas dvoje... Da, ukratko, ne na ležaju u kući druge žene. Nije to ono što hoću." Benedict izvuče veliki Bentlev boje meda iz prometne gužve koja je zagušila ulicu Bermondsev i ude kroz ulaz spremišta. Parkira pred utovarnom rampom i izađe. Skidajući rukavice, pogleda prema rampi. Tamo su bila nagomilana brda robe spremne za distribuciju: kapska vina, žestoka pića, voće u sirupu, konzervirana riba, neobrađene kože tvrde poput daske te kutije i kutijice s najrazličitijim proizvodima iz Južne Afrike. U deset godina otkad ju je on bio pokrenuo, tvrtka VDB Agencies Limited postala je neprepoznatljiva. Uspne se stubama rampe po tri stepenice odjednom i ude među kutije koje su stizale do stropa prostorije. Visok i širokih ramena, s kaputom koji mu je udarao u noge, hodao je sigurnim korakom nekoga tko ulazi u vlastiti teritorij. Pri prolasku nosači i skladištari ponizno su ga pozdravljali, a kad je ušao u ured, doživi nalet nemira i šapta među tipkaćicama, kao kad vjetar prolazi šumom. Direktor izleti vani iz svog ureda kako bi mu pošao ususret i ponudio ga da sjedne. "Kako ste. Izvolite. Čaj će odmah stići." I pomogne mu da skine kaput. Susret je trajao pola sata. Benedict je pročitao izvješća o tjednim prodajama i obrtu sredstava, informirajući se tu i tamo o nekom razrezu, zastajući sa zadovoljstvom ili nezadovoljstvom na nekoj brojci. Promatrajući ga na poslu, mnogi bi ostali iznenađeni: nije više bio indolentni playboy kojeg su poznavali, bio je poslovni čovjek odlučna izgleda koji je s hladnim odmakom izvlačio najveću moguću dobit iz vlastitog poduzeća. Drugi bi se priupitali gdje je uzeo kapital za financiranje poslova tog obujma, nadasve oni koji su znali da je i vlasnik nekretnine te da VDB Agencies nije njegov jedini adut u poslovnome svijetu. Od oca nije bio dobio novce: Stari ga nije smatrao sposobnim da povoljno kupi ni pakovanje maslaca. Na kraju ustane i obuče kaput, dok je direktor pošao do sive blagajne u kutu prostorije, okrenuo ručicu i otvorio teška čelična vrata. "Pošiljka je stigla jučer." Objasni ispruživši ruku u unutrašnjost blagajne i izvadiвши jednu riblju konzervu. "Iz Walvis Bayja, s Loch Elsinoreom."

Pruži konzervu Benedictu koji je ovlaš pregleda, nasmiješivši se crtežu skakutave srdele i natpisu SARDINE U UMAKU OD RAJČICE. "Hvala." Stavi konzervu u poslovnu torbu, nakon toga dopusti da ga direktor otprati do Bentlevja. Ostavi auto u garaži u ulici Broadwick i prede pješice živi Soho sve do turobne zgrade od cigle malo dalje od trga. Pritisne zvonce koje je odgovaralo pločici "Aaron Cohen, brusač" i kad se vrata otvore, uspne se stepenicama na četvrti i posljednji kat. Opet pokuca i ubrzo se iza špijunke pojavi oko. Vrata se odmah otvore. "Zdravi bili. Uđite molim vas." Pozdravi ga mladac koji je otvorio. Odmah zatvori vrata. "Tata čeka." Uđu u hodnik i obojica pogledaju uvis u oko video kamere interne televizije, postavljene iznad jedne željezne rešetke koja je zapriječila hodnik. "Znate put. Tata je u svome uredu." Benedict se nade u bijednoj čekaonici s izlizanim tepihom i nekoliko stolica, ostacima iz tko zna kojeg javnog ureda. Otvori jedna vrata i uđe u dugu i usku prostoriju koja je očito zauzimala gotovo cijeli posljednji kat zgrade. Duž jednoga zida te prostorije pružao se stol na kojemu je bilo pričvršćeno dvadeset malih strugova, svaki remenom povezan za središnju obrtnu osovinu pod stolom. Neki drugi mladac u bijeloj kuti radio je za strugom. Nasmije se. "Zdravo, gospodine van der Byl. Otac vas čeka." Ali Benedict se na trenutak zadrži promatrati rad brusača. U škripcu svakog struga bio je stisnut dijamant oko kojeg je kružio jedan kružni brus od fosforne bronce. Dok je on gledao, mladac se okrene i nastavi prosipati pastu od maslinova ulja i dijamantne prašine na oštricu svakog brusa. Naime, ne reže bronca: samo dijamant reže dijamant. "Lijepo kamenje, Larry." Larry Cohen potvrdi Benedictovu primjedbu. "Sve između četiri ili pet karata." Benedict se nagne pogledati jedan dijamant. Linija reza bila je označena na kamenu tušem i on je znao koliko je pokušaja, strastvenih rasprava, prijedloga i protuprijedloga na osnovi velikog iskustva prethodilo konačnom iscrtavanju. Budući da jedan brus može potrošiti dva dana da prereze jedan dijamant, Benedict nastavi dalje, udaljujući se od stola. Poredana s druge strane prostorije bila su ostala braća Cohen. Bilo ih je osam: u pravljenu muške djece tata Aaron si nije postavio granice. Bilo ih je svih dobi, od četrdeset do osamnaest; dva su još išla u školu i zasad nisu bila tu, nisu radila u obiteljskoj tvrtci. "Što kažete za ovog, gospodine van der Byl?" Michael Cohen podigne glavu kad mu se Benedict približio. Radio je na jednom prekrasnom dijamantu, rezao gaje u briljant koristeći jedan manji kamen kao brus. Prašina dvaju kamena

prikupljala se u pladnjiću smještenom pod strugom, trebala je poslužiti kasnije za brušenje i glačanje. Benedict odgovori: "Čudesan." Ta skupina braće i obrtnika obrađivala je dijamante čitav život, voleći ih kako obično muškarci vole žene, konje, slikarstvo. Benedict ude u prostoriju pozdravljajući braću jednog po jednog, zastajkujući svako malo da bi promotrio s kojom ljubavi osim vještinom starija braća bruse svaki kamen pod ispravnim kutovima da bi dobili briljant savršena oblika. Pedeset i osam rezova, na pločicu, na zvijezdu, na zabat i tako dalje, daju jednom rezanom i brusenom kamenu njegov nedvosmislen život, njegov mitski plamen. Ostavivši ih sagnute nad njihovim kolima, tako sličnim lončarskim, Benedict prođe kroz vrata na dnu prostorije. "Benedicte, prijatelju moj." Aaron Cohen ustane od pisaćeg stola kako bi ga zagrlio. Bio je visok i mršav, bilo mu je oko sedamdeset, imao je pravu srebrnastu grivu i kriva ramena za sve godine koje je proveo sagnut nad kolom rezajući dijamante. "Nisam znao da si u Londonu, rekli su mi da si u Capetownu. Jučer je bio Ruthin rođendan, da sam znao..." Benedict izvadi vrećicu iz džepa i istrese dvadeset i sedam dijamanata na podlogu na pisaćem stolu. "Što mi kažeš na ovo, tatice?" "Oj, oj!" Tata si razdragano pomilova obraze i, nagonski, ispruži ruku k najvećem kamenu. Stavi na oko draguljarsku lupu i okrene se kako bi pogledao kamen na prirodnom svjetlu koje je dopiralo kroz prozore. Pažljivo ga prouči. "No, da, ima mrlju, ali je mala. Malecka nesavršenost. Nestat će pri rezanju. Da, izvući ćemo dva dijamanta iz ovog kamena. Dva savršena dijamanta od deset ili dvanaest karata svaki, i možda nekih pet briljantića." Rezanjem se gubi gotovo polovica kamena. "Da, da, od ovoga ćemo izvući gotovih dijamanata za nekih stotinu tisuća funta." Prođe sobom i pozove s vrata. "Dečki, dođite nešto vidjeti! Pokazat ću vam jedan pravi dijamant." Sinovi se nagomilaju u prostoriji. Michael ga prvi pogleda i odmah izreče svoje mišljenje. "Lijep kamen, baš lijep. Ali ne iz istog protoka iz kojeg su bili oni koje smo dobili u posljednjoj pošiljci. Sjećate se onog oktaedarskog kristala." Otac ga prekine. "Ma što pričaš! Ne bi razlikovao dijamant od komada gorgonzole!" Umiješa se Larry. "Ipak ima pravo, tata. Onaj je kamen bio bolji." "I tako se sada naš Sveznalica hoće raspravljati sa svojim ocem! Sada se mali gnjavator s još usranom guzicom razumije i u dijamante? Ma odi plesati vatusi i ča ča i okani se dijamanata!" Ove riječi izazvale su veliki metež u obitelji, raspaljenu raspravu u kojoj su sva braća sudjelovala s ushitom. "Dosta! Tišina!

Vratite se na posao, svi! Van! Van!" Aaron raspusti sastanak, gurajući sinove van prostorije i zalupivši im za leđima vrata. "Dovraga." Podigne pogled k nebu. "Koliko priče! No, sada ih možemo izvagati." Kad su izvagali i odvagnuli kamenje i Aaron ga zatvorio u sef, Benedict reče: "Imam se namjeru povući iz Ringa." Aaron naglo zastane i pogleda ga s druge strane stola. Uvijek su se pravili, među sobom, da su njihovi poslovni odnosi potpuno zakoniti. Nisu nikada govorili o Ringu ili porijeklu neregistriranog kamenja, odnosno o njegovoj destinaciji, u Švicarskoj, nakon što bi ga izbrusili. Obazrivo upita: "Zašto?" "Sada sam već bogat. S novcem koji sam zaradio s Ringom i potom uložio, više sam nego bogat. Nema smisla izlagati se daljem riziku." "Problem koji bih volio imati. Ali možda imaš pravo. Kako bilo, ni u snu nemam namjeru raspravljati s tobom." "Još par pošiljaka i prestajem." Aaron kimne glavom i zaključi: "Shvaćam. Sve lijepe stvari prije ili poslije završe." Kad je Benedict parkirao Bentlev u dvorištu pred kućom iza trga Belgrave, netom je bilo prošlo podne. Čim se popeo gore, istuširao se. Tijekom svih tih godina koje je proživio u Londonu nije se nikada uspio naviknuti na osjećaj prljavštine koji je grad ostavljao na njemu, kupao se ili tuširao barem triput dnevno. Pod tušem je pjevuckao i kad je izašao, umotao se u 106 ogromni frotir da bi si potom, ostavljajući za sobom niz mokrih otisaka stopala, otišao pripremiti jedan martini. Zakoluta očima po prvom vatrenom gutljaju. Zazvoni telefon. "Van der Byl." Izraz lica mu se odmah promijenio. Spusti čašu i stisne slušalicu objema rukama. "Što dovraga radite ovdje?" Njegovo je čuđenje bilo iskreno. "Baš lijepo iznenađenje! Kad vas mogu vidjeti? Odmah, je li moguće? Za objed? Prekrasno. Ne, ništa što ne mogu odgoditi... Znaite, to je ipak velika prigoda. U kojem ste hotelu odsjeli? U Lancasteru? Vrlo dobro. Čujte, dajte mi tri četvrt sata i vidimo se u panoramskoj sobi na posljednjem katu. Da, u jedan i deset. Bože, ovo je baš prekrasno... No, to sam već rekao. Onda, vidimo se za tri četvrt sata." Spustio je slušalicu, popio ostatak martinija i zaputio se prema spavaćoj sobi. Ovo, pomisli dok je odabirao svilenu košulju, doista pretvara jedan običan dan u nezaboravan. Pogleda vlastiti lik u ogledalu i nasmije se. "Stiglo je tvojih petnaest minuta, Benedicte." Nije bila u panoramskoj sobi ni u baru. Ode do velikih panoramskih prozora s kojih se nudio užitku jedan od najljepših vidika Londona, na Hyde Park i Serpentine. Danje bio tmuran i maglovit pa je blijedo sunce dodavalo gusti tamni tonaliteta jesenskim bojama u parku, crvenoj i zlatnožutoj. Kad se leđima okrenuo

prozorima, ugleda je. Prolazila je salom idući prema njemu. Srce mu je zaigralo jer je i ona bila blijedo zlatne boje, duge noge i gole ruke bile su preplanule u najljepšem zlatnom tonalitetu. Ljupkost hoda bila je ona koje se sjećao: na osobit je način podizala i polagala na meki tepih duge i skupo obučene noge. Ostane nepomičan, pusti je da se približi. U međuvremenu, pri njenom su se prolasku mnoge glave okrenule, bila je odveć lijepo stvorenje da ne bi privukla pažnju. Osjeti trenutnu i nepobitnu želju da je posjeduje cijelu. "Zdravo, Benedicte." Čineći posljednji korak, pozdravi ga i uzme mu ruku među svoje ruke. "Ruby Lance!" Lagano joj stisne duge prste. "Kakva radost opet vas susresti". Činjenica da je zove po imenu i prezimenu bila je dodatna potvrda koju vrstu reakcije je izazvala u njemu: ta žena pripadala je čovjeku kojeg je on na svijetu najviše mrzio i kojemu je najviše zavidio. Zbog toga mu je izgledala beskrajno poželjna. "Popijmo odmah nešto da proslavimo. Mislim da prigoda zaslužuje barem koktel sa šampanjcem." Sjedne prekrživši duge tanke noge i oslonivši se na naslon dok je među dugim skladnim prstima stiskala tanku nožicu čaše. Kosa joj je padala na ramena kao prozračna svilena pozlačena tapiserija, a oči joj se nisu odvajale od njega, nevine kao u mačke, nepomične kao u mačke. Činilo se da ga motri u dubinu, do dna duše. Reče: "Nisam vas trebala smetati, ali poznajem tako malo ljudi ovdje u Londonu." Zanemarujući tu primjedbu, on upita: "Koliko vremena ćete se zadržati? Otkazat ću sve svoje obveze." "Tjedan dana." Rekla je to kao da se radi o prijedlogu podložnom pregovaranju. "Oh, ne!" On je bio iskreno razočaran i ljut. "Šalite se? U tako malo vremena ne bismo uspjeli učiniti niti polovicu onoga što imam na umu za vas. Zsigurno možete ostati malo duže." Jedva podignuvši čašu, ona odgovori: "Možda. Drago mi je što vas vidim." I on je ushićeno priznao: "I meni." Popiše pjenušavo vino gledajući se u oči. Dok su drugi trebali čekati tjedne i mjesece, Benedict je odmah prolazio preko reda svugdje, gotovo kao da je to njegovo pravo. Smiješak, lijepa riječ i ulaznice za kazalište bile su njegove, vrata izvikanog restorana širom su mu se otvarala kao čarolijom. Prvu večer odveo ju je u Nacionalno kazalište i potom na večeru u Le Cor de France, gdje je jedan poznati glumac zastao za njihovim stolom. "Bog, Benedicte. Poslije idemo svi na jahtu na jednu malu zabavu. Hoćete li nam se pridružiti?" I te oči poznate po svojoj ljepoti uprle su se u Ruby. "Ti i tvoja lijepa prijateljica?" Objedovali su pod šatorom na krmi jahte, jaja sa slaninom i Veuve Clicquot, i ostali

su tamo gledati metež prometa u zoru na staroj i neočekivano mirišljivoj Temzi. Ruby je bila jedina djevojka u cijelom društvu koja nije imala bundu da se zaštiti od hladnoće zore na rijeci. Benedict to upamti. Potom u Bentlevju, na povratku, ona sjedne s dugim nogama skupljenim pod sebe, još uvijek uredna i pozlačena unatoč umoru. Možda je imala tek blagu naznaku podočnjaka. "Ne sjećam se da sam se ikada tako zabavila, Benedicte." Priguši zijevanje udarajući vršcima prstiju po tankim usnama. "Moram priznati da si čudesan pratioč." "Večeras opet, onda?" "Da, molim te." Ruby Lance reče to mucavim šapatom. Kad je te večeri sišla u atrij Lancastera, susrela se iznenada s njegovom plahosti, njegovom hitnosti. Krenuo joj se ususret tek što je stavila nogu van dizala i potpuna drskost kojom ju je poljubio u obraz, uzimajući joj istovremeno ruku, našla ju je nespremnu. Dok su potom sjedili u Bentlevju koji se šumeći probijao kroz večernji promet, nisu ništa govorili. Ruby je razmišljala. Mislila je da ima tu, na dohvat njegovanih ruku, tako da ga može dodirnuti, bogatstvo koje nikada u svome životu nije ni sanjala. Ali bilo ju je jako strah: samo jedan pogrešan potez, čak i pogrešna riječ, udaljiti će je od tog bogatstva, staviti će ga nepovratno van njena domašaja. Prilika poput te više joj se nikada neće ukazati. Zato je bila paralizirana strahom čak i da se pomakne. Odluka koju će, znala je, uskoro morati donijeti bit će presudna i konačna. Je li trebala odgovoriti na njegove pokušaje povlačeći se ili ih je trebala potpuno otvoreno prihvatiti? Bila je tako zadubljena u te misli da, kad je Bentlev stao, iznenađeno se trgnula. Parkirali su u dvorištu pred jednom kućom raskošna izgleda. Benedict napravi krug oko auta i ode joj otvoriti vrata, potom je povede ravno u stan. U ulazu ona radoznalo pogleda uokolo, prepoznajući autore nekih slika koje su visile na zidovima. Zatim joj Benedict pokaže put uvodeći je u dugi dnevni boravak i smještajući je u naslonjač podstavljen tkaninom s cvjetnim uzorkom koji je dominirao prostorijom poput prijestolja. Odjednom njen strah nestane. Osjeti da ima situaciju u šaci. Poput kraljice. Sada je bila sigurna da će sve ono što je okružuje biti njeno. Benedict je stao nasred sobe, gotovo molećiva držanja, i počeo pričati. Ona je slušala, mirno, ničime ne pokazujući osjećaj trijumfa koji je rastao u njoj poput vala, i kad je on ušutio u očekivanju njena odgovora, nije imala ni tren kolebanja: "Da." "Bit ću uz tebe kad mu budeš rekla." "Neće biti potrebno. Znam kako se ponašati s Johnnvjem Lanceom." "Ne." Hitro, Benedict se približi veličanstvenom naslonjaču i uzme joj ruke, podižući je.

"Moram biti i ja. Obećaj mi." U tom času, naglo joj postane očigledno da se nalazi u položaju nedodirljive moći. Benedict nije imao potrebu za njom jer ju je htio fizički, nego jer je ona pripadala Johnnvy u Lanceu. Gledajući ga ravno u oči, poželi potvrditi svoju intuiciju. "Nije nužno da zna za tebe. Dogovorit ćemo se o razvodu." "Ali mora znati za mene. Hoću to, shvaćaš?" "Shvaćam." Sada je bila sigurna. "U redu, onda?" Benedict je jedva uspijevaao prikriti svoj« Uznemirenost. "U redu." Nasmiju se, oboje zadovoljni. "Dođi." Gotovo sa strahopoštovanjem, povede je u spavaću sobu. Na pragu ona stane i ispusti mali krik iznenađenja. Krevet, bračni, bio je pokriven pravim brdom sjajnih bundi u toliko različitih boja koje su išle od nježne ružičaste i sedefaste do satenski plave i crne, tamne i sjajne poput noći. Reče joj: "Izaberi jednu. Kako bismo potvrdili naš dogovor." Pode kao mjesečarka naprijed prema krevetu, ali tek što je stigla nasred kedive tepiha, on uzvikne: "Čekaj." Zastane, poslušno, i on joj se približi straga. Osjeti njegove ruke na potiljku i tada lagano sagne glavu naprijed, tresući kosom i bacajući je naprijed tako da joj on može otkačiti zatvarač i otvoriti ga. Izađe iz haljine preskočivši je kad je pala na tlo i strpljivo pričekava da joj on žurno otkopča prsluk. "Sad ih probaj." Samo u čarapama i cipelama s visokim petama, naglašavajući njihanje bokova, ona se približi krevetu i pokupi prvu bundu. Kad se okrene da bi ga pogledala, Benedict je bio uvaljen u naslonjač s visokim naslonom s druge strane prostorije. Bio je crven i razdragan u licu, tako da su mu crte lica izgledale naduto i prosto, i gledao ju je. I ona iznenada shvati da je ono čemu su se oboje predali bio nekakav obred. Kao pobjednički rimski car, Benedict je slavio svoj trijumf pregledavajući ratni plijen. Sve to nije imalo veze s fizičkom željom, već prije sa samozadovoljstvom i ambicijom. A ona je bila svećenik u tom obredu. Ali, premda shvaćajući to, nije osjećala nikakvo negodovanje, dapače, hladna perverzija prizora gotovo ju je uzbuđivala. Defilirajući, zauzimajući poze, vrteći se oko sebe i pokazujući hermeline i vizone, osjećala je na sebi, na cijelome tijelu, oči Benedicta van der Byla. Dobro je znala da ima savršeno tijelo i možda po prvi puta u njenom životu taj ju je ispit fizički uzbudio. Osjeti krv kako joj jače teče, srce kako ludo kuca u krletci rebara, kako zviždi kao zarobljena ptica, i čak kako joj se slabine grče i skupljaju kao stisnute pesti. I za nju taj je obred bio narcisoidno zanosan, zadovoljavao je duboku emotivnu potrebu. Svaku bundu koju bi odbacila, bacila bi na pod sve dok pod nogama nije imala hrpu skupocjenih bunda koje su joj stizale

do koljena. Na koncu se okrene prema njemu omatajući oko golog tijela jedan mekani oblak krem boje, potom raširi ruke i onda bundu i ostane tamo nepomična, na onim visokim petama, napevši mišice nogu i bokova. Prošapta svoju odluku: "Ova." On ustane iz naslonjača, uzme je u naručje i još uvijek umotanu u odabranu bundu, položi na hrpu ostalih. Probudi se u tom velikom krevetu s osjećajem beskrajne blagodati i velike uzbuđenosti kakvu nije bila osjetila otkad se kao djevojčica budila ujutro prvog dana školskih praznika. Bilo je dosta kasno i blijedi trak sunca ulazio je u sobu kroz otvoreni prozor, nalik snopu kazališnog reflektora. U haljetku od žute svile Benedict je stajao pored kreveta i gledao ju s neodredivim izrazom na licu, koji se odmah promijenio kad ju je vidio budnu. "Moj vozač pokupio je tvoju prtljagu u Lancasteru. U kupaonici ćeš naći svoj pribor za toaletu. Odjeća je u svlačionici." Sjedne oprezno na rub kreveta i nagne se daje poljubi prvo u čelo i onda u oba obraza. "Kad budeš spremna, doručkovat ćemo." Povuče se i pogleda je pravo u oči: očigledno je očekivao da ona kaže nešto važno. To ju je odmah uzbuđilo pa ona, plašeći se da ne napravi kakvu pogrešku, potraži naznaku u njegovom izrazu lica. "Je li ti noćas bilo lijepo kao što je bilo meni?" Tada jedna spoznaja prođe njome kao topao val. Baš tako: Benedict je htio biti ohrabren, želio je usporedbu njega i Johnnvoja Lancea. Glas joj je postao prikriveno izvještačen i naglašen. "U svome životu nisam nikada iskusila ništa takvo." On odobravajući kimne glavom, ohrabren, zadovoljan. Zatim ustane. "Nakon doručka idemo u centar." To jutro Bentlev je vozio Edmund, Benedictov vozač. Iskali su se u sjevernom dijelu ulice Bond i krenuli ruku pod ruku pločnikom, dok ih je Edmund dostojanstveno pratio u korak, ne obazirući se na psovke drugih vozača. Budući daje za Ruby jutro bilo dosta svježije, obukla je novu bundu krem boje i sada su zadivljeni pogledi prolaznika i zavidni pogledi prolaznica veselili Benedicta. Na koncu konca, osim što je htio zadiviti Ruby, on je htio i razmetati se svojim bogatstvom. "Žena trgovca dijamantima mora imati dijamante." Rekao je to nagoni kad su stigli pred jednu luksuznu draguljarnicu. Ruby mu stisne ruku i okrene se prema izlogu. "Sveta nebesa! Ne ovdje." Nasmijao se. Ona ga iznenađeno pogleda. On tada ironičnim tonom pročitati natpis u izlogu: "Draguljarnica Paradise. Široki izbor bijelo plavih dijamanta. Garancija apsolutne čistoće za svaki kupljeni dragulj. Besprijekorno kamenje po prihvatljivim cijenama, kako smo najavili u reklamama na televiziji i u novinama. Mali polog

dovoljan je da si osigurate prsten. Dijamant traje duže od života. Pružite joj dokaz svoje ljubavi." "Ali to je općepoznata tvrtka. Imaju filijale po cijelome svijetu, čak i u Južnoj Africi." Ruby je prosvjedovala pomalo oneraspoložena njegovim uslužnim smiješkom. "Sada ću ti nešto objasniti. Dijamante kupuju dvije različite vrste osoba iz dva različita razloga. Bogati, kao ulaganje koji ne gubi vrijednost, već je dapače povećava, pa po savjetu stručnjaka kupuju samo izvanredno kamenje, najbolje što trgovina dijamantima nudi. Stoga, kad Richard Burton pokloni Liz dijamant od tristo tisuća funta, ne čini to zato jer je čudak, nego, suprotno tome, jer je ultrakonzer-vativac koji drži do svog novca." Ona primijeti smijući se: "To je vrsta škrtosti koja mi se dopada." Benedict se osmjehne njenoj iskrenosti. "Onda si u meni našla velikog škrtca." "Nastavi, pričaj mi još o dijamantima." "Dobro. Postoji potom drugi tip kupca. Obično kupuje samo jednom u životu, na svoju sreću, i rijetko pokušava preprodati to što kupi, čuvajući se tako od grubih iznenađenja. To je tip Običnog Čovjeka, koji se samo želi vjenčati. I obično ide kupovati na mjesta poput ovoga." I dalje ironično, Benedict uperi prst prema natpisu u izlogu. "Dolazi ovamo jer je o ovome čuo pričati na televiziji i može kupiti prsten i na rate. Obično sam polog pokrije cijenu kamena, ostatak pokriva reklamu, finaciranje i, naravno, dobit." "Kako ti znaš daje Paradise takva vrsta draguljarnice?" Ruby je slijedila širom otvorenih očiju poput djevojčice. "Prepoznaju se, prvo, po velikoj reklami i, drugo, po izričaju koji rabe." Benedict opet prouči natpis u izlogu. "'Široki izbor bijelo plavih dijamanta': od tisuću kamena kvalitetom zadovoljavajućih za draguljarnice samo jedan ima dovoljno lijepu boju da bi se mogao nazvati bijelo plavim. Stoga je malo vjerojatno da mogu imati široki izbor takvih. Što se pak tiče riječi 'kamen', ona je rezervirana isključivo za dijamante izvanredne sa svih gledišta. 'Besprijekorno kamenje po prihvatljivim cijenama': nepostojanje nečistoće ili mana u dijamantu samo je jedan od mnogih faktora koji određuju njegovu vrijednost. Glede prihvatljivih cijena, to je nešto što ne postoji, nepoznata je to zvjerka. Cijene se određuju u žestokoj konkurenciji stručnjaka i opreznih trgovaca pa za nikog ne postoje posebne 'cijene' ili 'uvjeti prodaje'." "Pa gdje se onda može kupiti dijamant?" I protiv svoje volje, Ruby je izgledala impresionirano i razdraženo. Benedict joj odgovori uživajući. "Ne ovdje. Dođi, pokazat ću ti." I prije no stoje ona imala vremena prosvjedovati, uzme 115 je za ruku i gurne je u prodavaonicu, gdje ih je odmah ushićeno dočekao direktor,

koji je učas uočio Rubvnu bundu i Bentlev van na ulici, gdje je već bio izazvao mali zastoj u prometu. "Dobar dan, gospodo. Mogu li vam pomoći?" "Da. Pokažite nam svoju ponudu bijelo plavih dijamanta. Najbolje što imate." "Ovuda, molim." Hodajući natraške direktor ih povede, potom pucne prstima kao plesač flamenka kako bi dozvao prodavače. Benedict se obrati Ruby kad su u direktorovom uredu sjeli pred pladanj s kamenjem. "Nije moguće ispitati kako valja već montirani dijamant." Izabere najveći dijamant, izvadi iz džepa pozlaćeni nožić i uz prosvjede iznenađenih i užasnutih zaposlenika otvori okvir. "Odgovaram za svaku štetu." Primirio ih je suho i odlučno i oni se umire dok je on izvadio kamen i položio ga na samt pladnja. "Prije svega, dimenzije. Ovaj ima otprilike jedan karat." Pogleda u potvrdu direktora koji kimne glavom. "Recimo da je njegova vrijednost oko pet stotina funta. Deset kamena poput ovoga vrijede, dakle, pet tisuća funta, točno? A samo jedan kamen od deset karata može pak dostići cijenu od sedamdeset i pet tisuća funta. Dakle, cijena po karatu jako raste s porastom težine kamena. Kad bih morao uložiti novce, kamen lakši od tri karata ne bih nikako uzeo u obzir." Sada su ga već i zaposlenici u draguljarnici pratili s istim zanimanjem kao Ruby. "Pređimo sada na boju." Benedict nastavi bacivši pogled na direktora. "Dajte mi, molim vas, list bijela papira." Iz ladice pisaćeg stola on izvadi list papira i stavi ga 116 pred Benedicta, koji na njega položi kamen s donjim dijelom obrnutim nagore. "Pogledajmo sada boju koju on upija iz bijeline papira na dobrom prirodnom svjetlu." Obrati se ponovo direktoru: "Molim vas, ugasite taj neon i otvorite zavjese." Direktor hitro posluša. "Ovo sada je samo pitanje iskustva. Boja se procjenjuje prema standardnom mjerilu. Zaboravimo na trenutak sve one izmišljotine o rijetkim bojama, poput plave ili crveno zelene, i uzmimo u razmatranje našu bijelo plavu: radi se o tako bijelom kamenu da izgleda blago plav, zbog čega se boja određuje kao autentično bijela i bijela; zatim kamenje koje zadobiva blago žućkastu boju zvanu Cape, po Capetownu, u različitim stupnjevima; napokon, kamenje koje zadobiva smeđu boju, koja mu smanjuje vrijednost i do osamdeset posto." Iz džepića prsluka Benedict izvadi jednu kutijicu i otvori je. "Svaki stručnjak ima uvijek sa sobom jedan specijalni dijamant koji služi kao uzorak boje pri procjeni drugog kamenja. Ovo je moj." Prodavači su se zabrinuto pogledavali dok je Benedict stavljao mali dijamant pored prvog. Proučio je nakratko dva kamena, zatim ga je vratio u kutijicu. "Cape srebrnasta,

drugorazredne kakvoće, rekao bih." Zaposlenici u draguljarnici učine se primjereno zbunjenima kad je to progundao. "A sada, prelazimo na savršenost kamena." Pogleda direktora. "Molim vas, posudite mi lupu." "Lupu?" Direktor je izgledao neodlučno. "Da, vaše draguljarsko povećalo." "No..." Direktor je neosporno bio u neprilici. "Vi prodajete dijamante, a nemate lupu?" Benedict protrese glavom u znak negodovanja. "Nema veze, imam svoju." Izvadi je iz džepa i stavi na oko. "Nesavršenosti ponekad mogu biti zanemarive: neka prirodna uz rub, odnosno paviljon, ili pak neki mjehurić ili točkica ugljena u unutrašnjosti, u srcu. Međutim, mogu se javljati kao napukline, oblaci, ledenice ili pera, što su sve nedostaci koji štete kamenu. Ovaj je, međutim, savršen, dakle garancija čistoće je potpuno istinita." Vрати lupu u džep. "Kako bilo, da bi dobili kamen bez nedostataka, morali su mu smanjiti i ograničiti rez." Uzme kamen između kažiprsta i palca. "Rez ili izradba kamena četvrti je i zadnji element u utvrđivanju vrijednosti. Izvedba bi trebala biti što je bliže moguće onoj koja se smatra idealnom. Ovaj je kamen rezan tako da se odstrani svaki nedostatak i stoga nisu poštovane proporcije: težak je i van težišta. Meni osobno draži je dobro rezani kamen s blagim nedostatkom od kakvog smiješnog batrljka poput ovog." Vрати dijamant na pisaći stol. "Cijena koju Paradise traži za ovaj kamen je petsto funta, što bi bilo ispravno i pošteno za dobar kamen. Ali boja je jedna i iako nema nedostataka, osrednje je izvedbe. Njegova stvarna vrijednost trebala bi biti, da vidimo, sto osamdeset i pet funta." Zaposlenici u draguljarnici, na čelu s direktorom, počnu uglas prosvjedovati. "Jamčim vam, gospodine, da je sve naše kamenje prošlo najpažljiviju procjenu." Benedict grubo upita: "Koliko vremena radite u draguljarnici Paradise? Nekih četiri mjeseca, zar ne?" Direktor ga pogleda zabezegnuto. "Prije ste radili u velikoj tvrtci za balzamiranje i u 118 pogrebnom zavodu, zar ne?" "No, doista." Direktor je lamatao rukama po zraku. "Kako znate?" "Volim biti informiran o svojim zaposlenicima;" "Svojim zaposlenicima?" Direktor je bio skroz zbunjen. "Točno. Zovem se Benedict van der Byl. Vlasnik sam draguljarnice Paradise." Ruby pljesne rukama ushićeno odobravajući i uzvikne: "Pravi si rudnik iznenađenja!" Ustavši i pomažući Ruby da učini isto, reče: "A sada, idemo kupiti prave dijamante." Aaron Cohen prodao mu je dva blizanca, vanredne bijele briljante marquise izvedbe, a Ruby je iz kataloga u kožnom uvezu izabrala okvir od bijeloga zlata za par naušnica. Davši Aaronu ček na dvadeset tisuća funta,

Benedict se obrati Ruby: "Sada ćemo na objed u restoran Celeste Grill-Room. Kuhinja je očajna, ali je divno uređen. No bit će bolje nazvati da rezerviramo stol. To zapravo ne bi bilo potrebno, ali užasno drže do toga." Smjestivši se opet u raskošnoj kožnoj unutarjosti Bentleyja, Benedict naredi vozaču: "Prođi trgom Trafalgar, Edmund. Moram uzeti novine u South Africa Houseu." Edmund parkira pred ulazom ambasade u drugom redu, a vratar, prepoznavši automobil, pojuri unutra uzeti svežanj novina. Napuštajući trg prema Haymarketu, Benedict uzme iz svežnja primjerak "Cape Argusa". "Pogledajmo što se zbiva tamo dolje kod nas." Baci pogled na prvu stranu i ostane bez riječi. "Stoje?" Ruby mu se približila, brižno, ali Benedict nije mario za nju. Žurno je prelazio stranicom i bio je blijed u licu. 119 Kad je završio čitati, pruži joj novine. Ona raširi stranicu. VANDER BYL DIAMONDS OSIGURAO SIJE DRAGOCJENU KONCESIJU PRIZIVNI SUD PROGLASIO VAŽEĆOM RUDARSKU KONCESIJU DODIJELJENU OD KAISERA LANCE DOBIO THUNDERBOLTI SUICIDE Bloemfontein, utorak. Budući daje tvrtka Central Diamond Mines Ltd. podnijela hitan zahtjev da se tvrtci Van Der Byl Diamonds Ltd. zabrani vršenje probnih ispitivanja i rudarsko iskorištavanje jedne koncesije na pučini pred jugozapadnom obalom Afrike, sudac Tromp danas je odbio taj zahtjev ustvrdivši da je po njegovom sudu "izvorna koncesija, izdana 1899. njemačkom carskom uredbom i potom ratificirana zakonom Parlamenta Unije br. 24 iz 1920., po svim pravnim posljedicama punovažna i ima bezuvjetnu prednost pred bilo kojom kasnijom koncesijom ne glede na to kome ju je Ministarstvo rudarstva izdalo." Područje koje je predmet spora prostire se na otprilike sto četvornih kilometara oko dva otočića petnaest milja južno od zaljeva Cartridge i pet milja na pučini. Poznati su kao Thunder-bolt i Suicide i krajem prošlog stoljeća jedna ih je njemačka tvrtka iskorištavala kao ležište guana. John Rigby Lance, predsjednik uprave Van Der Byl Diamonds Co. Ltd., osigurao sije koncesijska prava kad je naslijedio sada već ugaslu tvrtku. On je danas u Capetownu izjavio: "Čitav sam život čekao takvu priliku. Sve ukazuje na pretpostavku da će se Thunderbolt i Suicide pokazati najbogatijim podmorskim nalazištem dijamanta na svijetu." U Portsmouthu u Engleskoj Van DerByl Diamonds oprema brod, koji je skoro gotov, za vađenje šljunka s morskog dna, a povrh toga John Lance je potvrdio da se nada kako će operacije iskorištavanja nalazišta na pučini kod otoka Thunderbolt i Suicide započeti prije kraja godine. Ruby spusti novine i pogleda

Benedicta, a pred očima joj je bio primjer duboko šokirane osobe. Benedict se gotovo smežurao na sjedištu. Sva njegova sigurnost i savoir faire nestali su. Lice mu je još uvijek bilo mrtvački sivo, ali sada su usne podrhtavale i, gotovo s grozom, ona uoči da su mu oči pune suza. Benedict se nagne naprijed, pokrije lice rukama i počne polagano odmahivati glavom u znak velike nemoći. Siktao je prigušenim glasom. "Taj gad. Svaki me put prede. Bio sam uvjeren da ga imam u šaci, a ono... Bože, kako ga mrzim!" Pogleda je s izrazom lica omlitavjelim od potištenosti. "Svaki me put prede. Svaki put kad sam uvjeren da ga imam u šaci, on..." Ona je bila zapanjena tom reakcijom. "Pa zar nisi zadovoljan? Van Der Byl Diamonds zaradit će milijune." Prekine je pomahnitalo: "Ne! Ne!" Zatim sve one godine mržnje, frustracija i poniženja prasnu. Ruby ga je strpljivo slušala, počinjući malo pomalo shvaćati cjelinu stvari, i bila je smetena i iznenađena nagomilanom boli i mržnjom koje su joj se otkrivale. Prisjećao se Benedict razgovora od prije dvadeset godina, nevažnih zgoda iz djetinjstva, nevinih primjedba koje su ga proganjale i tištale desetljećima. Ruby ga upita: "Ti ne želiš da doživi uspjeh, zar ne?" "Ja ga želim poniziti, slomiti, smožđiti." Ona ušuti desetak sekundi. Zatim neočekivano upita: "Dobro, što ćemo onda?" "Ništa, mislim." Benedictov joj je glas išao na živce. "On iz svega izađe kao pobjednik, to apsolutno nije moguće." Sada je i ona bila bijesna pa grubo uzvikne: "Gluposti. Pažljivo proučimo okolnosti i razmotrimo ima li načina da ga zaustavimo. Na koncu konca, on je samo čovjek, a ti si mi pružio već dovoljno dokaza da ti u poslu ne manjka dosjetljivosti i vještine." Benedict naglo promijeni izraz lica. Živne, kao da je stjecao vjeru u sebe. Okrene se prema njoj gotovo sa strepnjom. Trepne kapcima. "Doista to vjeruješ?" Ležaj je preuzak, odluči Sergio Caporetti, doista preuzak. Tog istog dana stolar mu ga je trebao proširiti. Bio je ispružen na leđima, dobro ušuškan, s pokrivačem koji je pokrivao brdo trbušine koja mu je sprečavala pogled naniže, i počeo je razmišljati o svom fizičkom stanju. Bilo je iznenađujuće dobro. Osjećao je sitni bol odmah iza očnih jabučica, samo to, dok je kiselost po duhanu i vinu za učestalog isprekidanog podrigivanja bila više no podnošljiva. Potom, osjećaj olovne težine u nogama prošao je kad je shvatio da na nogama još uvijek ima teške gumene čizme. Prisjeti se da se jedna od djevojaka požalila na to. Podigne se na lakat i pogleda ih. Jedna sa svake strane: pritiskale su ga u sredini između svojih čvrstih ružičastih oblina. Obje lijepe, dobro građene i dobro uhranjene. Brižljivo odabrane, ni uncu manje

od kvintalčića. Ispusti uzdah zadovoljstva. Bio je to izniman vikend. Sada su dvije debeljuce tako ritmično hrkale da bi svatko rekao da glume. Provede nekoliko trenutaka zadivljeno ih slušajući, zatim preskoči onu s vanjske strane i stane nasred kabine gol, samo s čizmama na nogama. Zijevne možda pretjerujući, počeše si dlakave kovrče koje su mu pokrivala grudi i trbuh i baci pogled na uru koja je visila na pregradi. Četiri sata ujutro, ponedjeljak. Vikend je, međutim, prošao divno. Stol je bio doslovce prekriven prljavim tanjurima i praznim bocama. Na jednom tanjuru bilo je i veliko klupko hladnih špageta. Uzme ga i, dok je izlazio iz kabine i uspinjao se na zapovjednički most Kingfishera, ugura ga naglim pokretom ruke u usta i pojede. Osloni se na grudobran zapovjedničkog mosta, gol, dlakav, u crnim čizmama, s tanjurom špageta oslonjenim na prsa, i od tamo gore baci pogled uokolo po brodogradilištu. Kingfisher je bio u doku, podvrgnut preinakama koje je zahtijevao Johnn v Lance. Uzdizao se uspravno na podloženoj skeli, visoko nad površinom vode u koju je imao skliznuti nakon porinuća. Premda je nosivost bila samo tri tisuće tona, pod svjetlima reflektora koji su osvjetljavali dok izgledao je crno i čudovišno. Bilo je očito da taj neobičan oblik ima točno određenu svrhu. Nadgrađe je bilo pomaknuto prema krmu, kao kod tankera, dok su cijelu pramčanu palubu zauzimali golemi sošnjak koji je služio za vađenje šljunka iz mora i veliki spremnici komprimiranog zraka. U te jutarnje sate brodogradilište je bilo pusto, a vjetar je do Kingfishera donosio trake i oblaćice magle. S visine od pedeset stopa, gutajući hladne špagete, Sergio Caporetti pomokri se preko ograde i taj mu dugi zakrivljeni štrcaj i njegovo šumeće razbijanje o beton pod njim pruže jednostavan i nepatvoren užitak. Vрати se dolje u kabinu i s ljubavlju pogleda dvije usnule ljubavnice, dovršavajući u međuvremenu špagete, zatim brižljivo obriše prste o dlake grudnog koša i tiho ih pozove: "Mačkice, golubice, hajde, hajde, vrijeme za igru je prošlo, počinje radni dan." S latinskom uljudnošću ukrca ih u taksu na ulazu u brodogradilište, još ih pipkajući dok ih je gurao u auto i pružajući novčanicu i bocu chiantija. Obznani im na koncu svoju vječnu ljubav i obeća drugi susret sljedeći petak navečer. Nakon toga, pripalivši dugu crnu cigaru, udahnuvši s velikim užitkom prvi dim, probije se kroz sklop hangara brodogradilišta do Kingfishera. Kad ga ugleda, naglo stane, iznenađen i razjaren. Pored stepeništa koje je vodilo na palubu Kingfishera bio je parkiran Bentlev krem boje. Nije podnosio posjete glavešina iz Van Der Byl

Diamondsa, a posebice ne ovog. Nadasve ga nije podnosio tako rano ponedjeljkom ujutro. Gumena cijev spiralno se pružala dolje, u zelenu dubinu, i njih se dvoje, držeći se za ruke, spuštalo slijedeći je. Tracev je još bila malo uznemirena. To nije bio Mediteran, koji dočekuje ronioca s toplim i plavim prijateljskim zagrljajem, bio je to razuzdani Atlantik, hladan i prijeteći, zelen i neukrotiv. Strašio ju je, ali Johnnvjeva ruka prenosila joj je osjećaj sigurnosti. Ventil Draeger davali su ritam njihovu disanju svojim usključalim metalnim zviždukom, a ledena voda uspijevala je u neugodnim potočićima prodrijeti u gumeno odijelo na zapešću i vratu. Na nekoliko metara dubine Johnnv se zaustavi i pogleda pravo u staklo njene maske. Nasmije joj se, ustiju iskrivljenih velikim usnikom, i daje joj znak podignutim palcem. Oboje pogledaju uvis. Površina je bila srebrnasta kao nesavršeno zrcalo, a crni cigarasti oblik trupa, tamo gore, bio je obavijen čudnom svjetlošću. Gumena cijev i lanac sidra bušili su taj srebrnasti strop sjedne strane i zabijali se u tamno zelenu dubinu s druge. Zatim Johnnv pokaže prema dnu i ona potvrdno kimne. Presaviju se glavom nadolje, usmjere peraje prema gore i, još uvijek držeći se za ruke, nastave spuštanje. U tom trenutku Tracev začuje pucketavi šum i ugleda kako se iz zelene dubine pod njima uspinje, vijugajući prema površini, blještavo jato srebrnih mjehurića. Izoštri pogled i promotri u zelenu tamu slijedeći pravac gumene cijevi, te joj 124 se tamo dolje u mraku polako ukazu spodobu dvoje ljudi u crnim odijelima koji su radili na kraju cijevi. Izazivali su čudan dojam, bili su nalik dvama svećenicima koji služe crnu misu. Ona i Johnnv stignu do dna i ostanu tamo plutati, malo dalje od dvojice i cijevi. Johnnv pokaže dubinomjer koji je nosio na zapešću kao sat: pokazivao je trideset i šest metara. Potom se okrene i kretnjom ruke pokaže u smjeru hridi. Nalazili su se u grotlu usred podmorskih škrapa, u blizini neprekinutog lanca crnih stijena koje je ona bila vidjela visoka, iz zrakoplova. Prema tim hridima nosila ih je jaka struja. Johnnv joj snažno stisne ruku i povuče dolje. Ostanu ispruženi trbuhom na dnu i Johnnv uzme grst bijela pijeska, zatim ga protrese tako da najmanje djeliće struja odnese kao oblak i pokaže joj teži šljunak što mu je ostao u ruci. Opet se osmijehne i ona uzvratu osmijehom. Stalno je držeći za ruku, vrati se do dvojice koji su radili na gumenoj cijevi i zastane gledajući ih. Uz kraj gumene cijevi prijanjala je druga, kruta, od metala, promjera pet centimetara i duga šest metara. No u tom trenutku samo se polovica nje vidjela nad pješćanim dnom jer

su je dva ronioca zabila u pijesak i šljunak sve do stjenovite podloge. Gumena je cijev bila povezana s kompresorom gore na palubi, koji je zapravo usisavao pijesak i šljunak postupno kako je metalna cijev tonula u njih. Vršili su probna vađenja na području otoka Thunder-bolt i Suicide. Uzimali su uzorke promjera pet centimetara na svakih petnaest metara udaljenosti kako bi utvrdili dubinu stjenovitog dna, debljinu naslaga i sadržaj šljunčanog pokrova. Iscrtavali su mapu i ispitivali hridi kako bi imali dovoljno točnu sliku o konfiguraciji područja kad bude stigao King-fisher, odnosno kako bi znali odakle započeti vađenje i što mogu očekivati kad počnu. Ipak, do tog trenutka ishodi su potvrdili najoptimističnije Johnnvjeve procjene. U zavalinama između hridi nalazila se izvrsna debela naslaga šljunka i, kako je on očekivao, onaj 125 teži bio je nataložen u zavalinama bližim tjesnacu između Thunderbolta i Suicidea, dok je sitniji i lakši bio odnesen dalje. U nekim zavalinama naslaga šljunka bila je debela nekoliko metara i sve prisutne vrste kamenja bile su obećavajuće. Već su bili pronašli ocjepke granata, jaspisa, siderita i berila te titansku prašinu. Kako bilo, iz te cijevi spuštene u morsku dubinu već je bila izašla konačna i nepobitna potvrda. Već su bili izvukli prve dijamante iz ležišta između Thunderbolta i Suicidea. Imajući na umu potpunu nevjerojatnost da nadu kamen u uzorku promjera pet centimetara sa sondama na udaljenosti od petnaest metara i imajući, povrh toga, na pameti da čak i šljunak koji najviše obećava ne sadrži više od jednog dijamanta na pedeset milijuna oblutaka, činjenica da su oni našli već četiri dijamanta bila je ne samo uzbudljiva, nego i ohrabrujuća. Istina, dijamanti su bili mali, ni jedan nije bio veći od pola karata, ali su ipak bili dijamanti, a neki čak i odlične kakvoće. Jedan od dva čovjeka koji su radili na cijevi okrene se i daje Johnnvju znak ispruženim dlanom okrenutim nadolje: cijev je stigla do stjenovite podloge. Johnnv potvrdno kimne, daje znak podignutim palcem i, povukavši Tracev za sobom, počne izranjati. S poteškoćom se uspnu stepenicama, sputani velikim bocama zraka koje su nosili na leđima, ali spremne i hitre ruke pomognu im da se popnu na palubu i oslobode se teške opreme i gumenih odijela. Zahvalivši, Tracev prihvati ručnik koji joj je jedan član posade pružio i dok je brisala gustu mokru kosu, pogleda prema dvama otočićima nalik kitovima s aureolom bijelih ptica nad zelenim morem. Valovi su se lomili o stijene uz muklo tutnjanje, kao neke daleke bitnice. "Sveta nebesa! Ovo je baš divlje i uzbudljivo mjesto!" Glas joj je ustreptao od emocija dok je brisala kosu.

"Čini da se čutiš živim." Johnnv savršeno shvati što je namjeravala 126 reći: to je bio dojam koji su pobuđivali to nemirno i neprijateljsko more i to surovo kopno, ne obećavajući ništa osim opasnosti i pustolovine. Zausti da joj odgovori kad se pojave dva ronioca koja su radila na cijevi i uspnu se na palubu. Viši od njih ispljune usnik i pusti da mu padne na prsa. "Ako se slažete, prelazimo na sljedeću točku. Što kažete?" Skine masku i kapuljaču otkrivajući svijetlo plavu kosu i preplanulo lice. "Vrlo dobro, Hugo." Johnnv uputi pogled odobravanja Hugu Krameru, koji je davao nalog da se izvuku cijev i sidro kako bi se Wild Goose pomaknuo dalje, na sljedeću ispitnu točku. On nije bio sklon povjeriti Wild Gooseu posao probnog vađenja šljunka i Kingfisherovog pomoćnog broda. Nije poznavao Huga Kramera pa ga je Benedictova ustrajnost njemu u prilog učinila sumnjičavim, ali bilo je na koncu konca više no prirodno da iskoriste jednog od zapovjednika iz tvrtkine flote i on je sada već bio spreman priznati da je pogrešio: Kramer je bio pametan i marljiv radnik, neiscrpiv i pouzdan, a bio je odličan mornar koji je Wild Gooseom manevrirao sa svom nužnom vještinom, primjerice, da se i po uzburkanome moru pristane uz bok Kingfisheru. Što se pak ticalo njegova zasigurno neugodnog fizičkog izgleda, Johnnv gotovo da više nije ni obraćao pažnju na to, iako je u prvi tren šok koji je doživio vidjevši to ružičasto lice, gotovo bijelu kosu i sljepačke oči bio dosta velik. Tracev pak nije bila tako širokogrudna. Taj je čovjek u njoj izazivao nelagodu. Bilo je nečega u njemu što je izazivalo dojam zvjerske okrutnosti, navodilo na pomisao o zatomljenoj nasilnosti. Osim toga, ponekad su je od načina kako je gledao u nju prolazili žmarci. Kao u tom trenutku, na primjer. Nakon što je izdao svoje zapovijedi, počeo ju je svlačiti pogledom. Crni kupaći kostim dodatno je isticao njene čvrste i velike grudi i Hugo Kramer proždirao ju je 127 tim ispranim očima uokvirenim bijelim obrvama. Nagonski se pokrije ručnikom i stekne dojam da joj se, okrećući pogled prema Johnnvju, razdragano nacerio. "Kažu mi da je taj vaš drager doista poseban." "Jest, Hugo. Ne radi se jednoj od onih prilagođenih i preinačenih platformi koje koriste druge tvrtke. To je prvi brod za lov na dijamante projektiran posebno u tu svrhu." "Što je drukčije?" "Gotovo sve. Usisna cijev radi na tornju smještenom na pramčanoj palubi i prolazi kroz fino obrađen otvor u trupu." "Kakva vrsta cijevi?" "Čelična mreža promjera pola metra s gumenom unutarnjom stijenkom. Možemo je spustiti na sto metara dubine i opremljena je kompenzatorom koji sprječava

oscilacije pri valjanju i ljuljanju trupa." "Pola metra je mnogo. A kako ćete postići usisni tlak?" "To je najvažnija stvar, Hugo. Mi ne usisavamo, ispuhujemo. Izbacujemo vodu iz cijevi pritiskom komprimiranog zraka. Snažni mlaz vode iz otvora cijevi izaziva usisavanje šljunka." "Genijalno! Tako, što dublje radi, to je učinkovitija!" "Točno." "A tovar? Hoće li biti uobičajenog prebiranja, mlina ili žrvnja s kuglama i stola s masti?" "Ne. To je prouzročilo propast drugih tvrtki: prosijavanje starim postupkom. Ne. Za početak, imamo ciklon." "Ciklon?" "Jeste li ikada vidjeli centrifugu?" "Da." "Isti princip. Zarotirate šljunak u kružnoj posudi izbacujući sve ono što ima specifičnu težinu manju od dva zarez pet. Ono što ostane, sipa se na transportnu traku koja prolazi ispod rentgenskog aparata koji otkriva dijamante komad po komad. Kako znate, pod rentgenskim zrakama 128 dijamanti postaju svjetlucavi i jasno se ističu. Stroj zatim prenosi svako takvo otkriće središnjem računalu." Johnnjev glas, kao uostalom i držanje, odražavao je zanos kojemu je bilo nemoguće odoljeti. Tracev se dade zanijeti gledajući njegove oči i njegova usta dok je govorio, smijući se kad se on smijao, čak vjerno pomičući usne. "Ovo je sala s ciklonom." Benedict van der Byl objašnjavao je dok je, pridržavajući je za lakat jedne ruke, pomagao Ruby Lance da side niz posljednje stepenike stepeništa. "Već sam ti objasnio kako radi." "Da." Ruby potvrdi i pogleda sa zanimanjem oko sebe. U tom dijelu Kingfisherova trupa splet sivo obojenih brodskih limova oblikovao je pravu četvrtastu metalnu kutiju u čijoj je sredini bio ciklon, kružni toranj u obliku stošca visok tri metra, također premazan sivom bojom ratnog broda. "Šljunak se usisava ovdje unutra." Benedict pokaže veliku cijev koja je ulazila u salu s ciklonom kroz pramčanu pregradu i spajala se na donji dio ciklona. Pokaže rukom uvis. "Ovuda ide gore. Teži se dijelovi odvajaju i idu dalje." Iza ciklona pomaljalo se manja cijev koja je zatim nestajala kroz suprotnu pregradu. "Manji budu potisnuti do vrha i izbačeni nazad u more." "Shvaćam. Ali gdje je slaba točka?" . "Dođi." Benedict je povede kroz salu probijajući se kroz materijal što su radnici, kojih je na Kingfisheru bilo još mnogo, posvusa razbacali. Stignu do nekih vrata u pregradi. "Čuvaj glavu." Uđu pognute glave u dugi prolaz s vratima na oba kraja. Zdesna se cijelom dužinom sale pružao pokriveni tunel. « 129 Benedict počne objašnjavati: "Ovuda teče transportna traka. Koncentrat šljunka u padu prolazi kroz struju toploga zraka koja dolazi iz električne peći i tako se suši. Potom se skuplja na transportnoj traci koja prolazi

ovim tunelom i biva odnesen do sale s rentgenskim aparatom." Ruby upita: "I tu ćeš ga postaviti?" "Točno. U tunel s transportnom trakom. Znači, treba pomaknuti onaj kontrolni poklopac za jedno metar da bi se napravilo mjesto." Ruby je odobravalala glavom. "A možeš li se pouzdati u čovjeka koji će obaviti posao?" "Da. Već je radio za mene." Benedict nije dodao da se radi o istome čovjeku koji je bio projektirao elektronsku opremu za balone koje je Ring koristio i koji je namjenski bio došao iz Japana kako bi modificirao Wild Gooseov ehogoniometar. "Vrlo dobro." Ruby je izledala zadovoljno. Malo pomalo sve je više postajala pokretačka snaga tog saveza, podbadajući Benedicta kad bi pokazao oklijevanje ili kad bi pokušao izbjeći sve ono što ga je prije ili poslije trebalo dovesti do sukoba s Johnnvjem Lanceom. "Sada pogledajmo salu s rentgenskim aparatom." Bio je to mali odjeljak, gotovo kao ormar. Pod, strop i zidovi bili su presvučeni debelom olovnom pločom. Sa stropa je visio rentgenski aparat pod kojim je bio okrugli stol čija je ploha bila pokrivena pločom od nerđajućeg čelika u obliku pčelinjeg saća. "Koncentrirani šljunak istrese se na ovaj stol koji se okreće pod rentgenskim zrakama. One dijamante čine svjetlucavim, pa ih tako računalo otkriva i određuje im mjesto na stolu, pokazujući njihovu točnu veličinu i položaj." Benedict pokaza veliki splet plastičnih cijevi povezanih 130 svaka sa svojom metalnom rukom. "Tada računalo naredi jednoj od onih da se spusti na stol točno iznad dijamanta i da ga usiše. Računalo izabire cijev prikladnog promjera za dimenzije otkrivenog dijamanta i nakon što cijev izvrši njegovu naredbu, stol prolazi ispod drugog rentgenskog aparata u svrhu potvrde da je dijamant doista izdvojen. Ako slučajno cijev ne usiše kamen, onda računalo automatski pomiče stol u drugi krug. Tek kad su dijamanti sigurno izdvojeni, preostali materijal čisti se sa stola, koji se okreće da bi prihvatio novi šljunak iz sale s ciklonom i ponovio isti postupak. Sustav je učinkovit sto posto. Njime se pokupi svaki pojedini dijamant, čak i kamenje sitno poput zrnca šećera." "Gdje je računalo?" "Tamo unutra." Benedict pokaza prozorčić s olovnim staklom kroz koji se vidio stol pod rentgenskim aparatom i iza kojeg je bio još jedan mali odjeljak. Ruby pritisne nos o staklo kako bi pogledala unutra: računalo je gotovo u cijelosti zauzimalo odjeljak, ogroman ormar od emajliranog metala, ne mnogo drukčiji od frižidera, unatoč svim ručicama i kvadrantima. I Benedict pogleda, stojeći pored nje. "Računalo upravlja cijelom operacijom. Nadzire protok komprimiranog zraka u cijevi usisnika, regulira ciklon,

pokreće rentgenski aparat i okreće stol, važe i broji izdvojene dijamante prije no što ih odloži u sef. Povrh toga upravlja Kingfisherom dojavljujući zapovjedničkom mostu točan položaj broda u odnosu na dno, provjerava podmazivanje i temperaturu strojeva i dinama te na zahtjev izvještava izravno i u cijelosti o svakoj fazi operacije." Ruby, koja je još uvijek gledala u unutrašnjost odjeljka s računalom, upita: "Nakon što su izdvojeni sa stola koji kruži, što se zbiva s dijamantima?" "Prebacuju se na elektronsku vagu koja važe svaki kamen posebno, potom se kroz odjeljak s računalom 131 prebacuju do sefa, gdje se skladište." Benedict pokaže čelična vrata umetnuta u pregradu. "Sef ima vremensku bravu. Cijeli sustav funkcionira a da ni jedan dijamant ne dodirne ljudska ruka." "Idemo porazgovarati s onim talijanskim neotesan-cem," Kad se okrenula, Benedict joj je stavio ruku oko ramena i posesivno je privukao k sebi. "Ne sada!" Ruby se odbojno oslobodila iz njegova zagrljaja. Prva izađe iz odjeljka i prođe ispred vrata sale s računalom i s transportnom trakom. Bila je impresionirana dovitljivošću sustava, ali ljutila ju je činjenica da gaje konstruirao Johnnv Lance. Već je bila prešla na drugu stranu. Praktično, boljem ponuđaču. Ugledavši Ruby Lance, Sergio Caporetti osjeti štrecaj u srcu: tako mršava i s tom muškom stražnjicom morala je muškarcu biti slaba utjeha u hladnim noćima. Premjesti cigaru iz jednog kuta usta u drugi, još je više natapajući pljuvačkom. Nikako nije mogla biti vrele krvi, odluči. Procjenjujući uzavrelost krvi neke žene, njenu strastvenost, on je mogao pribjeći ne samo znanju, već i dubokom naslućivanju. Hladna poput zmije, evo kakva je ona bila. Suosjećajnost se stoga pretvorila u odbojnost. Kad ju je vidio kako sjeda na naslonjač u njegovoj kabini, prekrizivši pažljivo one duge pozlaćene noge, jedva je obuzdao drhtaj. Da, zmija. Ova si svakog muškarca proguta kao žapca. Svakako, on se divio Johnnvju Lanceu, ali - odluči - s takvom ženom uza sebe taj jadničak nije bio siguran ni od čega. Pokuša izgledati prijateljski, pa je upita: "Dopada li vam se moj brod? Nije li prelijep?" Naglasak na tom "prelijep" uistinu je navodio na pomisao da je uvjeren čak u Kingfisherovu sposobnost 132 stvaranja. U znak gađenja Ruby nakrivi usne i zanemari pitanje. Upali cigaretu i nestrpljivo zaljulja nogu, okrećući glavu kako bi pogledala kroz prozorčić kabine. Takvo ponašanje zasmetalo je Sergia, koji ipak nije stigao razmisliti o njemu jer je baš u tom trenutku Benedict van der Byl odlučno ušao i stao nasred kabine ruku prekrizivanih na leđima. Tiho ga upita: "Gospodine Caporetti, do koje mjere volite novac?"

Talijan se nasmiješi i gurne unatrag kapu sa štitnikom. "Volim ga jako. Više od svoje majke, rekao bih. A svoju majku volim više od života." "Biste li se voljeli obogatiti?" Sergio skupi svu svoju čežnju u jedan uzdah. Više puta potvrdno kimne glavom. "Da. Ali se to ne može ostvariti. Previše vina, previše lijepih djevojaka, pa onda karte, okrutne kao..." Prekine na tren da bi našao prihvatljivu usporedbu i baci pogled na Ruby, "...kao mršava žena. Ne. Novci nisu stvoreni da ostanu, dolaze i odlaze." "Što biste učinili za dvadeset tisuća funta?" "Za dvadeset tisuća?" Sergiove oči bile su tamne i vlažne, lijepe poput očiju umiruće gazele ili zaljubljene žene. "No, nema toga na svijetu što ne bih napravio." Kingfisher je krenuo put Afrike dvadesetog listopada. Kao predstavnik brodara, Benedict van der Byl donio mu je iz Londona želje za dobrim morem, a prije polaska broda ostao je više od sata zatvoren u kabini sa Sergiom Capo-rettijem. Prvi dio puta prema jugu brod je prešao u očekivanom roku, ali stigavši do otoka Las Palmas, došlo je do deseto133 ; dnevnog zakašnjenja koje je razbjesnilo Johnnija. Na svoja telegrafska traženja objašnjenja iz Capetowna dobivao je neodređene odgovore: nažalost, Kingfisher je pretrpio kvar na motorima, koji su sada pokušavali popraviti u dokovima Las Palmasa. Putovanje se trebalo nastaviti čim budu obavljene popravci. U međuvremenu, japanski gospodin koji je dočekao Kingfishera u Las Palmasu zvao se Kaminikoto. Odveć teško ime za Sergia Caporettija koji ga je zato nazvao Kammy. S izlikom da bi radovi na brodu mogli biti opasni, posadu je poslao na kopno i smjestio je u najboljem hotelu, darežljivo je opskrbivši opojnim žestokim pićima. Sergio nije vidio svoje ljude svih tih deset dana tijekom kojih su on i Kammy bili zauzeti prepravcima na Kingfisherovom računalu i opremi za vađenje šljunka. Tijekom tih deset dana njih su dvojica otkrila da su unatoč značajnih razlika u svome izgledu zapravo bratske duše. Kammy je donio sa sobom na brod tajanstvene kazete. Svaki su dan, od zore do poslije zalaska, raspomamljeno radili. Nakon toga su odmarali. I upravo ih je to odmaranje zbližilo. Više od rada. Kammy je bio otprilike polovica Sergia, s licem zlog majmuna i nerazdvojivim šeširovom na glavi. Jednom ga je Sergio iznenadio u kupaonici bez pokrivala za glavu i tako je otkrio da je Japančić ćelav kao biljarska kugla. No po pitanju žena njihovi su se ukusi savršeno slagali i ta podudarnost znatno je olakšala njihov odabir ženskog društva, jer ono što se dopadalo jednome dopadalo se i drugome. Sudbina je htjela da Sergio ponese sa sobom tijekom ostatka putovanja uspomenu na tog

Japančića koji gol i sa šeširićem na glavi, uzjahavši tovarnu kobilu, ispušta krike uzbuđenja i bodrenja. Kad je Sergio napokon vratio razularenu posadu na Kingfishera, jedini znak njegovog i Japančevog rada bio je pomak od nekoliko metara koji je pretrpio kontrolni poklopac tunela s transportnom trakom. "Ovo je najbolji posao koji sam ikada napravio." Kammy se pohvalio Sergiu. Blizina rastanka činila ga je tužnim. Na koncu konca, bili su braća. "Stavio sam svoj potpis. Sjetit ćeš me se svaki put kad ga vidiš." "Dobar si ti dečko, Kammy. Najbolji!" Sergio ga zagrlj, podižući ga od tla i ljubeći sa zanosom u oba obraza, dok je on očajnički pridržavao šeširić. Dok je Kingfisher kretao prema jugu, on je ostao tamo na molu, kao nepomična žalosna i osamljena spodoba. Johnnv Lance zabrinuto pogleda brdo praznih boca šampanjca naslaganih iza roštilja. Račun za tu zabavu popeo se do zvijezda, ali ionako se nije radilo o njegovoj mušičavosti. Uzvanici su bili najveći vjerovnici Van Der Byl Diamonds sa suprugama i zabava je bila priređena s ciljem da im napokon pokažu u što su uložili svoj novac. U očima vjerovnika, naime, prividno je bogatstvo umirujuće koliko i stvarno. Trebalo ih je, dakle, natrpati hranom i šampanjcem, pokazati im Kingfishera i vratiti ih zrakoplovom doma, i sve to u iskrenoj nadi da će ostati dovoljno zadivljeni da mu više ne dosađuju neko vrijeme, ostavljajući mu mogućnost da spasi Van Der Byl Diamonds. Presretne Traceyn pogled. Mig koji mu je uputila bio je znak srdačnog sudioništva, budući da je u tom trenutku bila okružena gomilom sredovječnih financijera i bankara koje je šampanjac učinio prijemljivima za njene čari. On odgovori također migom, nakon čega s izrazom krivice na licu pogleda uokolo u potrazi za Ruby. Osjeti olakšanje kad je ugleda u kutu paviljona utonulu u razgovor s Benedictom van der Bylom. Tada se udalji, probivši se kroz gužvu, do kraja zaravanka i stigavši tamo, pripali cigaretu i počne motriti obzor prema zaljevu Cartridge. 135 Zrakoplovi Dakota, unajmljeni kako bi doveli goste, nabavljače i konobare iz Capetovna i vratili ih tamo, stajali su na stazi iza zgrada. Veliki šator u obliku paviljona bio je podignut ponad uskog ulaza u zaljev na vrhu jedne pješčane zaravni, prethodno izravnate buldožerima kako bi se smjestili stolovi s hladnim jelima i rešetke roštilja, oko kojih su u tom trenutku radili konobari odjeveni u bijelo, dok su veliki izrezani komadi triju divokoza i jedno cijelo tele cvrčali na žaru podižući oblak mirišljavog dima. Tracev okrene pogled u tu stranu i ugleda Johnnvja tamo na osami. Izgleda umorno, pomisli. Napori u ovim posljednjim

mjesecima izmorili su ga. Razmišljajući ponovo o tome, shvati da se gotovo svaki dan Johnnv suočio s nekom krizom. Tjeskobno iščekivanje odluke suda, koja im je na kraju zajamčila koncesiju za Thunderbolt i Suicide, tek se okončalo kad se suočio s problemom kašnjenja radova na Kingfisheru, a sve to usred mahnitanja vjerovnika, Benedictovog ostracizma i stotinu drugih nedaća i frustracija. Nalik je boksaču na zvuk gonga posljednje runde, pomisli ganuto, proučavajući taj profil okrenut prema moru. Svakako, još je izgledao agresivno, vilica je bila ispupčena i ruka s krnjim prstom stiskala je cigaretu u zatvorenoj pesti, ali bilo je tamnih sjena pod očima i bore unutarnje napetosti krivile su usta u grimasu. Iznenada, Johnnv kao da je postao još napetiji, stavio je ruku nad oči i zatim se vratio do šatora. Nadvikujući metež i buku, vikne: "Pažnja, svima! Stiže!" Buka se odmah udvostruči i cijelo društvo izleti vani na sunce. Uzbudjenje je bilo veliko zahvaljujući nadasve Pommervju koji su svi pili već od podneva. "Evo ga! Evo ga tamo!" "Gdje? Gdje?" "Ne vidim ga." "Tamo, lijevo od onog oblaka na obzoru." 136 "Oh, da. Vidi! Vidi!" Tracev uzme dvije čaše šampanjca s pladnja jednog konobara i dođe do Johnnvja. "Hvala." Nasmije joj se. Među njima je sada već postojala prisnost. "Trebalo mu je da stigne." Tracev je također gledala crnu točkicu tamo dolje na zelenom oceanu. "Kada će početi raditi?" "Sutra." "A koliko će vremena trebati da bismo znali... no, je li vrijedilo truda?" "Tjedan dana." Johnnv se okrene prema njoj. "Najmanje tjedan dana, da bismo bili sigurni, ali kako se stvari razvijaju, znat ćemo za nekoliko dana." Ušute i nastave gledati točkicu koja je sve više rasla. Gomila uzvanika je, u međuvremenu, izgubila zanimanje za dolazak broda i pomalo se vraćala šampanjcu i tanjurima zlatožutog mirisnog i zadimljenog mesa koje je stizalo s roštilja. Na kraju Tracev prekine tišinu među njima. Oklijevajući, kao da izbjegava suočavanje s neugodnom temom, upita: "Koliko već ima da se Ruby vratila? Deset dana?" "Više manje." Johnnv se odmah okrenuo, pogledao je i dodao: "Nisam je puno viđao, ali čini mi se mnogo opuštenija, barem ne davi." "Čini se da su ona i Benedict postali dobri prijatelji." Tracev baci pogled u njihovu pravcu, na bučnu skupinu veseljaka u kojoj su upravo bili. Johnnv nehajno nastavi: "Srela ga je u Londonu. Slučajno. Rekla je da su nekoliko puta zajedno ručali." 137 Tracey je očekivala da će još nešto dodati, da će izraziti neku sumnju, neku zadržku, no Johnnv je izgledao kao da je izgubio svako zanimanje za temu i počeo je govoriti o programu koji su dogovorili. "Računam na tebe što se tiče supruga.

Kad se popnemo na brod, ti ćeš se pozabaviti njima. Drži na oku prvenstveno gospodu Larsen, već je malo pripita." Kingfisheru je trebalo gotovo dva sata da uđe kroz kanal u zaljev Cartridge i pristane. U međuvremenu Johnnv nije ni na tren odvojio oka od njegova neobična obrisa. Svakako, nije bio lijep pogledu, ali bijeli grb Van Der Byl Diamonds na dimnjaku pridavao mu je u njegovim očima posebnu ljepotu. Kad je prošao ispod njih da bi ušao u zaljev, Larsen je nazdravio slavnoj budućnosti broda. Nakon toga su se svi spustili s dine i ukrcali u Land Rovere koji su čekali, te su se odvezli ususret brodu koji se okretao u zaljevu. Kad su stigli, Kingfisher je već bio pristao i kapetan Sergio Caporetti čekao ih je da bi im zaželio dobrodošlicu na brod. Stajao je na vrhu ukrcajnog mostića i, svjestan važnosti trenutka, uredio se najbolje što je mogao: odora s plavom jaknom na dvostruko kopčanje i krem košulja na ljubičaste crtice na kojoj se isticala svilena kravata boje rajčice. Dvobojne, bijelo-crne cipele bile su od krokodilske kože i privlačile su pažnju na njegovim ogromnim nogama. Što se pak držanja tiče, bio je poput pingvina. Povrh toga, malo je pretjerao s briljantinom, koji je bio prodornog mirisa po ljubičicama i pretvarao mu kosu u crni sjajni šljem, dok mu je potpuno ravna crta po sredini glave otkrivala bjelinu vlasišta. Kako bilo, neodredivi miris briljantina bio je u neskladu s jasnim vonjem cigare koja je bila one marke koju je pušio samo o velikim prigodama, na svadbama, pogrebima i slično. Čim je ugledao Fifi Larsen, njegove su se lijepe oči kao u gazele zažarile strašću. Pripijene hlače financijerove 138 supruge bile su nabrekli i kvrgave kao da su pune živih zečeva, dok je ružičasta košuljica bila opasno napeta na šavovima. Oči su joj sjajile kao perlaž šampanjca koji je popila i prodorni pogled Sergia Caporettija nezaustavljivo ju je nagnao da, sirotica, zacvrkuta bez ikakva vidljivog razloga. Posjet Kingfisheru počeo je i Talijan, koji je bio domaćin, smjestio se tik iza leđa Fifi Larsen. Tek što su krenuli prvim stepeništem, ona drečavo zaciča i u velikom skoku napravi u zraku pola premeta, da bi potom prizemljila gotovo olovnom težinom, izazivajući poskakivanje svih svojih bujnih ženskih atributa. "Draga moja Fifi, što se događa?" Suprug se zabrinuo, dok je kapetan Sergio skrenuo pogled i i zadobio anđeoski nevin izgled. Johnnv se, međutim, odmah uzbunio jer je vidio dlakavu Talijanovu šapu kako pomamno grabi tu veličanstvenu stražnjicu. U nevjerici, ali umiren, začuje gospodin odgovor kojemu je prethodilo cvrkutanje: "Mislim da sam uganula gležanj. Možda bi bilo bolje da negdje sjednem." Johnnv zabrinuta

pogleda odmah potraži Tracev ne bi lije otpratila van kapetanova domašaja, ali prije no što joj je uspio dati znak da se umiješa, Fifi se već šepajući udaljavala oslonjena na Talijanovu ruku, nakon stoje hrabro odbila sve druge ponude za pomoć. "Molim vas, nikako vam ne želim upropastiti zabavu. Malo ću u miru sjediti u kapetanovoj kabini." Johnnv tada stane uz bok sjedokosog supruga i odluči da ga više neće ispustiti iz ruku. Budući da nije uspio spriječiti Fifi u njenom privatnom posjetu kapetanovim odajama, barem će se potruditi da mužu ne padne iznenađa na um kakva mušica da joj se pridruži. "Ovo je ormar s eksplozivom." Uhvati Larsena pod ruku i povede ga dalje. "U njemu držimo zalihu plastičnog eksploziva za podmorska miniranja." 139 Zabrinutost za ženino uganuće odmah je nestalo i tijekom razgledavanja Kingfishera Larsen se prepustio svojim interesima. Johnnv mu je pokazao cijeli postupak obrade, od usisavanja šljunka do izbacivanja otpada. Napuštajući salu s ciklonom, Johnnv izađe prije njega kako bi mu pridržao vrata. "Iz ciklona koncentrat prolazi kroz ovo." Čim su ušli u uski odjeljak s onu stranu sale s ciklonom, naglo i iznenađeno zastane. "Što je, Lance?" "Ništa, ništa." Nakon početnog iznenađenja otkrićem da je poklopac za kontrolu tunela s transportnom trakom bio pomjeren, razmisli i zaključi da je valjda bio pomaknut iz sigurnosnih razloga. Vjerojatno su preinaku zatražili inženjeri u brodogradilištu. Nastavi: "Koncentrat se kroz ovaj tunel prenosi u sljedeći odjeljak, a iz njega u salu s rentgenskim aparatom. Ovuda, molim." Vodeći ih prema sljedećim vratima, odluči da će za svaki slučaj biti bolje provjeriti s inženjerima. Larsen upita još nešto i on odgovori, zaboravivši u tom trenutku tunel s transportnom trakom. Uđu u dvoranu s rentgenskim aparatom. "Primijetio je." Benedict je uznemireno uvlačio kratke dimove cigarete koju je stisnuo u ruci skupljenoj u kupicu. "Tom gadu ništa ne promakne." ,Ruby mu odgovori: "Primijetio je, svakako, ali je i prihvatio. Nisam ga gubila iz vida. Nekoliko je trenutaka bio iznenađen, ali mora da je zatim razmislio o tome. Gotovo sam vidjela njegov um kako radi. Prihvatio je to, vjeruj mi." Nalazili su se na onom dijelu Kingfisherova zapovjedničkog mosta koji je bio najizloženiji vjetru. Ruby se iznenađa počne smijati i upozori ga živahnim glasom: 140 "Nemoj da ti je lice tako zabrinuto. Tvoja nas sestra opet gleda. Tamo dolje je, na pramčanoj palubi. Dođi, maknimo se odavde." I dalje se smijući, povede ga iza ugla kabine. Stigavši u zaklon, lice joj opet posta ozbiljno. Strašno ozbiljno. "Tvoja sestra nešto sumnja.

Bit će bolje da se nas dvoje ne vidimo dok ne porazgovaraš s Johnnvjem."

Benedict potvrdi. "Kada ćeš porazgovarati s njim?" "Uskoro." "Kada uskoro?" Nije se mogla ćutati spokojnom sve dok stvar ne bude izašla na vidjelo, sve dok se Benedict ne očituje i obveze pred svima. A ipak, nije ga smjela previše tjerati na to. "Čim Kingf isher bude potopio Diamonds. Izabrat ću trenutak kad bude financijski uništen, tada ću mu reći. Bit će to coup de grace." "Benedicte, zlato, kada će to biti? Ne vidim časa da budem s tobom bez svih ovih smicalica."

Benedict zausti da odgovori, ali naglo stane. Malo pomalo njegov izraz lica postao je kao u nekoga tko ne vjeruje svojim očima. Gledao je preko njena ramena. Ona se odmah okrenu. Zavjesa na prozorčiću kapetanove kabine bila je u jednom kutu malo odmaknuta i izvana se moglo prisustvovati prizoru takve rumenkaste i razuzdane raskoši koji se mogao odviti još samo na vrhu Olimpa, između Jupitera i Junone. U kabini su Fif i Larsen viđali uganuti gležanj. "Vrlo dobro, dobio si svoju igračku. Nadajmo se, za dobro sviju, da će se pokazati korisnom nečemu." S velikim osmjehom na usnama Benedict je pričao Johnnvju i Larsenu, koji su stajali pod tornjem u obliku račvi na pramčanoj palubi Kingishera. Bio je to uređaj koji je služio za spuštanje i podizanje usisnika. "Igračku?" 141 Bijele Larsenove obrve dokraja se zaluče. "Nadam se da nemate više dvojbi? Sada kad imate koncesiju za Thunderbolt i Suicide." "Oh, ne bih to nazvao dvojbama, gospodine Larsen. Prije zadržkama, ne istinskim dvojbama. Sve je ovo potaknuo Johnnv Lance. On je sa svojim zanosom bio stvarni pokretač svega, unatoč svim opiranjima. Čak i onim moga pokojnog oca." "Stari van der Byl protivio se projektu? Nisam znao." Larsen je bio očigledno uznemiren. "Ne, nije se opirao, Larsene." Benedictov osmijeh htio je biti umirujući. "Ne baš točno tako. Ali zasigurno ste primijetili da je bio više sklon riskirati vaš novac no svoj. To vam može dočarati što je mislio." Uslijedi ledeni muk na koncu kojega se Larsen hladno obrati Johnnvju: "Dobro, Lance, hvala na zanimljivu danu. Doista, vrlo poučnom. Slijedit ću pozorno vaš napredak. Vrlo pozorno." Okrenu se na petama i priključi se stidljivoj i zadovoljnoj Fifi, koja gaje čekala u društvu nekoliko drugih supruga. "Doista ti hvala." Johnnv se otrovno nasmiješi. "Nema na čemu." Benedictov osmijeh blistao je. "Do konca ovoga tjedna natjerat ću te da pokušaš jednu za drugom sve riječi koje si sada izrekao. Nabit ću ti ih u gubicu." Johnnv je bio tih i smiren. Benedict promijeni izraz lica: pritvori oči, iskezi zube u podrugljivu podsmjehu i izbacila vilicu u znak

izazova. "Brz si na jeziku, Lance." Pogledaju se u oči. Njihovo neprijateljstvo bilo je skroz očito, duboko, iskonsko, poput neprijateljstva dvaju 142 sukobljenih kozoroga koji su se iznenada našli usred opće pozornosti. Uzvanici su ih radoznalo gledali, bili su svjesni da se između te dvojice odvija drama, ali nisu shvaćali kakva. Ruby se odmah umiješala. Prišla je, uzela Johnnvja pod ruku i medenim se glasom obratila Benedictu: "Benedicte, nećeš se ljutiti udaljim li se tren sa suprugom? Moram porazgovarati s njime o povratku u Capetovvn." Odvede ga u stranu i napetost nestade. Razočarani uzvanici upute se prema iskrcajnom mostiću, željni da se iskrcaju. Kasnije, u metežu polaska, Johnnv je uspio razmijeniti posljednje riječi s Tracev prije no što se ukrcala u jedan od dva zrakoplova Dakota. "Ostat ćeš ovdje dok ne budeš znao?" Kad on potvrdi, doda šaptom: "Onda neka ti je sa srećom, Johnnv. Molit ću za tebe." I krene za Ruby u zrakoplov. Johnnv je stajao i gledao dva velika stroja kako rulaju sve do dna staze, okreću se i uzlijecu tutnjeci na purpurnom večernjem nebu. Kad su nestali, pustinja se vrati svojoj tišini. Sve je bilo nepomično. Sjedeći u Land Roveru, popušio je cigaretu dok se oko njega spuštala noć. Osjećao je nelagodu, ćutio je u sebi, negdje duboko, pretkazanje i zebnju, nešto nalik otkucavanju kojemu nije uspijevao naći mjesto. Zatim se posljednji bljesak zalaska raspršio na zapadu i jasne i sjajne zvijezde pojavile su se nad pustinjom, vrlo blizu tlu, posipajući nebesku kapu srebrnim sjajem nepoznatim stanovniku grada. A on, gotovo sklupčan na sjedištu otvorenog Land Rovera, bio je obuzet odgovorom na pitanje koji bi mogli biti razlozi njegove nelagode. Ipak, s tako malo uspjeha da ju je na posljetku pripisao umoru i naporima tih posljednjih mjeseci, svojoj vezi s Tracev, stalnom pogoršanju odnosa s Ruby i ovom posljednjem sukobu s Benedictom. 143 Baci opušak daleko i nastavi ga gledati sve dok žar ne dodirne tlo u eksploziji crvenih iskri koje se ugase tijekom leta, zatim pokrene motor i uputi se polagano prema molu. Kingfisherova svjetla iscrtavala su na mirnoj vodi zaljeva srebrnasti put, jednu jasnu stazu. Svi su prozori bili osvijetljeni i učinak je bio kao da se radi o brodu punom razgaljenih putnika. Zaustavi Land Rover na vrhu mola i popne se na palubu. Prigušeno drhtanje motora podigne mu moral, bila je to potvrda da se brod sprema za sutrašnji posao. Gore na palubi zastane pored divovskih spremnika za komprimirani zrak, svaki dimenzija parne lokomotive, i provjeri manometre. Igle su jedva vidljivo treperile i to mu dodatno poboljša raspoloženje. Uspne se

stepenicama zapovjedničkog mosta i ude u kabinu, u kojoj su Sergio i Hugo pili kavu. Sergio se odmah stane ispričavati. "Nisam ja kriv. Konačno, ja sam gospodin, ne mogu odbiti jednu gospodu." "Jednoga ćete si dana svojim rukama iskopati grob." Johnnv mu natmureno odgovori i ode do karte prostrte na stolu te je stane proučavati. "Sada ćemo malo proučiti situaciju." Osjećaj tjeskobne nelagode nestane kad baci pogled na veliku i podrobnu nautičku kartu. Dva blizanca, Thunder-bolt i Suicide, bili su potanko označeni na njoj. "Hugo, imate li planove pokusnih vađenja?" "Tamo su, na stolu." Hugo i Sergio približe se i stanu uz bok Johnnvju koji otvori tipkane i uvezane listove. "Pokusna vađenja koja smo izvršili pružila su nam podatke za koje nema potvrde u karti Admiraliteta. Prije no što utvrdimo gdje ćemo usisavati, morat ćemo ponoviti naše proračune." Sva trojica, s kompasima i crtalima, nagnu se nad kartu i započnu označavati putanju koju je Kingfisher trebao 144 slijediti u tom labirintu plićina i hridi. Tek nakon ponoći Johnnv se već premoren povuče u kabinu za goste, neposredno ispod zapovjedničkog mosta. Oslobodi se cipela zamahom noge i ispruži na brodski krevet kako bi na tren počinuo prije svlačenja, međutim učas zaspa. Probudio ga je član posade s kavom. Prije no što se uspeo na most, navukao je vjetrovku. Kingfisher je baš u tom trenutku izlazio kroz kanal iz zaljeva Cartridge na otvoreno more i Sergio ga, stojeći pored kormila, dočeka s osmjehom. Limun žuta zora još je bila tek obećanje nad pustinjom iza njih, dok je more bilo crno poput ugljena i blago naborano svježim jutarnjim vjetrom. Stajali su na mračnom zapovjedničkom mostu i pili vruću kavu, stišćući šalice rukama skupljenim u kupicu. Zatim okrenuše brod i uputiše se prema jugu, usporedo s pustinjom koja je sada bila obojena živom narančastom i ljubičastom bojom. Morske ptice već su bile budne i u letu. Na svjetlosti prvog sunca jedno se jato fregata pretvorilo u strelovitu plamenu traku kad je proletilo malo iznad pramca. Tada sunce naglo izađe na obzoru i dokraja osvijetli poput krede bijele otoke Thunderbolt i Suicide, tamo pred pramcem: na hladnom su zelenom moru na toj svjetlosti blještali poput krijesa. S dvaju su se otoka dizale, prskajući visoko u nebo i potom odmah padajući nazad, zavjese kapljica. Wild Goose čekao ih je u zavjetrini otoka i odmah se pokrenuvši pošao im je ususret, teško posrćući i spektakularno se valjajući na nemirnome moru, koje je ključalo oko otoka i u tjesnacu koji ih je razdvajao. Radiotelefon je počeo kriještati i šumjeti kad su s promatračnica na kopnu Kingfisheru počele

stizati obavijesti o njegovu položaju u odnosu na morsko dno. Zatim je uslijedila kratka razmjena poruka između Sergia i Huga, koji je bio na Wild Gooseu, kad je ribarica posrćući pristala uz bok Kingfishera, spremnog da baci užad bude li potrebno. Ali, stojeći u jednom kutu zapovjedničkog mosta, Sergio je imao situaciju pod kontrolom. Sa starom kapom gurnut om na tjeme i dugom crnom cigarom stisnutom u kutu usta, stajao je raširenih nogu i očima hitro letio s mora pod njim, čiju je snagu svaki put procjenjivao, na zaslon računala koje mu je davalo položaj broda i rezultate sondiranja. Sve je to činio ne gubeći ni jedan jedini radio izvještaj s kopna i Wild Goosea. Gledajući ga dok radi, Johnnv je po tko zna koji put bio zadovoljan vlastitim izborom. Kingfisher je u zavjetrini Suicidea polagano napredovao, udaljen manje od pola milje od bijelih stijena otoka. Onda u jednom trenutku stade i Sergio pritisnu dugme na kontrolnoj ploči. S pramca dopre zveketanje sidrenog lanca koji se spuštao u more, a potom Kingfisher krene unazad ostavljajući žutu bovu pod školjima Suicidea, dok je jedno od ogromnih vitla počelo automatski otpuštati svoje debelo čelično uže. Kingfisher je išao čas nazad čas naprijed, prepuštao se struji ili išao uz nju tijekom složene i osjetljive operacije spuštanja svojih četiriju sidara. Nad svakim sidrom nemirno je plutala golema žuta bova, a svaku od njih uže je spajalo s vitlom na Kingfisherovoj palubi. Po uputama računala ta su četiri vitla otpuštala ili napinjala odgovarajuće uže tako da su Kingfisher držala nepomičnim iznad dna na kojemu je radio. Tek polovicom poslijepodneva Kingfisher je bio spreman, prikovan kao kukac na dasci, i brodsko je računalo najavilo da se nalazi točno iznad podmorskog usjeka koji je Johnnv odabrao za početnu točku. Između broda i debelog sloja šljunka bilo je dvadeset i pet metara vode. "Spremni smo." Sergio se obratio Johnnvju, koji sve to vrijeme nije otvorio usta kako mu se ne bi miješao u posao baš dok stavlja brod u položaj. 146 "Hoćete li pokrenuti program rada?" Johnnv se trgne. "Da, svakako." "Htio bih biti nazočan." Na Sergiovu molbu Johnnv potvrdno kimne glavom. "Dobro, dođite." Sergio povjeri zapovjedništvo kormilaru i njih dvojica sidu u potpalublje. Dođu do blindiranih vrata sale s računalom. Johnnv ih otvori. Za ta vrata postojala su samo dva ključa: jedan je imao on, a drugi Benedict, koji je navaljivao da ga dobije pa mu ga je on, premda nevoljko, dao. Nije znao da je ključ bio uporabljen u Las Palmasu. Teška čelična vrata otvore se, Johnnv preskoči prag i zauzme mjesto pred konzolom računala. Pokriveni celofanom i obješeni štikaljkom nad

tipkovnicu računala, bili su tipkani listovi s raznim uputama računalnog programa. Johnnv odabere onaj koji je nosio naslov PRIPREMNE OPERACIJE. USISAVANJE I UTOVAR i stane tipkati na tipkovnici, dajući stroju upute. "Beta, razmak, oh, oh, sedam, alfa." Promjena zujanja, šum diskova i uključivanje preklopnika unutar lakirane konzole najave pokretanje novog programa, dok su na kontrolnoj ploči svjetlucale i migale žaruljice. Zatim stroj počne izvršavati upućene mu naredbe, ispisujući poput pisaćeg stroja svoj odgovor na zaslonu. NOVI PROGRAM. PRIPREMNE OPERACIJE. USISAVANJE I UTOVAR. PRVA FAZA. ZAPOČEO SIGURNOSNI POSTUPAK: A) PRITISAK ZRAKA ... 1 B) PRITISAK ZRAKA ... 2 Johnnv se namjestio na podstavljenoj stolici i brižljivo nadzirao operacije koje je računalo izvršavalo te rad sve Kingfisherove opreme, dok je računalo ispisivalo rezultate na zaslonu. "Što sada radi?" Sergio je bio radoznao kao da nije proveo deset dana baš u tom odjeljku pomažući svome japanskome prijatelju. Johnnv mu ukratko objasni. "Kako to da se razumijete u te stvari?" "Proveo sam prošle godine mjesec dana u Americi, u sjedištu računarske tvrtke, baš kad su projektirali ovaj stroj." "Vi ste jedini u Diamondsu koji ga zna pokrenuti?" "I Benedict van der Byl prošao je isti tečaj." Odgovorajući Sergiu, Johnnv se nagne naprijed. "Evo, gotov sam." Na zaslonu je računalo zadovoljno ispisalo: DOVRŠENA PRVA FAZA. ZAPOČELA DRUGA FAZA. SPUŠTANJE I POZICIONIRANJE GLAVE USISNIKA. Johnnv ustane. "Ok, idemo gore." Zaključa vrata odjeljka s računalom i krene za Sergiom na zapovjednički most. Kad su stigli tamo, smjestio se pred monitor na zapovjedničkom mostu na kojem je računalo ispisivalo iste one znakove i obavijesti koje je ispisivalo na zaslonu u odjeljku u potpalublju. Kroz prozorčić se istovremeno moglo gledati vani i nadgledati automatsku reakciju velikog postrojenja na pramčanoj palubi. Toranj se okrenuo oko svoje osi, čelične hvataljke uhvatile su glavu usisnika, pomaknule je s njenog postolja i podigle je u zrak, dok je cijev usisnika visila pod njom. Toranj se opet okrenuo i naglim mehaničkim pokretom spustio glavu usisnika u četvrtasti otvor provodnika koji je zjapio na palubi. Savitljiva cijev usisnika počela je, poput čudovišnog crnog udava koji gmiže u svoj brlog, kliziti u okomiti provodnik koji je izbijao pod kobilicom broda. Ogromni koloturi na koje je cijev bila namotana polagano su se vrtjeli i postupno je odmatali dok se glava usisnika spuštala na morsko dno. Potom računalo izvijesti i koloturi istoga časa stanu. GLAVA NA DNU. DRUGA FAZA

DOVRŠENA. POČELA TREĆA FAZA. OKRETAJI CIKLONA 300. CRPKA USISNIKA POKRENUTA. Tada se začuo prodorni fijuk koji se postupno pojačavao, kao kad se približava zrakoplov na mlazni pogon. Fijuk je dosegao svoj vrhunac i ustalio se, a onda ga je odmah nadjačao jedan drugi zvuk: klokotavi šum komprimiranoga zraka u vodi. Novije zvuk bio tako jak i uzbudljiv daje Johnnv odmah osjetio kako mu se ježe podlaktice. Stajao je nepomično poput kipa, s odsutnim izrazom lica i usnama napetim u jedva vidljiv smiješak. Taj je zvuk predstavljao vrhunac dviju godina upornog planiranja i rada, bila je to slatka nagrada za potpunu predanost kojom je jedan san uspio pretvoriti u javu. U jednom je trenutku požalio što Tracev nije tu s njime da podijeli radost tog trenutka, ali onda se u njemu rodila nesvjesna misao da ga je ona hotimice ostavila samog kako bi uživao u tom trenutku trijumfu. Tada se nasmije vidjevši kako se velika crna cijev nadima i kuca svojim vlastitim unutarnjim bilom, poput velike žile, i kako usisava, usisava, usisava. U svojoj je mašti vidio bogatu i gustu smjesu morske vode, blata i šljunka usisanu u cijev i ubrizganu u vrtlog ciklona, zamišljao je čeličnu glavu usisnika kako tamo na morskom dnu ritmično pretražuje pijesak i pomiče sve oblutke koje je pritisak vode držao pritiješnjene tamo dolje za dno. : | ' -, | • | | | | | | • . | | | | " " | Iz istovarne cijevi na Kingfisherovoj krmi izlivala se potom opet u more gusta bujica žućkaste tekućine pomiješane s pijeskom i šljunkom koji je ciklon odbacio i ispljunuo. Ova je otpadna smjesa na zelenoj vodi ostavljala gustu mrlju koja kao da je izašla iz kanalizacije. Tri dana i dvije noći crpke su ritmično radile dok se Kingfisher pomalo pomicao naprijed, ulazeći sve dublje u tjesnac između dva otoka, kao marljiva kućanica koja usisivačem sakuplja svako zrnce prašine s poda. Kad je treća večer prostrla po moru svoj tamni plašt, Johnnv Lance je još uvijek sjedio na podstavljenom stolcu pred konzolom računala. Nagnuo se naprijed, laktovima se oslonio na koljena i lice skrio u dlanove. Ostao je tako dobar sat. Bilo je to držanje očajnika. Kad je podignuo glavu, izgled je bio pomućen, a bore poraza su mu vidljivo izobličile lice, u koje je neuspjeh kao hladni dubač urezao svoje crte. Mršavi plijen jadnih dijamanata koje je Kingfisher prikupio ta zadnja tri dana jasno je i onstran svake razborite dvojbe pokazivao da žetva na otocima Thunderbolt i Suicide, unatoč svim pokazateljima, nikada neće nadoknaditi čak ni troškove gradnje Kingfishera, a da se i ne govori o ukupnim troškovima i kamatama vjerovnicima. Tvrtka Van Der Byl Diamonds bila je u bezizlaznom

položaju, a on je bio financijski uništen, bez ikakve mogućnosti oporavka. Šakali nisu trebali učiniti ništa drugo no skupiti se i oglodati lešinu. Sergio Caporetti bio je naslonjen na grudobran zapovjedničkog mosta te je kroz nos i iz usta dugim izdisajima ispuštao plavičasti dim cigare. Dodatno je prljao zrak koji je uslijed magle ionako već bio gust i siv. Otočići Thunderbolt i Suicide bili su obavijeni izmaglicom, ali valovi su nasrtali na skrivene hridi tutnjeći poput daleke bitnice, dok su morske ptice ispuštale očajničke žalobne krike poput duša izgubljenih u ništavilu. Iz magle se točno na vrijeme pojavi Wild Goose. Pristao je u zavjetrini Kingfishera dok su dva člana posade na pramcu pazila da se izbjegne svaki sudar dva trupa. Hugo Kramer izbacila plavokosu glavu kroz okrugli prozor kormilarnice i poviče: "Ok, šefe. Spremni!" Sergio pogleda dolje i na Kingfisherovoj palubi ugleda visoku neodlučnu spodobu nalik mjesečaru. Zatim Johnn Lance podigne glavu gore prema zapovjedničkom mostu i zagleda se u njega. Sergio je odmah uočio dugu bradu koja mu je pokrivala cijelu vilicu čineći je još izrazitijom. Izgledao je kao da nije sklopio oka: bio je nekako pogrbljen, a kragnu vjetrovke podignuo je da se zaštiti od hladne magle. Nije se ni osmijehnuo, samo je u znak pozdrava podigao ruku prema Sergiu, koji je tek tada uočio da mu manjka kažiprst. Ta ga mala i beznačajna sitnica gane. Bilo mu je žao, doista mu je bilo žao: ali, u svakoj igri uvijek mora postojati gubitnik, a dvadeset tisuća funta bila je gomila novca. "Puno sreće, Johnn." "Hvala, Sergio." S poslovnom torbom u ruci, Johnn ode do ograde i prebaci se preko nje. Hitro se spusti niz ljestve od konopa pričvršćene na bok Kingfishera, skoči nad usključalu vodu između dva trupa i nade se na palubi Wild Goosea. Motori zabrujaše i ribarica se odmakne, promijeni smjer i krene prema zaljevu Cartridge. Johnn je stajao na palubi pogleda uprta unatrag, prema Kingfisheru. Sergio žalosno odmahne glavom. "Dobar je on čovjek." Kormilar progunda: "Šef je, a nijedan šef nije dobar čovjek." "Ma slušaj ti njega. Pa i ja sam šef." "Zato i kažem." Kormilar priguši smijeh. "Da ti mater kurvu." Sergio ga napadne glasom punim dostojanstva, zatim promijeni temu: "Idem na trenutak dolje, preuzmi zapovjedništvo." Duplikatom ključa otključa vrata kontrolne sale i zatvori ih za sobom. Sjedne za konzolu i izvadi iz džepa tipkani list koji je nosio naslov KAMINIKOTOV SUBORDINIRANI PROGRAM ZA PROBIRANJE. Nakon deset minuta izašao je iz kontrolne sale i zaključao vrata. "Kammy, volim te." Uzvik je bio pun užitka dok je zatvarao nepropusna vrata koja su odvajala tu palubu od

gornje. Okrene kolo za zatvaranje kako ih nitko od posade ne bi otvorio izvana. Zatim iz ormara s alatom uze nekoliko ključeva i uputi se prema sali s transportnom trakom. Trebalo mu je dvadeset minuta da odvijete teške i jako stisnute vijke koji su osiguravali poklopac na tunelu. Bio je izrađen tako da spriječi lagani pristup transportnoj traci, ali na kraju je ipak uspio podignuti čeličnu ploču. S gađenjem pogleda mali četvrtasti otvor i, razmislivši, uvuče stomak. Nije bilo predviđeno da će se netko njegovih dimenzija morati provlačiti kroza nj. Skine kapu i jaknu pa ih objesi o ispušni ventil jedne cijevi, potom petom zgnječi opušak cigare i objema rukama pomakne kosu s čela. Provjeri ima li u džepu električnu svjetiljku i popne se do otvora. Dobrih je pet minuta lamatao nogama, uvijao se, koprcalo i obilato znojio prije nego li se, sam Bog zna kako, uspio uvući u tunel s transportnom trakom. Kad je, teško dišući jer je uslijed napora ostao bez daha, napokon bio unutra, čučne i uperi svjetlosni snop u tunel. Iznad njegove glave traka koja je prenosila šljunak polagano se vrtila, ali toplina koja je dopirala iz sušionika činila ju je gotovo vrelom. Počne hitro četveronoške puzati pravo prema kraju tunela. Ne mjereći ga i gledajući ga izvana, bilo je nemoguće zaključiti da je u unutarnjosti transportna traka bila kraća od dvanaest stopa koliko je tunel mjerio izvana. Kraj tunela bio je lažan. S druge strane bio je tajni prostor dovoljan da se u nj smjesti samo Kaminikotov uređaj koji je skretao šljunak s njegova puta u salu s rentgenskim aparatom. Uređaj smješten u tom tajnom odjeljku bio je zapravo iskaz japanske sposobnosti minijaturizacije. Bila je to gotovo identična kopija mehanizma za prebiranje smještenog u sali s rentgenskim aparatom, samo što je bio desetput manji a da mu zato nije bila umanjena učinkovitost. Povrh toga, taj je minijaturizirani mehanizam bio u stanju čak i razlikovati dijamante koje je probirao. Kamenje od četiri karata naviše nije propuštao, a samo su dijamanti manje veličine i vrijednosti nastavljali dalje put prema sali s rentgenskim aparatom. Radilo se, dakle, o izvanrednom primjeru elektroničkog inženjstva, ali Sergio, ispružen na boku u tom tjemobnom i užarenom tunelu, nije bio nimalo zadivljen njime, mislio je samo na to kako da odvijete još jednu, manju ploču stražnjih vratašca. Na koncu ih otvori i pruži ruku u otvor. Nakon nekoliko minuta koprcanja i traženja naslijepo izvuče vani jednu čeličnu posudu čija je zapremnina iznosila dvije pinte. Imala je kuke kako bi stajala nepomično pod ispustom Kaminikotovog uređaja. Bila je teška i Sergio je s mnogo pažnje stavi pored sebe,

zatim se osloni na lakat i uperi svjetiljku u nju. Izraz lica mu se istog časa promijeni. Gurne ruku u posudu i izvuče nešto iz nje. Pogleda to s divljenjem i vrati tamo gdje je bilo. "Svih mi svetaca!" Ne glede na uzvik, ostao je gotovo bez daha od zgranutosti. Ali odmah se pokajao zbog psovke pa se, i dalje stišćući svjetiljku u ruci, nezgrapno prekriži. Opet okrene snop svjetla na posudu i u nevjerici protrese glavom. Zatim hitro izvadi iz džepa platnenu vrećicu s uzicom za zatvaranje, položi je uz sebe i krajnje brižljivo istrese u nju sadržaj posude. Naposljetku, snažno povukavši uzicu, zatvori vrećicu i vrati je u džep, gdje mu je ona oblikovala nabrekliu poput velikog paketa bombona. Vrati s mukom posudu na njeno mjesto, zavije ploču i povuče se niz tunel četveronoške. Umirao je od želje da zapali cigaru. Četiri sata kasnije Hugo Kramer se uzverao po ljestvama od konopa na brod dok je njegov kormilar, čekajući na njegov povratak, stavljao ribaricu u zavjetrinu Kingfishera. Sergio sa zapovjedničkog mosta vikne: "Je li Johnn otputovao?" "Ja! Sada bi već trebao biti u Capetownu. Onaj njegov Beechcraft je brzi zrakoplov." "Dobro." "A ti, kako je prošlo?" Hugo je bio radoznao. "Dođi. Pokazat ću ti." Odvede ga u svoju kabinu iza zapovjedničkog mosta i zaključa vrata. Odmah ode do dva prozora i brižljivo navuče zavjese, a onda priđe pisaćem stolu i upali svjetiljku na njemu. Pokaže na stolicu pred sobom. "Sjedni. Hoćeš li nešto popiti?" "Hajde, daj." Hugo je bio nestrpljiv. "Prestani gubiti vrijeme, daj da vidim." Sergio mu odgovori rastužena glasa. "Po običaju! Vama Nijemcima uvijek se žuri. Ne date si ni trenutka oduška kako biste uživali u životu." "Skrati!" Hugo je upro u njega one svoje isprane oči i Sergio je odmah shvatio da taj čovjek može biti opasan poput morskog psa, ljudoždera. Opasan na hladan način, bez strasti, bez zlobe. Bio je iznenađen što to nije ranije uočio: valjalo mu je biti na oprezu s njime, odluči. Otvori zaključanu ladicu i izvadi platnenu vrećicu. Otpusti uzicu i istrese dijamante na podlogu za pisanje. Najmanji su bili veličine glave šibice, vjerojatno od nekih nula osamdeset karata, i najvećim dijelom osrednje kvalitete, s crnom granulacijom. Drugim riječima, ružno i malo kamenje, za industrijsku uporabu, jer je Kammy obratio pažnju da ne izdvoji samo najbolje kamenje, čime bi ishodi Kingfisherova rada na utovaru i probiranju bili upadljivo poremećeni, a to bi izazvalo sumnju. Bilo je na stotine malih kristala i krhotina koji su na industrijskom tržištu mogli donijeti zaradu od tek nekoliko funta, ali bilo je i drugog kamenja svakojake kvalitete, oblika i veličine: neki

dijamanti bili su veliki poput zrna graška ili špekule, a neki još i veći. Neki su bili savršeni oktaedri, drugi su bili uglačani, okrnjeni ili neodređena oblika. Oblikovali su hrpicu nepostojanih odsjaja nasred podloge za pisanje, a moralo ih je biti sveukupno pet stotina ili nešto manje. Ipak, svi su se gubili u usporedbi s onim što se nalazio usred hrpice i u kojoj se isticao kao što se Everest ističe nad okolnim planinama. Postoje iznimni dijamanti, tako veliki i neuobičajeni da su postali legendarni, dijamanti koji imaju ime i priznatu povijest, bogatu maštom. Veliki "dragulji za usporedbu", kako ih nazivaju, dijamanti čija težina, nakon rezanja i brušenja, prelazi sto metričkih karata. Afrika ih je proizvela mnogo: dijamant Jonker, na primjer, od 726 karata iz kojih je izrezan briljant od 125 karata koji nosi oko vrata kraljica Nepala; dijamant Jubilee, prekrasan, od 245 karata, nevjerojatnog vatrenog sjaja, dobiven iz dragulja od 650 karata; zatim najveći od svih uopće, jedan čudovišni neobrađeni dragi kamen od 3106 karata, Cullinan, iz kojeg su dobivena dva "dragulja za usporedbu": Velika Afrička Zvijezda od 530 karata i Cullinan II. od 317 karata. Oba ova dragulja obogaćuju zbirku dragulja Engleske Krune. A sada, tu na pisaćem stolu Sergia Caporettija bio je jedan koji se mogao pridodati tom popisu kao još jedan "kamen za usporedbu". Hugo ga upita: "Jesi li ga izvagao?" Sergio potvrdi. "Koliko?" Sergio odgovori tiho: "Tristo dvadeset karata." "Isuse Bože!" Dok je Hugo siktao, Sergio se prekrižio kako bi se ogradio od kletve. S krajnjim strahopoštovanjem Hugo Kramer se sagnuo i uzeo u ruku veliki dijamant. Ispunjavao mu je cijeli dlan, a ploha lomljenja koja mu je činila osnovu bila je uglačana i jasna, kao odrezana sječivom sjekire. Postojali su dakako i veći dijamanti, ali ovaj je imao jedinstven izgled koji ga je skroz izdvajao od drugih i pridavao mu posebnu vrijednost. Bojom je podsjećao na mirno plavetnilo ljetnog nebeskog svoda. Taj bi dragulj sam pokrio polovicu troškova izgradnje Kingfishera... kad bi ga prodao onaj tko je tu cijenu morao platiti. Nijemac vrati dijamant na pisaći stol i pripali cigaretu ne odvajajući pritom oči od njega. "Nalazište je... dakle ... bogatije, mnogo bogatije no što smo ikada pomišljali." Sergio potvrdi. "U tri dana skupili smo toliko dijamanata koliko sam se mogao nadati da ću vidjeti samo u pet godina rada." Hugo je nastavio misao probirući u međuvremenu iz hrpe drugo veće kamenje i redajući ga s druge strane pisaćeg stola po približnoj veličini. Sergio otvori ladicu stola i izvadi kutiju cigara za velike prigode. Hugo donese odluku: "Moramo obavijestiti šefa." Počeo je redati

velike dijamante u krug oko velikog plavog kamena, a u međuvremenu je razmišljao. "Trebalo saznati koliko je bogato nalazište prije nego što bude razgovarao s Lanceom. Dapače, upravo shodno tome mora se pripremiti. A on će to uspjeti napraviti jer je vješt čovjek." "A ovo? Hoćeš li ih odnijeti?" Sergio pokaza na blago koje je bilo na pisaćem stolu. Hugo je oklijevao i na koncu odlučio. "Ne. Nikada se nećemo uspjeti riješiti ovog Velikog Plavog kroz uobičajene kanale, prevelik je, odveć jedinstven. Držat ćemo ga ovdje na brodu. Kad šef opet bude zapovijedao Van Der Byl Diamondsom... no, tada će ga moći prijaviti i tako će sve biti po pravilima. Neće biti problema." Ustade. "Pazi na njih. Sada moram požuriti želim li na vrijeme poslati poruku u Capetovnu." "Tvrtka nosi ime mog oca, to je na stvari." Glasa promuklog od emocija Benedict je gledao u svoje ruke. "Moram poštovati uspomenu na svog oca." Larsen mu stavi ruku na rame. "Dobro, mladiću moj. Doista ne znam što reći. U ovim vremenima čast je postala rijetka i dragocjena stvar." Drugom je rukom uzbuđeno pritiskao zvonce na pisaćem stolu iza sebe. Morao je to odmah staviti crno na bijelo, prije nego što mladić promijeni mišljenje. "Htio sam vas upozoriti. Moj otac i ja nismo nikada vjerovali u taj projekt podmorskog istraživanja. Lance nas je natjerao..." "Da, svakako, da." Larsen je potvrđivao i obratio se svome tajniku koji je dotrčao u njegov ured u odgovor na poziv: "Ah, Simone. Pozajmica Van Der Byl Diamonds. Hoćete li odmah sročiti tekst sporazuma? Benedict van der Byl odgovarat će za pozajmicu i za kamate, koje iznose mnogo". Kolutajući očima, Larsen pokušava ukazati tajniku na krajnju hitnost stvari. Mladić shvati i petnaest minuta kasnije stavi preda nj na pisaći stol nacrt sporazuma. Larsen odvrne poklopac nalivpera i pruži ga Benedictu. Nakon toga on i tri njegova mlada činovnika isprate mlađeg van der Byla kroz staklena vrata banke sve do ulice, čak do Rolls-a koji je čekao na privatnom parkiralištu u ulici Adderlev. Benedict se ugodno smjesti na zadnjem sjedištu, odgovori na pozdrave činovnika banke i kucne u staklo iza leđa vozača. Dok su se udaljavali, Ruby Lance ga rukom uhvati za nadlakticu i stisne je. "Sve u redu?" Benedict se radosno osmjehne. "Staroga sam Larsena pomladio pet godina. Samo što nije vrat slomio koliko je žurio da dadne svoj pristanak." "Dakle, sada imamo sve u rukama." Ruby mu se sklopča još bliže na mekanj koži sjedišta. Benedict potvrdno kimnu glavom i provjeri sat. "Sastanak je za pet minuta. Ja ću ući na glavni ulaz, ali hoću da ti privatnim dizalom dolje iz garaže odeš u moj ured i

pričekaj me tamo. Mi ćemo biti u dvorani za sastanke. Kad bude pravi trenutak, pozvat ću te." Vozeći polako, Rolls napravi krug oko Herrengracht i zaustavi se u drugom redu pred zgradom. Vozač izađe i otvori vrata, a Benedict, prije no što će izaći, uputi široki osmjeh Ruby. "Ovo će biti jedan od ključnih trenutaka u mom životu. Ovoga puta ću tog gada rasturiti." "Čekam te." Ruby odgovori i on izađe. Pričeka da automobil prođe rampu garaže, nakon toga prede nogostup i ude u neboder. Odlučna koraka stigne do dizala, ustiju iskrivljenih u osmjeh napetog uzbuđenja. Dvorana za sastanke imala je visoki strop, a veliki panoramski prozori gledali su na veliku četvrtastu planinu strmih padina koje su se gotovo okomito spuštale do šumovitog podnožja uz koje su se uspinjale prve gradske kuće. Johnnv Lance stajao je na nogama na glavi stola. Bio je smršavio tih posljednjih dana tako da su pod bijelom svilenom košuljom ramena sada izledala koščata i kriva. Skinuo je jaknu i olabavio uzao kravate. Jagodice i vilica oblikovali su mu na licu oštre kutove, koje duboki znakovi koje je umor bio ostavio pod njegovim očima nisu ublažavali, već su ih dodatno naglašavali. Ruku zabijenih u džepove sakoa razgovarao je ne gledajući papir s bilješkama koji je bio pred njim na stolu. "Naši proizvodni troškovi dostižu prokletih sto funta na sat, govorim li ispravno, Mike?" Michael Shapiro potvrdi. "Dobro, šezdeset i šest sati istraživali smo glavno podmorsko zavalje Suicidea i izvadili smo dvije stotine karata najbijeđenijeg kamena koje sam ikada vidio. Ako od te robe zaradimo u svemu tisuću funta, bit će čak puno. A nasuprot tome su troškovi od šest tisuća i šesto funta." Zašuti i pogleda ostale koji su sjedili oko stola. Michael Shapiro tvrdoglavo se usredotočio na piskaranje u svoj blok papira, dok je Tracev van der Byl bila blijeđa i nije skidala oči s njega: bila je očigledno obuzeta dubokom nježnošću i nemoćnim suosjećanjem. Benedict van der Byl, zavaljen u naslonjač, gledao je pak kroz prozor, vani prema planini, i spokojno slušao s osmjehom na usnama. "Glavno zavalje kod Suicidea jedan je od pet dijelova cijele koncesije koji su najviše obećavali. No, evo, od njega nikakve koristi, dakle ni od ostatka vjerojatno neće biti nikakve koristi. Istina, imamo druge dvije koncesije na naša početna nalazišta, koja još valja istražiti, ali trebat će tri ili četiri dana da se Kingf isher premjesti duž obale." Johnnv napravi još jednu stanku, a Benedict se okrene u naslonjaču, još uvijek s onim osmjehom na usnama. "Sljedeći rok za isplatu kamata istječe tridesetog, odnosno za tri dana. Gdje ćeš naći sto pedeset tisuća randa?" Johnnv

kimne glavom. "Tako je. Vjerujem da ću uspjeti uvjeriti Larsena da odobri odgodu od nekoliko tjedana. Mora nam je odobriti želi li zaštititi svoje ulaganje." Benedict ga prekine gotovo mrmljajući. "Trenutak. Larsen nema s time ništa." Johnnv ga zabezknuto pogleda. "Objasni." "Otkupio sam Larsenovu pozajmicu. I nemam namjeru odobriti vam odgodu." "Larsen ne bi ništa bio prepustio a da me prije nije obavijestio." Johnnv je bio duboko potresen, za njega je to bio nož u leda. "Shapiro?" Benedict se obrati Michaelu. , "Žao mi je, Johnnv. Istina je. Vidio sam dokument." "Hvala, Michael." Johnnvjev glas bio je pun gorčine i prepun optužba. "Hvala ti što si me obavijestio." Michael ga pogleda s tugom u očima. Zatim se stane pravdati: "Pokazao mi gaje nekoliko minuta prije ovog sastanka, Johnnv. Kunem se da nisam znao!" "Odlično." Benedict se uspravi u naslonjaču i razbistri glas. "Utvrđimo prije svega nekoliko stvari. Ti si uništio 160 tvrtku moga oca, Lance, ali, hvala nebesima, ja ću možda biti u stanju spasiti situaciju. Nazovi to sentimentalizmom ili kako hoćeš, ali u zamjenu hoću tvoje dionice. A i tvoje." Obratio se Tracev kretnjom glave. Sestra mu odlučno odgovori: "Ništa od toga." „r.."Odlično!" Benedict se nasmije. "Onda ću zatražiti od Johnnvja Lancea da odgovara za sve. Na taj ću način svejedno imati tvrtku u rukama, ali ću sve učiniti tako da on ostane propalica za ostatak svoga života." Tracev si stavi ruku na grlo i pogleda Johnnvja. Očekivala je znak od njega. Uslijedio je, međutim, dugi muk, a tada Johnnv Lance spusti pogled. "Još uvijek imam ona tri dana." Napokon progovori mukla i umorna glasa. "I tri neka budu. Samo daj." Benedict se ledeno nasmije. Johnnv pokupi papire i stavi ih pod ruku, skine jaknu s naslona stolice i baci je bezvoljno preko ramena. "Čekaj!" Benedict je zvučao gotovo zapovjednički. "Što još ima?" Johnnvjev osmjeh bio je grimasa. "Nisi li se dovoljno zabavio?" Benedict podigne slušalicu telefona koji je bio na stolu i hitro pritisne neki broj. "Draga, molim te, hoćeš li doći?" Spusti slušalicu i nasmije se Johnnvju. Malo potom vrata dvorane otvore se i on pode ususret Ruby Lance. Poljubi je u usta. Zatim se oboje, s rukom u ruci, okrenu da bi pogledali Johnnvja. Benedict najavi: "Tvrtka nije jedina stvar koju ti uzimam." "Tražim razvod." Ruby pogleda Johnnvja ravno u oči. 161 "Benedict i ja ćemo se vjenčati." Svi pogledi bili su sada uprti u Johnnvja, koji je ustuknuo korak, pogledao to dvoje, prvo njega pa onda nju, te stisnuo usne i nabrao čelo. Tracev je vidjela kako bijes navire u nj i okrenula se prema bratu: stajao je nagnut naprijed, usne su mu podrhtavale u napetom

iščekivanju, a oči su odašiljale pobjedničke bljeskove. Htjela je viknuti kako bi zaustavila Johnnvja, spriječila ga da padne u stupicu koju mu je Benedict tako brižljivo postavio. Johnnv je učinio korak naprijed, gotovo se podižući na vrške prstiju, i samo što nije učinio svoj poraz potpunim i nepopravljivim kad je Benedict sve upropastio zbog svoje želje da učini i više no što treba. Likovao je. "Šah mat, Johnnv Lance." Johnnvjevo lice nije odalo napor koji je učinio da ne izgubi kontrolu. Korak naprijed koji je učinio izgledao je posve prirodan. Nastavio je ravno prema vratima. "Kuća je, naravno, na tvoje ime, Ruby, stoga te molim da pošalješ sve moje stvari u hotel Tulbagh." Bio je opet miran. Prolazeći ispred njih dvoje, zastane. "Naravno, želiš sačuvati svoju reputaciju, stoga te neću tužiti za bračnu nevjera. Nazovimo to napuštanjem obiteljskog doma." Benedict se sprdao: "Izjedaš se. Lance nije uspio zadržati svoju ženu! Van der Byl mu ju je oteo! Hajde, daj, samo ti podnesi tužbu zbog nevjere, neka svi doznaju." Johnnv odgovori: "Kako hoćeš." Napustio je dvoranu za sastanke i uputio se prema dizalima. Bacio se na krevet tako kako je bio odjeven i protrljao oči. Ćutio se smeteno, kao da je izgubio tlo pod nogama. 162 Odlučnost kojom se obično suočavao s problemima i rješavao ih nestala je, um mu je nepovratno otupio. Povrh toga, taj je problem bio tako težak i složen da je u njemu izazivao osjećaj kao da se pokušava probiti kroz afričku džunglu s tupom mačetom. Ne otvarajući oči, ispruži ruku prema telefonu. Telefonistkinja odmah odgovori. Dade joj broj u Kimberlevju. "Osobni poziv za Ralpa Ellisona." Telefonistkinja ga upozori: "Morat ćete pričekati nekih petnaestak minuta." "Ok. Hoćete li, molim vas, reći posluži u sobi da želim jedan Chivas Regal sa sodom?" Iznenada je osjetio potrebu za njim, možda da bi otupio bol. "Recite im dupli, dušo. Ne, dva. Dupla." Bio je već ispraznio obje čaše kad su ga spojili s Kimberlevjem. "Ralphe?" "Johnnv! Lijepo od tebe što me zoveš." Te su prigodne riječi Ralpa Ellisona imale neku zvučnu podlogu, nešto poput dalekoga smijeha, i Johnnv je odmah shvatio da je vijest već krenula. Prokletstvo, bio je prespor. Očito mu je Benedict pokušavao srušiti sve mostove za uzmak. "Zanima li vas još uvijek posao s koncesijom za Thun-derbolt i Suicide?" Ispalio je to tek tako, nasumice, iz očajja. "Svakako, znaš da nas još uvijek zanima." "Cijena je dva milijuna." Bio je obeshrabren, ispružio se i opet zatvorio oči. Znao je da će Ralph iskoristiti priliku da se osveti: ne potežeš nekog po sudu i poniziš ga a da ti potom ostane prijatelj za cijeli život. I doista: "Dva milijuna? No, to je malo previše za

nalazište koje daje dvjesto karata industrijskih dijamantića svakih deset tisuća tovara, baš malo previše. Naravno, ne treba nam ni ona tvoja oklopnjača, radije bismo uporabili svoju flotu." Jasno, Ralph je likovao. "Recimo, pedeset. Sto tisuća, ni novčića preko toga, Johnnv." "Ok, Ralph." Johnnvjev je glas bio umoran. "Svejedno hvala. Popit ćemo nešto zajedno, prije ili kasnije?" "Kada hoćeš, Johnnv, kada hoćeš. Samo me nazovi." Vrativši slušalicu na mjesto, nastavio je ležati pogleda uprta u strop. Negdje je bio čuo kako pucanj iz vatrenog oružja isprva ošamuti: evo, on se u tom trenutku osjećao ošamućeno. Izgubio je svu energiju, a istom i osjećaj orijentacije. Telefon zazvoni. Javi se. Telefonistkinja usrdno upita: "Gotov?" "Rekao bih da jesam." Djevojka kao da se na trenutak zbunila. "Želite li još nešto?" "Da, dušo, kukute." "Molim?" "Još dva dupla whiskyja, molim." Popio ih je u kupaonici i dok se brisao, pokucali su na vrata. Omota ručnik oko struka i ode otvoriti. Tracev ude zatvarajući vrata za sobom. Dugo su tamo stajali gledajući se. Njene su oči bile velike i crne i vjerno su odražavale njegovu tjeskobu. "Johnnv." Glas joj je bio promukao. Ispružila je ruku i položila mu je na grudi. Napetost u njemu naglo nestane. Približi joj se i osloni njenu glavu na svoje rame. Uzdahne: dugi uzdah, isprekidan poput jecaja. "Dođi." Ona ga odvede do kreveta. Zatim ode do prozora i navuče zavjese. I tamo, u toplom i sigurnom polumraku sobe, držali su se u zagrljaju kao prije mnogo i mnogo godina, pripijeni tako da su si uzajamno oduzimali dah. I riječi nisu bile potrebne. Kad su se potom počeli ljubiti, bilo je kao da su taj trenutak čekali cijeli život. Poslije, dok je ležao s njom u zagrljaju, osjetio je kako mu se pomalo vraća snaga, kao da je upija iz nje. Kad je sjeo nasred kreveta, izgubljeni i smeteni izraz lica bio je skoro nestao s njegova lica. Vilica je stršila i oči su mu sjajile. "Imamo još tri dana vremena." Ona sjedne uz njega. "Da. Brzo, Johnnv, brzo. Ne gubi ni časka." "Maknut ću Kingf ishera s onog prokletog mjesta. Kunem se da ću naći te dijamante. Jer, tamo su, znam da su tamo. Stavit ću ga pravo u ralje između Thunderbolta i Suicidea i naći ću te proklete dijamante. Neka me oslijepi ne nađem li ih." Spusti noge na pod, ustane i, bacivši pogled na sat, pokupi odjeću. "Četiri. Stići ću u zaljev Cartridge pred večer. Molim te, Tracev, nazovi ured za veze i kaži im da obavijeste radiom zaljev Cartridge da osvijetle stazu, a Wild Goosea da bude u pripravnosti." Ona odgovori odobravajući glavom. "Telefonirat ću odavdje. Onda ću se okupati. Ti idi, ne gubi vrijeme." On s divljenjem pogleda

njeno tijelo. Ispruži ruku i dodirne, gotovo stidljivo, velike bijele grudi. "Lijepa si. Mrzim što baš sada moram otići." "Idi, odmah. Kad se vratiš, sve ćeš to opet naći. Nedirnuto." "Nije prošlo kako sam očekivao. Nije bilo lijepo kako sam zamišljao." Benedict je razdraženo šetao gore dolje radnom sobom Staroga. Stigavši pred prozor, okrene se i upre pogled u planinu u dnu doline. "Povrijedio si ga. Zdrobio si ga." Ruby se nemirno vrpjila u naslonjaču s druge strane sobe. Skupila je duge zlatožute noge pod sebe i sjedila je tamo, u tom velikom naslonjaču, zauzevši gotovo obrambeni stav, pritajivši se kao velika mačka. Bila je zabrinuta, a to se dalo iščitati iz majušnih bora na uglovima očiju i iz činjenice da je napučila usne. Trebala je predvidjeti Benedictovu reakciju, trebala je shvatiti da trenutak pobjede neće nikada doseći razinu želje, očekivanja, a trebala je shvatiti i da osveta uvijek uslijedi gađenje i osjećaj razočaranja. Shvatila je daje stoga jedina mudra stvar koju zasada može učiniti ta da ga pusti samoga. Bilo bi bolje da ga nije dopratila u staru kuću gore na Wynberg Hillu. Ustane nespokojno i priđe mu. "Dragi... Sada idem. Idem doma spakirati njegove stvari. Zauvijek ću ih se osloboditi, napokon. Izbrisat ću svaki spomen na Johnnija Lancea. Od sada nadalje postojimo samo ti i ja. Zajedno." Stane na vrške prstiju da bi ga poljubila, ali on okrene lice u stranu. Drska izraza lica, kriveći usne u prezirnu grimasu. "Aha, tako, sada odlaziš!" "Oboje smo umorni, dragi. Odmorimo se malo. Vratit ću se kasnije. Večeras." "Tako sada i zapovijedaš, zar ne?" Benedict se mrsko nasmija. "Dragi..." "Prekini s tim draganjem. Pokušali smo i nismo uspjeli. Ti si trebala biti palica kojom ću mu smrskati lubanju. A znaš što? Uopće ga nije brigalo. Dobro sam ga promotrio: bio je zadovoljan. Da! Bio je više no zadovoljan što te se riješio!" "Benedicte." Ruby je ustuknula. "Slušaj malo." Priđe joj i unese joj se u lice. "Ako ti je toliko stalo do toga da odeš, zašto ne makneš tu guzicu i doista ne odeš... bez zaustavljanja? Ako te ne želi on... pa dobro, sigurnije je od smrti da te ne želim ni ja." "Benedicte..." Mucala je. Lice joj je pobljedilo, bilo je bijelo poput plahte. Gledala ga je užasnuto i vidjela je kako svi njeni snovi jedan po jedan propadaju. "Ne misliš to ozbiljno." "Ne? Doista?" Zabaci glavu i opet se nasmije. "Slušaj, dobila si lijepe dijamante i bundu od vizona, imaš veliku kuću u Bishopcourtu... no, to je više no dovoljno za drolju." "Benedicte..." Uvreda ju je ostavila bez daha. Ali on je uopće nije slušao. "Pokazao sam da te mogu imati, zar ne? Pokazao sam da mu te mogu oduzeti... i to je bilo sve. A sada, budi dobra i nestani jednom zauvijek." "Preinaka na stroju.

Ne zaboravi da znam sve o onom poslu na Kingfisheru." Bila je to pogreška, jer do tog je trenutka možda još i imala kakvu mogućnost. Benedictovo lice promijeni se, krv navre u nj, a kad je progovorio, glas je od bijesa bio nerazgovijetan, kao da su mu se usne nadule. Prosikta: "Pokušaj. Samo ti pokušaj. Dobit ćeš najmanje petnaest godina. Da, jer i ti si u tome do grla, draga moja. Kao ja, ni više ni manje. Razmisli, ljepotice: petnaest godina u nekom raskošnom ženskom zatvoru. A razmisli i o ovome..." Stavi joj dlan pod grlo, kao sječivo. "Ubit ću te. Tako mi Boga. Ubit ću te svojim rukama. I znaš da ću to učiniti, dovoljno si me upoznala." Ona ustukne, a on krene naprijed, i dalje držeći ruku pod njenim grlom u znak prijetnje. "Isplatio sam te, sada se gubi." Stajala je pred njim nekoliko sekunda i on još nije bio toliko zasljepljen bijesom da ne bi vidio kako se u njenim očima strah miješa s nečim drugim i kako joj taj novi pogled pretvara oči u dvije uske pukotine. I usne su se povukle pa su sada pokazivale male i bijele zube. "Dobro. Odlazim." Izašla je iz sobe odlučna koraka dok joj se duga plava kosa rastresla po ramenima. Vozila je polako jer su joj suze pomutile vid. Straga su joj dva vozača zatrubila, ali ona je nastavila piljiti u cestu stišćući mahnito upravljač. Gotovo nesvjesno vozila je De Waal Driveom niz obronke planine. Prije no što je stigla do sveučilišta, skrenula je na pokrajnju cestu i nastavila kroz borik, sve do parkirališta iza Cecil Rhodes Memoriala. Izašla je iz auta i spustila se do prostrane terase pod grčkim kolonatom, kojim je okruženo impozantno postolje s kojega Rhodesov kip vječno motri obzor zaštitivši si oči rukom. Približi se ogradi i pogleda prema dalekim i plavim vrhovima Helderberga. Prekriži ruke na grudima jer je vjetar koji je prodirao kroz laganu svilenu haljinu bio leden poput njene tjeskobe. Na kraju je suze preplave, klizeći niz obraze i potom kapajući na prednjicu svilene haljine. Bile su to suze samosažaljenja, ali prvenstveno bijesa. Ledeni bijes, poput suhog mraza. Napokon uzdrhtalih usana promuca: "Ta svinja." Malo dalje dvoje studenata, prepustivši se zanosu prve ljubavi, sjedilo je zagrljeno na ogradi dok su im noge visile nad bezdanom. Okrenuli su se i pogledali je. Momak je nešto promrmljao i djevojka se počela smijati s nevinom okrutnošću, ali kad se Rubby otrovno zapiljila u nju, odmah je odvratila pogled. Naposljetku, u neprilici sidu s ograde i udalje se ostavljajući je samu. Benedictove prijetnje nisu je plašile: nije imala ni najmanju namjeru povući se, nikako. Njena jedina briga, dapače, bila je da učini sve kako bi ga neizlječivo, smrtno povrijedila. Posljedice je, pak, nisu

zanimale, htjela je samo izabrati najbrže i najneumoljivije sredstvo za osvetu. A koje je bilo to sredstvo, postajalo joj je postupno sve jasnije, čim su se crni oblaci koji su joj pomračili um počeli razilaziti. Johnnv je bio u hotelu Tulbagh. Vratila se gotovo trkom do automobila dok se zlatožuta kosa vijorila za njom poput plamenca na viteškome koplju. Vozila je velikom brzinom sve dok u centru nije naišla na prometnu gužvu ljudi koji su odlazili s posla. Dok je, izjedana nestrpljivošću, vozila u sporoj rijeci automobila, suze su se na licu osušile, ali je njihov trag ostao. Prošlo je pet kad je parkirala predTulbaghom, u dijelu rezerviranom za istovar robe, i trkom ušla u atrij hotela. Obrati se djevojci za pultom recepcije: "Broj sobe Johnnvja Lancea?" "Gospodin Lance napustio je hotel prije sat vremena." Djevojka radoznalo prouči to lijepo lice po kojem se razlila šminka. "Je li ostavio poruku kamo odlazi?" Oneraspoložena Ruby zarežala je dok je razočaranje raslo u njoj. "Ne, gospodo. Žurilo mu se." "Prokletstvo!" Ruby je bila doista ljuta. "Prokletstvo!" Udalji se od pulta, neodlučna što činiti. Možda je Johnny otišao u ured. U dnu atrija otvore se vrata dizala i Tracey Hartford izađe iz njega. Unatoč nestrpljenju, Ruby ipak nije propustila primijetiti sjaj kojim je zračilo Traceyno lice: očito je upravo izašla iz postelje voljenog čovjeka. O tome tko bi on mogao biti, nije bilo ni najmanje sumnje. Šok tog otkrića paralizirao ju je. No odmah potom osjetila je poriv da ode do drugog kraja atrija i noktima strga taj osmjech s Tracevna lica, ali obuzdala se i kad je Tracev krenula prema staklenim vratima u nakani da napusti hotel, presjekla joj je put i upitala bez suvišnog okolišanja: "GdjejeJohnnv?" Tracev naglo stane i njen ustuk bio je potvrda Rubvne sumnje. "Gdje je, prokletstvo?" Glas joj je bio tih, ali drečav i ustreptao od uzrujanosti. "Nije ovdje." Tracev se sabere i odmah prikrije svoju zatečenost. ; "Kamo je otišao? Moram ga vidjeti." "U zaljev Cartridge. Zrakoplovom." "Kada je krenuo? Važno je, užasno važno." "Prije sat vremena. Sada je već vjerojatno u letu." "Možete li mu poslati poruku?" U svojoj nestrpljivosti Ruby je zgrabi za zapešće i stisne ga toliko da ostavi trag na njemu. "Mogu ga nazvati radiom." Tracev oslobodi ruku. "Ne!" Ruby dakako nije htjela da netko na sav glas izgovori njenu poruku u eter pa da je bilo tko može čuti. "Možete li ga stići? Unajmiti zrakoplov?" Tracev odmahne glavom. "Po mraku ne dopuštaju polijetanje nijednog zrakoplova za odredište koje prethodno nije bilo u programu letova." "Onda morate doći do njega autom. Morate otići k njemu." "Ali

zašto?" Tracev ju je gledala neodlučno, zbunjena tim čudnim navaljivanjem, i tada primijeti tragove suza na tom izobličenom licu. "Treba mi barem osam sati." "Reći ću vam, ali ne ovdje. 170 Možemo otići u Johnnvjevu sobu." Prisjetivši se raspremljenog kreveta, Tracev se kolebala, ali upravo u tom trenutku u atrij ude upravitelj hotela i ona mu se osokoljena obrati. Beechcraft se iznenada zanese postrance i izgubi visinu, pa mu Johnnv nagonski ispravi nagib i vrati ga u položaj, potom pogleda ploču s instrumentima u potrazi za objašnjenjem, no ne nade nikakvo. Stoga pogleda preko krila i tek tada tamo dolje, u velikim ravnica pod sobom, uoči kovitlanje prašine. Kretala se nisko nad tlom u dugim tracima, poput magle, i zalazeće sunce bojalo ju je ljubičastim i zlatnim tonovima. Podosta uzburan, promotri obzor pred sobom i vidje kako sa sjevera napreduje prema dolje, nalik beskrajnom pokretnom planinskom lancu. Dok je gledao, velika masa zakrije nisko sunce pretvarajući ga u vatreno crvenu loptu. Svjetlost se naglo promijeni, pilotsku kabinu ispuni čudan sjaj, kao kad se otvore vrata peći. Pod udarom još jednog jakog zapuha vjetra Beechcraft se opet nagne otevši se kontroli. Upravo u tom času radio oživi u nizu električnih pražnjenja: "Ze Es Pe Te Baker, ovdje kontrola leta u zaljevu Alexandra. Odgovorite, molim." U tom vrtlogu električnih pražnjenja glas kontrolora bio je gotovo nerazumljiv. Johnnv ispruži ruku kako bi spustio prekidač i odgovorio, ali zastane na pola puta. Razmisli. Zaključi da ga vjerojatno zovu kako bi mu poništili dopuštenje za let. Ono tamo dolje u pustinji bio je olujni vjetar, vjetar sa sjevera, dakle htjeli su ga skrenuti na drugi pravac. Provjeri sat. Još dvadeset minuta leta do zaljeva Car-tridge. Ne, išao je ravno prema središtu oluje, dakle trebat će mu više, dvadeset pet ili trideset minuta. Odmah zdesna potraži obalnu crtu i u zagasitom večernjem crvenilu koje se 171 zgušnjavalo uoči duge bijele trake uspjerenih valova. Obala je još bila vidljiva. Bit će još nekih dvadesetak minuta. "Ze Es Pe Te Baker, ovdje zaljev Alexandra. Ponavljam Ze Es Pe Te Baker, odgovorite." Uznemirenost u glasu kontrolora bila je očita unatoč električnim pražnjenjima. Postojala je mala mogućnost da stigne do zaljeva Car-tridge, valjalo se suočiti s olujom i izaći kao pobjednik. Mogao je skrenuti prema zapadu i stići do tamo s mora, trebao je slijediti Kingfisherova svjetla i rukovodeći se njima, spustiti se pod oblake prašine. Ne uspije li mu, mogao se uvijek vratiti natrag s pogodnim vjetrom. Radio je zviždio i kriještao dok se kontrolorov glas čas gubio u smetnjama, a čas stizao

glasno i razgovijetno. "...poništeno. Ponavljam: dopuštenje za vaš let je poništeno. Čujete li me, Ze Es Pe Te Baker? Odgovorite, molim. Vjetar sedam Beauforta. Vidljivost nula u zoni pješčane oluje. Ponavljam, vidljivost nula u...." Vjetar će puhati danima, odnoseći sa sobom njegovu posljednju priliku da istraži onu podmorsku brazdu između Thunderbolta i Suicidea. Isključi radio prekidajući svaku vezu s kontrolorom i kabinu odmah ispuni neka čudna tišina. Namjestio se udobnije u sjedištu, spustio nekoliko ručica i pogledom pratio igle mjerača okretaja koje su se polako pomicale naprijed. Sada se nalazio na visini od otprilike tri stotine stopa i Beechcroft je poskakivao batrgajući se kao sabljarka na udici. Upravljač je njime samo pomoću instrumenata jer je vani bio mrkli mrak. Nije više uspijevao vidjeti vrhove krila, ali nad njegovom su glavom zvijezde još uvijek bile vidljive. Jahao je na hrptu olujnog kovitlaca, oblaci prašine hitali su mu ususret i priječili put ne dopuštajući mu da nastavi let u smjeru zaljeva Cartridge. Svakih nekoliko sekunda pogledao bi preda se nadajući se da će ugledati svjetla, nakon čega bi opet vratio pogled na ploču s instrumentima. Pomisli turobno: 172 "Ovdje. Morao bi biti ovdje. Morao bih biti nad njim. Još trideset sekunda i promašit ću ga." Pogleda opet vani i napokon tamo dolje, ravno pred njim, Kingfisher sa svim upaljenim svjetlima. Tračak nade u tami. Činilo se da plovi posve spokojno jer olujni vjetar još nije bio stigao do mora i nije se sručio na brod. Preleti strelovito iznad broda, gotovo mu dotičući nadgrade, zatim zabrinuto potraži na kopnu osvijetljenu sletnu stazu. U potpunoj tami noći ona se pojavila kao trak tek nešto malo manje tamniji od pozadine. Upravi ravno prema njemu i vidje kako se preobražava u dvostruki red uljanih svjetiljki koje su dimile i treperile na vjetru. Odmah je smanjio visinu, ali nedovoljno, tako da mu je udarac pri prizemljenju zamalo odnio trap. Napokon je poskakujući rulao stazom od utabane zemlje dok su s obje strane upaljene svjetiljke promicale pod vrhovima krila. Vjetar je bijesno nasrtao na karoseriju i gume Mercedesa koji se suočavao sa zavojitom planinskom cestom škripale su na asfaltu u suglasju sa strujanjem krvi i snažnim otkucajima srca. Tracev je vozila proračunavši otprilike udaljenosti i ugledala bi krivine kako iznenada iskaču pred nju iz mraka, dok je strme padine koje su se nadvile nad cestu zamračujući polovicu noćnog neba mogla tek naslutiti. Srebrnasto zrcalo jezera Clanwilliam koje je odražavalo zvjezdano nebo ubrzo je nestalo za njenim leđima. Spustila se niz planinu, prešla rijeku Olifants i u

Vanrvnsdorpu zastala tek toliko koliko je bilo nužno da natoči benzin, zabrinuto proučivši kartu pod svjetlima benzinske crpke. Obeshrabreno je pročitala broj milja duž crveno ucrtane ceste, znajući da će zbog njene tjeskobe taj broj porasti. 173 Kad se opet našla za upravljačem, pred njom je bila prostrana pustoš Namaqualanda. Baci se u nju svojim Mercedesom. To je nekakav stroj, ne znam kako radi, aliprobire i izdvaja dijamante. Benedictgaje dao ugraditi u Las Palmasu... Farovi su bili uski snopovi bijele svjetlosti, a cesta duga tamna traka koja se pružala u beskraj. Makne ruku s upravljača i pripali cigaretu. Još joj je u ušima odzvanjao Rubyn glas: ...između svih drugih bio je ijedan osobit dijamant. Benedict gaje nazvao Veliki Plavi. Po njemu vrijedi milijun... Nije mogla vjerovati. Prijevara, izdaja je bila tako golema da nikako nije uspijevala prihvatiti čak ni pomisao na nju. ...Onaj Talijan, kapetan, čuvajte ga se. Radi za Benedicta. I Nijemac, Hugo... Svi su umiješani. Obavijestite Johnnya. Benedict! Podao, prokleti Benedict! Ženskar, rasipnik! Je li moguće da je smislio i počinio sve to? Jedan zapuh vjetra udari postrance u automobil i nade Tracev nespremnu, tako da Mercedes završi na šljunkovitom rubniku kolnika. Tracev na jedvite jade uspije spriječiti da automobil ne proklizi. Kotači podignuše oblak prašine i šljunka. Napokon je bila opet na cesti, u pravcu sjevera. "Čuvaj se, Johnnv! Čuvaj se!" Benedict van der Byl sjedio je u naslonjaču svog oca, u kući svog oca, i bio je sam. Samoća koja je izjedala najskrivenije niti njegova bića. Pred njim, na pisaćem stolu od skupocjene okoteje, bili su vrč i kristalna čaša. Brandv mu nije bio nikakva utjeha, peckava toplina koju mu je nosio grlom dolje u stomak povećavala je, štoviše, hladnoću njegove samoće. U svojoj mašti vidio se kao potpuno prazna čovjeka, ljusku koja ne sadrži ništa drugo no ledenu čežnju. Pogleda uokolo po sobi i njenim drvenim zidnim 174 pločama i osjeti miris plijesni i smrti. Upita se koliko je puta njegov otac sjedio u tom naslonjaču sam i napušten. Napušten u svome strahu od raka koji ga je živog proždirao. Ustane i počne se kruto kretati po sobi. Dodirivao je pokućstvo kao da pokušava komunicirati s čovjekom koji je tu unutra živio i umro. Zatim ode do prozora s navučenim zavjesama i stane pred njega. Tepih je bio nov. Zamijenio je prethodnog, s kojeg nisu uspjeli skinuti mrlje. "Stari je sve dobro smislio." Rekao je to naglas, a glas je odzvanjao čudno i u njegovim ušima. Zatim nagonski ode brzim korakom do komode koja je bila pored ogromnog kamina i pokuša otvoriti vrata. Bila su zaključana. Nehajno se uspravi i

udari nogom. Uspije ih samo okrznuti. Povuče se i još jednom ih udari nogom. Ovoga ih puta razvali. Duga kožna kutija bila je na prvoj polici. Uzme je i odnese na pisaći stol. Otkvači zatvarač i otvori poklopac. Izvadi dvostruku plavu cijev Purdev Rovala i osjeti pod prstima masnoću ulja za podmazivanje. Pročita naglas: "Jacobus Isaac van der Byl." Bilo je urezano zlatom u čelik, između fazana i lovačkih pasa. Nasmije se. "Stari vrug." Protrese glavom, i dalje se smijući kao zbog neke priče koju je samo on znao, zatim počne spajati pušku komad po komad. "Stari gad je odluke donosio sam." I dalje se smijući, uzme dvocijevku i ode do novog tepiha. Stavi kundak među noge s cijevima okrenutima nagore i zatim, polako se saginjući, približi otvore dviju cijevi usnama, ispruži ruke i stavi palac na okidače. Pritisne ih istovremeno. "Klik! Klik!" Dva oroza udare u prazno. Ustane i protrlja si usne kako bi skinuo s njih okus ulja za podmazivanje. Ponovo se nasmija. "Tako je on to napravio!" Rekao je to s užitkom, gledajući razvaljena vrata komode s druge strane sobe. Kockaste kutije s nabojima bile su na drugoj polici. Gurne pušku pod ruku i vrati se do komode, sada odlučnim korakom. Izvadi jednu kutiju naboja S.S.G. i otvori je. Ruke mu naglo počеше drhtati i veliki crveni naboji padoše na tlo. Sagnu se da bi pokupio dva. Uzbuđeno i s rastućim strahom otvori dvocijevku i ugura dva naboja u prazna okanca dviju cijevi. Skliznuše unutra sve do okovanog ruba kapsule s dva metalna sloja. Tada se gotovo trkom vrati do prozora i postavi se pred njega. Oči su mu sada bile sjajne i dahtao je dok je pomicao zatvarač na Vatra. Tada opet stavi kundak među noge. Ponovo stavi dvije cijevi u usta, kao da se radi o opscenom, strastvenom poljupcu. Ispruži ruku prema okidačima. Bili su hladni i nauljeni. Lagano ih pomiluje i osjeti pod jagodicama tanki utor žljeba, a u doticaju s tim metalom uzbudi se kako se nikada nije bio uzbudio u dodiru sa ženskim tijelom. Zatim naglo ustane. Nesigurnim korakom vrati pušku na pisaći stol i odloži je na tamnu i sjajnu drvenu plohu. Dok sije točio brandv u kristalnu čašu nije skidao oči s lijepoga svjetlucavog oružja, kao da je bio začaran. Para je zamaglila zrcala u kupaonici i odraz lika bio je nejasan i nesiguran. Ruby Lance obriše se velikim mekanim frotirom. Nije joj se žurilo, htjela je da Tracey ima prednost od barem četiri sata na svome putu prema zaljevu Cartridge. S dubokim i samoživim užitkom primijeti u zrcalu da se na njenom tijelu ističu ružičaste mrlje koje je izazvala odveć topla voda kupelji. 176 Umota se u ručnik i krene u svlačionicu. Kad je ušla u nju, uzme jednu od četaka sa srebrnam

ručkom i počne si ispravljati kosu dok je išla prema zidnom ormaru kako bi odabrala prikladnu haljinu. Morala je biti nešto posebno, možda jedna duga haljina Louisa Ferauda od teške svile boje šaša, koju dotad nikada nije bila odjenula. Još uvijek neodlučna, vrati se i sjedne pred toaletni ormarić pa započne složeni ritual šminkanja. Radila je brižljivo i sitničavo, a na koncu se zadovoljno nasmijala vlastitome izgledu. Pustila je ručnik da padne, vratila se pred ormar i stajala je tamo, mršava i gola. Stisnuvši lagano usne dok je razmišljala, odbaci Ferauda, zatim se iznenada nasmije i uzme Benedictovu bundu. Umota se u taj blijedi oblak od mekana krzna i podigne kragu kako bi uokvirila lice. Savršeno: samo vizon i par pozlaćenih papuča. Blijedo zlatnih, u savršenom skladu s njenom kosom. Iznenada je obuze nestrpljivost. Izađe trkom iz kuće i stigne do automobila parkiranog u drvoredu. Upali svjetla i malo potom stigne do drugog drvoreda, onog zavojitog koji je vodio do stare kuće smještene na vrhu Wymberg Hilla. Miješajući se sa šumom koji je povjetarac proizvodio u krošnjama kestena koji su činili drvored, brujanje motora nije remetilo tišinu večeri. Parkirala je u dvorištu i vidjela da je Benedictov Rolls još uvijek u garaži i da je iza zavjesa prozora radne sobe svjetlo upaljeno. Ulazna vrata bila su otvorena. Ude. Papuče koje je imala na nogama nisu proizvele nikakav zvuk u polumračnim hodnicima i kad je pritisnula kvaku na vratima radne sobe, ova se odmah širom otvore. Ude unutra i zatvori ih za sobom. Osloni se zatim na vrata od tamnog drva. Soba je bila slabo osvijetljena samo jednom svjetiljkom sa zaslonom. Benedict je sjedio za pisaćim stolom. U zraku se osjećao snažan miris cigare i brandvja. Popio je. Bio je crven 177 VWilbur Smith u licu i prvo dugme košulje bilo je otkopčano. Na pisaćem stolu pred njim bila je puška. Prisutnost oružja iznenadi je, toliko je zbuni da zaboravi govor koji je pripremila. Benedict podigne pogled. Oči su mu bile lagano zamagljene. Trepne, zatim se osmjehne, i taj mu osmjeh iskrivi usta. Kad je potom progovorio, glas mu je izgledao pospano. "Tako, vratila si se." Mržnja je učas opet obuzme, ali ostane hladnokrvna u licu. "Da, vratila sam se." "Dođi ovamo." Pomakne naslonjač na kotačima uz bok pisaćeg stola. Ona se ne pomakne, ostane naslonjena na vrata. "Dođi ovamo." Benedictov glas sada odjekne glasnije i ona se iznenada nasmije i poslušna. Priđe i stane pred njega, umotana u bundu. "Klekni!" Ona je oklijevala. Benedictov glas prasne: "Dolje! Na koljena, prokletstvo!" Tada pade na koljena pred njega, a on se uspravio u stolici. Klečala je pokorna držanja, pognute glave

tako da joj je zlatožuta kosa oblikovala koprenu pred licem. "Hajde! Moli za oprost." Polagano, ona podigne glavu i pogleda ga. Zatim reče tiho: "Danas u pet i pol Tracev je krenula za zaljev Car-tridge." On promijeni izraz lica. "Ima četiri sata prednosti. Bit će da je već na pola puta." Gledao ju je otvorenih usta, a crvene usne bile su mlohawe i opuštene. Nastavila je: "Ide Johnnvju. Zna sve o poslu na Kingf isheru. Zna sve o velikom plavom dijamantu." 178 On počne odmahivati glavom u nevjerici. "Do sutra u zoru i Johnnv će sve znati. Kako vidiš, dragi moj, opet si izgubio. Nije li tako? Nećeš ga nikada uspjeti pobijediti, zar ne, Benedicte? Zar ne, zlato moje?" Podigla je glas likujući. On odgovori prigušenim glasom. "Ti? Ti?" Ona se nasmija, kimnuvši više puta glavom, nesposobna da odgovori od smijeha. Nezgrapnim skokom Benedict izleti iz naslonjača i zgrabi je za vrat. Ona ustukne povukavsi ga sa sobom na tlo. Smijeh joj zamre u grlu i preobrazi se u hropac. Otkotrljaju se na pod. On joj je držao vrat u kliještima koja su se sve više stiskala, a u međuvremenu je zavijao od bijesa i očaja. Lamatajući mahnito dugim nogama i zabijajući svoje ruke poput kandži u njegovo lice, ona se otimala snagom životinje u smrtnoj pogibelji. I dalje su se kotrljali, sve dok on nije udario glavom o tvrdo drvo pisaćeg stola. Udarac mu prostruji cijelim tijelom i stoga olabavi stisak na vratu pa se Ruby trzajem naposljetku oslobodi stiska, dišući napokon punim plućima i ispuštajući hroptave zvuke. Otkotrlja se daleko od njega i u jednom neprekinutom pokretu ustane. Krene natraške, s poderanim rubom vizona i kosom prebačenom preko lica. Uхватivši se za pisaći stol, Benedict se pridigne na koljena. I dalje je urlao, glas mu je bio prodoran, drečav, nevjerojatan i nestvaran, dok je Ruby bježala od njega i teturajući trčala prema vratima. Pogleda zapriječena kosom, još uvijek dišući s mukom, borila se s bravom. Okrenula je leda Benedictu. On zgrabi pušku s pisaćeg stola i, još uvijek na koljenima, upre oružje nisko o bok. Osjeti povratni udarac, koji je bio nalik naglom i tečnom strujanju u rukama, a u zatvorenom prostoru sobe pucanj je bio zaglušujući. Bljesak dugog žutog plamenog jezika iz cijevi osvijetli prizor poput bljeskalice fotografa. 179 Užasni pucanj pogodi Ruby u slabine. S te udaljenosti ruža kuglica nije se mnogo raširila i prošla joj je kroz kičmu i karlicu kao jedna jedina čvrsta i razorna kugla. Izašla je s druge strane trgajući joj trbuh s takvom žestinom da ju je priljepila za zid. Na trenutak je izgledala prikovana za nj, zatim je skliznula nadolje, u sjedeći položaj, okrenuta prema njemu, dok je bunda od vizona bila širom otvorena. Još

uvijek na koljenima, Benedict pomakne pušku slijedeći njen pad i pritisne drugi okidač. Sobu opet ispuni onaj kratkotrajni prasak groma popraćen bljeskom. S udaljenosti manje od prve, drugi ju je pucanj pogodio posred lijepa preplanula lica. Benedict je bio u garaži, čela oslonjena na hladni lim Rolls Roycea. Još je u ruci držao dvocijevku, a džepovi su mu bili puni naboja koje je pokupio s poda prije no što je napustio radnu sobu. Drhtao je kao da ga trese groznica. "Ne!" Jaukao je naslonjen na automobil, ponavljajući u nedogled taj slog. Na koncu, još uvijek dršćući, sjedne za upravljač. Sjedio je tamo glave pognute na upravljač sve dok nagon za preživljavanjem nije nadvladao. Činilo mu se da u tim okolnostima ima samo jedan izlaz. Wild Goose imao je dovoljne zalihe goriva da ga prebaci preko oceana, u Južnu Ameriku. A nije zaboravio ni sav onaj novac u Švicarskoj. Upali motor i izađe iz garaže, dok su kotači u poludjelom kontaktu s betonom podigli plavi dim koji se kovitlao na svjetlu farova. Mercedes je vozio po pijesku, a farovi su uzalud pretraživali debelu i zasljepljujuću maglu od narančaste 180 prašine koja se bez prestanka kovitlala na stazi. Topli vjetar istresao je svoj pješčani bijes na automobilu koji je poskakivao na amortizerima. Tracev je vozila dokraja napeta, motreći cestu očima koje su je pekle i koje su bile nadute od umora i liskunove prašine. Od glavne ceste do obale taje staza za terenska vozila bila jedini kopneni prilaz zaljevu Cartridge. Radilo se o sto pedeset kilometara krivudave ceste isprekidane pješčanim brazdama, odnosno kamenjem na mnogim stjenovitim usponima. Hladnjak je kuhao, pregrijan od niskih brzina i velikog broja okretaja motora kojima se suprotstavljala tom razdirućem vjetru i gustom pijesku. Na nekim je dijelovima uspijevala slijediti stazu samo vozeći prolazima kroz gustu pustinjsku šikaru koja je rasla uz rub staze. Svako malo neki bi se grm tratora, nošen vjetrom, zakotrljao preko staze kao preplašena životinja. Na trenutke je Tracev obuzimala izvjesnost da je promašila neki zavoj i da je ušla nasumice u pustinju, ali bi je zatim iznenadna pojavljivanje usporednih brazda u svjetlu farova ohrabrilo. U jednom trenutku doista sleti s ceste i Mercedes odmah stane, dok su se kotači okretali u prazno u mekome pijesku. Bila je prisiljena izaći i rukama je morala pomaknuti pijesak ispod kotača, pa u iskopanu rupu naslagati grmove tratora kako bi dala oslonac kotačima. Gotovo je zaplakala od olakšanja kad se naposljetku Mercedes poskakujući vratio na stazu. Spora zora prodirala je kroz oblake prašine pa je ona isključila svjetla i nastavila voziti sve dok iznenada i

potpuno neočekivano nije stigla u zaljev Cartridge. Iznebuha se pojaviše pred njom skladišta i boravište. Izade iz auta i otrči prema njima. Na njene ponovljene udarce predradnik otvori vrata i začuđeno upre dugi pogled u nju prije no što je pusti unutra. Ona odreže kratko na njegova pitanja jednim svojim: 181

"GdjejeWildGoose?" "Prebacio je gospodina Lancea do Kingfishera, ali sada se vratio i na vezu je na molu." "A Hugo Kramer, kapetan?" "Na brodu je, u svojoj kabini." "Hvala." Tracev ga ostavi tamo, otvori širom vrata protiv vjetra i otrči vani u pješčani kovitlac. Wild Goose bio je privezan za mol i premda ga je pridržavala debela užad, ljuljao se i poludjelo je poskakivao na bijesu vjetra. Ukrcajni most bio je spušten i kroz prozore je dopirala svjetlost. Tracev se popne bez oklijevanja. Hugo Kramer dođe joj otvoriti u zgužvanoj pidžami na pruge. Ona ga gurne u stranu i ude u kabinu. "Prebacili ste Lancea do Kingfishera?" Pitanje je bilo izrečeno prodornim i optužujućim glasom. "Da' "Glupane, niste shvatili da se nešto događa? Bože dragi, zašto bi inače stigao zrakoplovom po ovakvom vremenu?" Hugo je pogleda ravno u oči i ona odmah shvati da je ono što joj je Ruby rekla bila istina. "Ne shvaćam o čemu govorite." "Dobro ćete shvatiti kad budete imali vremena razmisliti o tome u zatvoru. Vjerujem da će vam udijeliti barem petnaest godina razmišljanja. Lance je sve otkrio i moram ga zaustaviti. Odvezite me do Kingfishera." Zbunjen i preplašen, Hugo je ponovio: "Doista ne shvaćam." : "Gubite vrijeme. Prebacite me do Kingfishera." "Gdje je vaš brat? Zašto nije došao?" Tracev spremno odgovori: "Lance ga je sredio. U bolnici je. Poslao je mene." i Hugo u trenutak povjeruje. Opsova: "Gott!? Što ćemo sada? S ovim nevremenom. Možda i stignem do tamo, ali neću moći napustiti brod. Posada ne može upravljati njime po ovakvome moru. A što vi sama možete učiniti?" "Odvedite me tamo, prebacite me do Kingfishera i vratite se natrag. Pozabavit ćemo se Lanceom ja i onaj Talijan, onaj Caporetti. Po ovakvom nevremenu lako se može dogoditi da netko završi preko palube." "Ja." Hugovo lice ozari se, izgledao je ohrabreno. "Da, Talijan." Ode po kabanicu obješenu na pregradi. Dok ju je „ navlačio preko pidžame, pogleda Tracev s novom vjerom i poštovanjem. "Vi. Nisam znao da ste i vi umiješani." "Mislili ste da ćemo moj brat i ja mirno gledati dok nam stranac oduzima sve ono što nam pripada?" Hugo se nasmija. "Vi ste vrlo odlučna žena, moram priznati. Baš sam se prevario na vaš račun." I popnu se na zapovjednički most. Johnnv Lance i Sergio Caporetti stajali

su jedan drugome uz bok na zapovjedničkom mostu. Kingfisherov pramac suočavao se s velikim valovima, pravim vodenim zidovima, s vjetrom koji je meo, prskajući vodom blindirana stakla. Brod je otkao priveze prethodnu večer, ostavljajući velike žute bove vezane za užad sidara, i sada je radio slobodan od tih svojih klada. Slijedio je putanju koju je utvrdilo računalo, a svoj položaj u odnosu na dno održavao je pomoću kormila i motora, unatoč valovima i vjetru. Sergio natmureno primijeti: "Ne može izdržati. Previše se približavamo stijenama. Od pogleda na njih ježi mi se koža." Unatoč snažnom i fijukajućem vjetru, oblaci prašine nisu stizali tako daleko od obale. Vidljivost je stoga bila preko milje, dovoljna da se razaznaju udvojeni obrisi Thunderbolta 183 i Wilbur Smith i Suicidea. Uspjenušani valovi naduti vjetrom nasrtali su na njih bacajući bijelu pjenu do dvjesto stopa uvis prema tmurnome nebu, a potom su se povlačili otkrivajući bijelo svjetlucavo stijenje. Johnn promrmlja: "Držite ga tako." Tijekom noći dvaput su promijenili rutu, sve se više približavajući tjesnacu između dva otoka. Kingfisher se hrabro borio protiv podmukle struje povratnih valova koja je pridodavala svoju snagu silini vjetra i valovlja. Nisu pokušavali raditi u jednoj od prostranih brazda na dnu. Budući da mu je preostalo malo vremena, Johnn je htio istražiti što je moguće veći dio nalazišta. Loše vrijeme nije ga moglo zaustaviti zato jer je brod bio sagrađen da radi i po lošijem vremenu od toga. Uređaj za kompenzaciju držao je glavu usisnika na dnu premda se trup stalno propinjao i padao udarajući o površinu vode. Johnn ga pokušava utješiti: "Budite bez brige, Sergio, računalo ne griješi." "Prokleta računalo nema oči i ne vidi ono stijenje. Ja ih imam... i ježi mi se koža." Dvaput tijekom noći Johnn je sišao u kontrolnu salu da bi zatražio od računala izvještaj o nalazu dijamanta i oba je puta odgovor bio niječan: ni jedan kamen preko četiri karata i malo onih doista dragocjenih. "Idem provjeriti rutu. Vi budite otvorenih očiju." Teturajući se zbog valjanja i ljuljanja broda, Johnn se uputi prema vratima na dnu zapovjedničkog mosta. Zaustavi se na trenutak pred zaslonom i jednim je pogledom vidio da Kingfisher izvodi utvrđene operacije bez odstupanja. Okrene se od zaslona i nagne se nad nautički stol. Na njemu je bila prostrta i pribadačama pričvršćena detaljna karta jugozapadne obale Afrike, odnosno njenog dijela između Luderiotza i zaljeva Walvis. Rezultati sondiranja koje je obavio Wild Goose bili su 184 ucrtani olovkom, dok je putanja Kingfishera išla u krug oko Thunderbolta i Suicidea.

Johnnv uzme kompas s fiksnim vrhovima i zamišljeno pogleda kartu. Iznenada osjeti izljev bijesa spram dva otoka. Tako su puno obećavali, a tako su malo od tog obećanja održali. Dugo je gledao dva imena otisnuta na karti i na koncu u izljevu srdžbe vrhom kompasa napravi preko njih rez u obliku križa. Ta nekontrolirana gesta odmah odagna srdžbu. Osjeti nelagodu, bila je to doista djetinjasta reakcija. Pokuša izravnati rubove reza, ali u tom trenutku pod njim uoči komad papira koji je netko tamo ugurao. Uvuče prst u rez i izvuče ga van. Pročita naslov na sredini stranice i brzo preleti redove znakova i brojeva koji su bili ispod. Naslov je bio: KAMINIKOTOV SUBORDINIRANI PROGRAM IZDVAJANJA Prouči ga, iznenađen riječima, ali prepoznajući u brojevima program računala. Rukopis je bio šiljast, europski, rukopis Sergia Caporettija. Najjednostavniji način da otkrije 0 čemu je riječ bio je stoga da upita izravno njega. Krene prema zapovjedničkom mostu. Čim ga ugleda, Sergio mu se obrati uznemirena glasa. "Šefe! Pogledajte dolje!" Pokazivao je pred sebe, ravno u središte kovitlaca. Johnnv odmah dotrči do njega, s komadom zgužvanog 1 već zaboravljenog papira u ruci. "TojeWildGoose." Izronivši iz magle, ribarica je posrtala valjajući se prema njima. Johnnv se naglas upita: "Što dovraga radi ovdje?". Wild Goose nestane na nekoliko trenutaka iza jednog vodenog zida, zatim se opet pojavi podignut u visinu toliko 185 da mu se vidjelo crveno olovo kobilice. Klizio je po grebenu vala ispuštajući vodu kroz izljevnicu i zatim propadao u udubinu sljedećeg vala, uranjajući pramcem u usključalu vodu. Brzo je napredovao nošen vjetrom i ubrzo je započeo manevar skretanja i pristajanja u zavjetrini Kingfishera. "Kojega vruga misli napraviti?" Izgovorivši to, Johnnv u nevjerici ugleda krhku spodobu kako izlazi iz zapovjedničke kabine ribarice i trči prema ogradi palube na boku prema Kingfisheru. Vikne: "Ali, tojeTracey!" Tracev stigne do ograde jedva na vrijeme: drugi val nahrupi na pramac ribarice razlijevajući se odmah potom preko nje. Bio je prestravljen, očekivao je da vidi kako je val odnosi, no ostala je priljubljena uz ogradu. Uguravši komad papira u džep, izađe na most i pohita niz stepenice dolje na palubu. Preskoči posljedne stepenike i počne trčati čim je doskočio na palubu. Stigne do ograde i pogleda u Tracev, koja je bila nalik mokroj mačkici. Vikne joj: "Vrati se unutra! Ne pokušavaj! Vrati se unutra!" Ona vikne nešto što se izgubi u prštanju sljedećeg vala i kad se voda povukla, on je ugleda spremnu na skok. Između dva trupa more je mahnito ključalo. Prebaci se brzo preko Kingfisherove

ograda i hitro se spusti niz ljestve od konopa. Bio je još desetak stopa daleko od nje kad se Tracev spremi za skok. Očajnički zavapi: "Nemoj to raditi!" Ona skoči. Ne uspije se uhvatiti za ljestve i padne u usključalu vodu između dva trupa. Glava joj je plutala tamo pod njim i shvatio je da će sljedeći val, koji samo što se nije sručio, gurnuti trup Wild Goosea prema Kingfisherovom i ona će biti priklještena i zgnječena. Side niz posljednje pritke, sagne se držeći se jednom rukom, a drugom je uhvati pod pazuha i zatim je s naporom koji mu je gotovo kidao mišice i zglobove povuče i podigne 186 tek trenutak prije udarca trupa o trup, koji je bio tako jak da je ošteti drvenu oplatu ribarice i sastrugao boju s čeličnog Kingfisherova trupa. Wild Goose okrene i s motorima na maksimumu udalji se poskakujući na vjetru. S nogama u lokvi vode, mokra do kostiju, Tracev je stajala u Kingfisherovoj kabini za goste. Crna joj je kosa bila priljepljena za lice i vrat, a toliko se tresla od straha i ledene vode da nije uspijevala govoriti. Cvokotala je zubima i usne su joj poplavile. Očajnički je pokušavala nešto reći, ne skidajući oči s Johnnjevica lica. On hitro strga odjeću s nje, prebaci joj ručnik preko ramena i počne je snažno trljati s drugim ručnikom pokušavajući je ugrijati. U međuvremenu ju je kudio. "Ludice mala! Zar si skroz izgubila razum?" Cvokoćući, ona jedva promuca: "Johnny!" Kleknuvši da bi joj protrljao noge, opet zarezao: "Kriste, malo je nedostajalo." "Johnnv, slušaj." "Sada šuti i obrisi kosu." Poslušala pokorno. On ode do ormara u kojemu nade jednu debelu maju, vrati se nazad i navuče je na nju: stizala joj je gotovo do gležnjeva. Sada je već mogla kontrolirati drhtanje. U hvativši je bez pretjerane nježnosti za ramena, reče joj: "No dobro, zašto si dovraga napravila tu ludost?" Sada su riječi počele izlaziti iz nje poput vode iz napukle brane, i tako mu je sve ispričala. Naposljetku je zgranuto briznula u plač i zajecala kao da joj je srce slomljeno, stojeći u toj ogromnoj maji s vlažnom kosom priljepljenom za ramena. 187 On je zagrljao i ona se dobru minutu naslađivala njegovom toplinom i snagom. No, prva se odmakla. Zaklinjala je slomljenim glasom: "Johnnv, učini nešto. Zaustavi ih. Ne smiju se izvući." On se vrati do ormara i, misleći na ono što je upravo doznao, potraži nešto što bi joj moglo odgovarati. Zatim ju je gledao dok je navlačila par lakih plavih vunениh hlača i zavezivala ih u pasu uzicom, presavivši potom rubove nogavica i uguravši ih u vunene čarape prije no što je navukla par gumenih čizama koje su joj bile nekoliko brojeva prevelike. Upita ga: "Odakle počinjemo?" On se tada sjeti

komada papira. Izvadi ga i raširi na stolu pored kreveta. Preleti ovlaš kolone brojeva. Njegova prva pretpostavka bila je točna: radilo se doista o programu za računalo. Zapovijedijoj: "Ti ostaješ ovdje!" "Ne." Odgovorila je bez oklijevanja i odlučno. On se nasmije. "Slušaj, Tracev. Ja sada idem na zapovjednički most kako bih dao posla onom tamo, ali odmah se vraćam, obećavam ti. Ništa ti neće promaknuti." "Kako je djevojka, šefe?" Zabrinutost Sergia Caporettija bila je iskrena. '¡ S druge strane, zaključio je Johnnv u sebi, zasigurno ga je radoznalost izluđivala: razlog Tracevnog dolaska morao ga je jako zanimati. Odgovori: "Dostaje potresena." "Kako ne bi bila. Izložila se velikoj pogibelji. Zamalo nije završila kao hrana za ribe." "Ne znam. Sada hoću da vi preuzmete rukovođenje svime ovdje gore. Dajte da brod nastavi s radom. Ja je idem 188 spremite u krevet. Obavijestit ću vas o svemu čim otkrijem nešto." "Ok, šefe." "I pazite, Sergio. Držite na oku one hridi. Ne dajte im se gurnuti preblizu." Bio je to dobar razlog da ga zadrži prikovanog na zapovjedničkom mostu. Ostavi ga i ode pravo u kabinu za goste. "Dođi." Tracev ga je slijedila teturajući zbog valjanja broda. Dvije palube ispod stignu do sale s računalom i Johnnv svojim ključem otvori vrata i zatvori ih za njima. Tracev se naslonila na pregradu i gledala je Johnnvja I koji je sjedeći za konzolom smještao izgužvani komad papira na naslon za čitanje. Čitajući izravno s njega ukuca prvi red brojki na tipkovnici. Računalo se odmah pobuni. POGREŠKA, pojavi se na zaslonu. On zanemari odgovor i otkuca drugi redak. Ovoga puta stroj je bio još odlučniji. BEZ PROCEDURE. POGREŠKA U SINTAKSI. Johnnv ukuca sljedeći redak. Pomislio je da je tko god je ubacio taj program u memoriju računala morao ubaciti i niz prepreka kako bi izbjegao slučajno otkrivanje. Opet zasvjetluca odbijanje: POGREŠKA U SINTAKSI. "Triput prije no što se oglasi pijetao." Promrmljam biblijski navod odjekne neprikladno u napetom ozračju kontrolne sale. Ukuca posljednji redak brojaka i odbijanje nestade sa zaslona. Konzola se uskomeša kao čudovišni rak i potom se na zaslonu pojavi: 189 KAMINIKOTOV SUBORDINIRANI PROGRAM ZA IZDVAJANJE. INSTALIRAO U LISTOPADU 1969. U LAS PALMASU HIDEKI KAMINIKOTO. DOKTOR ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U TOKIJU. Japančić nije odoljelo iskušenju da potpiše svoje remek-djelo. Njih dvoje, nagnuti nad zaslonom, zadivljeno su pratili ono što je stroj ispisivao na zaslonu. Počeo je s brojem sati rada i težinom šljunka obrađenog tijekom tih sati. Zatim je izvijestio o težini koncentrata prerađenog u ciklonu i na koncu u nizu kolona izvijesti o težini i

veličini svih dijamanata izvađenih iz mora. Veliki Plavi isticao se na počasnom mjestu i Tracev bez riječi dotakne prstom brojku: 320. Johnnv je u međuvremenu ljutito odmahivao glavom. Računalo je završilo dajući zbroj karata izvađenih iz mora i naposljetku Johnnv tiho progovori: "Istina je. Izgleda nemoguće, ali je istina." Gundanje i štektanje računala prestane i zaslon posta nepomičan. Johnnv se uspravi na stolici. "Gdje su ih stavili?" Ponovo se upitao letimično gledajući brojke. Ustane i kroz staklo špijunke pogleda u salu s rentgenskim aparatom. "Moralo se dogoditi s ove strane ciklona, s ove strane sušionika..." Razmišljao je naglas. "Između sušionika i sale s rentgenskim aparatom." Iznenada se sjeti preinake u nacrtu tunela o kojoj je na početku htio tražiti objašnjenje, ali koju je naposljetku smetnuo s uma. Udari šakom u dlan druge ruke. "Poklopac za kontrolu tunela s transportnom trakom! Pomaknuli su ga! Pa da! Nalazi se u tunelu s transportnom trakom!" 190 Rukama koje su se gotovo tresle od žurbe okrene ključ u bravi vrata kontrolne sale. U međuvremenu Sergio Caporetti šetao je gore dolje po zapovjedničkom mostu kao medvjed u kavezu, uvlačeći s tolikom žestinom dim iz one svoje cigare da su iz žara frcale iskre. Vjetar je puhao svuda uokolo oko kabine i sa sjevera su stizali sve bješnji valovi. U jednom trenutku donese odluku. Obrati se kormilaru: "Drži na oku te proklete hridi. Dobro ih drži na oku!" Kormilar potvrdi glavom i on posrćući odtetura do svoje kabine. Zaključa vrata i ode do pisaćeg stola. Nakon što je pronašao ključ, otvori posljednju ladicu i uguravši ruku pod stupac kutija cigara izvuče platnenu vrećicu. Važući je u ruci, zamišljeno pogleda oko sebe u potrazi za boljim skrovištem. Kroz platno su se osjećale čvoraste neravnine dragulja. Promrmlja: "Taj Johnnv je lukavi gad. To mora biti neko dobro mjesto." Na koncu odluči. "To je najbolje mjesto. Imat ću ih stalno na oku." Raskopča jaknu i ugura vrećicu u unutarnji džep. Ponovo je zakopča i potapša se po nabrekli u visini srca. "Savršeno! Izvrsno!" Ustane i udalji se od pisaćeg stola. Vratu se žurno na zapovjednički most nakon što je zaključao vrata. Zastane nasred navigacijske dvorane i pogleda prema monitoru koji je prenosio sve ono što bi se pojavilo na zaslonu računala. Siktanje je bilo nalik onome čegrtuše, a crvena lampica ukazivala je da je u tijeku nova procedura. Preplašeno se približi monitoru i nagne se nad njega. Bio mu je dovoljan jedan letimičan pogled, nakon čega potrča prema stolu. Odmah ugleda rez u obliku križa na karti. "Presveti Bože!" 191 Ne izdrža te podera kartu i pretraži šupljinu pod

njom. Udalji se od stola i udari po grudima vičući: "Prokletniče! Glupane!" Nastavi još nekih desetak sekunda psovati, potom pogleda oko sebe u potrazi za nekim oružjem. Poluga za zatvaranje vrata bila je čelična šipka od dvanaest inča s okruglim i teškim krajem. Skine zakačku i izvuče je. Stavi je u pojas hlača. "Silazim u potpalublje." Grubo se obratio kormilaru i pohitao niz stepenice. Užurbano prođe brodom, spretno održavajući ravnotežu unatoč snažnom valjanju i ljuljanju. Kad je stigao do najniže palube, više nije teturao i sigurno je hodao. Izvukao je čeličnu šipku i stisnuo je u šaci. Svakih nekoliko koraka stao je i naprezao uši, ali čuo je samo stenjanje i škripanje Kingfisherova trupa na udarac svakog vala. Ništa drugo. Stigne do vrata kontrolne sale i oprezno pogleda kroz prozorčić od blindiranog stakla. Bila je prazna. Pokuša otvoriti vrata. Bila su zaključana. Tada začuje glasove. Dopirali su kroz otvorena vrata sale s transportnom trakom iza njega. Približi im se gotovo trkom i priljubi se uz dovratnik. Johnnvjev glas bio je prigušen i nerazgovijetan: "Ovdje je drugi poklopac. Odi mi po ključ od pola inča u ormaru s alatom." "Kako izgleda ključ od pola inča?" "To je jedan veliki ključ. Mjera piše na njemu." Sergio je škiljio iza dovratka. Poklopac za kontrolu tunela s transportnom trakom bio je pomaknut i Tracevna glava bila je u otvoru. Bilo je jasno da je Johnnv Lance tamo unutra i da je našao tajni odjeljak. Zatim Tracev izvuče glavu i on se povuče bacivši pogled niz hodnik. Ormar s alatom bio je pričvršćen za pregradu pod stepenicama koje su vodile na gornju palubu. Okrene se i zamakne hitro iza ugla hodnika. Tracev izađe iz sale s transportnom trakom i ode do ormara. Otvori vrata i nade se pred sjajnim nizom alatki, 192 svaka pričvršćena za svoje mjesto. Dok je djevojka bila potpuno zauzeta traženjem ključa od pola inča, Sergio se pojavi za uglom i prišulja joj se s leđa. Podigne šipku i uspne se na vrške prstiju spreman da udari. Tracev je u međuvremenu gundala nešto sama sa sobom, glave blago nagnute naprijed. Tražila je među tim ključevima: Sergio je znao da bi joj udarac smrskao lubanju. Odagna tu misao i nacilja pažljivo potiljak. Samo što je nije udario, ali se suzdrži. Na trenutak koji kao daje potrajao vječnost, oстане ukipljen u tom položaju. Nije mogao. S uzvikom zadovoljstva Tracev u međuvremenu nađe ono što je tražila i počne se okretati. On tada šmugne, skloni se iza ugla pregrade, a Tracev se trkom vrati u prostoriju s transportnom trakom. Pojavivši se na vratima, vikne: "Našla sam ga, Johnnv!" "Donesi mi ga dolje. Brzo, Tracev. Sergio će posumnjati." Johnnv je vikao iz otvora i

ona si navuče prevelike hlače pa se savijajući se provuče kroz njega. Dopuzi četveronoške do Johnnvja. Bilo je jako toplo u tom uskom tunelu. Johnnv uzme ključ koji mu je ona pružila i reče: "Drži svjetiljku." Tracev je uzme i usmjeri snop svjetlosti na kutiju s koje je Johnnv odvijao vijke i s koje je naposljetku skinuo poklopac. Potom ispružen na boku pogleda unutra. "Tu je neka vrsta posude." Mrmljajući, gurne ruku unutra. Izgubi nešto vremena na kuke i potom polako izvuče posudu od nerđajućeg čelika. Upravo u tom trenutku Kingfisher se propne i propadne u udolinu sljedećeg vala pa mu posuda izmakne iz ruke. Iz nje ispadnu dijamanti: vodopad svjetlucava kamenja svih veličina i boja koji se prospe po njima dvoje. Neki ostanu zapleteni u Tracevnoj kosi, drugi se otkotrljaju i odskakutaju, rasipajući se svuda naokolo i lomeći svjetlost svjetiljke usitnivši je u tisuću sunčanih krhotina. 193 "Dovraga!" Tracey se počne smijati ugledavši likujuće Johnnyjevo lice. Šćućureni jedno pored drugoga počnu tada skupljati to rasuto blago. Tracev je svako malo razdragano klicala. "Vidi ovoga! A ovoga!" Poludjeli su od uzbuđenja, ruku punih dijamanata. Zatim se ushićeno, sretno zagrlje i poljube, smijući se usana pritisnutih na usne. Johnnv prvi dođe sebi. "Idemo. Izađimo odavde." Vrate se puzeći na dno tunela, i dalje se smijući od uzbuđenja. Zatim jedno za drugim izađu vani i nađu se u sali s transportnom trakom. Dok su si uređivali odjeću i hvatali dah, Tracev upita: "I što sada?" "Kao prvo, staviti ćemo pod ključ, na sigurno, onog Sergia. A i njegovu posadu." Johnnv promijeni izraz lica, ponovno se bijesno sjetivši svega. "Te gnusne svinje!" "Aonda?" "Onda ćemo izvući usisnik i odvest ćemo Kingfishera u zaljev Cartridge. Kad stignemo tamo, radiom ćemo pozvati policiju i lijepo ćemo se obračunati s cijelom tom bandom gadova. Uključujući i tvoga brata." Krene prema vratima, stigavši do njih, upita: "Tracev, zašto si zaključala?" "Ništa ja nisam zaključala." Prišla mu je. Johnnv opet promijeni izraz lica. Zatim se baci na teška vrata svom težinom tijela. Naravno, čelična se ploča ne pomakne. Tada se okrene prema drugim vratima, onima koja su vodila u salu s ciklonom. Bila su također zatvorena. Zgrabi kolo i okrene ga svom snagom. Na koncu napravi korak nazad i uznemireno pogleda oko sebe po uskoj i dugoj kabini. Nije bilo drugih ulaza, ni poklopaca ni vrata, ničega, samo četvrtasta špijunka nasred čeličnih vrata koja su vodila u salu s ciklonom. Špijunka je 194 bila od blindiranog stakla debelog tri inča, neprobojnog poput čelika u koji je bilo uglavljeno. Pogleda unutra. Veliki ciklon protezao se od

ponaša se prema Johnnu dominirajući salom. S njegove druge strane po stropu je prolazila cijev koja se nastavljala s gornje palube i kojom se prenosio šljunak iz mora. Sala je bila pusta. Johnn se polagano okrene prema Tracev i prebaci joj ruku preko ramena. "U gabuli smo!" Nakon što je zatvorio vrata koja su vodila u salu s transportnom trakom, Sergio se odmah vratio na zapovjednički most. Kormilar ga je radoznalo pogledao. Upita: "Kako je ženi?" On odgovori otresito: "Dobro. Živa je i zdrava." Zatim nepotrebno agresivno doda: "Zašto ne brineš svoju brigu, ha? Što si umišljaš, da si kapetan ovog broda?" Kormilar se iznenadi odgovorom i opet posveti svu svoju pažnju nevremenu koje je još uvijek silovito bijesnilo oko njih. Sergio pak počne šetati gore dolje po zapovjedničkom mostu držeći bez poteškoća ravnotežu unatoč neprekidnom valjanju. Njegovo golobrado dječjačko lice bilo je naborano u zabrinutu grimasu dok je snažno vukao dimove iz cigare. Kajao se svim srcem što se dao uvući u taj posao. Pomisli kako bi mu bilo drago da nikad nije ni čuo za Kingfishera. Sada je prokockao svaku nadu da će se jednoga dana povući živjeti u Ostiju gdje bi se, sjedeći na lungomaru i pijuckajući rakiju, divio djevojkama u šetnji. Nemir ga nagna da širom otvori pomoćna vrata u dnu zapovjedničkog mosta i izađe vani. Vjetar ga silovito udari mrseći mu kosu. Izvadi vrećicu iz unutarnjeg džepa i pogleda uprta u 195 nju progunda: "Ono je uzrok svemu! To gnusno kamenje!" Zabaci ruku unazad kao bacač u baseballu, spreman da baci vrećicu u pomahnitalo zeleno more pod njim, ali još jednom ne uspije privesti kraju svoju nakanu. Psujući samoga sebe, vrati kamenje u džep i vrati se unutra te zapovijedi: "Pozovi radiotelegraf ista!" Kormilar ga pozove interfonom. Zakopčavajući jaknu, radiotelegrafist se popne na zapovjednički most s očima još uvijek punim sna. Sergio mu naredi: "Uspostavi vezu s Wild Gooseom!" Radiotelegraf ist pogleda vani i odgovori: "Neće biti lako po ovom nevremenu." "Pozovi ga." Sergio mu prijeteći priđe. "I nastavi ga zvati dok ne stupiš u vezu s njime." Valjajući i ljujaljući se na tom uzburkanom i nemirnom moru Wild Goose je na koncu ipak nekako stigao do ulaza u zaljev Cartridge i ušao u mirne vode kanala. Napetost Huga Kramera vidljivo je splasnula. Povratak s Thunderbolta i Suicidea bio je vrlo ružan i ostavio je u njemu neprijatan osjećaj nelagode. Nadao se da će djevojka uspjati srediti Lancea. Tvrdi je kost taj Johnn Lance. Bilo bi bolje da je pošao s njom, tako bi bio siguran da je sve glatko prošlo. Petnaest godina bila je gadna kazna! Da, izašao bi iz zatvora više manje s pedeset godina!

Slijedio je plutajuće oznake u kanalu koje su se redale kao međaši vidljivi u kovitlacu prašine, sve dok pred sobom nije razaznao mol i skladišta. Na molu je netko stajao i čekao. Čučao je pored naslaganih bačava s naftom. Uznemireno napregne oči, no vidljivost je bila jako loša... Naglas se upita: "Tkojetodovraga?"

196 Spodoba se ispravi i dođe do kraja mola. Čovjek otkrivene glave bio je odjeven u izgužvano tamno sivo odijelo i imao je pušku u ruci. Prošlo je nekoliko sekunda prije no što ga je Hugo prepoznao. "Kriste Bože! To je šef!" Nemir mu se poput požara razbukta u stomaku i grudima, presječe mu dah. Čim je pristao uz mol, Benedict van der Byl skoči na palubu Wilde Goosea. Trčeći na zapovjednički most, vikne: "Što se dogodilo?" Hugo odgovori: "Mislio sam da ste u bolnici." "Tko vam je rekao takvo što?" "Vaša sestra." "Vidjeli ste je? Gdje je?" "Odvezao sam je do Kingfishera. Kako ste uostalom vi htjeli. Otišla je tamo srediti Lancea." "Srediti Lancea? Glupane, ona je u dogovoru s njim. Nije na našoj strani. Sve zna. Sve!" "Ali rekla mi je..." Hugo ostane bez riječi. "Posao je puknuo. Moramo zbrisati. Dajte da posada utovari one bačve. Kako stojimo s vodom?" "Spremnici su puni." "A živež?" "Imamo dovoljno." "Za koliko dana?" "Za tri tjedna. Štedeći, za četiri." "Sva sreća." Benedict je izgledao ohrabreno. "Ova oluja potrajat će još naredna tri dana. Sva tri bit će naša prednost. Po ovoj oluji neće nas naći. Kad se smiri, bit ćemo daleko, u plovidbi na otvorenom moru." "Kamo plovimo? U Angolu?" "Možeš misliti. Ne. Moramo skroz nestati. U Južnu Ameriku." 197 "U Južnu Ameriku?" "Da. Uspjet ćemo stići do tamo ukrcamo li još nafte." Hugo nakratko ušuti, morao se priviknuti na tu pomisao. Benedict ponovi: "Možemo uspjeti." Hugo na koncu potvrdi: "Da. Možemo uspjeti." Bio je zamišljen. Po prvi puta pažljivo je proučavao Benedicta. Vidio je da je postao sjena samoga sebe, fizički i psihički: upalih očiju utonulih u duboke i tamne podočnjake i obraza pokrivenih dugom i crnom bradom, izgledao je poput pretučenog psa, potreseno poput životinje u bijegu. Povrh toga, bio je sav pokriven prašinom, a na jakni je imao mrlju, možda sasušenu rigotinu. "Ali kad jednom stignemo tamo, što ćemo?" Po prvi puta otkad je poznavao Benedicta van der Byla osjetio se sam svojim gospodarom. Došao je trenutak pregovaranja, sporazumijevanja. "Iskrat ćemo se na nekom pustom mjestu. Tamo ćemo se rastati i nestat ćemo svatko na svoju stranu." "Anovac?" Hugo Kramer bio je na oprezu dok je postavljao ta pitanja, i nije skidao oči s dvocijevke. Ruke koje su je stiskale izgledale su preko mjere

nervozne. "Ja ga imam." "Koliko?" "Dovoljno." Benedict trepne kapcima, i on je postajao oprezan. "I za mene?" Benedict potvrdi glavom. : "Koliko za mene?" "Deset tisuća." "Funta?" "Funta." Hugo odmahne glavom. "Nije dosta. Treba mi više." 198 "Dvadeset." Benedict je odmah udvostručio znajući da ne pregovara s povlaštene pozicije. Ruby je ležala iznakažena u njegovoj radnoj sobi i sada je vjerojatno već bio započeo lov na njega. Hugo odvrti odlučno: "Pedeset." "Nemam ih." "Šalite se, ljepotane? Stavljali ste ih na stranu godinama." Benedict bez puno promišljanja uperi cijevi puške u njegov stomak. Šireći svoje isprane albino oči, Hugo mu dobaci kroz smijeh: "Samo dajte. Tako biste plivajući stigli do Južne Amerike. Hoćete pokušati? Ili biste udarili brodom u hridi na ulazu u zaljev, eto što biste u najboljem slučaju uspjeli napraviti." Benedict spusti pušku. "U redu, pedeset." Hugo se primirio. "Dobro! A sada, brišemo." Wild Goose je bio daleko od obale i od pješčane oluje. Veliki valovi stizali su u krmu podižući ga i gurajući u smjeru zapada, dok je praskavi fijuk vjetra između pripona zvučao kao podstrek za bezglavi bijeg. "Zašto ne siđete dolje malo odspavati?" Nazočnost nemirnog Benedicta na ionako prenapućenom zapovjedničkom mostu za Huga je bila prava mora. Benedict kao da uopće nije čuo pitanje. "Uključite radio." "Zašto? Ništa nećemo uhvatiti." "Izašli smo iz pješčane oluje. Mogli bismo uhvatiti poruku policije." Benedict je imao pred očima Rubvnu sliku. Htio je znati jesu li je već našli. Ponovo osjeti dizanje iz stomaka. To lice. Bože! To lice! Odmah ode do radija i uključi ga. "Još nam nisu za petama." Hugo ga je pokušavao primiriti, ali Benedict je već okretao dugme pretražujući po isprekidanim radio valovima. Pražnjenja i zavijanja bila su nalik krikovima. "Ugasite ga!" Hugo se rasrdio, ali u tom trenutku začuje se razgovijetni glas iz zvučnika. "...Wild Goose..." Benedict se odmah šćućuri uz aparat pokušavajući namjestiti pretraživač. Hugo mu priđe. "...Odgovorite Wild Goose. Ovdje Kingf isher. Ponavljam, odgovorite, Wild Goose." Njih se dvojica pogledaju. Hugo nije htio odgovoriti. "Ne odgovarajte." Ipak, Hugo nije ni prstom mrdnuo kad je Benedict podigao mikrofon s njegova postolja. "Kingf isher, ovdje Wild Goose." "Ostanite na vezi, Wild Goose. Ostanite na vezi, kapetan Caporetti hoće pričati s vama." "Ovdje Wild Goose, ostajemo na vezi." 7 Hugo zgrabi Benedicta za rame. Bio je razjaren, ali njegov je glas bio nesiguran: "Pustite, ne radite gluposti!" Benedict makne ruku sa svog ramena i baš u tom trenutku iz zvučnika zagrmi Sergiov glas: "Govori Caporetti. Tko je..." Benedict ga

upozori: "Ne govorite imena! Gdje su vaši gosti?" "Na sigurnome su. Uklonio sam ih." I "Uklonio? Oboje?" "Da. Smjestio sam ih na sigurno." ; "Čekajte." Nagnuvši se nad aparat, Benedict je razmišljao. Johnnv Lance bio je u njegovoj vlasti. To je bila posljednja prilika koja mu se pružala. Njegov um počne hitro smišljati plan. Hugo mu nehotice pritekne u pomoć. "Dijamanti. Caporetti ima dijamante. Samo onaj Veliki Plavi vrijedi milijun. Ako ih je Caporetti doista sredio, ne bi bilo zgoroga izložiti se riziku." Benedict se okrene prema njemu. Upravo se pitao kako uvjeriti Huga da se vrati nazad. Bio je zaboravio dijamante. Odmah se složi s Hugom. "Da. Svakako, vrijedilo bi." "Dođemo do Kingfishera, na brzinu pristanemo, ukrcamo Caporettija s dijamantima i zbrisemo." Benedict prigovori: "Ne, moram otići na brod." V "Zašto?" "Moram izbrisati program u računalu. U njemu je Japančevo ime. Otkriju li ga, ja sam ga platio sa svog računa u Švicarskoj. Našli bi njega i tako bi došli mene." Hugo je oklijevao. "Ali bez pucnjave. Ili sličnih stvari. Imamo dovoljno problema." "Držite li me za luđaka?" "Dobro." Benedict reče u mikrofon: "Kingfisher. Dolazimo do vas. Ukrcat ću se na brod da okončam stvar." "Vrlo dobro. Čekam vas." Unatoč pražnjenja osjetili su olakšanje u Caporettijevu glasu. Wild Gooseu je trebalo gotovo dva sata da stigne do Kingfishera, koji je bio na pučini ispred sablasnih bijelih obrisa Thunderbolta i Suicidea, i već je bilo prošlo podne kad je Hugo započeo manevar kako bi pristao u zavjetrini Kingfishera. Obrati se Benedictu: "Ne gubite vrijeme. Što prije nastavimo put, bit će bolje za sve." "Neće mi trebati više od pola sata. Vi se držite pučine i čekajte." Hugo pokaza glavom. "Što to radite, nosite sa sobom tu prokletu pušku? Zašto?" Ali Benedict ne odgovori, pogleda u nebo. Na nebu, iza onog kovitlaca prašine nošenog vjetrom i prskanog valovima sunce je bilo tek jedna svijetla srebrnasta mrlja dok je nad morem još uvijek nesmiljeno bijesnila nevera. Hugo je ustrajao: "Smetat će vam pri penjanju uz ljestve od konopa." Svim je silama htio da Benedict ostavi pušku, dapače htio ju je baciti u more jer je prisutnost tog oružja na brodu remetila plan koji je smislio tih posljednjih sati. Bio je to plan koji je polazio od činjenice da je prodaja dijamant tamo u Južnoj Americi lagana i da on nema nikakve želje podijeliti zaradu s dva partnera. "Uzet ću je sa sobom." Benedict još jače stisne kundak dvocijevke u šaci. Bez tog oružja ćutio bi se gol i nemoćan, a povrh toga ono je u njegovom osobnom planu za blisku budućnost imalo posve određenu ulogu. Naime, i on je tijekom tih posljednjih sati razradio

svoje planove. "Kako hoćete." Hugo se morao pomiriti s Benedictovim odbijanjem. Kasnije, pomisli, tijekom dugog prelaska Atlantika zasigurno mu neće nedostajati prilika. "Najbolje da se smjestite na pramac." Ovoga mu je puta manevar uspio: u vremenu između dva ogromna vala okrenuo je pramac ribarice prema strani u zavjetrini broda tvornice i lako je pristao. Benedict skoči, uspne se po ljestvama od konopa i stigne do Kingfisherove palube prije no što se sljedeći val prelije preko nje. Nagnuvši se potom preko ograde, daje znak Hugu da se udalji i nakon toga krene kroz nadgrade na palubi broda. "Gdje je Lance?" Pitanje je uputio Sergiu čim je nogom stupio na zapovjednički most, ali Sergio mu znakom glave pokaže da je kormilar radoznalo načulio uši pa ga povede u svoju kabinu. Čim su zatvorili vrata, Benedict ponovi: "Gdje je Lance?" "Zatvoren je u sali s transportnom trakom zajedno s tvojom sestrom." "Sala s transportnom trakom?" Benedict nije vjerovao svojim ušima. "Da. Otkrili su Kammvjev stroj. Otvorili su poklopac i ušli u tunel. Nije mi preostalo ništa drugo nego zaključati dvojna vrata, zatvoriti ih." "I sada su tamo?" Benedict je postavljao pitanja kako bi dobio na vremenu i smislio plan djelovanja. "Da. Još su zatvoreni tamo unutra." Benedict donese svoju odluku. "Vrlo dobro. Sad me poslušajte, Caporetti. Evo što ćemo učiniti. Posao je propao, kako ste shvatili. Moramo stoga ukloniti što je više moguće dokaza protiv nas i pobjeći. Mi smo Wild Gooseom krenuli u Južnu Ameriku. Vi imate dijamante, zar ne?" "Da." Sergio se udari po džepu na grudima. "Dajte mi ih." Benedict ispruži ruku. Sergio se nasmija. "Mislim da je bolje da ih ja čuvam. Od njih mije toplo pri srcu." Benedict se srdito namrgodi, ali pričekava da ga prođe bijes. Glas je još uvijek bio prijateljski. "Dobro. Vi sada morate učiniti samo jednu stvar: otići u kontrolnu salu i izbrisati Kaminikotov program. Ukloniti ime iz memorije stroja. On vam je pokazao kako da to učinite?" "Da." "Koliko vam vremena treba?" "Jedno pola sata, ne više." Benedict baci pogled na ručni sat i izračuna da će on u međuvremenu imati dovoljno vremena da učini ono što mu je bilo na umu. "Dobro. Dajte se onda na posao." Na vratima kabine Sergio se stane premišljati. "Šefe, a moji dečki? Moja posada? Na koncu konca dobri su to ljudi, neće se naći u neprilikama? Benedict mu srdito odgovori: "Oni su van svega. Sada ću ih okupiti i objasniti ću im da vi morate poći na kopno sa mnom. Valjda su u stanju držati Kingfishera na pučini, u očekivanju da se vi vratite na brod. Kad se napokon oluja smiri, stupit će radiom u vezu s bazom i otkrit će da smo nestali.

Njima se ništa neće dogoditi." Sergio odobri pokretom glave. "Pozvat ću ih na zapovjednički most. Vi popričajte s njima." Kad se pet članova posade okupilo na zapovjedničkome mostu Kingfishera, Sergio je već bio nestao u potpalublju. Benedict upita: "Netko od vas govori engleski?" Dvojica se jave. Benedict se obrati toj dvojici. "Izvršno. Zasigurno ste se zapitali što su svi ti dolasci i odlasci usred nevere. Dobro, hoću da budete spremni napustiti brod. Hoću da uzmete sve svoje vrijedne predmete. Odmah!" Dvojica na brzinu prevedu ostalima, koji su zabrinuto gledali Benedicta: čudna spodoba opsjednutih očiju s puškom u ruci. "Dobro, idemo." Nitko od njih nije imao nikakvu primjedbu i svi se uputiše prema stepenicama. Benedict je pošao za njima hodnikom prema odajama posade svako malo pogledavajući na sat. Prošlo je sedam minuta. Pogleda ljude koji su hodali pred njim. Ti potiljci bili su odlična meta. U Namaqualandu on je pucao na biserke kad su po tlu u vrsti trčale pred njim: kleknuo bi i nanišanio u glave ubijajući pola jata sa samo dva pucnja. Bio je stoga siguran da može pokositi tu petoricu sa samo dva pucnja, bilo je dovoljno da ih pusti još samo malo naprijed i ruža kuglica dovoljno će se raspršiti. No sjeti se Ruby i obuze ga mučnina. Drugi način bio je jednako tako siguran. "Stoj!" Zapovijedio im je kad su stigli do skladišta boja. Oni poslušaju i okrenu se. On je sada držao pušku na nedvosmislen način. Petorica ga prestrašeno pogledaju. "Otvorite ta vrata." Pokaza na skladište boja. Nitko se ne pomakne. 'Ti!" Benedict pokaže na jednog od dvojice koji su govorili engleski. Kao u transu, on ode do čeličnih vrata i okrene kolo. Zatim otvori. "Unutra!" Opet nedvosmisleno, Benedict im pokaže da udu. Petorica nevoljko udu u prostorijicu bez vanjskih otvora i Benedict zalupi vrata za njima, zatim okrene kolo oslonivši se na nj svom svojom težinom kako bi ga što bolje stisnuo. Napokon je sve bilo čisto. Prema svome satu imao je još dvadeset minuta. Požuri prema pramcu, htio je biti što dalje od kontrolne sale i Sergia Caporettija. Kroz pramčani prolaz spusti se palubu niže pretražujući u međuvremenu svežanj duplikata ključeva. **PAŽNJA: EKSPLOZIV ZABRANJEN ULAZ NEOVLAŠTENIM OSOBAMA** Otvori vrata, odloži pušku na tlo i uzme s police veliku kutiju s dvadeset i pet libra plastičnog eksploziva. U žurbi da otvori poklopac slomi si nokat, ali niti ne osjeti bol. Odmota nekih šest stopa trake eksploziva boje kakaa i omota si ih oko vrata, zatim uzme kutiju s detonatorima. Pročita etiketu. "Četrnaest minuta. Više nego dovoljno." Krv koja mu je tekla iz prsta ostavila je tamne mrlje na

kartonu kutije dok je vadio iz nje četiri detonatora. Podigne pušku s poda i otrči prema krmi. Šum ciklonova pogona postajao je sve zaglušniji kako mu se približavao. Tracey je ležala sklupčana na čeličnom podu palube s presavijenom Johnnvjevom jaknom pod glavom. Bio je to duboki san iscrpljenosti, tako dubok da je nalikovao smrti. Svakih nekoliko minuta Johnnv je prekidao svoje nemirne šetnje po sali s transportnom trakom da bi zastao pored nje koja je ležala bez svijesti i promotrio je. Njegov napeti izraz lica malo bi se opustio svaki put kad bi se zagledao u njeno lijepo blijedo lice. U jednom trenutku sagne se i nježno joj pomakne pramen crne kose s obraza, a zatim opet počne šetkati gore dolje po uskoj kabini. Svaki put kad bi stigao pred vrata, pogledao bi kroz špijunku. Staklo je izdržalo njegove nasrtaje kad gaje pokušao razbiti engleskim ključem. Htio gaje razbiti kako bi dozvao pomoć, ali njegovi udarci nisu ni načeli blindirano staklo. Pokušao je sve moguće, ali nije bilo načina kako izaći iz te kabine. Otvori sustava transportne trake vodili su s jedne strane u peć, a s druge do stroja koji bi bio zdrobio svakoga tko se u njega zaplete. Bili su u kavezu i on je šetao gore dolje kao zarobljena zvijer. Opet se zaustavi pred špijunkom, ali ovoga puta nasrne na vrata stisnutih pesti. Čelik mu, naravno, oguli zaglavke na prstima kad ga zaspe udarcima i bol ga natjera da dođe sebi. Pritisne lice o staklo i ugleda Benedicta van der Byla. Ušao je u dvoranu s transportnom trakom i, ne gledajući na njegovu stranu, krenuo prema ciklonu. Vidio ga je kako odlaže na pod pušku koju je imao u ruci i kako na trenutak proučava veliku čeličnu cijev koja je s palube s crpkama prenosila šljunak do ciklona. Kad je potom ugledao veliku traku plastičnog eksploziva koju je nosio obješenu o vrat, odmah je shvatio njegove namjere. Osupnuto gaje gledao. Benedict se popeo stepenicama uz bok ciklona i držeći se zatim jednom rukom za njih, ispružio je drugu i nespretnim pokretima omotao traku plastičnog eksploziva oko cijevi za šljunak. Kad je završio, ta je traka bila nalik ogrlici oko vrata nekog zapanjujućeg pretpotopnog čudovišta. "Gad! Gnusni ubojica!" Vičući, opet počne udarati šakama po vratima. Ali debljina čelika i šum ciklona prekriju njegov glas. Činilo se da ga Benedict nije čuo. Tracev se pak probudila i omamljeno pogledala uokolo. Zatim je ustala i, teturajući zbog valjanja broda, prišla Johnnvju i pritisnula lice pored njegovog na staklo. Benedict je zabijao detonatore u meku smjesu eksploziva. Zabio je sva četiri želeći izbjeći rizik da se ne aktiviraju. "Što to radi?" Nakon što je došla sebi od iznenađenja kad je

ugledala brata, Tracev se obratila Johnnvju. "Raznijet će cijev, tako će se Kingfisher natovariti šljunkom koji sam usisava u trup." "Hoće ga potpopiti?" Tracev je bila j ako uzbunj ena. "Brod će usisati u trup vodu i šljunak pod takvim pritiskom da će sva unutarnja nepropusna vrata popustiti." V VilburSmith "I ova?" Tracev udari po čeličnim vratima. "Razletit će se kao papirnata vrećica. Sveta nebesa, ne možeš ni zamisliti silu tih crpki." Tracev uzvukne: "Ne! On je moj brat. Ne može to učiniti, Johnnv! Ne može biti da nas hoće ubiti!" On odvratit tmurna glasa: "Kad bude završio, Kingfisher će ležati na dnu na dubini od dvjesto i pedeset stopa. Njegov će trup biti tako nakrcan šljunkom da će biti poput betonskog bloka. Mi i sve ono što se nalazi na brodu, uključujući i ovaj mali stroj, bit ćemo zgnječeni tako da ćemo biti neprepoznatljivi. Koštalo bi nekoliko milijuna izvaditi Kingfishera i nitko neće htjeti to napraviti." "Ne, ne može to učiniti, ne Benedict! Ipak nije toliko zao!" Tracevn glas gotovo je preklinjao. Johnnv je grubo prekine. "To je način da se izvuče i stoga mu se isplati pokušati. To je njegova posljednja karta. Sliti će u betonski blok sve dokaze protiv sebe i zauvijek će ih potopiti." "Ne, Benedicte! Molim te, nemoj to činiti!" Tracev je gledala brata koji je, sišavši niz stepenice, podigao pušku s poda. Gotovo kao da ju je čuo, Benedict se naglo okrene i ugleda dva lica uokvirena prozorčićem. Osupnutost osjećajem krivice nagna ga da se na nekoliko trenutaka ukipi. Stajao je tamo i piljio u sestru koja je usnama oblikovala riječi koje on nije mogao čuti i Johnnvja koji ga je strijeljao pogledom. Spustio je pogled i napravio jednu gotovo patetičnu kretnju, kao da je neodlučan: podignuo je glavu i pogledao traku plastičnog eksploziva... Na kraju se naceri, ironično se iskezi. Potom izađe iz sale s ciklonom i nestane. Tracev promrmlja: "Vratit će se. Neće dopustiti da se to doista dogodi." Johnnv odgovori: "Da sam na tvome mjestu, ne bih se kladio." ;. | | .. | Benedict dođe do ograde Kingfishera i nasloni se na nju. Pogleda prema Wild Gooseu, koji se valjajući propinjao navrh valova i ugleda Hugovo lice, bijelu mrlju iza stakala zapovjedničkog mosta. Ali dok je mala ribarica pristajala kako bi se ukrcao, on joj dade znak da se udalji. Provjeri opet sat, zatim se okrene i uznemireno pogleda unazad. Minute su sporo prolazile. Gdje je dovraga završio Talijan? Dakako da ga nije mogao ostaviti tamo na brodu, nikako ne sa svim onim dijamantima u džepu, ne smetnuvsi s uma da bi mogao zaustaviti crpke usinika i osloboditi zatvorenike zaključane u potpalublju. Provjeri još jednom sat: prošlo je dvanaest minuta od

časa kad je aktivirao detonatore. Morao se vratiti natrag i potražiti tog Caporettija. Krene duž ograde i baš ga u tom trenutku ugleda gore na zapovjedničkom mostu. Vikao mu je nešto što se gubilo u vjetru. "Dolazite! Dolazite! Brzo!" Benedict je vikao i bijesno mu davao znakove rukama. Nakon što je po posljednji put bacio pogled na zapovjednički most, Sergio otrči do stepenica, side na palubu i odmah upita: "Gdje su moji dečki? Kako to da nema nikoga za kormilom? Što ste im učinili?" "Dobro su." Benedict ga je pokušavao umiriti, a u međuvremenu se okrenuo i vratio do ograde, dajući znak ribarici da pristane. "Gdje su? Gdje su moji dečki?" "Poslao sami ih..." Benedictov odgovor bio je prekinut podrhtavanjem koje je iznenada prošlo cijelom palubom, potresom pod njihovim nogama. Eksplozija je bila gluhi tutanj koji mu je protresla nutrinu. Sergio se ukipi otvorenih ustiju. Benedict ustukne, udaljavajući se od njega duž ograde. Talijan je režao. Bijes kao daje povećao njegovo ionako ogromno tijelo. "Svinjo! Ubio si ih, gnusna svinjo. Ubio si moje dečke. Ubio si Johnnvja... djevojku." "Ne približavajte se!" Benedict se leđima naslonio na ogradu i slobodnim je rukama uperio pušku u njega. Sergio nije imao hrabrosti krenuti naprijed, ravno prema ustima tih cijevi, neodlučno je zastao. Stavivši kažiprst na prvi okidač, Benedict ga upozori: "Rastrest ću vam crijeva po cijeloj palubi." Pogledaju se u oči dok im je vjetar mrsio kosu i tresao odjeću. Benedict naredi: "Dajte mi dijamante," Budući da se Talijan nije ni pomaknuo, odmah doda: "Ne glumite junaka, Caporetti. Mogu vas ubiti i svejedno ih uzeti. Dajte mi ih vi... naš dogovor još uvijek vrijedi... Odvest ću vas odavde. Obećavam vam." Sergiov gnjevni izraz lica oslabi. Još je oklijevao. "Hajde, Caporetti. Nemamo mnogo vremena." Možda mu se to samo pričinilo, ali Benedict osjeti da je brod promijenio kurs i sada se teško suprotstavljao valovima pa je i valjanje bilo izraženije. Talijan napokon prozbori i počne otkopčavati kaput. "Ok. Pobijedili ste. Dat ću vam ih." Benedict se s olakšanjem opusti. ; Sergio gurne ruku pod kaput hodajući istovremeno prema njemu. Izvuče platnenu vrećicu, držeći je za vrh poput pendreka. Prišao je vrlo blizu Benedictu, preblizu da bi ovaj mogao naciljati pušku u njega, i izraz lica bio mu je opak. U tamnim očima sijevne nakana kad podigne vrećicu i spremi se udariti ga njome po glavi. No nije uzeo u obzir izvrsne reflekse bivšeg sportaša koji mu je stajao nasuprot. Kad je zamahnuo kako bi ga udario, Benedict se izmakno okrenuvši tijelo i istovremeno podignuo kundak

puške da bi se obranio. Sergio zapešćem udari o tvrdo suho drvo i zabruna od boli. Nagonski otvori pest i platnena mu vrećica izleti iz ruke, odbije se od Benedictove sljepoočice i padne na palubu, zaustavivši se na nekih desetak koraka udaljenosti, pored spremnika za komprimirani zrak. Benedict odskoči, podigne cijevi puške u razinu Sergiovih očiju i zarez: "Ni makac, gade! Sada si izabrao. Sada ćemo vidjeti koliko srca imaš." Dok se Sergio, pritisnuvši bolno zapešće o trbuh, previjao i povlačio, on priđe spremniku komprimiranog zraka. Lice mu je bilo crveno i izobličeno od bijesa, ali i dalje je krajičkom oka gledao platnenu vrećicu tamo na palubi. U tom trenutku još jedan val pogodi Kingfishera postrance i voda obilato zapljusne palubu, pomaknuvši vrećicu i odnoseći je prema jednoj izljevnicu. Sergio vikne: "Pazite! Vrećica! Odnijet će je more!" Benedict se baci i padne svom dužinom na tlo. Slobodnom rukom zgrabi natopljeno platno baš kad je vrećica krenula put izljevnice da zauvijek nestane s palube. Svakako, bio je na desetak koraka od Sergia, ali još je čvrsto držao pušku u drugoj ruci: Sergio se nije mogao nadati da će stići do njega prije no što dobije oba naboja u stomak. Stoga se Talijan okrene i trkom se uputi u smjeru stepenica zapovjedničkog mosta. Klečeći na palubi, Benedict je razjareno pokušavao ugurati vrećicu s dijamantima u džep jakne. Vikne za Sergiom: "Stani! Stani ili pucam!" Sergio se ne okrene niti uspori trk. Uguravši napokon vrećicu u džep, Benedictu su opet obje ruke bile slobodne. Podigne pušku i, trudeći se da ne izgubi ravnotežu zbog valjanja i ljuljanja broda, nacilja. Kad je odjeknuo pucanj, Sergio kao da se spotaknuo, ali je nastavio trčati. Stigao je do stepenica i počeo se penjati uz njih. Benedict ponovo nacilja i prasak se izgubi u vjetru. Ovoga puta Sergio osjeti nešto nalik udarcu biča po cijelim leđima i naglo stane na polovici stepenica. Benedict je pretraživao džepove u potrazi za drugim nabojima, ali prije no što je uspio ponovo napuniti, Sergio se već nastavio penjati. Benedict otvori pušku i ugura naboje u cijevi. Zatvori je trzajem i pogleda gore baš kad je Sergio nestao za pregradom zapovjedničkog mosta. Dva naboja koja je Benedict ispalio u njegovom pravcu ogule boju sa zida i proizvedu zvjezdaste napukline na staklu kabine zapovjedničkog mosta. Hugo je u međuvremenu pratio prizor sa zapovjedničkog mosta Wild Goosea. Čuo je eksploziju i vidio pucnjavu. Vikao je: "Taj glupan! Taj gad! Potpuno je poludio. Neka i bude petnest godina, ali omča ne." Okrene kormilo i ribarica skrene pod bok Kingfishera. Motreći kroz kapljičastu zavjesu i

sol koja se taložila na stakla, ugleda Benedicta kako ustaje i trči za Sergiom. Tada skine s postolja na zidu električni megafon, podigne bočno staklo zapovjedničke kabine, stavi megafon na usta i poviče: "Hej! Blesavi gade! Jesi li poludio? Što to kojeg vruga namjeravaš napraviti?" Benedict baci pogled prema ribarici, ali ne obrati pažnju na njega, već opet napuni pušku. U međuvremenu je i dalje hodao prema mostu kako bi sustigao Sergia i dovršio ga Hugo nastavi vikati u megafon. "Zbog tebe ćemo svi visjeti, glupane! Pusti ga. Idemo odavde." Spotičući se i klizeći, Benedict je i dalje hodao prema stepenicama Kingfisherova zapovjedničkog mosta. "Ja odlazim, odmah, smjesta! Jesi li me čuo? Ti se kuhaj u svojoj juhi, ja brišem." Ovoga puta Benedict stane, okrene se i pogleda prema ribarici. Zatim nešto vikne pokazujući zapovjednički most. Hugo razabra riječ 'dijamanti'. "No dobro, družo. Radi što ti drago. Vidimo se!" I Hugo gurne do dna polugu stroja. Buka motora i bijela pjena vijaka učas uvjere Benedicta. "Hugo! Čekajte! Čekajte, odmah dolazim!" Otrči do ljestva od konopa i požuri sa silaženjem. Hugo povuče polugu prema sebi i dovede ribaricu ravno pod ljestve. Vikne u megafon: "Skači!" Benedict poslušno skoči i padne na palubu ribarice svom težinom. Puška mu izleti iz ruke i padne u more pa on nakratko ostane pogleda uprta u tom smjeru, a onda ustane i šepajući dođe do zapovjedničkog mosta. Ribarica je u međuvremenu već krenula uz vjetar i postrtala je pod valovima. Čim je Benedict stigao na zapovjednički most, Hugo isprana lica izobličena od bijesa nasrne na njega. "Što dovruga misliš da si učinio, glupane? Lagao si mi. Što je bila ona eksplozija?" "Eksplozija? Ne znam. Koja eksplozija?" Hugo mu prilijepi pljusku koja ga bolno pogodi posred lica. "Dogovorili smo se da neće biti mrtvih, ali ti si nas sve uvalio, idiote glupi!" Pred tim bijesom Benedict je ustuknuo u kut zapovjedničkog mosta i sada je stajao tamo, na pristojnoj udaljenosti, masirajući si obraz na kojemu se pojavila velika crvena mrlja. "Izazvao si eksploziju na Kingfisheru, zar ne, gnusni kurvin sine? Isuse Bože, ne želim ni pomisliti na to što si napravio Lanceu i djevojci." Vani se nevrjeme očito približavalo vrhuncu svoga mahnitanja. Sada je ribarica bila izložena i jakom pljusku, no to je ipak bio znak da će vjetar uskoro oslabiti. Hugo nesvjesno uključi brisače dok se i dalje divlje drao na Benedicta. "Vidio sam te kako pokušavaš ubiti i onog Talijana. Isuse Bože! Zašto? Nije li bio naš? I jesam li sada ja sljedeći na tvojoj listi?" Benedict promrmlja: "Imao je dijamante. Pokušao sam ga natjerati da

mi ih preda." Hugov izraz lica naglo se promijeni, na tren zaboravi na kormilo i okrene se prema Benedictu. "Zašto? Pa zar dijamanti nisu kod vas? Ne želite mi valjda to reći?" Sudeći po glasu, činilo se da je uvrijeđen. "Pokušao sam. Nije htio." Hugo pusti kormilo i poput pomahnitalog leoparda u jednom skoku preleti kabinom. Zgrabi Benedicta za kragu jakne i izdere mu se ravno u lice: "Pustio si tamo dijamante? Guraš mi glavu u omču, a od toga nemam ništa?" Bio je razjaren i oči su mu doslovce iskakale iz duplji. Upravo gledajući te oči Benedict napokon shvati kakva opasnost mu prijete. U kratkome vremenu proteklom od napuštanja broda do dolaska na zapovjednički most ribarice bio je odlučio da će Hugo reći kako su dijamanti ostali u Talijanovim rukama. Sada je iznenada shvatio da unatoč zanovijetanja zbog Tracevne i Johnnvjeve smrti, unatoč njegovu traženja da ne bude mrtvih, taj Hugo nije nikada imao ni najmanju namjeru da podijeli s njime milijun funta u dijamantima. Stoga, otkrije li sada da je drago kamenje tu, u njegovu džepu, bilo je jasno da mu ne preostaje ni najmanja mogućnost da stigne živ u Južnu Ameriku. Prelazak će trajati tjednima, posadu ribarice platio je Hugo i ona mu je bila vjerna, a on će ipak trebati spavati: sigurno će ga zaskočiti u snu. S druge strane, ni on nije imao ni najmanju namjeru podijeliti taj milijun funta s Hugom Kramerom. Koprcajući se u Nijemčevom stisku, glas mu se preobrazi u prodorni jauk: "Pokušao sam. Sergio ih je imao. Nije ih htio dati. Zato sam ga upucao." Hugo je zamahnuo rukom spremajući se da ga opet pljusne, ali se on munjevito okrenuo postrance i udario ga koljenom u prepone. Nijemac urlajući odskoči i trenutak potom počne skakutati po kabini držeći ruke među nogama i ispuštajući bolne jauke. Benedict mu se obrati tihim glasom: "Dobro, Krameru. Ovo je samo mala lekcija. Lijepo se ponašajte i kad budemo s druge strane Atlantika, dobit ćete svojih pedeset tisuća funta." Pogledaju se ravno u oči. Hugo je bio zgrčen i blijed od bola, a Benedict se uspravio u svoj svojoj visini i opet je bio arogantan. "Pokažite poštovanje, Krameru. Ja sam vaš dobročinitelj, ne zaboravite to." Hugo gaje gledao otvorenih ustiju. U tren su zamijenili uloge. Ispravi se i glasom uzrujanim od bola ponizno reče: "Žao mi je, ali izgubio sam kontrolu. Bio je to prokleti..." "Kapetane! Pazite!" Prekinuo ih je crnopusi mornar, Hansie. Hugo Kramer dovuče se do kormila koje je bio napustio i pogleda vani u oluju. Wild Goose propadao je niz strmi greben zelene vode, a Nijemac je ravno pred pramcem razaznao jednu od onih velikih žutih bova koje je Kingfisher bio usidrio i

zatim se udaljio od njih. Sidreno uže držalo ju je na mjestu unatoč valovima i u tom trenutku bilo je napeto poput čelične šipke. Virilo je iznad površine vode koja je kapala s njega, a jaki trzaji bove napinjali su ga poprečno u odnosu na pramac ribarice. "Oh,Bože!" Hugo okrene kormilo i pokrene motore ribarice punom snagom natrag, ali budući da su padali dolje s vala koji ih je podigao, njihova brzina bila je van kontrole pa su prešli ravno preko užeta koje im je ostrugalo svu kobilicu. Kad je pak uže naletilo na osovinu vijka i potom na sam vijak, začuo se metalni zveket i odmah potom prasak osovine koja je pucala. Motori ribarice divlje su tutnjali vrteći se u prazno. Hugo gurne do kraja polugu stroja i tako ugasi motore. U kabini zvlada tišina. Ribarica se okrenula i bokom se izložila valovima koji su se bijesno sručili na nju. Bez vijka, Wild Goose se od žestokog malog pit bulla preobrazio u običnu olupinu prepuštenu na milost i nemilost valovima, struji i mjušičavom vjetru. Hugo je polako okretao glavu niz vjetar sve dok mu se pogled nije zaustavio na prijetećim obrisima Thundrbolta i Suicidea koji su se u tom trenutku pojavili kroz pljusak. "Začepi uši! Dobro ih začepi!" Johnnv gurne Tracev niz pregradu, što dalje od sale s ciklonom. "Tamo vani je dvadeset pet kila plastičnog eksploziva. Eksplozija će biti vulkanska. Vjerojatno je upotrijebio kratkogoruće detonatore. Četrnaest minuta. Nećemo morati dugo čekati." Namjesti je leđima priljubljenim uz hladan čelik i stane pred nju pritišćući je svojim tijelom kao štitom. Gledajući se pravo u oči, stisnuvši zube i začepivši uši dlanovima, ostanu u tom položaju u očekivanju eksplozije. Prošlo je nekoliko minuta, koje bi za Tracev bile duže od cijelog njenog života i koje, da nije bilo tog čvrstog tijela koje ju je doslovce pokrivalo, zasigurno ne bi podnijela a da ne počne histerično urlati. Ali i ovako, tijekom tih minuta koje su proticale polako kao gusta melasa, osjećala je kako joj strah nekontrolirano obuzima nutrinu. Iznenada, pogodi je zračni udar oduzimajući joj dah i osjeti na sebi siloviti pritisak Johnnvjeva tijela. Eksplozija joj gromoglasno odjekne u ušima, a prasak joj u lubanji izazove zasljepljujuće iskre i munje. Osjeti kako joj čelik pregrade pritišće leđa. Zatim joj se glava isprazni i, premda još gluha od zviždanja u ušima, s golemim olakšanjem ustanovi da je još uvijek živa. Ispruži ruku tražeći Johnnvja, ali ga ne nade. Obuzeta panikom, otvori oči. Bio je u dnu sale s transportnom trakom i trčao je prema zatvorenim vratima. Kad je stigao do njih, pritisne lice na špijunku. Dim koji je još ispunjavao kabinu bio je nalik uskovitlanoj plavkastoj

magli kroz koju se je jasno nazirao rušilački učinak eksplozije. Golemi ciklon bio je potpuno uništen, iščupan sa svog mjesta i odbačen na suprotnu pregradu. Johnnvju je bio dovoljan ovlašni pogled da ga obuzme jeza. Cijev za dovod šljunka bio je skroz prekinuta pod spojem s gornjom palubom. Visila je nekih šest stopa sa stropa, a snaga mlaza koji je prolazio njome vijala ju je i protresala kao da se ne radi o čeličnoj, već o običnoj gumenoj cijevi za zalijevanje vrta. Taj je mlaz bio nalik oblici, stupu od tamno žute magme. Mješavina šljunka, pijeska, blata s dna i morske vode pritiskala je oplatu trupa muklo se i klokotavo mučkajući. U samo nekoliko sekunda od eksplozije sala s ciklonom već je bila dopola ispunjena tom gustom blatnom smjesom koja se pretakala s jedne na drugu stranu slijedeći ritam valjanja broda. Podsjećala je na čudovišno jato riba koje iz sekunde u sekundu postaje sve veće i sve teže. Tracev dotrči do Johnnvja koji joj stavi ruku na ramena. Gledajući i dalje u blindirano staklo, osjeti kako je obuzima grč. U tom trenutku žućkasto čudovište prilijepi se na špijunku potpuno mu zaklanjajući pogled. Johnnv pod rukama osjeti kako se čelične ploče krive. Gotovo su se presavile, podrhtavale su kao da silom prosvjeduju protiv nepodnošljiva pritiska. Prvo popusti jedan spoj i odmah tanki ledeni mlaz vode prošiklja kroz malu pukotinu i smoči Johnnvjevu maju. "Makni se natrag!" Johnnv odvuče Tracev daleko od nabrekle i škripave pregrade. Potrče spotičući se u usku salu s transportnom trakom. Teško su se kretali jer se pod njihovim nogama paluba postupno nagibala kako je brod popuštao pod težinom koja mu je rasla u utrobi. Vukući Tracev za sobom, Johnnv stigne do suprotnih vrata, također zatvorenih, i odmah odustane od pomisli da se baci na njih golih ruku, bez pomoći nekog oruđa. Natjera se na razmišljanje pokušavajući predvidjeti slijed događaja koji će dovesti do konačnog uništenja Kingfishera... i svih onih koji su se nalazili na njemu. Benedict je ostavio vrata sale s ciklonom otvorena i sada je gusta smjesa blata i vode zasigurno istjecala na niže palube, slijedeći put na kojemu je nailazila na najmanji otpor te nalazeći slabe točke i prodirući nezaustavljivo kroz njih. U slučaju da pregrada sale s transportnom trakom izdrži pritisak, ostatak trupa će se napuniti i oni će biti zarobljeni u pipcima velikog žućkastog čudovišta: mjehurić zraka zarobljen usred te smjese i povučen s njom u bezdan kad se bude vratila dolje na dno odakle je došla. Koliko će te pregrade izdržati? Odgovor je odmah stigao: škripa i trenje metala o metal i šuštavo šikljanje nebrojenih brizaka.

Čudovište je našlo slabu točku, otvorilo je pukotinu na peći sušionika koja je bila iznad sale s transportnom trakom. Potrgalo je tu krhku opnu, razlilo se u samu peć i odatle se, popraćeno oblakom pare, stalo prelijevati u salu s transportnom trakom. Sa sobom je donosilo neizdrživi smrad kala s morskoga dna. Kingfisher se opet zaljuljao, no ovoga puta drukčije no obično, i blatna se, gotovo stvrdnuta smjesa razlila tunelom, dosegovši već visinu koljena. Odbaci ih na čelična vrata žestinom koja je kršila tijelo, a doticaj s njom bio je užasan i odvratn poput svakog doticaja sa svim onim što je mrtvo i trulo. Kingfisher se ispravio pa se smjesa povukla, ali je udarila u pregradu na drugom kraju sale i opet se stala razlijevati prema njima. Nahrupi na njih pokrivajući ih do struka, a u sljedećem naletu pokuša ih čak potopiti. Tracev je sada vrištala, njeni su živci i mišice bili na rubu da nepovratno popuste. Širom otvorenih ustiju i očiju od užasa, držala se grčevito za Johnnvja i gledala je, do struka uronjena u smrdljivu magmu, tu smjesu koja se spremala za naredni nasrtaj. Johnnv je pak teturao, tražio je nešto za što da se uhvati i usidri. Morali su ostati na nogama ako su htjeli preživjeti sljedeći val. Napipa kolo na vratima i uhvati se za nj, dok je drugom rukom držao Tracev, privukavši je sebi svom snagom. Blato ponovo krene u napad, tiho, ubistveno. Razlije im se preko glave, silovito ih odbacivši o pregradu. Zatim se opet povuče i ostavi ih tamo na koljenima, zahvaljujući Johnnvju koji se čvrsto držao za kolo na vratima. Tracev je povraćala to odvratno uskuhalo blato koje ju je učinilo gluhom i slijepom ispunivši joj oči i uši. Johnnv je osjećao da gubi svijest, osjećao je da njen otpor popušta i da joj ponestaje snage za ustajanje. Zatim mu se kolo počne okretati u rukama i vrata za koja se grčevito držao kao da su popustila. Zatetura unatrag, sada bez oslonca, ali ne ispuštajući Tracev. Bilo mu je potrebno nekoliko trenutaka da prepozna veliki umirujući lik Sergia Caporettija pred sobom i da osjeti ruku debelu poput borova trupca kako ga drži, no tada nahrupi novi val blata i sve troje ih sruši i ponese. Naposljetku, njegova žestina i silovitost oslabe jer se kroz otvorena vrata sale s transportnom trakom razlio po novom prostoru. Johnnv ustane oslanjajući se na pregradu. Ispustio je Tracev. Zasljepljen i očajan, potraži je mrmljajući njeno ime. Nade je kako pluta licem nadolje. Zgrabi pramen blatnjave kose i podigne joj lice, ali čudovište ju je držalo za noge i, još uvijek se nadimajući, izbacilo ga iz ravnoteže. "Upomoć, Sergio! Za ime Boga, Sergio." I Sergio priskoči, podigne Tracev, uzme je u ruke kao da je dijete i probije se kroz nemirnu

smjesu do stepenica koje su vodile na gornju palubu. Blato još jednom sruši Johnnvja, ali on opet izroni i ugleda Sergia kako se uspinje po stepenicama. Premda ga je ta smjesa oslijepila, vidio je da su široka Talijanova leđa od ramena do struka išarana tucetom rupa, kao da je bio izboden nekim šilom. I iz svake je rupe tekla krv koja se kao tamna tinta širila po upijaču jakne. Stigavši na vrh stepenica, Sergio se okrene i dalje držeći Tracev u rukama poput dobra diva. Gledao je Johnnvja koji se pod njim koprcalo u ljepljivom blatu. "Hej, Lance. Odite isključiti taj svoj prokleti stroj. Potapa moj brod. Od sada ću ja sam upravljati njime, svojim vlastitim rukama, kako i spada. Bez pomoći tog jebenog stroja!" Johnnv se osloni na pregradu i vičući odgovori: "Sergio, što je s Benedictom van der Bylom? Gdje je?" "Mislim da je otišao s Wild Gooseom... ali prije me kukavički napucao. Sada odite isključiti taj stroj, nije vrijeme za brbljanje." I nestane odnoseći sa sobom Tracev. Još jedan val blata povuče Johnnvja do dna poplavljenog hodnika i udari njime o vrata kontrolne sale. Bio je pun bolnih modrica i dok je pokušavao otvoriti vrata, blato gaje i dalje bacalo na sve strane. Na koncu, iskoristivši povlačenje blatnog vala, uspije širom otvoriti vrata. Novi žučkasti val koji je nahrupio do visine ramena baci ga u odjeljak. Uhvati se na vrijeme za konzolu računala i ispruži ruku prema tipkama glavnih funkcija. **USISAVANJE: ZAUSTAVLJENO. MOTORI USISNIKA: ISKLJUČENI. BRODSKI MOTORI: RUČNO UPRAVLJANJE. SUSTAV NAVIGACIJE: RUČNO UPRAVLJANJE. SVI PROGRAMI: PONIŠTENI.** Zaglušna tutnjava presječene cijevi usisnika koja je tijekom svih njihovih pokušaja odjekivala cijelim brodom oslabila je kao da je nekom velikom vodopadu prekinut dotok vode. Potom zavlada tišina, premda relativna jer je trup još uvijek stenjao i škripao od ubistvenog tovara koji je nosio i jer je blato pljuskalo o oplatu. Na rubu snaga i izmoren, Johnnv se čvrsto držao za konzolu. Drhtao je od hladnoće i svaka mišica tijela boljela gaje. U jednom trenutku brod je očito promijenio smjer i kad se okrenuo ponudivši bok oluji, njemu se učinilo da osjeća pod nogama kako se propinje poput kita pogođenog harpunom. Ustane uzbunjeno. Prolazak poplavljenim hodnicima do stepenica bio je muka za um i tijelo jer se Kingfisher počeo ponašati čudno i neprirodno. Kad je napokon došao do zapovjedničkog mosta, prizor koji je ugledao Johnnvju sledi dušu kao što mu je blato sledilo tijelo. Thunderbolt i Suicide bili su na manje od dvije stotine metara i oba su bila obavijena vodenom koprenom koja se dizala nad

pobješnjelim valovljem koje se lomilo o stijenje uz zaglušnu tutnjavu. Pomahnitali fijuk vjetra spajao se s muklim bubnjanjem povratnih valova proizvodeći simfoniju primjerenu paklenim koncertnim dvoranama, ali Sergio uspije nadvladati tu đavolsku glazbu svojom rikom: "Lijevi motor ne vuče!" Johnnv se okrene prema njemu: bio je oslonjen na kormilo, a uz njegove je noge, kao zaboravljena lutka, ležala je Tracev. "Voda ga je ugasila." Sergio je micao gore dolje polugu stroja, ali je ubrzo odustao od tih pokušaja i pogledao u stranu. Uzavrele bijele hridi sada su bile još bliže, gotovo ih se moglo dotaknuti ispruženom rukom. Brod se mahnitno valjao nošen vjetrom. Talijan okrene kormilo cijeli krug ulijevo pokušavajući pramac okrenuti protiv valova i vjetra dok se brod valjao kako si ni jedan brod ne može dopustiti. Svako valjanje dovodilo ga je sve više na rub prevrtanja, tako da su stakla kabine bila na svega nekoliko centimetara od pjene zelenih valova. Brod se nagibao kao da se više ne namjerava ispraviti, ali se potom nevoljko i polako ravnao pa opet nagibao, slijedeći kretanje velike mase vode i blata u unutarnjosti trupa koja je pritišćući oplatu prikivala brod u tom položaju na nekoliko sekunda koje su se doimale kao vječnost. I onda sve ispočetka. Premda je Sergio držao kormilo pod punim krugom, Kingfisher je ipak tvrdoglavo išao prema Thunderboltu i Suicideu. Vjetar ga nije ispuštao kao što pas ne ispušta kost iz ralja. S pola svoje pogonske snage i potopljenim palubama brod se nije uspijevao osloboditi tog stiska. Johnnv je u svemu tome bio tek nemoćni promatrač tako prestravljen da nije mogao čak ni pružiti pomoć Tracev, koja je još uvijek ležala na podu. U njegovim je očima sve bilo nadnaravno jasno, od kapavih rupa na Sergiovim leđima do neumitnog i nezaustavljivog prelijevanja mora preko stijena koje je bilo tako prijeteći blizu. "Ne odgovara na kormilo. Previše je bolestan." Talijan je sada govorio spokojnim glasom koji je bio iznenađujuće razgovijetan unatoč svom tom divljanju stihije. "Pa dobro, znači da ćemo onda krenuti u suprotnome smjeru. Ući ćemo u tjesnac." Isprva Johnnv nije shvatio, ali tada vidje. Kingfisherov pramac bio je usmjeren prema uskom prolazu između dva otoka. Prolaz ne širi od sto metara u svojoj najužoj točki, u kojem su se strašne morske struje sudarale i čiji je sraz podizao vodene zidove visoke pedeset stopa. Površina mora tamo je bila pokrivena debelom pjenom koja se nadimala i prštala kao da se i sam ocean bori da dođe do daha pod tim nebom nalik debelom zagasito žutom pokrivaču. "Ne!" > Johny je odmahivao glavom gledajući opasni prolaz. "Nećemo

uspjeti, Sergio. Nećemo uspjeti." Ali Talijan je već bio napravio cijeli krug kormilom i, nevjerojatno, ovoga je puta brod odgovorio. Potpomognut vjetrom polako se okrenuo gotovo dodirnuvši, tako mu se učinilo, bijele hridi Thunderbolta i naposljetku krenuo prema prolazu. Upravo tada Johnnv ga ugleda. "Sveta nebesa! Brod nam je ravno pred pramcem!" Visoki valovi načas ga sakriju, no odmah potom ponovo se pojavi jašući na grebenu vala. Bila je to mala ribarica na čijem se kratkom jarbolu vijorila prljava krpa. S mukom se koprcala u granitnim raljama Thunderbolta i Suicidea. "WildGoose!" Sergio se prodere i ispruži ruku prema lancu sirene za maglu iznad svoje glave. "Sada ćemo se zabaviti." Povuče lanac i dugo zavijanje sirene odjekne između stijena koje su ih uklještile s obje strane. "Ubio si moje dečke, ha? Pucao si mi u leđa, ha? Sjebao si me, ha? E sada ću ja sjebati tebe, nepovratno!" Sergio je svaki uzvik podvlačio jednim zavijanjem sirene. "Bože nebeski, ne! Ne možete to učiniti!" Johnnv zgrabi za ramena krupnog Talijana, koji ga otrese sa sebe i usmjeri brod pravo na ribaricu koja se bila ispriječila u prolazu. "Na vrijeme sam ih obavijestio." Sergio se još jednom oglasi sirenom čije zavijanje odjekne među stijenama. "A on mene nije obavijestio kad me je napucao, gad." Na pramčanoj palubi ribarice bila je skupina ljudi. Johnnv je vidio da užurbano rade oko velikog čamca od crne gume, spuštali su ga u more sa strane bliže Kingfisheru, ali na zavijanje sirene kao da su se ukipili. Zaprepašteno su gledali visoki nesmiljeni zid koji samo što se nije sručio na njih. U polumraku njihova su lica bila bijele mrlje. "Sergio! To je ubojstvo. Skrenite, prokletstvo! Još imate vremena izbjeci ih. Skrenite!" Johnnv opet skoči prema kormilu i pokuša ga zgrabiti. Sergio se okrene i pogodi Johnnvja nadlanicom u slijepoočicu, odbacujući ga napola omamljenog u pregradu. Učini mu se da mu lubanja puca. "Tko zapovijeda ovim prokletim brodom?" Talijanu je navrla krv iz usta, taj je krik vjerojatno izazvao neku unutarnju ozljedu. Kingfisherov pramac dizao se i spuštao nad ribaricom kao prijeteća sjekira. Sada su bili toliko blizu da je Johnnv prepoznao ljude na palubi Wild Goosea, ali njegovu je pažnju privukao samo jedan od njih. Benedict van der Byl čvrsto se držao za ogradu objema rukama. Meka i tamna kosa vijorila mu je na vjetru. Oči su bile dvije velike crne rupe na skroz bijelome licu, poput duplji na lubanji, dok su se usne preobrazile u modri krug s kojeg se iščitavala strava. Zatim u tili čas ribarica nestane pod velikim Kingfisherovim pramcem i odmah zatim snažno odjekne prvo škripanje, a onda

pucanje oplata koja se raspala u komadiće. Brod je ne usporavajući nastavio svojim putem kroz stijenje tjesnaca. Johnnv je petljao oko kračuna vrata u kutu kabine kad ih vjetar otvori. Izađe na palubu i teturajući stigne do ograde. Stajao je tamo na olujnom vjetru i gledao dolje olupinu koja je u tom trenutku prolazila duž Kingfisherova boka da bi napokon nestala za krmom. Članove posade more je bacalo među ostacima ribarice, a vrtlog Kingfisherova vijka gurao ih je prema hridinama Suicidea. Tada val ponese jednog od tih ljudi ravno na hridine, podigne ga visoko i odmah se potom povuče ostavljajući ispruženo tijelo na glatkoj kosini od bijeloga granita. Čovjek je još uvijek bio živ, Johnny je vidio kako se rukama hvata za stijenu ne bi li se uzverao više gore, van domašaja valova. Bio je to Hugo Kramer. Unatoč vodene zavjese, bilo je nemoguće ne prepoznati tu glavu i gotovo bijelu kosu, to žilavo tijelo. Sljedeći val dostigne ga i povuče na spodašnju hrid, čupajući mu nokte s prstiju koji su poput kuka bili zariveni u stijenu za koju se grčevito pokušavao držati. More ga je povuklo dolje i bacilo u plićinu ispod hridi, a onda ga je naredni val opet podignuo i bacio na gornju stijenu. Uslijed udarca jedna se noga slomila u visini koljena i slomljeni dio poput vodeničke lopatice pljesne po vodi koja je svuda naokolo ključala. Hugo je opet ostao na suhome, ali ovoga se puta nije pomaknuo. Ležao je tamo, ispružen na stijeni raširenih ruku, dok mu je slomljena noga u visini koljena bila skroz neprirodno savijena prema vani. Zatim se usred tih moćnih valova podigne zid zelene vode koji nadvisi sve. Sporo se podigao i kad je dosegao vrhunac, gotovo je zastao u svoj svojoj veličajnosti nad granitnom stijenom da bi se potom sručio na izmrcvareno Nijemčevo tijelo proizvevši tutanj koji kao da je uzdrmao i zatresao i samu stijenu. Kad se ta divovska masa vode povukla, stijena je bila potpuno prazna. Hugo je nestao. Taj isti val koji je dokrajčio albina nahrupio je sada u tjesnac između dvaju otočića i, suprotno onome što je učinio Hugu, prema Kingfisheru se odnosio majčinski nježno, podigao ga je i odnio na otvoreno more, daleko od tih podmuklih i okrutnih stijena. Okrenuvši se da bi pogledao iza sebe u tjesnac između otočića, posljednje što je Johnnv vidio od Wild Goosea bio je crni gumenjak koji je pomahnitalo more silovito bacalo tamo amo u tom velikom i nesmiljenom vrtloženju podno hridi. "Sada više nikome neće trebati." Izgovorivši to naglas, pogledom je potražio možebitne preživjele, ali nije vidio nikoga. Svi su skončali zdrobljeni u raljama Tunderbolta i Suicidea, a zatim ih je ledeno i zeleno

more progutalo. Okrene se i popne na zapovjednički most. Podigne Tracev i odnese je u zapovjednikovu kabinu. Stavljajući je u krevet, šapne: "Zadovoljan sam. Zadovoljan što to nisi vidjela, dušo." U ponoć vjetar je još uvijek bijesno tukao u brod, zavijajući i šibajući obilatim strcajima stakla zapovjedničkog mosta. Četrdeset minuta kasnije okrenuo je za sto osamdeset stupnjeva i preobrazio se u lagani povjetarac s jugoistoka. Crno nebo otvorilo se kao zastor i pojavio se puni mjesec, tako sjajan da su zvijezde poblijedile. Premda su se crni valovi još uvijek valjali u zbijenim redovima sa sjevera, lagani povjetarac počeo ih je smirivati i slabiti. "Sergio, sada se morate odmoriti. Ja ću preuzeti kormilo. Pustite da se Tracev pobrine za vaša leđa." Talijan uzvratil prezirnim glasom: "Vi ćete preuzeti kormilo? Vi? Tako dakle, ja spasim brod, a vi ga potopite? Jebeno ne!" "Poslušajte, Sergio. Ne znamo koliko je teška vaša rana. Na ovaj ćete se način ubiti." Cijelu noć, sve te duge sate tijekom kojih je Talijan tvrdoglavo ostao za kormilom kako bi doveo izmučeni brod do zaljeva Cartridge, nastavili su se prepirati, stalno o istome. Sergio je u međuvremenu držao brod na pučini kako bi izbjegao otočice uz obalu pa je na prve znake zore kopno bilo tek niska crta na obzoru, a planine u zaleđu tek daleke plave mrlje. Prošao je još sat vremena prije no što je Johnnv uspio uspostaviti vezu s vrlo uzbuđenim radiotelegraf istom u zaljevu Cartridge. "Od jučer pokušavamo stupiti u vezu s vama." "Imao sam posla." Unatoč isrpljenosti, on se prvi nasmije na te riječi. "Sada slušajte. Vraćamo se u zaljev Cartridge. Bit ćemo tamo za nekoliko sati. Hoću da zrakoplovom iz Capetowna dovedete doktora Robina Sutherlanda. Pored toga, hoću da bude prisutna policija. Hoću nekoga iz službe sigurnosti Van Der Byl Diamondsda i iz Odjela za umorstva. Jeste li razumjeli?" "Policija je već ovdje. Traže Benedicta van der Byla. Našli su njegov automobil ovdje. Imaju nalog za uhićenje." Glas radiotelegrafista prekine se i Johnnv začuje u pozadini žamor drugih glasova, a zatim: "Lance, jeste li još uvijek na vezi? Spremite se za razgovor s inspektorom Standerom iz C.I.D..." Johnnv ga grubo prekine: "Negativno! Neću razgovarati ni s kim. Inspektor može pričekati dok ne stignemo u zaljev Cartridge. Obavijestite bolje doktora Sutherlanda. Imam teško ranjenog čovjeka na brodu." Isključil aparat i laganim se korakom vrati na zapovjednički most. Boljele su ga sve mišice i živci u tijelu i bio je na izmaku snaga, ali nastavi razgovor sa Sergiom tamo gdje su ga bili prekinuli. "Sada me poslušajte, Sergio. Morate malo pileći. Vi ćete nas dovesti u

luku, ne brinite, ali sada se morate odmoriti barem jedno sat vremena." No Sergio nije ispuštao kormilo, dopustio je samo da ga skinu do pojasa kako bi mu Tracey pogledala leđa. U toj velikoj bijeloj i mišićavoj masi bilo je mnogo malih rupica uokvirenih modricama iz kojih se širio neki slatkasti miris. Na nekima je bila krasta, dok je iz drugih još tekla bijela ili ružičasta tekućina. Tracev i Johnnv pogledaju se, zatim Tracev uzme kutiju prve pomoći i daje se na posao. "Kako izgledaju, Johnnv?" Sergiov bezbrižan glas bio je u očitoj suprotnosti s licem, nadutim poput tijesta i prošaranim jezovitim tonovima, od modrog do zelenkastog. Johnnv pokuša biti isto tako neusiljen: "Ovisi o tome kakvo vam je meso draže, krvavo ili bolje pečeno." Sergio se počne smijati, ali ga prekine bolna grimasa. Johnnv mu stavi cigaru u usta i prinese mu zapaljenu šibicu. Dok je on palio cigaru otpuhujući dim, Johnnv ga neobavezno upita: "Što vas je navelo da se predomislite, Sergio?" Talijan podigne oči s plamena i iza dimne zavjese pojavi se izraz krivice. Johnnv je smireno ustrajao: "Bili ste nas se riješili. Možda ste se mogli izvući. Što vas je navelo da dođete sebi?" "Čujte, Johnnv. Ja sam u svome životu napravio mnogo svinjarija, ali nikada nikoga nisam ubio. Nikada. On je rekao, bez mrtvih. Dobro, pristajem. Onda čujem eksploziju i znam da ste vas dvoje zatvoreni dolje u sali s transportnom trakom, pa si kažem: dovraga, sada više ne pristajem. Ali stvari se otmu kontroli i završim pun sačme." Nakratko ušute. Tracev je bila zauzeta zatvaranjem rana flasterima. Onda Johnnv prekine šutnju: "Bio je tamo jedan veliki dijamant, Sergio? Jedan veliki plavi dijamant?" Talijan uzdahne: "Da. Takvog više nikada neću vidjeti u svome životu." "Imao gajeBenedict?" "Da, on ga je imao." "Imao ga je sa sobom? Na sebi?" "U džepu. Stavio ga je u džep jakne." Tracev napravi korak nazad, pogleda Johnnvja i tiho reče zabrinuto odmahujući glavom: "To je sve što zasad možemo napraviti. Zabrinuto odmahne glavom. Što ga prije povjerimo doktoru, bit će bolje za njega." Malo prije podneva Sergio uvede Kingfishera u kanal zaljeva Cartridge, upravljajući brodom punim blata vještinom velikog pomorca, ali kad su stigli do prvog zavoja kanala, omlitavi i stropošta se na pod, pa mu kormilo izmakne iz ruku. Prije no što je Johnnv stigao dohvatiti kormilo, brod se već zanio, ali tako se sporo kretao da kad je udario u pješčani sprud i popeo se na njega, osjetilo se tek blago podrhtavanje, nakon čega se brod nagnuo nekoliko stupnjeva. Johnnv gurne polugu stroja na stop. "Pomogni mi, Tracev." Nagne se nad Sergia i uhvati ga ispod pazuha. Tracev ga uhvati za

gležnjeve. Noseći ga i vukući, uspiju ga prebaciti u njegovu kabinu i poleći na krevet. Talijan je mrmljao: "Hej, Johnnv. Žao mi je Johnnv. Ovo je prvi put da sam nasukao brod, prvi put! Glupan! Skoro smo stigli i... evo! Žao mi je, Johnnv." Motorni čamac odvoji se od mola i zaplovi kanalom u smjeru pješčanog spruda na koji se Kingfisher nasukao. Bio je pun ljudi i vanbrodski motor svojom je bukom natjerao je u let jato morskih ptica koje su se, snažno lepećući krilima, razbježale. Kad je motorni čamac bio dovoljno blizu, Johnnv prepozna Mikea Shapira i, pored njega, Robina Sutherlanda. Ali u čamcu su bila i dva policajca u odori te jedan u odijelu, koji ustane čim su stigli na domašaj glasa. Stavi ruke na usta: "Ja sam policijski dužnosnik. Imam nalog za uhićenje Benedicta van der Byla." Mike Shapiro povuče ga za rukav i nešto mu tiho reče. Policajac je oklijevao, pogledao je u Johnnvja, kimnuo glavom i opet sjeo. "Robine, odmah se penji na brod." Kad se Robin Sutherland popeo na palubu, Johnnv ga odvuče prema stepenicama zapovjedničkog mosta. Mike Shapiro potrči za njim. "Johnnv, moram porazgovarati s tobom." "Kasnije." "Ne, sada. Odmah." Mike Shapiro obrati se Tracy. "Hoćete li se vi pobrinuti za doktora, molim vas, moram porazgovarati s Johnnvjem prije policije." Kad su ostali sami, s policajcima koji su se držali na diskretnoj udaljenosti, ponudi mu cigaretu. "Johnnv imam užasnu vijest i moram ti je osobno prenijeti." "Da?" Johnnv je očigledno prikupljao snagu. "RadiseoRubv." Johnnv je dao svoju izjavu policijskom inspektoru u kabini za goste. Trebalo mu je dva sata da ispriča cijelu priču, a u međuvremenu policajci u odori pronašli su posadu zatvorenu u skladištu boja u potpalublju. Bili su napola ugušeni isparavanjima, ali su rekli da su svejedno spremni dati svoje izjave. Inspektor je naredio da pričekaju u pokrajnjoj kabini dok on ne završi ispitivati Johnnvja. "Još dva pitanja. Je li po vama sudar dvaju brodova bio slučajan ili hotimičan?" Johnnv ga pogleda u čelično sive oči i po prvi puta u životu slaže: "Bio je neizbježan." Inspektor kimne glavom i zapiše nešto u svoj notes. "Posljednje. Glede preživjelih s ribarice, kolike su mogućnosti da su se spasili?" "Po onoj oluji nikakve. Niti je Kingfisher imao ikakvu mogućnost da ih pokuša spasiti, uzme li se u obzir stanje broda i snaga valova u tom uskom tjesnacu." Inspektor kimne glavom. "Shvaćam. Hvala, gospodine Lance. To je sve za sada." Napustivši kabinu, Johnnv se odmah popne na gornju palubu. Tracev i Robin Sutherland bili su još u poslu oko Sergia, ali Robin se okrene i odmah dođe do njega, koji je stajao na pragu.

"Kakomu je, Robine?" Pazeći da govori tiho, Robin mu odgovori: "Nema nikakve mogućnosti da se izvuče. Jedno je plućno krilo popustilo i sve me navodi na pomisao da ima probušen stomak i crijeva. Sumnjam na teški peritonitis. Ako ga pomaknemo, postoji opasnost od unutarnjeg krvarenja." "Je li pri svijesti?" Robin odmahne glavom. "Gubi se. Sam Bog zna kako je uspio izdržati tako dugo." Johnnv se približi krevetu i stavi ruku na Tracevno rame. Ona se privije uz njega. Stajali su pored kreveta gledajući Sergia. Oči su mu bile zatvorene, a lice pokriveno crnom bradom. Disanje je bilo nalik hropcu koji je odjekivao u tišini kabine, vrućica mu je zažarila obraze. Johnny tiho uzvikne: "Stara junačino i prevarantu!" Sergiovi kapci trepnu i otvore se. Johnnv se odmah sagne nad njega. "Sergio... vaša posada... vaši su dečki živi i zdravi." Talijan se nasmije. Zatvori velike crne oči, zatim ih opet otvori i s mukom promuća: "Johnnv, hoćete li mi dati posao kad izađem iz zatvora?" "Neće vas strpati u zatvor, pokvarili biste okolinu." Pokuša se nasmijati, ali uspije ispustiti tek prigušeni jauk. Zatim se pridigne na lakat, širom otvori oči i usta pokušavajući doći do daha. Zakašlja jednom, hrapavo i bolno, i s usana mu poteče brizak krvi pune tamnih ugrušaka. Pade na jastuk i umre prije no što je Robin dotrčao. Tracev je spavala u sobi do njegove. Robin joj je dao dovoljno sedativa da odspava dvanaest sati bez prekida. On je pak u drugoj sobi za goste boravišne zgrade u Cartridgeu ležao gol u uskom krevetu i kad je upalio svjetiljku na noćnom ormariću njegov je sat pokazivao 2 i 46. Pogleda si tijelo. Modrice na grudima i bokovima, dijelovi tijela kojima je pod naletima blata udarao o pregrade bili su crni. Pokajao se što nije prihvatio sredstvo za spavanje koje mu je Robin ponudio jer mu izmučeno tijelo i ispremetani um nisu dali sklopiti oka cijelu noć. Osjećao je da mu je um zatočen u neprestanoj mori, u kojoj su ga proganjale dvije smrti za koje je Benedict van der Byl morao odgovarati tamo dolje u paklu, gdje je sigurno završio: Ruby i Sergio. Ruby i Sergio. Njega je vidio kako umire, njenu je smrt mogao zamisliti u svim njenim jezivim potankostima. Sjedne nasred kreveta i pripali cigaretu, pokušavajući odagnati tjeskobne slike kojima ga je izmučeni um obasipao. Pokuša se usredotočiti na ono što je bilo potrebno učiniti da bi se popravila šteta prouzročena tih posljednjih zlohudih dana. Te je večeri telefonom bio razgovarao s Larsenom, koji mu je obećao potpunu financijsku podršku sve dok King-fisher ne bude popravljen i dok ne stignu do dijamanata u sali s transportnom trakom, te financijsku podršku za sve druge popravke nužne da se

uređaj za usisavanje osposobi za nastavak rada na bogatim nalazištima kod Thunderbolta i Suicidea. Skupina specijaliziranih radnika trebala je zrakoplovom stići već sutradan kako bi počeli radovi na brodu. Zatim je telegraf irao u IBM i zatražio da mu pošalju stručnjaka kako bi provjerili nije li možda voda izazvala kvar na računalnom sustavu. Po njegovim procjenama šest je tjedana bilo dovoljno vremena da se Kingfisher dovede u stanje da može opet isploviti. Nakon toga, u probuđeni mu se um vrati Ruby, njen pogreb: trebao se održati u utorak sljedećeg tjedna. Nemirno se vrtio po krevetu pokušavajući obraniti um od nasrtaja tih misli koje su uzimale maha i gomilale mu se u umu poput neprijateljske vojske. Ruby, Benedict, Sergio, Veliki Plavi. Opet sjedne nasred kreveta, ugasi cigaretu i ispruži ruku da utrne svjetiljku. Ali naglo stane u pola kretnje jer mu se jedna misao sve snažnije i snažnije nametala, nadvladavajući sve ostale. Začuje Sergiov glas, rečenicu koja mu se urezala u sjećanje: Nikada više u životu neću vidjeti takvog. Tada mu ta misao, ledena poput srha, prostruji cijelom kičmom dižući mu kosu na glavi i ježeći mu dlake na rukama. U džepu. Stavio ga je u džep jakne. Iskoči iz kreveta i ispruži ruku prema odjeći. Dok je zakopčavao košulju, osjeti pod prstima poludjele otkucaje srca. Navuče hlače i maju, zaveže cipele, zgrabi u prolazu kožnu jaknu s vješalice i istrči vani. Još je oblačio jaknu kad ude u malu radio postaju u kojoj nije bilo nikoga i upali svjetlo. Ode odmah do karte prostrte na stolu i nagne se nad nju. Nade ime na karti i pročita naglas: "RedGods!" Sjeverno od zaljeva Cartridge obala se nekih pedesetak kilometara pružala ravno, bez izraženije razvedenosti, a onda je njenu crtu naglo prekidao rt od crvenog stijena koji je stršio u more kao optužujući prst. On ga je dobro poznao. Njegov je posao bio upravo pronalaženje i ispitivanje takvih prirodnih prepreka strujama usmjerenim prema obali. Na takvim mjestima dijamanti i sve drugo što more nosi bivaju izbačeni na obalu. Dobro se sjećao tih crvenih stijena izlokanih vjetrom i morem, koji su oblikovali groteskne prirodne kipove, kipove bogova po kojima je zapravo to mjesto i dobilo ime. Ali sjećao se nadasve onoga stoje ocean donosio podno njih. Svakovrsni otpad, komade drva, daske natopljene vodom, prazne boce, plastične posude, komade najlonskih mreža s plutima, sve ono što padne ili je bačeno s broda. Sve je to struja donosila i odlagala na tom rtu. Pusti da mu prst klizne po karti i zaustavi ga na crnim točkama Thunderbolta i Suicidea. Pročita kratke bilješke iznad malih strelica koje su od dva otočića išle u pravcu izbočenog

obrisa Red Gods. STRUJA: SMJER JUG - JUGOISTOK. ČVOROVA 5. Nedaleko od stola na kojemu je bila prostrta karta bila je rešetka s ključevima skladišta i spremišta, svaki sa svojom etiketom i brojem. Uzme ključeve garaže i Land Rovera. Mjesec je bio pun i visoko na nebu. Noć je bila mirna i bez traga vjetra. Otvori dvostruka vrata garaže i upali poziciona svjetla Land Rovera. Provjeri: rezervoar je bio 234 pun, kanistri od pet galona bili su na svom mjestu i puni, spremnik s pitkom vodom bio je također pun i na svome mjestu. Odvrne čep i umoči prst. Slatka i pitka. Podigne sjedište suvozača i pregleda odjeljak pod njim: dizalica i engleski ključ, kutija prve pomoći, električna svjetiljka, signalizacijske rakete, uže za vuču, kutija s alatom, ranac, nož i kompas, sve je bilo tu. Land Rover je bio opremljen da se suoči sa svim izvanrednim okolnostima putovanja pustinjom. Sjedne za upravljač i upali motor. Prođe pokraj skladišta i boravišne zgrade vozeći polagano kako ne bi probudio one koji spavaju, ali čim je stigao do lagune, upali svjetla i pritisne gas do daske. Presječe preko pješćanih dina do ulaza u zaljev, a tada krene duž plaže prema sjeveru. Farovi su bacali guste snopove svjetlosti u maglu koja se dizala s mora i budili su morske ptice koje su lepećući krilima preplašeno uzlijetale bježeći pred ushuktalim Land Roverom. Bila je oseka i tvrdi i svijetli pojas morske mijene bio je gladak poput asfalta. Vozio je brzo, drobeći kotačima bijele rakove zaslijepljene farovima. Ubrzo se počelo daniti i na crvenome nebu pojave se obrisi dina. U jednom trenutku naleti na jednu smeđu hijenu, koja je čistila taj pusti dio obale, i ona se u paničnom strahu pogrbi i daje trkom u bijeg, potraživši utočište među dinama. Unatoč svoj žurbi, on osjeti drhtaj gađenja spram tog morskog stvorenja. Hladan i vlažan dah vjetra u lice osvježi ga. Ublažavao mu je peckanje u očima i bubnjanje u sljepoočicama pojačano nesanicom. Zatim sunce prasne na obzoru i osvjetli Red Gods. Tamo dolje, osam kilometara daleko, rt se kupao u zlatno crvenim odsjajima zore, dok su njegovi poluljudski obrisi koji su se nadvili nad more činili prizor još čudnovatijim. Dok je vozio prema rtu, stijene su oživjele u igri svjetlosti i sjena i u jednom mu se trenutku pričinilo da vidi golemog, nekoliko stotina metara visokog Neptuna: uranjao je u more sve dok mu voda nije smočila valovitu crvenu bradu. Njemu uz bok stajao je čudovišni grbavac s glavom hijene. Vestalske djevice u dugim plastovima od crvenog stijenja pratile su te čudne i vrhunaravne spodobе. Nestvaran i uzbudljiv prizor. Obuzda svoju maštu i obrati pažnju na plažu podno

stjenovitih strmeni. Ugleda nešto od čega ga prođu žmarci. Pritisne na papučicu gasa i poleti vlažnim pijeskom prema velikom bijelom oblaku ptica koje su letjele uokrug, dok su neke već sletjele, gegajući se i skakutajući oko nečega što je ležalo na žalu. Dok je vozio prema tamo, jedan galeb preleti nisko nad njim: iz kljuna mu je visilo nešto kapavo, crvenkasto i ptica je, ne gubeći vremena, istovremeno letjela i jela. Proždrljivo je gutala, a volja joj je bila napeta i nabrekla od hrane. Kad se Land Rover približio, ptice se razbježe promuklo klikćući. Nasred jednog pješčanog dijela obale, koji je bio išaran tragovima njihovoga uzbuđenog skakutanja, perima otpalim u uskomešanom naguravanju i obilatim izmetom, ležalo je ljudsko tijelo. Zakoči i iskoči iz auta. Pogleda leš, ali se odmah okrene leđima prema njemu i nasloni se na Land Rover. Uzavrela kiselina digne mu se iz stomaka u napadaju mučnine, ali nekako se uspije savladati. Izuzmu li se ostaci onoga što je nekada bila odjeća i gumene čizme navučene na jednu nogu, tijelo je bilo golo. Ptice su isključale sve dijelove izložena mesa osim kože na lubanji. Lice je bilo neprepoznatljivo: nos je nestao, očne duplje bile su prazne crne rupe i nije više bilo usana da pokriju iskežene zube. Na tom uništenom licu bezbojna albino kosa izgledala je kao perika stavljena na nj iz mrske šale lišene dobra ukusa. Hugo Kramer došao je na kraj dugog puta od 236 Thunderbolta i Suicidea do Red Godsa. Ispod sjedišta suvozača uze nepromočivo platno i, odvrativši pogled, pažljivo omota truplo, čvrsto ga zaveže komadom užeta za vuču i s naporom ga odvuče više gore na obalu, iznad pojasa plime. Debelo platno trebalo je držati podalje ptice, ali da bi bio sigurniji, skupi komade drveta koje je more pobacalo duž plimne crte i naslaže ih na truplo. Neke daske bile su očito nedavno smrskane i na njima je boja bila nederuta i prepoznatljiva. Vjerojatno su s Wild Goosea, pomisli. Vрати se do Land Rovera i uputi prema Red Godsu, koji je bio udaljen nepunu milju. Sunce je već bilo visoko i vrućina ga je tjerala u ludilo. Skine kožnu jaknu u vožnji, ne prestajući pritom motriti plažu pred sobom. Tražio je drugo jato galebova, no ugleda neki veliki crni predmet nasukan na obali od crvenog stijenja u jednoj uvalici. Shvati što je to tek kad je bio na pedesetak koraka udaljenosti. U tom trenutku osjeti snažan grč u stomaku i odmah potom neobuzdano i iznenađeno zadrhta. Bio je to crni gumeni čamac i bio je izvučen na suho, na plažu poviše plimnog pojasa. Izlazeći iz Land Rovera osjeti da mu noge klecaju kao da je netom završio uspon na planinu dok mu je stezanje koje je osjećao u grudima

gotovo presjeklo dah. Približi se oprezno gumenjaku i tragovi u pijesku otkriju mu mnoge stvari. Ugledao je trak koji je gumenjak bio ostavio na mekom pijesku kad je izvučen na suho i dva niza stopa. Jedne bosih nogu, nogu koje su morale biti velike, s nadsvođenim stopalom i podvučenim prstima, otisak stopala čovjeka koji je obično hodao bos. Mora da ih je ostavio jedan od članova posade Wild Goosea, zaključiti i prestane se baviti njima. Obrati, međutim, pažnju na drugi niz tragova. Tragovi obučene noge, dugih i uskih potplata od mekane kože. Tragovi su bili izraženiji na vrhu i peti, što je navodilo na pomisao da se radi o novim, neistrošenim cipelama, dok su udaljenost među njima i njihova dubina navodile na pomisao da se radi o visokom čovjeku duga koraka i snažne grade. Lagano iznenađen, primijeti da mu sada drhte i ruke. I usne. Kao da ima vrućicu, da je potresen, ošamućen i oslabljen. Te je tragove ostavio Benedict van der Byl! Bio je više no siguran u to. Benedict je dakle preživio bijes Thunderbolta i Suicidea. Stisne šake, snažno ih stisne i izboči donju čeljust zatežući usne. Osjeti kako ga opet obuzima žestoki val mržnje. Prosikta: "Bože, zahvaljujem ti. Doista ti zahvaljujem. Sada ga mogu ubiti svojim rukama." Svuda uokolo gumenjaka pijesak je bio ispremetan od struganja nogama. Tamo u blizini bio je veliki komad drva kojije očito bio uporabljen za obijanje i otvaranje kanistera s pitkom vodom i kutije s hranom u pričuvi na čamcu. Kutija je bila ispražnjena i bačena. Očito su stavili u džepove konzerve iz pričuve, dok je kanister nestao. Dva niza tragova vodila su prema dinama. Trkom krene za njima i stigavši do prve dine metene vjetrom, odmah ih izgubi. Ne klone duhom. Dine su se pružale samo kilometar u zalede, nakon čega su u unutrašnjosti prepuštale mjesto ravnom i slanom tlu. Otrči do Land Rovera. Sad je opet nadzirao vlastite emocije. Mržnja se svela na podnošljiv čvor u želucu i na tren pomisli da će radiom u Land Roveru pozvati zaljev Car-tridge. Inspektor Stander imao je na raspolaganju policijski helikopter parkiran na sletnoj stazi iza spremišta, u tridesetak minuta stigao bi do tamo i u roku od sata našli bi i ulovili Benedicta van der Byla. Ali odmah odagna tu misao. Benedict se službeno utopio i bio je mrtav, nitko ga neće tražiti u pustom prostranstvu Namiba. Čovjek koji je bio s njime mogao je možda predstavljati problem, ali svakako će se dati podmititi ili preplašiti prijateljima. Nikakva se prepreka ne smije ispriječiti njegovoj osveti, apsolutno nikakva. U odjeljku pod sjedištem Land Rovera potraži nož. Ode do gumenjaka i zabije dvanaestak puta

sječivo u debelu gumu. Zrak zaf ijuka kroz rezove i gumenjak se polako počne prazniti. Utovari ga u stražnji dio džipa: zakopat će ga negdje u pustinji. Ne smije ostati traga od Benedictova iskrcavanja. Pokrene motor, ubaci u integralnu vuču i krene stazom do dina. Vozio je kroz pješčana zavalja i po vrhovima dina. Spuštajući se niz padinu posljednje dine, osjeti svu težinu nijema i nepregledna prostranstva koje ga je okruživalo. Hladna Benguelska struja nije dopirala do tamo svojim umjerenim utjecajem iako je bio samo milju od mora. Vrućina je bila užasna. Ćutio je znoj kako mu teče iz pora i odmah se suši na tom smrtonosnom suhom zraku. Vozio je usporedo s pravcem pružanja dina. Napokon uspori sve dok se ne počne kretati brzinom ljudskog hoda, naginjući se van iz automobila kako bi promotrio tlo. Svjetle točke liskuna u pijesku zasipale su mu lice vrućinom sunčeva odsjaja. Opet se vrati na stazu u točki u kojoj se spustio s dina i nastavi je slijediti uputivši se pravo prema dalekom lancu planina koje su već nestajale u plavoj izmaglici jare koja se podigla oko podneva. Na dijelovima na kojima su se duž staze na neravnom i kamenitom terenu izmjenjivali jarci i vulkansko stijenje automobil je nekontrolirano poskakivao. U dva je navrata morao izaći iz automobila kako bi na tom teškom terenu pronašao stazu, ali kad se napokon našao u jednom pješčanom zavalju pokrivenom korom od soli, uspije u šest minuta preći više od šest kilometara. Napokon ih nade. Utisnuti kao zrna krunice u svjetlucavu slanu koru, jasni tragovi stopa u pijesku. Preko slane pustoline gubili su se u spletu crnih stijena isprekidanih rupčagama, nad kojima su se kao stražari nad vijah visoki bezoblični monoliti. U jednoj od tih rupčaga nade Hansiea, malog i starog crnoputog kormilara s Wilde Goosea. Lubanja mu je bila smrskana kamenom koji je krvav ležao tamo pored njega. Krv je bila zgrušana i svjetlucala je na suncu dok je jadnik ugaslim i isušenim očima piljio u nesmiljeno nebo. Na licu mu je bio izraz blagog iznenađenja. Povijest te nove tragedije bila je ispisana na pješčanom dnu rupčage. Zbrkani tragovi pokazivali su da su se dvojica posvadila. On je uspio shvatiti, pročitati da se Hansie vjerojatno odlučio vratiti nazad prema obali. Vjerojatno je shvatio daje cesta s onu stranu planina, stotinjak kilometara daleko, i odlučio je odustati od tog sumanutog pokušaja te pokušati duž obale stići do zaljeva Cartridge. Svađa je vjerojatno prestala kad je okrenuo leđa Benedictu kako bi krenuo nazad. To su govorili tragovi u pijesku na mjestu na kojemu je ubojica podigao kamen prije nego li je krenuo za njim. Gledajući tu mučki

smrskanu glavu, Johnnv je shvatio da slijedi bezumnika. Benedict van der Byl bio je lud. Nije više bio čovjek, već pobješnjela i bezumna zvijer. "Ubit ću ga." Obećao je to glavi starca pokrivenoj bijelim vlasima uz svoje noge. Krene dalje, bez imalo oklijevanja. Ako stigne Benedicta i ubije ga, nijedan sud na svijetu neće staviti u sumnju da se radilo o opravdanoj nužnoj samoobrani. Benedict se stavio van svih ljudskih zakona. Ode po ispuhani gumenjak i razvuče ga preko Hansiea. Pričvrsti krajeve tog crnog gumenog sudarija kamenjem. Zatim poskakujući nastavi dalje, krenuvši ususret onoj treperavoj i svjetlucavoj jari nalik zidu s novim duševnim stanjem: bio je žedan osvete i pun nade. Shvaćao je da ga je neljudska krvoločnost čovjeka kojega je gonio iskvarila, preobrazila i njega u zvijer. Ali htio je da Benedict van der Byl bude isplaćen istim novcem. Oko za oko, zub za zub. Milju dalje nađe kanister za vodu. Bio je odbačen sa žestinom i otklizio je daleko po pijesku, a voda koja je bila istekla iz otčepljenog otvora ostavila je na žednome tlu sada već osušen trag. Gledao ga s nevjericom. Niti luđak se ne bi osudio na tako užasan kraj. Uzme odbačeni kanister od pet galona, protrese ga i osjeti pljuskanje preostale vode. Bilo je otprilike još pinta ili nešto više. Bio je osupnut i unatoč svemu obuzet nekim neodređenim osjećajem samilosti. "Bože! Neće još dugo izdržati." Stavi kanister na usne i otpije gutljaj. Odmah mu se zgadi i ispljune, ispusti kanister i obriše si usne nadlanicom. "Slana voda!" Otrči do Land Rovera i ispere usta slatkom vodom. Tko zna kako se moglo dogoditi takvo što? Vjerojatno na Wild Gooseu godinama nisu provjerili niti obnavljali pričuve nagumenjaku. Od te točke nadalje Benedict je vjerojatno shvatio da je gotov. Bilo je lako pročitati njegov očaj u zbrkanim tragovima koje je ostavljao za sobom. Počeo je trčati, vjerojatno nagnan panikom. Petsto metara dalje skotrljao se u dno jedne rupčage i ostao je tamo ispružen neko vrijeme, prije no što je ustao i uspeo se strminom. Zatim je izgubio orijentaciju. Staza je činila dugi zavoj prema sjeveru nastavljajući potom teći pravo. Opisivala je gotovo puni krug i u točki u kojoj je presijecala početni pravac Benedict je sjeo. Tragovi stražnjice bili su lako prepoznatljivi. Tamo je valjda uspio suzbiti paniku, vidjevši da staza opet vodi ravno na sjever prema planinama. Kako bilo, pola milje dalje ponovo se spotaknuo i pao. Potom je nastavio hod, ali sada teturajući i skrećući prema jugu. Još je jednom pao i izgubio je jednu cipelu. Na ulošku je svjetlucaao natpis otisnut u zlatotisku. "Bally of Switzerland. Speciallv made for Harrods. To je naš dragi Benedict, nema više

sumnje. Cipele od crne jareće kože po cijeni od četrdeset funta." Uđe u automobil. Uzbudjenje je bilo na vrhuncu: ubrzo će biti njegov, vrlo brzo. Nešto dalje je Benedict sišao u isušeno korito drevnog vodotoka i počeo ga slijediti. Desna noga morala je biti ozlijeđena od poput britve oštih krhotina stijenja na dnu korita i svakim korakom ostavljao je za sobom tamnu krvavu mrlju. Teturao je kao pijanac. Land Rover je krivudao između prepreka u usjeklini vodotoka. Usjek je postajao sve dublji i s obiju strana zrakasto su stršila oštra sječiva crnog stijenja. Zrak se tu dolje nije dao udisati, parao je grlo i sušio sluz u nosu, pretvarajući je u koru tvrdi poput cigle. No onda s planina stigne blagi povjetarac, tek treperenje tog teškog zraka koje dakako nije pružalo nikakvo olakšanje, štoviše kao da je pojačavalo nesmiljenost sunca i mučan osjećaj zagušljivosti. Tu i tamo duž korita isušene rijeke raslo je nisko suho grmlje, bilje groteskno osušeno i zakržljalo zbog vječne suše. Na jednom od tih grmova, tamo dolje pred Land Roverom, čudovišna crna ptica obamrlo je lepetala krilima. Johnnv napregne oči, nesiguran radi li se o stvarnosti ili prividu, o fatamorgani, kćeri te vrućine koja mori. Ali ptica se iznenada pretvori u jaknu od tamno plave tkanine. Visjela je na trnovitim granama grma, a povjetarac se poigravao naborima skupocjene tkanine. U džep. Stavio ju je u džep jakne. Nemajući ništa drugo osim te jakne pred očima, pritisne bez razmišljanja gas i Land Rover poskoči naprijed. Nije na vrijeme vidio veliku sideritnu stijenu koja mu se ispriječila i punom je snagom udario u nju pri brzini od četrdeset kilometara na sat. Land Rover istog časa uz metalni zvuk lomljave stane, a on udari grudima u upravljač. Udarac ga ostavi bez daha. Presamićen od boli i teško dišući, baci se na jaknu i strgne je s grane. Osjeti težinu u džepu. Odmah potom platnena vrećica, nabrekla od oblutaka, našla se u njegovoj ruci. Osjećaj kojemu na ovome svijetu nije bilo premca. Povuču uzicu. Nikada više u svome životu neću vidjeti još jednog poput tog. Čvor na uzici bio je stisnut. Otrči do Land Rovera i ustreptalo počne pretraživati odjeljak pod sjedištem. Našavši napokon nož, prereze uzicu i istrese sadržaj vrećice na haubu. Kroz suhe i ispucane usne prosikta: "Bože nebeski! Presveti Bože nabeski!" Oči mu se zamute i veliki plavi dijament zablista sjajem izlomljenim od suza koje su mu poremetile vid. Prođe cijela minuta prije no što se osjetio spremnim dodirnuti ga i učini to s ogromnim strahopoštovanjem, kao da se radi o svetoj relikviji. Johnnv Lance cijeli je život radio ne bi li našao kamen poput toga. Držeći ga objema rukama, sjedne na tlo u

sjeni Land Rovera. Prošlo je gotovo pet minuta prije no što ga je miris vrućeg motornog ulja prizvao k svijesti. Okrene glavu i ispod diferencijala Land Rovera ugleda mrlju. Polako se širila. I dalje stišćući dijamant u ruci, baci se potrbuške na tlo i upuže pod džip. Udarac u stijenu razbio je karter s uljem i sada je Land Rover krvario po uzavrelom pijesku isušenog riječnog korita. Ispuže od tamo ispod i nasloni se na prednji kotač. Pogleda sat i s iznenađenjem ustanovi da su dva sata popodne već odavno prošla. Iznenadi ga i činjenica da mora napraviti istinski napor kako bi stavio u fokus kvadrant sata. Dva dana i dvije noći bez sna, velika napetost i napori tih dana i tih noći, napori koje je pretrpjelo tijelo, dugi sati te vrele jare i pustoš tog mjesečevog krajobraza što izaziva klouće, sve je to očigledno imalo svoju cijenu. Znao je daje omamljen kao da je u prvom stadiju pijanstva i da se počinje ponašati nerazborito. Ta nagla i nepromišljena jurnjava vožnja po koritu rijeke prekrivenom kamenjem i stijenjem koje je oštetilo Land Rover bili su dokaz njegove sadašnje nepostojanosti. Pomiluje veliki dijamant, dodirne njegovu uglačanu površinu usnama. Okretao ga je i okretao pod jagodicama palca i kažiprsta, prebacivao ga iz jedne ruke u drugu, a svako je vlakance njegova tijela, sve do koštane moždine, neodloživo tražilo odmor. Podmukao, pogibeljan predah prožme njegovo tijelo do mozga. Na trenutak zatvori oči kako bi izbjegao to zasljepljujuće blještavilo i kad ih je s naporom opet otvorio, bila su četiri sata. Osovi se na noge. Sjene su u usjeku sada bile duže i povjetarac je prestao. Iako se kretao ukočeno poput starca, kratak san uspio mu je razbistriti um i dok je proždirao paket dvopeka namazanog paštetom, otpivši nekoliko gutljaja mlake vode, donese odluku. Zakopa platnenu vrećicu punu nebrušenih dijamanta pod Land Rover. Ali, nije se uspio odvojiti od velikog plavog dijamenta. Stavi ga na sigurno, u stražnji džep hlača koji zatim zakopča. U ranac koji je uzeo ispod sjedišta stavi bocu vode, kutiju prve pomoći, mali džepni kompas, dvije signalizacijske rakete i nož. Provjeri ima li u džepu upaljač u slučaju da mu zatreba. Tada, niti ne bacivši pogled na radio u Land Roveru, udalji se teturajući i izađe iz usjekline, još uvijek u potjeri za Benedictom van der Bylom. Nakon otprilike kilometra hoda ukočenost mišica prođe i on produži korak. Sada je već dosta brzo napredovao. Mržnja i želja za osvetom, koju je gotovo zaboravio kad je našao dijamant, obnove svoju silinu i to mu dade snagu nogama i otupi mu osjetila. Staza je oštro skretala uz usjeklinu. Na rubu od crnog stijenja on je

odjednom izgubi, ali je odmah potom opet nađe. Sada mu se brzo približavao: staza je prodirala sve dublje u pustoš i Benedict je primjetno i brzo gubio snagu. U više je navrata pao, puzao je četveronoške po podmuklome šljunku i oštrome kamenju, teturao je kroz grmlje ostavljajući komadiće odjeće na trnovima obojenim u crveno. Zatim se staza počela udaljavati od stjenovitog i grmovitog tla kako bi ušla u područje niskih, narančasto obojanih pješćanih brežuljaka. Počne trčati. Sunce je zalazilo na obzoru i bacalo je duge tamne sjene u zavalja među dinama, a vrućina je popustila tako da ga je sada znoj, sušeći se, osvježavao. Nije gubio iz vida nesigurne tragove i počeo se pitati neće li možda Benedicta naći već mrtvog: tragovi koje je ostavljao za sobom bili su tragovi čovjeka u krajnje kukavnom stanju. A ipak je i dalje hodao. Nije uočio druge tragove, one koji su se spuštali okomito s dina i potom tekli usporedo s Benedict ovim sve dok im se nisu toliko približili da su ih pokrili. Stane i klekne kako bi ispitao velike tragove koji nisu bili ljudski. Bili su nalik psećim. "Hijena!" Osjeti u stomaku drhtaj gađenja. Pogleda oko sebe i više lijevo primijeti još jedan niz tragova. "Dvije! Osjetile su miris krvi!" Počne trčati slijedeći stazu. Prolazili su ga žmarci pri pomisli na ono što se dogodi nezaštićenu čovjeku kad ga dvije hijene napadnu. Afrička zvijer najbijeđenija od svih, ali s takvim raljama koje lome potkoljenicu odraslog bivola, a zbog svakodnevne prehrane trulim lešinama očnjaci su joj takva gnijezda bakterija da njen ugriz nije ništa manje smrtonosan od ugriza crne mambe. "Bože, daj da stignem na vrijeme! Daj da ga nađem još uvijek živog!" Tada ih začuje. Tamo iza vrha one dine tamo dolje. I učas ga prestravljenost tim zvukom od kojega se krv ledi u žilama ukoči: prodoran, isprekidan i nesiguran vrisak koji se ugasi u nizu jecaja. Nastavi osluškivati, teško dišući od trčanja. Opet ih začuje: smijeh uznemirenih demona žednih krvi. "Sustigle su ga." Uspne se po mekanoj pješćanoj padini. Kad je došao do vrha, pogleda dolje u udolinu među padinama dina nalik kružnoj areni. Benedict je ležao na pijesku. Bijela košulja bila je van plavih hlača odijela koje su bile pokidane u visini koljena, koja su bila oderana i krvava, dok je bosa noga bila svedena na bezobličnu smjesu zgrušane krvi, čarape i pijeska. Dvije hijene iscrtale su u pijesku krug oko tijela, neprekidno satima kružeći oko njega i čekajući da glad nadvlada kukavičluk. Jedna je stajala na nekoliko koraka od tijela u svom tipičnom gnusnom stavu, spustivši glavu plosnatu kao u zmije ispod razine pogrbljenih plečki. Smeđe i čekinjaste oštre dlake s ponegdje tamnijim mrljama,

nakosila je okrugle uši prema naprijed, a iz očiju je odašiljala gramzive i uzbuđene munje dok je gledala ono što je radila druga. Ta je pak s prednjim šapama stajala na Benedictovim grudima, dok su joj glava i razjapljene ralje bile spuštene nad Benedictovo lice. Dobro se osovivši i uprijevši nogama na čovjekove grudi, snažno je trzala pokušavajući otkinuti zalogaj mesa. Benedictova glava poskakivala je i podizala se pri svakom trzaju, noge su slabašno lamatale, a ruke su udarale po pijesku kao bijele ranjene ptice. Na kraju meso lica popusti. U dubokoj tišini smiraja u pustinji Johnnv je jasno čuo šuštavi zvuk nalik cijepanju svile. Vikne. s Dvije hijene odskoče i pobjegnu, brzo se uspinjući na vrh najdalje dine i uspaničeno ostavljajući ispruženog Benedicta s krvavom razderotinom umjesto lica. Pogledavši to lice, on shvati da ne bi nikada bio u stanju ubiti ga. Nije se mogao osvetiti tom kukavnom stvorenju oboljela uma i bez lica. Klekne pored njega i drhtavim prstima otvori ranac. Jedno uho i obraz, u jednoj jedinjoj velikoj odrpini rastrgana mesa, bili su preokrenuti i visili su preko usta. S te su strane Benedictova lica kutnjaci bili ogoljeli, a krv je tekla cureći u tankim mlazovima. Otrgne žurno papirnati omotač jednog tampona gaze i pomažući si njime rastegne i vrati odrpinu na njeno mjesto te je pritisne raširenim prstima. Krv natopi tampon, ali pritisak počne zaustavljati krvarenje. Dok je zaustavljao krvarenje, mrmljao je: "Sve je u redu, Benedicte, ja sam tu. Izvući ćeš se." Slobodnom rukom izvadi iz paketa još jedan tampon i zamijeni prvog, potpuno natopljenog krvlju. Održavajući jednom rukom pritisak na novom čistom tamponu, drugom podigne Benedictovu glavu i položi je u svoje krilo. "Sad ćemo obrisati krv, a onda ćemo ti dati piti." Potraži u kutiji prve pomoći komad gaze i počne mu brižljivo čistiti nosnice i usne od pijeska i krvi. Benedictovo otežano disanje sada je izgledalo lakše, ali je preko crnih usana i dalje dopirao hropac. Jezik je bio nadut i ispunjavao mu je usta poput velike tamno crvene spužve. "Evo, ovako je već bolje." Ne smanjujući pritisak na tampon, odvijte čep boce s vodom i držeći palac na otvoru kako bi regulirao tok, izlije nekoliko kapi u ta usta nalik suhome bunaru. Nakon desetak kapi zabije bocu u pijesak i lagano protrlja vrat kako bi potaknuo reflekse: Benedict je bez svijesti gutao teško i bolno. "Evo, tako. Bravo." Nastavi mu davati kap po kap, tješeći ga u međuvremenu tihim glasom: "Sada ćeš se bolje osjećati, vidjet ćeš. Bravo, bravo, gutaj, hajde." Trebalo mu je dvadesetak minuta da mu dadne polovicu boce vode, na koncu je i krvarenje postalo gotovo

zanemarivo. Opet potraži po kutiji i izabere dvije tablete natrijeva klorida i dvije glukoze. Stavio ih je u usta i prožvakao dok ih nije pretvorio u kašu, zatim se nagnuo nad ranjeno lice čovjeka kojeg je obećao ubiti, pritisnuo svoje usne na njegove, nabrekle i suhe, i ugurao mu u usta kašu od soli i glukoze. Zatim se uspravio i nastavio mu davati piti na kap. Kad mu je na taj način dao još četiri tablete i još malo vode iz boce, zatvorio ju je i vratio u ranac. Natopio je tampon žutom otopinom akriflavina i pokušao mu ga pričvrstiti na lice zavojima. To se pokazalo težim no što je očekivao i nakon pet neuspješnih pokušaja uspio je provući zavoj ispod vilice i preko očiju, ostavljajući slobodne samo nos i usta. U tom je trenutku sunce već bilo nisko na obzoru. Ustane i protegne se motreći sjajni zlatno crveni smiraj dana u pustinji. Shvaćao je da odlaže drugu odluku koju mora donijeti. Računao je da od tamo do napuštenog Land Rovera nije moglo biti više od deset kilometara. Deset kilometara mučnog i teškog hoda, tamo i nazad četiri sata, vjerojatno pet po mraku. Može li ostaviti Benedicta, stići do džipa, uspostaviti radio vezu sa zaljevom Cartridge i vratiti se? Okrene se i pogleda dine. Odgovor je bio tamo: jedna hijena šćućurila se na vrhu dine i netremice ga je gledala. Glad i približavanje noći činili su je neuobičajeno smjelom. Uputi joj psovku i napravi prijeteći pokret. Hijena poskoči i nestane iza dine. "Večeras mjesec izlazi u osam. Do tada ću odmoriti, a onda će biti malo svježije." Ispruži se na pijesku pored Benedicta. Nabreklina u stražnjem džepu hlača podsjeti ga na dijamant: izvadio ga je i držao u ruci. U tami hijene se počеше ceriti i kad je mjesec izašao, njihovi ružni obrisi ukazaše se na vrhu dine iznad udoline. "Hajde, Benedicte. Sad ćemo se vratiti kući. Tamo su dva simpatična policajca koja te čekaju." Podigne ga u sjedeći položaj, stavi si njegovu ruku preko ramena i podigne ga odispod. Ostane nepomičan jedan trenutak, propao u meki pijesak do gležnjeva, sputan mrtvom težinom tijela koje je podupirao. Obeća si: "Svaki tisuću koraka ćemo stati." I počne posrtati gore uz dinu, brojeći potihom ali znajući da bez neke kamene podloge kao uporišta neće više uspjeti podignuti Benedicta s tla. Morao je izaći iz tih pješćanih dina u samo jednom putu, bez predaha. "...devetsto devedeset i devet. Tisuću." Brojio je u sebi, štedeći snagu, pognut pod težinom, ukočenih ramena i leđa u agoniji bola, a pijesak mu je otežavao svaki korak. "Još petsto. Napraviti ćemo ih još petsto." Dvije su hijene skakutale za njima. Progutale su tampone natopljene krvlju koje je on bio bacio i sada ih je

okus krvi izluđivao. "Dobro. Još petsto." Počne treće odbrojavanje, pa zatim četvrto i peto. U jednom trenutku osjeti kapanje po nozi. Nagnuta Benedictova glava opet je počela krvariti i na miris krvi hijene su počele zavijati i cviljeti. "Skoro smo stigli, Benedicte. Izdrži, skoro smo stigli." Dođe mu ususret prva skupina stijena, srebrnih od mjesečine, i on ude među njih da bi se odmah zatim stropoštao licem prema tlu. Prošlo je mnogo vremena prije no što je prikupio dovoljno snage da podigne na ramena Benedictovu težinu. Ponovo namjesti zavoje oko glave i daje mu gutljaj vode iz boce koji Benedict odmah proguta. Zatim ga natjera da s druga dva gutljaja proguta dvije šake tableta natrijevog klorida i glukoze. Odmori se dvadeset minuta stalno pogledavajući na sat i potom, koristeći se jednom stijenom kao uporištem, podigne opet Benedicta na ramena i produži. Odmarao je deset minuta svaki sat. Ujedan su potrošili vodu, a u dva je shvatio da su van svake moguće sumnje napustili isušeno riječno korito i da su se izgubili. Naslonjen na sideritnu stijenu i ošamućen od napora i očaja, stajao je i slušao zavijajući smrtonosni pjev koji je odzvanjao među nedalekim stijenama. Pokuša dokučiti gdje je pogriješio: možda je korito zavilo i on je sada hodao usporedo s njim, ili ga je možda već presjekao a da nije to primijetio. Bilo je moguće, znao je za neke koji su prešli preko asfaltirane ceste a da uopće to nisu uočili. Na kolike su se stjenovite uzvisine uspjeli i s koliko su njih sišli ? Nije se sjećao. U jednom se trenutku bio spotaknuo o neki grm i trnje mu je ogrebalo nogu. Možda je isušeno korito bilo tamo. Približi se četveronoške Benedictu. "Hajde, dečko. Vraćamo se nazad." Padne po posljednji put nešto prije zore. Okrene glavu 1 krajičkom oka pogleda na sat. Bilo je dovoljno svjetla da razazna kvadrant i kazaljke. Pet sati. Zatvorio je oči i nastavio ležati. Predao se. Kušnja je bila velika, a pokušaj hrabar. Ali nije uspio. Za sat vremena sunce će izaći i to će biti kraj. Malo dalje nešto se šuljalo laganim i pritajenim korakom. Ništa važno, odluči. Sada kad je sve bilo gotovo, htio je samo ležati u miru. Zatim začuje njuškanje i dahtanje gladnog psa. Otvori oči. Hijena je bila na desetak koraka i gledala ga je. Obješena donja čeljust i crveni jezik koji se njihao sjedne na drugu stranu usta. Osjećao je smrad koji se iz njih širio, smrad životinjskog kaveza u zoološkom vrtu, smrad izmetina, iznutrica i trulih lešina. Pokuša viknuti, ali mu iz usta ne izađe nikakav zvuk. Sljepljene stijenske ždrijela priječile su put glasu, a jezik mu je u potpunosti ispunjavao usta. Pridigne se s mukom na lakat. Hijena se

povuče, ali bez onog sramotnog straha kao prethodne pute. Povuč se mirno, zatim se okrene i pogleda ga s dvadesetak metara udaljenosti. Iskezi mu se uvlačeći jezik u usta kako bi progutala sline. On se tada dovuče do Benedicta i pogleda ga. Glava u zavojima okrene se prema njemu i crne se usne pomaknu. "Tko je to?" Hrapavi šapat. Pokuša odgovoriti, ali mu još jednom uzmanjka glas. Pročisti si grlo i s mukom pomakne vilicu pokušavajući ovlažiti usta. Sada kad je Benedict bio pri svijesti, mržnja je opet rasplamtjela. Napokon uspije promrmljati: "Johnnv. Ja sam, Johnnv." "Johnny? Kako..." Benedict podigne ruku i stavi je na zavoj u visini očiju. On ispruži ruku i polegнут na boku, odveže čvor na Benedictovoj sljepoočici. Pomakne mu zavoj s očiju i Benedict trepne kopcima. "Vode?" On odmahne glavom. "Molim te." "Nema je više." Benedict zatvori oči, opet ih otvori užasnuto ga gledajući. Johnnv zasikće: "Ruby?Sergio!Hansie!" Grč iskrivi Benedictovo lice, a on mu se još više približi da bi mu na uho prosiktao samo jednu riječ. "Gade!" Zatim se pridigne na laktove, više puta gutne i opet prozbori. "Hajde!" Otpuže mu iza leda i digne ga u sjedeći položaj. "Pogledaj!" Na dvadesetak metara udaljenosti dvije su se šćućurene hijene glupo kezile s bljeskovima nestrpljiva iščekivanja u očima. Benedict počne drhtati. Činilo se da cmizdri, kuka. On ga s naporom podigne i osloni o jednu stijenu. Zatim odmori, oslonjen i on na stijenu tamo pored njega. Na kraju promrmlja: "Ja idem. Ti ostaješ." Benedict opet počne cmizdriti, slabašno odmahujući glavom, gledajući dvije slinave zvijeri pred sobom. Johnnv stavi ranac na leda. Zatvori oči i prikupi posljednje zalihe snage. S naporom stane na koljena. Mrak i zasljepljujuća svjetlost smetali su mu vidu, na postupno nestanu i on se uz još malo napora nade na nogama. Koljena mu klecnu, pa se nasloni na stijenu da bi ostao na nogama. Promrmlja: "Zbogom. Dobra ti zabava!" Krene teturajući kroz prostanu pustoš crnog stijenja. Iza njega Benedictov se plač pretvorio u srceparajući vrisak. "Johnnv! Molim te, Johnnv!" On je odbijao to čuti i nastavio je teturavo hodati. "Ubojico!" Optužba mu presječe korak. Osloni se na stijenu i okrene se natrag. Benedictovo je lice bilo u grču i na usnama mu se stvorila tanka nit krvavo crvene pljuvačke. Suze su mu tekle niz obraze miješajući se s krvi i upijajući se u zavoj natopljen antiseptikom. "Johnnv! Brate moj! Ne ostavljaj me!?" Hrapavi je glas opet parao srce. On se odmakne od stijene, zaljulja se i gotovo padne, ali uspije se dovući do Benedicta. Stropošta se u sjedeći položaj pored njega. Iz ranca izvadi

nož i odloži ga u krilo. Benedict je jecao i cmizdrio. "Šuti, prokletniče!" Sunce je već bilo visoko, sjalo im je ravno u lice. Osjećao je kako mu se koža obraza napinje do pucanja. Trenuci tame još su mu povremeno mračili vid, ali se toga riješio treptanjem kapaka. To treptanje kapcima bio je jedini pokret koji je uspio učiniti u posljednjih sat vremena. Hijene su se približile. Šetkale su nemirno tamo amo nedaleko od njih. U jednom trenutku jedna od njih stane, ispruži vrat, pohlepno onjuši krvavu Benedictovu nogu i stane se polagano približavati. On se tada pomakne i ona ustukne skokom, sluganski mašući glavom i kezeći se kao da se ispričava. Došao je trenutak da se povuču na svoju posljednju crtu obrane. Nadao se samo da nije odveć odlagao. Bio je jako oslabio. Snaga je bila na izmaku, vid mu se mutio i u toj tišini uši mu je ispunjavalo zujanje kao da je pustinja vrt pun pčela. Okrene kresivo upaljača i plamen se digne visoko. Oprezno ga približi stijenju signalizacijske rakete, koji se iskričavo upali. Uperi raketu prema hijenama i kad se oblak obojena ružičasta dima iznenada podigao, one pobjegnu sumanuto kričući. Vratile su se nakon jednog sata. Pomolile su se oprezno iza stijena, gotovo puzeći, ali on ih je sada uspijevao vidjeti samo na trenutke kroz onu praskavu tamu u koju mu je utonuo mozak. U međuvremenu mu je i zujanje kukaca počelo jače odzvanjati u ušima. Nije mu dopuštao da prisebno razmišlja. Trebalo mu je deset minuta da upali drugu raketu. Izbačaj je bio tako slab da se raketa zapalila tek nekoliko koraka od njegovih nogu pa ružičasti dim obavije njega i Benedicta. Osjećao je udaranje krvi u ušima dok ga je taj novi crvenkasti oblak gutao. Gorčina sumpora u grlu oduže mu dah, dok je udaranje u ušima postalo tutnjanje, praskavo i zaglušujuće orenje. Zatim se u nepomičnosti pustinje podigne kovitlac vjetra koji kao čarolijom rastjera dim. Podigne pogled k nebu odakle je stigao taj veliki vjetar. Dvadeset metara nad njim, lebdeći poput vilin konjica, bio je policijski helikopter. U prozoru kabine ugleda Tracevno lice. Prije no što će izgubiti svijest, vidje njene usne kako izgovaraj u nj egovo ime.

Wilbur Smith rođen je 1933. u Brokeri Hillu, u Sjevernoj Rodeziji danas Zambija kao dijete engleskih doseljenika. Odrastao je i studirao u Južnoj Africi, diplomiravši ekonomiju na Sveučilištu Rhodes.

Posvetio se isključivo književnom radu od 1964. godine, nakon uspjeha svojih prvih knjiga, od tada je objavio tridesetak romana, zasnovanih na brižljivim bibliografskim pripremama i strastvenim istraživanjima najudaljenijih kutaka planeta. Naime, Smith od studenog do veljače obično putuje Australijom i Novim Zelandom, dok ljeti krstari Afrikom ne bi li upoznao njene najdivljije i najnepristupačnije krajeve. Ostali mjeseci u godini posvećeni su pisanju.

U svom spisateljskom radu Smith se do smrti supruge Danielle 9. godine pridržavao točno određenog rituala: radio je od osam ujutro do tri popodne i sve što bi napisao tijekom dana davao je na čitanje Danielle kojoj su posvećena mnoga njegova djela. Nakon dvogodišnje stanke izazvane tom obiteljskom tragedijom nastavlja svoj književni rad objavivši novi dio svoje sage o drevnoj egipatskoj civilizaciji, roman Plavi horizont posljednje je njegovo djelo.

Živi u gradiću Constatia, u blizini Cape Towna, u vili na rancu Leopard Hill, koji je zapravo rezervat egzotičnih životinja.